
Konsultacje projektu
ustawy o Narodowym
Centrum Rozwoju
Społeczeństwa
Obywatelskiego

RAPORT

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
PEŁNOMOCNIK RZĄDU
DO SPRAW SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Warszawa 2017

Wydawca:

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
Departament Społeczeństwa Obywatelskiego

Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Tel. 22 694 75 29
Fax. 22 694 72 34

Mail: sekretariat_wk@kprm.gov.pl

www.spoleczenstwoobywatelskie.gov.pl

Raport został przygotowany przez Zespół Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Spis treści

I.	Wstęp	3
II.	Informacje ogólne o projekcie ustawy	6
III.	Informacje o konsultacjach publicznych	8
IV.	Regionalne konferencje elementem działań informacyjnych w procesie konsultacji projektu ustawy	11
V.	Podsumowanie uwag zgłoszonych w konsultacjach publicznych i ich wpływu na kształt projektu ustawy	18

Załączniki:

Załącznik nr 1 - Zestawienie uwag zgłoszonych w toku konsultacji publicznych do projektu ustawy o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Załącznik nr 2 - Zestawienie uwag zgłoszonych w toku opiniowania do projektu ustawy o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

I. Wstęp

Konsultacje publiczne są wielostronnym i wieloetapowym procesem, w którym osoby indywidualne oraz podmioty prawne, będąc adresatem działań normotwórczych, mogą zapoznać się z projektowanymi rozwiązaniami. Opierają się na aktywnej postawie obywatelskiej, stwarzając jednocześnie przesłanki do kreowania, rozpowszechniania i utrwalania pozytywnych wzorców w zakresie zainteresowania życiem publicznym. Konsultacje stanowią również jeden z fundamentów budowania poprawnych, opartych przede wszystkim na zaufaniu, relacji pomiędzy obywatelami a instytucjami demokratycznego państwa prawa.

Celem niniejszego raportu jest przedstawienie procesu konsultacji publicznych projektu ustawy o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Zakres i formę prowadzenia konsultacji określa uchwała Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.). Projekt jako przedłożenie rządowe podlega procesowi uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych m.in. z organizacjami pozarządowymi. Z uwagi na treść przepisów projektowanej regulacji, w tym zadania nowotworzonej instytucji Narodowego Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,

które ma realizować rządowe programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, projekt poddany został opiniowaniu Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Konsultacje publiczne zostały ogłoszone w dniu 19 grudnia 2016 r. i zostały zakończone w dniu 31 stycznia 2017 r. Ze względu na wolę projektodawcy umożliwienia jak największej liczbie organizacji obywatelskich dogłębnego zapoznania się z projektem, wzięcia udziału w cyklu regionalnych konferencji organizowanych we wszystkich województwach i na koniec zgłoszenia uwag, konsultacje dokumentu zostały przedłużone do 6 tygodni, w miejsce wymaganych 21 dni.

Projektodawcą i koordynatorem procesu konsultacji, był Pełnomocnik Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego. W terminie składania projektu pod obrady Komitetu Stałego Rady Ministrów, a więc zakończenia trwających procesów uzgodnień resortowych, opiniowania i konsultowania projektu ustawy Pełnomocnik Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego przedstawi Komitetowi Stałemu Rady Ministrów raport z konsultacji, obejmujący zgłoszone w tym okresie uwagi i komentarze oraz informację o sposobie ich uwzględnienia w dalszych pracach nad dokumentem. Jednocześnie raport zostanie przedstawiony opinii publicznej zarówno w odpowiedniej zakładce portalu rządowego procesu legislacyjnego, jak też na stronie Pełnomocnika Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego

www.spoleczenstwoobywatelskie.gov.pl.

Raport składa się z czterech rozdziałów przedstawiających:

- Informacje ogólne o projekcie ustawy o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który był przedmiotem niniejszych konsultacji;
- Informacje ogólne o przeprowadzonych konsultacjach;
- Zwięzły raport z działań informacyjno-wyjaśniających, w ramach których zorganizowano cykl konferencji we wszystkich województwach oraz spotkania z ciałami dialogu obywatelskiego;
- Podsumowanie uwag zgłoszonych w procesie konsultacji.

Do raportu dołączono załączniki zawierające szczegółowy opis uwag i propozycji zmian do projektu ustawy zgłoszonych w procesie konsultacji publicznych i opiniowania projektu ustawy wraz z wyjaśnieniami i komentarzami projektodawcy (załącznik nr 1) oraz szczegółowy opis

uwag i propozycji zmian do projektu ustawy zgłoszonych w procesie opiniowania projektu ustawy wraz z wyjaśnieniami i komentarzami projektodawcy (załącznik nr 2).

Raport został przygotowany przez Zespół Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

II. Informacje ogólne o projekcie ustawy

Projektowana ustawa przewiduje przekazanie przez ministra ds. zabezpieczenia społecznego kompetencji regulacyjnych dotyczących pożytku publicznego i wolontariatu i nadzoru nad organizacjami pożytku publicznego w ręce Prezesa Rady Ministrów oraz realizacji rządowych programów grantowych i operacyjnych, takich jak Fundusz Inicjatyw Obywatelskich do Narodowego Centrum. Nowa instytucja przejmie zadania, rozszerzając je o nowe priorytety. Rozwiązanie to pozwoli uzyskać perspektywę horyzontalną w zakresie koordynacji i monitoringu polityk wsparcia państwa dla sektora obywatelskiego, niemożliwą z poziomu jednego resortu. NCRSO będzie wdrażało przygotowany przez Pełnomocnika program dzięki dwóm głównym źródłom finansowania – wspomnianemu już Funduszowi Inicjatyw Obywatelskich oraz powołanemu dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych w 2017 r. Funduszowi Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Pomysłodawcy Narodowego Centrum korzystają z doświadczeń innych krajów, których rządy zdecydowały się doinwestować i zracjonalizować państwowe wsparcie dla inicjatyw zwiększających udział obywateli w sferze publicznej - w wielu krajach europejskich zadanie te realizują wyspecjalizowane agencje wykonawcze lub państwowe fundacje (jak np. Szwedzka Agencja ds. Młodzieży i Społeczeństwa Obywatelskiego, Federalna Agencja ds. Edukacji Obywatelskiej w Niemczech, Narodowa Fundacja Społeczeństwa Obywatelskiego w Estonii, Narodowa Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Chorwacji).

Narodowe Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ma stać się agencją wykonawczą w rozumieniu przepisów o finansach publicznych. Narodowe Centrum ma być nowym właściwym organem w sprawach wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz pożytku publicznego i wolontariatu i tym samym zastąpić dotychczasowe działania w tym zakresie ministra do spraw zabezpieczenia społecznego, które dotyczyły jedynie części zadań związanych z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego w Rzeczypospolitej Polskiej. Spowoduje to uzyskanie następujących efektów:

- Horyzontalną koordynację polityk wspierania rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego przez państwo,

- Wzrost znaczenia tematyki rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego,
- Poprawę komunikacji poszczególnych aktorów aktywnych na polu wspierania rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego (ministerstwa, organy samorządu, organizacje pozarządowe),
- Stworzenie międzyresortowej pamięci instytucjonalnej, kumulującej doświadczenia i dane znajdujące się obecnie w rozproszeniu i stanowiące wyłączne zasoby poszczególnych ministerstw,
- Uzyskanie zasobów materialnych i eksperckich umożliwiających realizację nowych instrumentów wsparcia dla III sektora: Funduszu Grantów Instytucjonalnych i Funduszu Inicjatyw Edukacyjnych,
- Skupienie w jednej instytucji horyzontalnych instrumentów wsparcia III sektora: Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, Funduszu Grantów Instytucjonalnych i Funduszu Inicjatyw Edukacyjnych,
- Uzyskanie zasobów materialnych i eksperckich umożliwiających wdrażanie Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

III. Informacje o konsultacjach publicznych

W polskim systemie demokratycznego państwa prawnego obywatele są suwerenem, który sprawuje rządy za pośrednictwem swoich przedstawicieli, którym udzielił mandatu w wyborach. W demokratycznym państwie prawnym obywatele nie powinni jednak ograniczać swego udziału w systemie sprawowania władzy wyłącznie do aktu wyborczego. Jak najszerszemu uczestnictwu obywateli służą rozmaite formy partycypacji obywatelskiej. Konsultacje publiczne są jednym z elementów tego systemu. Celem konsultacji jest poprawa jakości legislacji i innych decyzji, ale nade wszystko konsultacje służą poprawie jakości komunikacji – dialogu obywatelskiego. Wysłuchanie racji różnych stron pozwala wcześniej wychwycić błędy i stworzyć bardziej wyważone rozwiązania. Decyzje mogą wtedy uwzględniać zróżnicowane potrzeby obywateli, grup, środowisk i instytucji społeczeństwa obywatelskiego. Konsultacje służą artykulacji i wymianie poglądów, a nie prowadzeniu sporów. Ostatecznie to jednak posiadający mandat pochodzący z wyboru rząd podejmuje decyzję polityczną o kształcie rozwiązań zaproponowanych w akcie legislacyjnym.

Konsultacje publiczne projektu ustawy o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego prowadzone były na podstawie uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.). Konsultacje trwały od 19 grudnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r., tj. 6 tygodni, w miejsce wymaganych 21 dni.

Celem konsultacji było włączenie w proces decyzyjny jak największej liczby zainteresowanych.

Konsultacje publiczne oparto na zasadach:

- otwartości udziału;
- równości uczestnictwa;
- jawności przebiegu.

Zaproszenie do wzięcia udziału w konsultacjach zostało wysłane bezpośrednio do 161 organizacji pozarządowych. Projekt ustawy został ponadto udostępniony na stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w zakładce *Projekty aktów prawnych powstających w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów* oraz na stronie interneto-

wej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce *Rządowy Proces Legislacyjny*. Jednocześnie możliwość zgłaszania ewentualnych uwag i propozycji dotyczących projektu ustawy przez zainteresowane podmioty była zapewniona za pośrednictwem strony internetowej www.konsultacje.gov.pl oraz formularza zamieszczonego na stronie internetowej www.spoleczenstwoobywatelskie.gov.pl, a także poczty tradycyjnej.

Projekt ustawy został również przesłany w dniu 19 grudnia 2016 r. do zaopiniowania do Rady Działalności Pożytku Publicznego, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Rady Dialogu Społecznego, stosownie do przepisów:

- 1) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.);
- 2) ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. z 2005 r. Nr 90, poz. 759, z późn. zm.);
- 3) ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1240, z późn. zm.).

Ponadto, w ramach opiniowania, projekt ustawy został przesłany do: Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, Szefa Służby Cywilnej, Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego, Związku Miast Polskich, Unii Metropolii Polskich, Unii Miasteczek Polskich, wojewodów, Związku Powiatów Polskich, Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin i Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej oraz Związku Województw RP.

Konsultacje prowadzone były zgodnie ze standardami wypracowanymi w procesie kształtowania dobrych praktyk w tym zakresie. W szczególności proces konsultacji projektowany był tak, aby uwzględnić zasady opisane w dokumencie „Siedem zasad konsultacji”¹: dobrej wiary, powszechności, przejrzystości, responsywności, koordynacji, przewidywalności i poszanowania interesu ogólnego. W świetle poniższego raportu oczywistym jest, że Pełnomocnik Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego wykonał wiele działań, aby konsultacje publiczne były jak najszerze i dotarły do jak największej liczby podmiotów.

¹ <https://mac.gov.pl/wp-content/uploads/2013/03Kodeks-Konsultacji.pdf>

Konsultacje publiczne okazały się bardzo owocne. W trakcie konferencji informacyjnych prowadzono merytoryczne debaty o przepisach zawartych w projekcie i wyjaśniano wątpliwości. Zgłoszone uwagi były przedmiotem głębokiego namysłu Projektodawcy, co znalazło wyraz w uwzględnieniu szeregu uwag w ostatecznym kształcie projektu.

Co należy podkreślić, zadowolenie z przeprowadzonych szerokich konsultacji projektu ustawy o Narodowym Centrum wyraziła na posiedzeniu w dniu 1 lutego br. Rada Działalności Pożytku Publicznego. Głosami przede wszystkim strony pozarządowej i samorządowej (w obecności dwóch przedstawicieli strony rządowej) niemal jednogłośnie podjęła uchwałę w tej sprawie.

IV. Regionalne konferencje elementem działań informacyjnych w procesie konsultacji projektu ustawy

Celem spotkań regionalnych była prezentacja idei i założeń powstania Narodowego Centrum, zachęcenie jak największej liczby organizacji do wzięcia udziału w konsultacjach oraz udzielenie odpowiedzi na pojawiające się pytania i wątpliwości. Projekt ustawy prezentowany był podczas dyskusji prowadzonych w trakcie 22 konferencji we wszystkich województwach, w których uczestniczyło około 1000 zainteresowanych osób z 854 organizacji.

Lista konferencji wraz z liczbą uczestników i liczbą reprezentowanych organizacji

Lp.	MIEJSCE	DATA	LICZBA ORGANIZACJI	LICZBA UCZESTNIKÓW
1	Rzeszów	14.12.2016	85	103
2	Łódź	15.12.2016	90	95
3	Gorzów Wielkopolski	15.12.2016	11	15
4	Zielona Góra	15.12.2016	16	18
5	Bydgoszcz	16.12.2016	40	41
6	Toruń	16.12.2016	4	7
7	Radom	16.12.2016	20	25
8	Lublin	19.12.2016	58	66
9	Koszalin	21.12.2016	13	13
10	Szczecin	21.12.2016	38	38
11	Katowice	3.01.2017	50	59
12	Kraków	4.01.2017	23	25
13	Nowy Sącz	4.01.2017	15	15
14	Tarnów	4.01.2017	12	13
15	Poznań	9.01.2017	38	54
16	Opole	10.01.2017	57	66
17	Kielce	11.01.2017	47	56
18	Gdańsk	17.01.2017	50	59
19	Olsztyn	18.01.2017	35	45
20	Warszawa	18.01.2017	28	30
21	Wrocław	20.01.2017	55	61
22	Białystok	23.01.2017	33	36
Łącznie			818	940

Od dnia 14 grudnia 2016 r. do dnia 23 stycznia 2017 r. odbyły się 22 spotkania regionalne dotyczące projektu ustawy o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Wzięło w nich udział **940 uczestników z 818 organizacji**². Spotkania zostały zorganizowane w Rzeszowie (14.12.2016 r.), Łodzi (15.12.2016 r.), Gorzowie Wielkopolskim (15.12.2016 r.), Zielonej Górze (15.12. 2016 r.), Bydgoszczy (16.12.2016 r.), Toruniu (16.12.2016 r.), Radomiu (16.12.2016 r.), Lublinie (19.12.2016 r.), Koszalinie (21.12.2016 r.), Szczecinie (21.12.2016 r.), Katowicach (3.01.2017 r.), Krakowie (04.01.2017 r.), Tarnowie (04.01.2017 r.), Nowym Sączu (4.01.2017 r.), Poznaniu (9.01.2017 r.), Opolu (10.01.2018 r.), Kielcach (11.01.2017 r.), Gdańsku (17.01.2017 r.), Olsztynie (18.01.2017 r.), Warszawie (18.01.2017 r.), Wrocławiu (20.01.2017 r.) oraz Białymstoku (23.01.2017 r.). Założenia dotyczące projektu ustawy o NCRSO były prezentowane na spotkaniach przez pracowników KPRM: Dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego Wojciecha Kaczmarczyka oraz jego współpracowników: Weronikę Najdę, dr Agnieszkę Rymuszę, Piotra Krygiela oraz Michała Czerepińskiego. Prezentujący założenia ustawy w swoich wystąpieniach skupili się na przedstawieniu:

- historii idei utworzenia NCRSO,
- założeń Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (PWRSO), nad którym pracuje 5 tematycznych zespołów eksperckich w KPRM,
- założeń oraz celu konsultacji projektu ustawy o NCRSO, jakim było przedstawienie projektu, wyjaśnienie wątpliwości oraz odpowiedź na pytania uczestników spotkania,
- efektów wprowadzenia ustawy, którymi będzie: stworzenie horyzontalnej koordynacji polityk wspierania rozwoju trzeciego sektora, wzrost znaczenia tematyki społeczeństwa obywatelskiego, poprawa komunikacji poszczególnych aktorów aktywnych na polu wspierania NGO, stworzenie międzyresortowej pamięci instytucjonalnej, wprowadzenie nowych programów wsparcia finansowego oraz przewrócenie równowagi w trzecim sektorze,
- zakładanych przesunięć kompetencyjnych pomiędzy ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego a NCRSO,
- informacji na temat oficjalnego kanału konsultacyjnego.

² Jest to suma organizacji uczestniczących nieuwzględniająca możliwości uczestnictwa na różnych konferencjach przedstawicieli tych samych organizacji.

Wśród pytań, uwag i komentarzy uczestników spotkania najczęściej pojawiały się tematy dotyczące:

- zasadności powołania do życia NCRSO,
- struktury i składu personalnego NCRSO oraz Rady Narodowego Centrum,
- zbyt małego udziału reprezentantów organizacji pozarządowych w składzie Rady Narodowego Centrum,
- zmian we wnioskach o granty oraz o zasady dotyczące sprawozdawczości,
- przyszłości Rady Działalności Pożytku Publicznego (RDPP) oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- konieczności wsparcia trzeciego sektora na szczeblu samorządowym,
- wykluczenia małych organizacji - szczególnie tych pochodzących spoza dużych ośrodków miejskich - z dostępu do środków publicznych,
- braku środków finansowych na zapewnienie podstawowych potrzeb organizacji,
- zasad i wątpliwości dotyczących przeprowadzanego procesu konsultacji.

Konferencja w **Rzeszowie** była pierwszym i najliczniejszym spotkaniem. Wzięły w nim udział 103 osoby z 85 organizacji. Zadawane pytania dotyczyły m.in. zmiany wzorów wniosków i sprawozdań oraz współpracy NCRSO z samorządami.

W **Zielonej Górze** i w **Gorzowie Wielkopolskim** frekwencja była znacznie niższa. Odpowiednio 18 osób reprezentujących 16 organizacji oraz 15 osób reprezentujących 11 organizacji. Przedmiotem zainteresowania pytających były przede wszystkim kwestie rozwiązań organizacyjnych NCRSO oraz wpływ ustawy na sytuację małych, lokalnych organizacji.

Spotkanie w **Łodzi** zgromadziło 95 osób z ponad 90 organizacji. Po prezentacji miała miejsce bardzo żywa dyskusja, która dotyczyła głównie przebiegu procesu konsultacji ustawy. W konferencji odbywającej się w **Bydgoszczy** udział wzięło 41 osób reprezentujących 40 organizacji. Podobnie jak w Zielonej Górze i w Gorzowie Wielkopolskim przedmiotem zainteresowania pytających były przede wszystkim kwestie rozwiązań organizacyjnych NCRSO oraz wpływ ustawy na położenie małych lokalnych organizacji. Postulowali uproszczenia proceduralne oraz zwiększenie wsparcia na instytucjonalny rozwój małych organizacji.

W **Toruniu** frekwencja była najniższa. 7 osób reprezentowało 4 organizacje. Spotkanie zorganizowane zostało w delegaturze UW w bardzo kameralnych warunkach. Powodem niskiej frekwencji, zdaniem uczestników, był brak informacji o spotkaniu oraz zaplanowanie spotkania

na piątkowe popołudnie w okresie przedświątecznym. Uczestnicy zostali poproszeni o poinformowanie lokalnego środowiska pozarządowego o trwających konsultacjach projektu ustawy o NCRSO oraz zachęcenie do przesyłania uwag do projektu na podany adres email oraz adres pocztowy KPRM.

Na konferencję w **Radomiu** przybyło 25 uczestników z 20 organizacji. Pytania zebranych dotyczyły głównie spodziewanych zmian po uruchomieniu NCRSO na poziomie lokalnym, m.in. w zakresie zmian formularzy wniosków, dotacji dla małych organizacji oraz zmian aktów prawnych dot. działalności trzeciego sektora.

W **Lublinie** na spotkanie z przedstawicielami KPRM przybyło 66 przedstawicieli z 58 organizacji. Uczestnicy spotkania przejawiali duże zainteresowanie tematem, a wiele pytań odnosiło się m.in. do konieczności zmniejszenia roli państwa w trzecim sektorze na rzecz filantropii oraz potrzeby jak największej decentralizacji i przeniesienia odpowiedzialności za organizacje pozarządowe na poziom samorządów.

W **Koszalinie** spotkanie zgromadziło przedstawicieli 13 organizacji. Wśród zagadnień poruszanych podczas dyskusji znalazły się kwestie uproszczenia procedur i kryteriów, utworzenia funduszu umożliwiającego doposażanie organizacji, braku możliwości otrzymania kredytu bankowego na projekt przez organizacje nieprowadzące działalności gospodarczej oraz kwestie relacji NGO – samorząd – biznes.

W konferencji w **Szczecinie** udział wzięło 38 przedstawicieli trzeciego sektora. Uczestnicy konferencji pytali m.in., czy w związku z powstaniem NCRSO pozostaną środki pozyskiwane przez organizacje od samorządów, dlaczego w nazwie NCRSO widnieje przymiotnik „narodowe”, a nie „rządowe”, dlaczego kadencja Rady Narodowego Centrum ma trwać 5 lat a nie 4 - tak jak kadencja parlamentu, czy jaki sens będzie miała Rada Narodowego Centrum złożona z osób zaakceptowanych przez Prezesa Rady Ministrów. Pytano ponadto o plany związane z proponowanym funduszem grantów instytucjonalnych oraz, czy będzie możliwość składania wniosków jednocześnie do samorządów oraz do NCRSO.

Frekwencja na spotkaniu w **Katowicach** wyniosła 59 osób reprezentujących 50 organizacji. Podczas spotkania przedmiotem wątpliwości uczestników były obszary tematyczne konkursów. Uczestnicy pytali, czy będą one konsultowane z reprezentantami trzeciego sektora. Poruszono też m. in. kwestie działań rzeczniczych. Pytano, czy w ramach NCRSO będzie można uzyskać wsparcie tego typu działań przez organizacje działające branżowo i wielobranżowo. Pytano, czy i w jaki sposób NCRSO wesprze młodzież chcącą zacząć działać w organizacjach

pozarządowych. Podobnie, jak podczas poprzednich spotkań pytano o uproszczenie procedur i doposażenie organizacji.

Spotkanie w **Krakowie** zgromadziło 25 uczestników z 23 organizacji i stało się okazją do zadania pytań dotyczących m.in. transparentności konsultacji ustawy, podstaw funkcjonowania Narodowego Centrum, zasad finansowania projektów po jego uruchomieniu oraz możliwości uzyskania grantów z NCRSO np. na utrzymanie siedziby organizacji. Niektórzy z uczestników wyrazili też nadzieje, że projekt ustawy będzie konsultowany przy jak najszerszym udziale organizacji trzeciego sektora.

Na spotkanie konsultacyjne w **Tarnowie** przybyło 13 osób z 12 organizacji. Uczestnicy spotkania starali się poznać zasięg nowych przepisów, które będą miały realny wpływ na funkcjonowanie ich organizacji. Spotkanie zorganizowane w Delegaturze Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w **Nowym Sączu** zgromadziło 15 przedstawicieli organizacji pozarządowych z regionu. Kwestie poruszane podczas spotkania pokrywały się z tematami poruszonymi podczas wcześniejszych spotkań i dotyczyły przede wszystkim zmian związanych z przyznawaniem środków dla organizacji pozarządowych - w szczególności z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich - oraz nowych możliwości dla małych, lokalnych organizacji, zwłaszcza w zakresie podniesienia ich potencjału instytucjonalnego.

Na spotkanie w **Poznaniu**, przybyły 54 osoby z 38 organizacji. Wśród zagadnień poruszanych podczas dyskusji znalazła się m.in. kwestia wsparcia dla małych organizacji pozarządowych za pomocą niewielkich grantów na bieżącą działalność. Pojawiły się również głosy dotyczące udziału przedstawicieli trzeciego sektora w Radzie Narodowego Centrum oraz postulat, by podział miejsc w Radzie gwarantował co najmniej 50 procentowy udział strony pozarządowej.

Konferencja w **Opolu**, zgromadziła 66 uczestników z 57 organizacji. Podczas spotkania poruszano m.in. kwestie organizacji nadzoru nad Radami Pożytku Publicznego oraz środków z 1% PIT. Padło pytanie, czy nastąpi jasny podział organizacji na organizacje pozarządowe, społeczne, niefinansowane ze środków publicznych, komercyjne - prowadzące działalność gospodarczą oraz agendy rządowe - wspierane przez rząd i samorząd, realizujące zadania publiczne. Poruszono także problem trudniejszego dostępu mniejszych, lokalnych organizacji do procesów konsultacyjnych oraz podniesiono konieczność wprowadzenia czytelnej definicji pojęcia „trzeci sektor”.

Spotkanie w **Kielcach** zgromadziło 56 osób z 47 organizacji. Po prezentacji miała miejsce dyskusja, która dotyczyła praktyki funkcjonowania organizacji pozarządowych po powołaniu do życia Narodowego Centrum, w tym m.in. zasad sprawozdawania i rozliczania środków otrzymanych z NCRSO. Zebrani uczestnicy pytali również o wsparcie dla małych organizacji, możliwości powołania struktur regionalnych Narodowego Centrum oraz dostosowanie działań podejmowanych przez NCRSO do specyfiki danego regionu. Pojawiły się również postulaty dotyczące konieczności stworzenia rejestru organizacji pozarządowych, który w szczególności umożliwiłby sprawną komunikację z mniejszymi organizacjami, dla których jednym z podstawowych problemów jest wykluczenie z obszaru informacji na temat możliwych naborów do konkursów i grantów. Przedstawiciele tychże organizacji podkreślali, że ich zasoby ludzkie są zbyt skromne w porównaniu do tych, jakimi dysponują duże organizacje, by stworzyć stanowiska odpowiedzialne za pozyskiwanie pieniędzy ze środków publicznych.

Na konferencji w **Gdańsku** zgromadziło się 59 przedstawicieli z 50 organizacji. Pytania zebranych uczestników spotkania dotyczyły m.in. zmian w organizacji FIO, w tym zmian w sposobie rozliczania się beneficjentów FIO po powołaniu NCRSO. Poza tym pytano również o kadencyjność, liczbę oraz skład członków Rady Narodowego Centrum oraz sugerowano, by w poszczególnych województwach istniały narzędzia koordynacji współpracy z NCRSO. Przedstawiciele KPRM odpowiadali również na pytania na temat relacji pomiędzy powołaniem Centrum a Programem Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (PWRSO). Spotkanie w **Olsztynie** zgromadziło 45 osób z 35 organizacji. Pytania zebranych dotyczyły liczby i składu członków Rady Narodowego Centrum oraz mechanizmu rozdzielania środków z FIO po powstaniu NCRSO. Wśród sugestii wymienionych przez zgromadzonych pojawiły się głosy, by NCRSO zajęło się zmianą procedur dotyczących rejestracji nowo powstałego stowarzyszenia lub organizacji, które – zdaniem uczestników spotkania – są aktualnie nadmiernie zbiurokratyzowane. Podobna uwaga została również przedstawiona w kontekście szeroko pojętych wniosków konkursowych, które powinny ulec uproszczeniu. Ponadto, za ważne uznano, by sprawy dotyczące środowisk osób niepełnosprawnych stanowiły ważny punkt odniesienia dla osób odpowiedzialnych za opracowanie planu działalności NCRSO.

W konferencji w **Warszawie** wzięło udział 30 uczestników z 28 organizacji. Kluczowym zagadnieniem poruszonym na spotkaniu była organizacja działania NCRSO. Uczestników szczególnie interesowały kwestie związane z zakresem horyzontalnej koordynacji polityki państwa, jej plany i założenia, powody niewłączenia przedstawicieli samorządu terytorialnego do Rady

Narodowego Centrum, rozumienie definicji społeczeństwa obywatelskiego oraz relacja między Prezesem a Radą Narodowego Centrum. W dyskusji padły m.in. głosy, że w Narodowym Centrum powinien być wyraźny podział na organ stanowiący (Rada Narodowego Centrum) oraz organ wykonawczy (Prezes). Ustawa powinna jasno precyzować kompetencje poszczególnych organów a samo Centrum, oprócz zarządzania środkami finansowymi, powinno również zajmować się kwestiami partycypacji obywateli.

We **Wrocławiu** spotkanie dotyczące ustawy o NCRSO zgromadziło 61 przedstawicieli z 55 organizacji. Przedstawiciel KPRM odpowiadał na pytania uczestników spotkania, które dotyczyły wielu szczegółowych kwestii związanych z powołaniem NCRSO, w tym m.in. o zasadność powołania Centrum, jego strukturę oraz skład osobowy, zmiany dotyczące przyznawania grantów i dotacji z FIO, zakładane przesunięcia kompetencyjne pomiędzy Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej a NCRSO oraz podział środków finansowych pomiędzy małymi a dużymi organizacjami.

Białystok był miejscem ostatniej z 22 konferencji regionalnych nt. projektu ustawy o NCRSO. Spotkanie zgromadziło 36 uczestników z 33 organizacji. Podobnie jak na poprzednich konferencjach ważną dla uczestników kwestią był skład Rady Narodowego Centrum oraz procedura wyłaniania jej członków. Postulowano szerszy (przede wszystkim liczbowo) udział przedstawicieli organizacji.

V. Podsumowanie uwag zgłoszonych w konsultacjach publicznych i ich wpływu na kształt projektu ustawy

W ramach zgłoszonych uwag, komentarzy i propozycji wyodrębniono łącznie 234 uwagi zgłoszone w konsultacjach publicznych oraz 42 uwagi w procesie opiniowania.

1. Konsultacje publiczne

Znaczącą część z nich (75%) można było przyporządkować do treści konkretnych przepisów. Pozostałe miały charakter uwag ogólnych, opinii wyrażanych wobec projektu ustawy, a także innych komentarzy.

Poniżej zaprezentowano ogólne podsumowanie do najczęściej pojawiających się uwag i komentarzy. Kompletną tabelę zawierającą treść wszystkich uwag oraz sposób ich uwzględnienia w projekcie ustawy wraz z uzasadnieniem zamieszczono w załączniku do niniejszego raportu.

Najwięcej z uwag, które wpłynęły do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (nieco ponad 30% wszystkich uwag, które można było przyporządkować do określonego przepisu) w procesie konsultacji projektu ustawy o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego dotyczyło:

- szczególnego i odmiennego od zapisanego w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie trybu realizacji zadań przez Narodowe Centrum (rozdział 4 projektu ustawy) oraz
- obecności przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie Narodowego Centrum (art. 9 projektu ustawy).

W odniesieniu do proponowanego w projekcie ustawy trybu realizacji zadań przez Narodowe Centrum autorzy uwag podnosili, że organizacje pozarządowe przyzwyczyły się do znanego im od 2004 roku trybu zlecania zadań, standardów i procedur organizacji otwartych konkursów ofert przeprowadzanych na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z 2003 roku; wypracowanych przez prawie 14 lat ich stosowania.

Podkreślali też, że jest to najczęściej stosowany w relacjach administracji publicznej (rządowej i samorządowej) z organizacjami pozarządowymi. W tym kontekście pojawiały się m.in. opinie, że:

- sprawdzony tryb funkcjonuje od wielu lat i dzięki temu działa jednolita zasada zlecania zadań publicznych;
- zmiana zaburzałaby wypracowane dotychczas rozwiązania i mogłaby spowodować, że inne instytucje publiczne nie będą miały skąd czerpać dobrych praktyk;
- zlecanie zadań publicznych opierać się będzie o subiektywne i zmienne przesłanki;
- konkursy ogłaszane przez Narodowe Centrum winny mieć formę konkursów ofert według zasad określonych w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- obowiązujący system prawny gwarantuje minimalne standardy wspierania finansowego przez administrację publiczną działań realizowanych przez organizacje pozarządowe.

Ponadto wskazywano, że tryb realizacji zadań opisany w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oparty jest na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

Analizując argumenty o powszechności trybu zlecania zadań publicznych opisanego w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przedstawione przez autorów uwag należy stwierdzić, że w opinii Projektodawcy występują odstępstwa w stosowaniu tego trybu. Przykładem mogą być samorządy, które zlecając większość zadań publicznych stosują obok trybu "pożytkowego" także szczególny tryb do zlecania zadań publicznych w zakresie sportu i kultury fizycznej. Również w przypadku administracji publicznej odstępuje się od trybu „pożytkowego”. Niemniej jednak, Projektodawca postanowił uwzględnić postulaty wyrażane przez środowisko organizacji pozarządowych i dokonać zmiany projektu w tym zakresie, i oprzeć tryb realizacji zadań przez Narodowe Centrum o zapisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Nie podważa to w opinii Projektodawcy argumentów przedstawionych m.in. w uzasadnieniu do projektu ustawy z dnia 19 grudnia 2016 r, że celem ustawy jest zapewnienie większej

transparentności przy przyznawaniu środków finansowych, z uwzględnieniem stosowania czytelnych kryteriów oceny, wprowadzenia procedury odwoławczej, jak również wprowadzenie konieczności stosowania zasad dobrej praktyki, w tym unikania konfliktu interesów, co jest nawiązaniem do dobrych wzorców organizacji i funkcjonowania agencji finansujących rozwój działalności organizacji pozarządowych w innych krajach. Tryb realizacji zadań Narodowego Centrum oparty jest na działaniach projektowych i uwzględnia najlepsze doświadczenia selekcji projektów wypracowane w programach europejskich. Projektodawca wprowadzając nowe kryteria oceny merytorycznej doprowadził do ustawowego skatalogowania kryteriów oceny w sposób zgodny z międzynarodowymi standardami.

Według projektu ustawy w obecnym kształcie Narodowe Centrum będzie zarządzać programami rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w trybie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz będzie finansować lub współfinansować owe programy. Programy te ustanawiane będą w drodze uchwały Rady Ministrów. Narodowe Centrum może, za zgodą Prezesa Rady Ministrów, realizować także inne zadania, przy zapewnieniu jednocześnie środków na ich finansowanie (art. 23 i art. 24). Projekt ustawy przewiduje również, że programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą konsultowane z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Tym samym organizacje pozarządowe będą miały wpływ na kształt tych programów oraz zadania realizowane przez Narodowe Centrum.

Tryb realizacji zadań Narodowego Centrum będzie odbywać się w ramach otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Dyrektor Narodowego Centrum będzie ogłaszał konkursy oraz ustalał regulaminy konkursów. Na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Narodowe Centrum będzie dokonywać także kontroli i oceny realizacji zadań. Druga w kolejności zgłaszanych uwag (20% wszystkich uwag, które można było przyporządkować do określonego przepisu) dotyczyła poszerzenia obecności przedstawicieli organizacji obywatelskich w Radzie Narodowego Centrum. Autorzy uwag wskazywali, że obecność jedynie dwóch przedstawicieli środowiska obywatelskiego w 7-osobowej Radzie jest niewystarczająca. Ponadto wyrażano w uwagach i komentarzach obawy, że:

- działania Narodowego Centrum nie będą poddane skutecznej kontroli społecznej mimo zapewnień w uzasadnieniu, iż ma ono przeciwdziałać marginalizowaniu roli sektora obywatelskiego, osłabionej funkcji kontrolnej wobec władzy oraz rozwijać dialog obywatelski;
- nieliczny udział przedstawicieli strony społecznej w Radzie Narodowego Centrum leży w sprzeczności z uzasadnieniem do projektu ustawy, które jako jeden z głównych problemów sektora obywatelskiego wskazuje niski poziom dialogu społecznego; ograniczanie udziału strony społecznej w ważnym organie opiniodawczym Centrum wydaje się dodatkowo to krytyczne zjawisko pogłębiać;
- skład i sposób wyboru członków Rady Narodowego Centrum powoduje, iż będzie to ciało, w którym zdecydowaną większość stanowili będą przedstawiciele władzy wykonawczej.

Sugerowano wprowadzenie mechanizmów umożliwiających większą partycypację przedstawicieli sektora obywatelskiego w działaniach Narodowego Centrum, które z założenia ma wspierać rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, reprezentant ministra właściwego do spraw finansów publicznych, reprezentant Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego wskazywany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 5 członków reprezentujących organy władzy wykonawczej, jeden przedstawiciel samorządów oraz 5 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji publicznej. Dodatkowo w projekcie ustawy zastosowano sposób wyłaniania pozarządowych członków Rady Narodowego Centrum identyczny z tym, który jest znany z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w odniesieniu do pozarządowych członków Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Tym samym, Projektodawca, także w tym obszarze wyszedł naprzeciw oczekiwaniom zgłaszanym przez środowisko pozarządowe w ramach procesu konsultacji. Co jednak warto podkreślić, Narodowe Centrum ma być instytucją publiczną podlegającą nadzorowi Prezesa Rady

Ministrów i realizującą programy rządowe wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego ze środków publicznych. Nadzór premiera w takich okolicznościach musi być realny i dlatego ustawa zapewnia Prezesowi Rady Ministrów skuteczne narzędzia wykonywania nadzoru. Poszerzona obecność pozarządowych przedstawicieli w Radzie ma służyć zwiększeniu przejrzystości działań Centrum.

Na uwagę zasługują także argumenty wyrażane przez ekspertów Pełnomocnika Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego podnoszące, że niezależnie od liczebności przedstawicieli sektora obywatelskiego, ich zasiadanie w Radzie nie będzie mieć charakteru reprezentacji, ale ma wspierać Prezesa Rady Ministrów w wykonywaniu przez niego funkcji nadzorczych wobec Narodowego Centrum oraz zwiększeniu przejrzystości jego działalności.

W procesie konsultacji publicznych projektu ustawy o Narodowym Centrum pojawiały się także pojedyncze uwagi dotyczące innych uregulowań, które nie zostały ostatecznie uwzględnione w przedstawionym obecnie projekcie, ale bez wątplenia zasługują na uwagę w przyszłości, szczególnie w kontekście dalszych prac nad przygotowaniem Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Do takich należy uwaga dotycząca poszerzenia kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego. Jej autor twierdził, że samo „techniczne” przeniesienie obsługi RDPP do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów trudno uznać za istotną „wartość dodaną” projektu. Wydaje się natomiast, że przy okazji uchwalania projektu można byłoby pokusić się o rozpoczęcie procesu wykreowania załączków przyszłego ciała dialogu obywatelskiego.

Uwaga jest zasadna w szerszej perspektywie pokazanej wyżej. Do założeń Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego wpisano prace nad rozwojem instytucji dialogu obywatelskiego, w tym utworzenie na wzór Rady Dialogu Społecznego ciała o nazwie Rada Dialogu Obywatelskiego, która miałaby mieć szersze kompetencje niż obecna Rada Działalności Pożytku Publicznego, w znacznie większym stopniu reprezentować różnorodne środowiska organizacji pozarządowych i innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego w kraju i być samodzielnym organem dialogu obywatelskiego.

W debacie wywołanej przez proces konsultacji pojawiło się wiele pytań i wątpliwości dotyczących zakresu regulacji, kompetencji przenoszonych z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do Prezesa Rady Ministrów oraz Narodowego Centrum Rozwoju Społeczeństwa

Obywatelskiego. Czy zmiany proponowane w projekcie ustawy w jakikolwiek sposób dotyczyć będą współpracy organizacji pozarządowych z samorządami? Czy wejście w życie projektu Ustawy o Narodowym Centrum spowoduje centralizację systemu wsparcia dla organizacji pozarządowych w Polsce? Jak na zmianach skorzystają małe, lokalne organizacje obywatelskie? W trakcie regionalnych konferencji przedstawiciele Pełnomocnika Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego podkreślali, że celem powstania Narodowego Centrum jest stworzenie instytucjonalnych, organizacyjnych i prawnych warunków do bardziej efektywnej realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Umieszczenie jednostki odpowiedzialnej za zagadnienia i działania w zakresie pożytku publicznego w ministerstwie właściwym ds. zabezpieczenia społecznego było uwarunkowane historycznie. Pożytek publiczny to jeden z wielu obszarów, za które odpowiedzialne jest ministerstwo. Tymczasem Centrum powinno stać się w niedalekiej przyszłości instytucją wspierającą rozwój społeczeństwa obywatelskiego w wielu dziedzinach: partycypacji publicznej, działalności rzeczniczej i strażniczej, obywatelskich think-tanków, edukacji obywatelskiej i historycznej, wolontariatu, mediów obywatelskich i wielu innych.

Zmiany proponowane w projekcie dotyczą wyłącznie zarządzania programami rządowymi, a więc nie odnoszą się do realizacji zadań publicznych z udziałem organizacji pozarządowych ani przez samorządy, ani przez poszczególne ministerstwa. Pojęcie społeczeństwa obywatelskiego jest szersze niż sektor pozarządowy i poza działalnością organizacji pozarządowych obejmuje m.in. działania nieformalne oraz wolontariat czy edukację obywatelską i m.in. właśnie takie aktywności Narodowe Centrum będzie wspierać. Centrum powinno się stać instytucją przyjazną dla najmniejszych organizacji, m.in. poprzez system selekcji projektów, priorytetu finansowania rozwoju instytucjonalnego organizacji, a także tworzenie kultury zarządzania programami, w której najważniejszym celem jest kreowanie pozytywnej zmiany społecznej.

Debaty prowadzone w toku konsultacji publicznych służyły jak najlepszemu zrozumieniu i sprecyzowaniu celów i zadań Narodowego Centrum. Pełnomocnik Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego oraz zespół Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów dziękują wszystkim, którzy zechcieli, zgłosić swoje uwagi, komentarze lub propozycje zmian do projektu, w tym również uczestnikom spotkań regionalnych. Projektodawca dziękuje przedstawicielom ciąż dialogu obywatelskiego za zaangażowanie w konsultacje i opiniowanie projektu ustawy. Podziękowania należą się także przedstawicielom samorząd-

dów, którzy aktywnie wsparli proces konsultacji. Pełnomocnik Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego pragnie także szczególne podziękowania złożyć członkom zespołów eksperckich działających w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach przygotowywania projektu Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego za udział w procesie konsultacji i wiele cennych uwag.

2. Opiniowanie

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Rada Działalności Pożytku Publicznego oraz Rada Dialogu Społecznego nie zgłosili uwag do projektu ustawy. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego pozytywnie zaopiniowała projekt ustawy.

Tabela stanowiąca załącznik nr 2 przedstawia zestawienie uwag zgłoszonych w toku opiniowania, wraz ze stanowiskiem Pełnomocnika.

Załącznik nr 1

Zestawienie uwag zgłoszonych w toku konsultacji publicznych do projektu ustawy
o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Zestawienie uwag zgłoszonych w toku konsultacji publicznych do projektu ustawy o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
1)	Art. 1	Akademia Liderów	W art. 1 projektu ustawy brak jest dokładnego określenia we właściwy sposób przedmiotu regulacji, jej charakteru i zakresu podmiotowego oraz zakresu stosowania dla spraw, w których ma być ono „instytucją właściwą w sprawach wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz pożytku publicznego i wolontariatu”.	Uwaga nieuwzględniona. Przedmiot regulacji został wskazany w art. 1 ust. 1 i 2 projektu ustawy, który stanowi, że ustawa określa zadania i organizację Narodowego Centrum. Narodowe Centrum będzie instytucją właściwą w sprawach wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także działalności pożytku publicznego i wolontariatu w zakresie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 i 1948). Zakres przedmiotowy projektu ustawy został określony możliwie najzwęższej, jednakże w sposób adekwatnie informujący o jego treści.
2)	Art. 1 ust. 2.	Zachodniopomorska Federacja Pozarządowa	Narodowe Centrum jest instytucją właściwą w sprawach wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz pożytku publicznego i wolontariatu, w tym koordynowania i organizowania współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego. Taki zapis sugeruje, że to Narodowe Centrum zajmowałoby się również koordynacją i organizacją otwartych konkursów ofert ogłaszanych przez poszczególne ministerstwa oraz organy administracji publicznej. Dalsza lektura projektu ustawy wskazuje jednak, że tego rodzaju założeń nie ma. Ten zapis jest więc niekompatybilny z rzeczywistymi zadaniami, które wynikają z treści ustawy.	Uwaga uwzględniona. Przepis art. 1 ust. 2 projektu ustawy został zmieniony. Usunięto zapis o koordynowaniu i organizowaniu współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego. Narodowe Centrum nie będzie odpowiedzialne za organizację otwartych konkursów ofert ogłaszanych przez poszczególne ministerstwa oraz organy administracji publicznej, nie było to także nigdy założeniem projektodawcy
3)	Art. 1 ust. 2	Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego	W zapowiedziach i uzasadnieniu utworzenia Narodowego Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego wskazano m.in. jego znaczącą rolę w koordynowaniu i organizowaniu współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego w zakresie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817, z późn. zm.). Natomiast w projekcie przedmiotowej ustawy dot. Narodowego Centrum brak jest odniesienia do jego zadań w zakresie „koordynowania i organizowania współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego”.	Uwaga uwzględniona. Przepis art. 1 ust. 2 projektu ustawy został zmieniony. Usunięto zapis o koordynowaniu i organizowaniu współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego. Narodowe Centrum nie będzie odpowiedzialne za organizację otwartych konkursów ofert ogłaszanych przez poszczególne ministerstwa oraz organy administracji publicznej, nie było to także nigdy założeniem projektodawcy.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
4)	Art. 1 ust. 2	Stowarzyszenie Klon/Jawor	<p>1. W projekcie ustawy znajduje się wiele zwrotów ogólnych i nierozwiniętych. Brak precyzji rodzi obawy szczególnie w miejscach, które mają fundamentalne znaczenie dla kształtu projektowanej instytucji i systemu. Przykładem może być określenie „koordynowanie i organizowanie współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego” (art. 1 ust. 2) nigdzie dalej nierozwinięte.</p> <p>2. Podobnie jest ze „szczegółowym zakresem zadań i trybem pracy” Narodowego Centrum (art. 2 ust. 3 p. 1), który ma określić Prezes Rady Ministrów - kształt delegacji jest bardzo ogólny.</p> <p>3. W projekcie nie ma również kluczowej jak się wydaje definicji społeczeństwa obywatelskiego, choć nazwa Narodowego Centrum (tyt. ustawy, art. 1 ust. 1), jak również nazwy programów, którym ma zarządzać (art. 23), posługują się tym właśnie określeniem.</p>	<p>Uwagi częściowo uwzględnione i częściowo nieaktualne w związku ze zmianą przepisów.</p> <p>Ad. 1. Usunięto zapis o koordynowaniu i organizowaniu współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego. Narodowe Centrum nie będzie (odpowiedzialne organizację otwartych konkursów ofert ogłaszanych przez poszczególne ministerstwa oraz organy administracji publicznej, nie było to także nigdy założeniem projektodawcy.</p> <p>Ad. 2. Upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia, zawarte w art. 2 ust. 3 projektu ustawy, zawiera wszystkie niezbędne elementy w tym zakresie, czyli określenie organu właściwego do wydania rozporządzenia, rodzaju aktu, wskazanie zakresu spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści rozporządzenia.</p> <p>Ad. 3. Zasady techniki prawodawczej określają w jakich sytuacjach w ustawie formułuje się definicję danego określenia. W ocenie projektodawcy użyte w kontekście projektu ustawy określenie „społeczeństwo obywatelskie” nie wyczerpuje przesłanek, które nakazywałyby zdefiniowanie tego pojęcia. Niemieszczenie w projekcie ustawy definicji tego pojęcia było zabiegiem celowym. Projektodawca nie chciał doprowadzić do sytuacji, w której mogłoby się okazać, że ustawowa definicja nie obejmuje pewnych form aktywności istotnych dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Generalnie pojęcie społeczeństwa obywatelskiego jest pojęciem szerszym niż pojęcie sektora pozarządowego i poza działalnością organizacji pozarządowych obejmuje m.in. działania i ruchy niesformalizowane na rzecz dobra wspólnego, wolontariat i edukację obywatelską, i takie aktywności Narodowe Centrum również miałyby wspierać. Zakres przedmiotowy i podmiotowy konkursów będzie wynikać każdorazowo z regulaminu konkursu zatwierdzonego przez Radę Narodowego Centrum.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
5)	Art. 2 ust. 1.	Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy dzieciom i Młodzieży z MPDz OSTOJA; Fundacja Eudajmonia; Fundacja Jagniątków; Fundacja Lokalnych Inicjatyw Społecznych; Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych; Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych; Jeleniogórska prome-nada Bobru; Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych; Towarzystwo Przyrodnicze Ziemi Oleśnickiej; Federacja Polskich Banków Żywności; Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego	Nie jest jasne, dlaczego Narodowe Centrum, które ma podlegać pod Prezesa Rady Ministrów, który m.in. nadaje statut Narodowemu Centrum i sprawuje nad nim nadzór ma być usytuowane poza strukturą administracji rządowej. Brak uzasadnienia dla wyłączenia Narodowego Centrum spod obowiązywania ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, która wpływa na budowanie nowoczesnego państwa, wzrost efektywności działania jego organów – co stanowi, wg. przedstawianych informacji i o planach utworzenia Narodowego Centrum, fundamenty jego powołania.	Uwaga nieuwzględniona. Przepis art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1345, z późn. zm.) wyliczył wyrażnie urzędy, w których zatrudnieni pracownicy kwalifikowani są jako członkowie służby cywilnej. Wśród tych podmiotów nie wymieniono agencji wykonawczych, którą zgodnie z projektem ustawy będzie Narodowe Centrum. Narodowe Centrum będzie państwową osobą prawną, tworzoną ustawowo, w celu realizacji zadań państwa w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Zatrudnieni pracownicy w innych agencjach wykonawczych są wyłączeni z korpusu służby cywilnej. Takie usytuowanie ustrojowe Narodowego Centrum pozwoli na samodzielne oraz w pełni skuteczne realizowanie zadań przewidzianych w projekcie ustawy. O efektywności działań danego podmiotu nie przesądza fakt, iż jest to podmiot ustrojowo przyporządkowany do struktur administracji rządowej. Dla przykładu należy wskazać szereg instytucji, które nie stanowią administracji rządowej w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, a realizują swoje zadania w ramach kompetencji przewidzianych w przepisach prawa. Takimi podmiotami są na przykład: Rzecznik Praw Obywatelskich, Komisja Nadzoru Finansowego, Najwyższa Izba Kontroli czy Państwowa Inspekcja Pracy. Narodowe Centrum, zgodnie z aktualnym brzmieniem projektu ustawy na temat zmian w przepisach obowiązujących (art. 38 pkt 2), zostanie wymienione w katalogu zamieszczonym w art. 33a ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 543, z późn. zm.). W świetle regulacji zawartych w projekcie ustawy Narodowe Centrum będzie państwową osobą prawną o dużym stopniu niezależności, realizującą politykę Państwa w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
6)	Art. 2 ust. 1	Akademia Liderów	Nie jest dookreślone jaki charakter będzie miało Narodowe Centrum, czy będzie to instytucja spełniająca funkcję podmiotu publicznego, czy też jako wypełniająca obowiązki organu władz publicznych. Przyjmując iż będzie to instytucja wykonawcza posiadająca osobowość prawną, to kompetencje władztwa publicznego muszą zostać wyraźnie powierzone. Jednak, jako że Narodowe Centrum będzie państwową osobą prawną i będzie wyposażone we własne mienie, musi być też traktowane – w świetle projektowanych źródeł przychodów i możliwości wypracowywania zysków – jako przedsiębiorca a nie tylko jako jednostka budżetowa.	Uwaga nieuwzględniona. Narodowe Centrum będzie agencją wykonawczą, wyposażoną w osobowość prawną oraz utworzoną w celu realizacji zadań Państwa. Kompetencje Narodowego Centrum będą wynikać z przepisów projektu ustawy oraz z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.). Narodowe Centrum nie będzie prowadziło zarobkowej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, z późn. zm.).
7)	Art. 2 ust. 2	Klub Jagielloński	Trudno znaleźć uzasadnienie dla konieczności umiejscowienia kolejnego organu państwa w Warszawie. Klub Jagielloński rekomenduje umiejscowienie siedziby Narodowego Centrum w innym mieście niż Warszawa. Zrozumiałym i akceptowalnym wydaje się umiejscowienie tej instytucji w innym ośrodku akademickim/mieście wojewódzkim. Wobec przedstawionych wyżej argumentów wstępnie rekomendujemy umiejscowienie siedziby Narodowego Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w jednej ze stolic tych województw: Katowicach, Toruniu lub Bydgoszczy, Białymstoku, Łodzi bądź Kielcach. Jednocześnie zwracamy uwagę, że konieczne jest przeprowadzenie pogłębionej analizy w zakresie najbardziej optymalnego umiejscowienia Narodowego Centrum.	Uwaga nieuwzględniona. Pomysł wyznaczenia siedziby Narodowego Centrum, w kształcie instytucjonalnym określonym przez obecnie procedowany projekt ustawy, poza Warszawą, jest niezasadny z uwagi na strukturalną, instytucjonalno-prawną więź i konieczność bliskiej współpracy między Narodowym Centrum a Kancelarią Prezesa Rady Ministrów i Departamentem Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM. Konieczność zapewnienia warunków logistycznych umożliwiających funkcjonowanie wspomnianej trójczłonnej relacji kompetencyjno-zadaniowej domaga się ich wzajemnej bliskości i łatwej dostępności, i te względy przesądziły o zamiśle umiejscowienia Narodowego Centrum w Warszawie. Zapis w projekcie ustawy wymieniający Warszawę jako siedzibę Narodowego Centrum nie był więc jedynie „założeniem z góry” lub wynikiem usankcjonowania podziału na miasta uprzywilejowane o wysokim rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i miasta o niskiej aktywności obywatelskiej, ale pragmatyczną konsekwencją przyjętego w tymże projekcie modelu funkcjonowania agencji. Co więcej, umiejscowienie Narodowego Centrum poza Warszawą w sposób nieuzasadniony podniosłoby koszty jego funkcjonowania (stanowiłoby więc niegospodarne wydatkowanie środków publicznych, zmniejszając tym samym pulę środków na realizację programów wspierania

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				rozwoju społeczeństwa obywatelskiego). Wydłużyłoby też procesy decyzyjne, powodując obniżenie efektywności funkcjonowania Centrum.
8)	Art. 2 ust. 2	Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego	Ustanowić przedstawicielstwa Narodowego Centrum przy wojewodach. Do zadań takich przedstawicielstw należałoby prowadzenie edukacji, konferencji, konsultacji, doradztwa dla społeczeństwa, organizacji i samorządów. Ponadto takie lokalne centra mogłyby być platformą integracyjną dla funduszy pochodzących z różnych źródeł. Przedstawicielstwa takie mogłyby liczyć zaledwie 2-3 osoby na województwo.	Uwaga nieuwzględniona. Projekt ustawy nie przewiduje powołania delegatur terenowych Narodowego Centrum, gdyż wykraczałoby to poza zakres źródeł finansowania wskazany w Ocenie Skutków Regulacji. Ponadto, dla sprawnej realizacji zadań przez Narodowe Centrum nie jest konieczne ustanawianie przedstawicielstwa Narodowego Centrum przy wojewodach. Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian do ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, umożliwiających powoływanie przez wojewodów pełnomocników do spraw społeczeństwa obywatelskiego. W świetle projektowanych przepisów do zadań pełnomocników będzie należało m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (art. 41o pkt 1).
9)	Art. 2 ust. 3	Alina Kosińska; Federacja Inicjatyw Oświatowych	Propozycja zapisu: Prezes Rady Ministrów w drodze rozporządzenia, nadaje Narodowemu Centrum statut, którego treść jest wypracowana w debacie publicznej.	Uwaga nieuwzględniona. Sposób procedowania projektów dokumentów rządowych został określony w uchwale Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.). W rozumieniu tej uchwały dokumentem rządowym jest rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów. Czynności podejmowane w ramach tego procedowania obejmują m.in. uzgodnienia, konsultacje publiczne lub opiniowanie projektu. Prezes Rady Ministrów przedstawia projekt rozporządzenia do konsultacji publicznych, o ile wymagają tego okoliczności oraz przewidywane skutki społeczno-gospodarcze oraz stopień jego złożoności.
10)	Art. 2 ust. 3	Akademia Liderów	Ustawa nie przewiduje wytycznych w upoważnieniach ustawowych do regulacji aktami wykonawczymi bądź statutem podstawowych i istotnych spraw, zarówno granic zarządu zwykłego, jak i uprawnień regulacyjnych. Wydaje się, iż przez niedopatrzenie statut, który ma być nadawany przez Prezesa Rady Ministrów ma określać jedynie organizację wewnętrzną, a już nie szczegółowo kompetencje i procedury.	Uwaga nieuwzględniona. Upoważnienia ustawowe do wydania rozporządzenia, zawarte w art. 2 ust. 3 projektu ustawy zawiera wszystkie niezbędne elementy w tym zakresie, czyli określenie organu właściwego do wydania rozporządzenia, rodzaju aktu, wskazanie zakresu spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści rozporządzenia.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
11)	Art. 3 ust. 1	Zachodniopomorska Federacja Pozarządowa	Czynności związane z nadzorem nad Narodowym Centrum, w imieniu Prezesa Rady Ministrów, wykonuje Pełnomocnik Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego, zwany dalej „Pełnomocnikiem”, powołany na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 1 ust. 2, w zakresie określonym przez ustawę. Oba punkty artykułu 3 wskazują, że nazwa „Narodowe” nadana jest podmiotowi zdecydowanie na wyrost. Wydaje się, że bardziej odpowiadające stanowi faktycznemu byłoby nazwanie tego nowego podmiotu „Rządowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego”.	Uwaga nieuwzględniona. Narodowe Centrum będzie zarządzać programami rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz wspierać organizacje pozarządowe. Narodowe Centrum Społeczeństwa Obywatelskiego nie będzie instytucją koordynującą organy administracji rządowej wykonującą zadania na rzecz społeczeństwa obywatelskiego. Nazwa tej agencji wykonawczej jest adekwatna do jej zadań. Ponadto projektodawca pragnie wskazać, że inne agencje wykonawcze realizujące horyzontalną politykę państwa w określonym obszarze również używają w nazwie dookreślenia „Narodowe”, np. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Narodowe Centrum Nauki czy Narodowe Centrum Kultury. Ponadto projektodawca wyjaśnia, że przepisy projektu ustawy uległy zmianie i w aktualnej wersji Pełnomocnik Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego nie będzie wykonywał czynności nadzorczych wobec Narodowego Centrum w imieniu Prezesa Rady Ministrów.
12)	Art. 5 ust. 1	Zachodniopomorska Federacja Pozarządowa	W związku z tym, że centrum jest instytucją podległą Premierowi niezrozumiały jest zapis o tym, że kadencja Prezesa będzie trwała 5 lat. To stanowisko jest związane z podległością premierowi - kadencja dłuższa niż kadencja parlamentu czy urzędowania danego premiera będzie skutkować tym, że kolejne rządy będą doprowadzać do odwołania Prezesa wykorzystując art. 6.1.4 (zarzucając niecelowość) a zwłaszcza 6.1.5 odrzucając sprawozdanie. Aby więc prawo było zgodne z tym, co i tak się będzie działo proponujemy następującą treść artykułu 5: „Art. 5. Prezes Narodowego Centrum jest powoływany i odwołany przez Prezesa Rady Ministrów spośród osób, które: 1) posiadają obywatelstwo polskie; 2) korzystają z pełni praw publicznych; 3) posiadają wyższe wykształcenie magisterskie lub równorzędne; 4) posiadają odpowiednią wiedzę w zakresie działalności pożytku publicznego i wolontariatu w Rzeczypospolitej Polskiej oraz posiadają, co najmniej 5-letnie doświadczenie w sektorze obywatelskim;	Uwaga nieuwzględniona. Celem wprowadzenia pięcioletniej kadencji Dyrektora Narodowego Centrum (w pierwotnej wersji ustawy Prezesa Narodowego Centrum) jest wzmocnienie jego niezależności.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>5) nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;</p> <p>6) cieszą się nieposzlakowaną opinią i dają rękojmię prawidłowego wykonywania powierzonych zadań;</p> <p>7) posiadają znajomość języka angielskiego w stopniu umożliwiającym swobodne porozumiewanie się w zakresie działalności Narodowego Centrum”.</p>	
13)	Art. 5 ust. 1	Zachodniopomorskie Forum Organizacji Społecznych ZaFOS	Art. 5 ust. 1 projektu ustawy - skrócenie kadencji Prezesa Narodowego z 5-letniej na 3-letnią kadencję (podobnie, jak kadencja Rady Działalności Pożytku Publicznego).	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Skrócenie kadencji Dyrektora Narodowego Centrum (w pierwotnej wersji Prezesa Narodowego Centrum) spowodowałoby osłabienie jego pozycji oraz mogłoby mieć negatywny wpływ na wykonywane zadań przez tę instytucję. Ten dłuższy okres od okresu kadencji Rady Narodowego Centrum gwarantuje płynność działania Centrum podczas zmiany składu Rady Narodowego Centrum i umożliwia realizację bardziej długofalowych i strategicznych przedsięwzięć.</p> <p>Pięcioletnia kadencja Dyrektora Narodowego Centrum różni się od kadencji Rady Narodowego Centrum, która będzie wynosić 3 lata (art. 10 ust. 6 aktualnego projektu ustawy).</p> <p>Kompetencje Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz Dyrektora Narodowego Centrum nie są tożsame, tzn. nie dotyczą działalności tej samej instytucji, i wynikają z dwóch różnych ustaw, a więc nie zachodzi konieczność zrównania okresu kadencji tych dwóch organów.</p>
14)	Art. 5 ust. 1 pkt 4	Zachodniopomorskie Forum Organizacji Społecznych ZaFOS	Wydłużenie okresu i doprecyzowanie wymogów w zakresie doświadczenia Prezesa Narodowego Centrum. Osoba kandydująca na stanowisko Prezesa Narodowego Centrum posiada minimum 10-letnie doświadczenie w pracy na rzecz organizacji pożytku publicznego w Polsce. Obecny zapis „5-letnie doświadczenie w sektorze obywatelskim” jest dość nieprecyzyjny, natomiast 5 lat doświadczenia jest okresem zbyt krótkim.	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Treść art. 5 ust. 1 jest ograniczona do kompetencji oczekiwanych od kandydata na Dyrektora Narodowego Centrum (w pierwotnej wersji Prezesa Narodowego Centrum). W tym kontekście można w nim zawrzeć sformułowania nieostre i w istocie bardziej nawet rozszerzające niż zawężające. Kazuistyczne dookreślenie kompetencji oczekiwanych od kandydata na Dyrektora Narodowego Centrum mogłoby jedynie przynieść szkodę i eliminować z grona kandydatów osoby, które mają szerokie doświadczenie pracy w organizacjach pozarządowych. Niemnie jednak zmieniono przepis w tym zakresie. Aktualny art. 5 ust. 1 pkt 4 projektu ustawy stanowi, że osoba na stanowisko</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>Dyrektora Narodowego Centrum musi posiadać wiedzę w zakresie działalności pożytku publicznego i wolontariatu oraz stowarzyszeń i fundacji w Rzeczypospolitej Polskiej oraz posiadać co najmniej 5-letnie doświadczenie w organizacjach pozarządowych lub innych zorganizowanych formach społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>W ocenie projektodawcy 5-letni okres doświadczenia w powiązaniu z wiedzą w zakresie działalności pożytku publicznego i wolontariatu oraz stowarzyszeń i fundacji w Rzeczypospolitej Polskiej daje rękojmię właściwego wykonywania obowiązków na tym stanowisku. Ponadto w wymogach stawianych wobec osób na stanowisko Dyrektora Narodowego Centrum dodano przesłankę posiadania doświadczenia w kierowaniu zespołami pracowniczymi oraz kompetencji kierowniczych.</p>
15)	Art. 5 ust. 1 pkt 4	Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST”	Art. 5 ust. 1 pkt 4 i Art. 9 ust. 2 pkt 4 projektu ustawy dotyczący posiadania doświadczenia „w sektorze obywatelskim” wymagałby doprecyzowania – czy za posiadanie doświadczenia wystarczające jest członkostwo w ngo lub wolontariat, czy na przykład zasiadanie we władzach organizacji.	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Aktualne brzmienie art. 5 ust. 1 pkt 4 projektu ustawy stanowi, że osoby na stanowisko Dyrektora Narodowego Centrum muszą posiadać wiedzę w zakresie działalności pożytku publicznego i wolontariatu oraz stowarzyszeń i fundacji w Rzeczypospolitej Polskiej oraz posiadać co najmniej 5-letnie doświadczenie w organizacjach pozarządowych lub innych zorganizowanych formach społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Uwzględnienie poczynionej uwagi prowadziłoby do nadmiernej szczegółowości oraz nieuzasadnionej rozbudowy przepisów prawa, a to stoi w oczywistej niezgodności z wymogiem zwięzłości aktu normatywnego. Dlatego też projekt ustawy w tym zakresie poza swoją regulacją pozostawi reprezentowanemu organowi dowolność metody sprawdzenia wiedzy o funkcjonowaniu społeczeństwa obywatelskiego oraz weryfikacji doświadczenia zawodowego wobec kandydata na członka Rady Narodowego Centrum.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
16)	Art. 5 ust. 1 pkt 6	Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST”	Art. 5 ust.1 pkt 6 i Art. 9 ust. 2 pkt 2 jako jeden z wymogów postawiono nieposzlakowaną opinię – wnosimy o wykreślenie tego punktu, nie jest on w żaden sposób weryfikowalny (kto będzie poświadczał taką nieposzlakowaną opinię).	Uwaga nieuwzględniona. Jest to przesłanka o innym charakterze niż pozostałe wymienione w projekcie ustawy. Podczas gdy pozostałe przesłanki określone w projekcie ustawy mają charakter obiektywny i ścisły, tak w przypadku posiadania nieposzlakowanej opinii mamy do czynienia z okolicznościami o charakterze subiektywnym, odwołującymi się do sfery moralno-etycznej danej osoby. Wobec braku ustawowego doprecyzowania przesłanki nieposzlakowanej opinii należy odwołać się do potocznego jej rozumienia. Osoba cieszy się nieposzlakowaną opinią, gdy przestrzega w życiu zawodowym i publicznym, a także prywatnym, podstawowych, uznanych w społeczeństwie za obowiązujące, zasad moralno-etycznych i dobrych obyczajów. Wyklucza istnienie omawianej cechy karalność za przestępstwo popełnione umyślnie, a niekiedy także za przestępstwo nieumyślne, zasługujące jednak na szczególnie naganną ocenę społeczną. Dlatego też konieczne jest pozostawienie tej przesłanki w projekcie ustawy.
17)	Art. 5 ust. 1 pkt 7	Zachodniopomorskie Forum Organizacji Społecznych ZaFOS; Szczecińska Fundacja Talent Promocja Postęp	Wprowadzenie dla kandydata na Prezesa Narodowego Centrum wymogu minimum 6-letniego doświadczenia na stanowisku kierowniczym oraz doprecyzowanie w zakresie umiejętności językowych - stopień min. B2. Projekt ustawy nie proponuje żadnych wymogów w zakresie kompetencji kierowniczych Prezesa Narodowego Centrum, czego skutkiem może być powołanie na to stanowisko osoby bez żadnego doświadczenia w tym zakresie. Tymczasem zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy Prezes kieruje działalnością Narodowego Centrum. Z kolei znajomość języków obcych definiuje nieprecyzyjnie: „ze znajomością języka angielskiego umożliwiającą swobodne porozumiewanie się w zakresie Narodowego Centrum”. Brak doprecyzowania tego zapisu będzie powodował poważne trudności na etapie weryfikacji poziomu znajomości języka obcego. Wątpliwości budzi również sam zapis „swobodne porozumiewanie się w zakresie Narodowego Centrum” - przecież istotą tej umiejętności jest możliwość porozumiewania się w środowisku międzynarodowym, a nie „w zakresie Narodowego Centrum”.	Uwaga częściowo uwzględniona. Treść art. 5 ust. 1 jest ograniczona do kompetencji oczekiwanych od kandydata na Dyrektora Narodowego Centrum (w pierwotnej wersji Prezesa Narodowego Centrum). W tym kontekście można w nim zawrzeć sformułowania nieostre i w istocie bardziej nawet rozszerzające niż zawężające. W ocenie projektodawcy 5-letni okres doświadczenia w organizacjach pozarządowych lub innych zorganizowanych formach społeczeństwa obywatelskiego w powiązaniu z wiedzą w zakresie działalności pożytku publicznego i wolontariatu oraz stowarzyszeń i fundacji w Rzeczypospolitej Polskiej daje rękojmię właściwego wykonywania obowiązków na tym stanowisku. Projekt ustawy wyraźnie wskazuje w art. 5 ust. 1 pkt 4 jakie kompetencje musi posiadać osoba na stanowisku Dyrektora Narodowego Centrum. Uwzględniając częściowo zgłoszoną uwagę, w przesłankach stawianych osobie na stanowisko Dyrektora Narodowego Centrum wskazano, że osoba ta musi posiadać doświadczenie w kierowaniu zespołami pracowniczymi

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				oraz kompetencji kierowniczych. Dookreślenie w projekcie ustawy, że stopień znajomości języka musi być na poziomie B2 oznaczałoby konieczność posiadania odpowiedniego certyfikatu poświadczającego znajomość języka na tymże poziomie. Można wszakże znać biegle język angielski i nie mieć certyfikatu potwierdzającego zakres kompetencji językowych na zaproponowanym w ustawie poziomie.
18)	Art. 5 ust. 1	Alina Kosińska; Federacja Inicjatyw Oświatowych	1. Propozycja zapisu: Prezes Narodowego Centrum jest wybierany przez obywateli w drodze głosowania powszechnego i powoływany przez Prezesa Rady Ministrów na pięcioletnią kadencję. 2. Propozycja zapisu: Wybory Prezesa Narodowego Centrum przeprowadzane są poprzez Internet spośród kandydatów, którzy uzyskają rekomendację ogólnopolskiej federacji lub co najmniej 10 organizacji lokalnych.	Uwaga nieuwzględniona. Dyrektor Narodowego Centrum (w pierwotnej wersji Prezes Narodowego Centrum) nie będzie reprezentantem Narodu, w związku z tym nie jest zasadne aby był wybierany w wyborach powszechnych. Dopuszczenie takiej procedury wymusiłoby zmianę szeregu przepisów dotyczących zasady i trybu zgłaszania kandydatów, przeprowadzania oraz warunków ważności wyborów, prowadzenia kampanii wyborczej przez osoby na stanowisko Dyrektora Narodowego Centrum. W żadnym demokratycznym państwie na świecie nie jest przewidziane rozwiązanie, w którym osoba zarządzająca państwem osoba prawną jest wybierana w wyborach powszechnych. Konstytucja RP wyraźnie wymienia jakie organy państwowe są wybierane w drodze wyborów powszechnych.
19)	Art. 5 ust. 1	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Kandydatura Prezesa Narodowego Centrum powinna być poddana pod zaopiniowanie Radzie Działalności Pożytku Publicznego. Po pierwsze, wzmocni to RDPP i nada jej nowej kompetencji. Po drugie, prezes tak ważnej instytucji publicznej powinien przechodzić element weryfikacji społecznej. RDPP składająca się m.in. z przedstawicieli III sektora jest dobrym miejscem do dyskusji nad kandydaturami kandydatów.	Ustawa nieuwzględniona. Projekt ustawy nie zmienia kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego, które wynikają z art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.). Projekt ustawy zmienia usytuowanie Rady Działalności Pożytku Publicznego, która będzie organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Rady Ministrów. Znaczenie Rady Działalności Pożytku Publicznego zatem wzrośnie, mając na uwadze, że Prezes Rady Ministrów posiada kompetencje nienależące do innych członków Rady Ministrów, dotyczące m.in. kierowania pracami Rady Ministrów oraz koordynowania i kontroli pracy członków Rady Ministrów. Dyrektor Narodowego Centrum w aktualnej wersji projektu ustawy będzie powoływany przez Prezesa Rady Ministrów, który w tym zakresie powinien mieć wyłączność

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				z uwagi na fakt, że Narodowe Centrum będzie zarządzać rządowymi programami wspierania społeczeństwa obywatelskiego oraz, że nadzór nad Narodowym Centrum będzie sprawował Prezes Rady Ministrów.
20)	Art. 6 ust. 3	Alina Kosińska; Federacja Inicjatyw Oświatowych	Propozycja zapisu: W razie wygaśnięcia kadencji Prezesa Narodowego Centrum do czasu powołania nowego Prezesa Narodowego Centrum, jego obowiązki pełni Zastępca Prezesa Narodowego Centrum wskazany przez Radę Narodowego Centrum.	Uwaga nieuwzględniona Stosownie do art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1 Dyrektora Narodowego Centrum powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów. Podobnie jak Zastępców Dyrektora Narodowego Centrum (art. 7 ust. 1 projektu ustawy). To Prezes Rady Ministrów sprawuje nadzór nad Narodowym Centrum (patrz art. 3 ust. 1). Nie jest zatem uzasadnione, aby w razie wygaśnięcia kadencji Dyrektora Narodowego Centrum, zastępcę pełniącego obowiązki Dyrektora Narodowego Centrum wskazywała Rada Narodowego Centrum.
21)	Art. 7 ust. 1	Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego; Zachodniopomorska Federacja Pozarządowa; Fundacja Eudajmonia; Fundacja Jagniątek; Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych; Jeleniogórska promenada Bobru; Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych;	Brak zapisów dotyczących ilości osób, które mogą zostać powołane na stanowisko zastępcy Prezesa. To rodzi obawę, że środki przeznaczone na utrzymanie Narodowego Centrum będą konsumowane przez osoby niekompetentne. Zastępcy Prezesa nie są wymienieni w art. 4 – organy Rady	Uwaga uwzględniona Art. 7 ust. 1 został doprecyzowany i otrzymał następujące brzmienie: <i>„Art. 7. 1. Zastępców Dyrektora, w liczbie nie więcej niż dwóch, powołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek Dyrektora. Zastępcą Dyrektora może być osoba, która spełnia wymogi określone w art. 5 ust. 1.”.</i> Zastępcy Dyrektora Narodowego Centrum nie są organami Narodowego Centrum tylko pełnią funkcje zastępujące organ. Art. 4 projektu ustawy wskazuje organy Narodowego Centrum. W innych ustawach dotyczących organów administracji publicznej (np. PAK, KNF, RPO, GUS) zastępcy Prezesów również nie są wymieniani jako ich organy.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
22)	Art. 8	Towarzystwo Przyrodnicze Ziemi Oleśnickiej Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży z MPDz OSTOJA; Fundacja Eudajmonia; Fundacja Jagniątków; Fundacja Lokalnych Inicjatyw Społecznych; Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych; Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych; Jeleniogórska promenade Bobru; Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych; Towarzystwo Przyrodnicze Ziemi Oleśnickiej; Fundacja Autonomia;	1. Bardzo duży zakres kompetencji i brak wyraźnie wskazanych jego ograniczeń, nie jest jasne, o jakim charakterze rozstrzygnięcia wydaje i czy podlegają one zaskarżeniu oraz w jakim trybie. 2. Projekt ustawy daje w tej kwestii bardzo dużą dowolność Prezesowi Narodowego Centrum, nie zabezpieczając odpowiednio praw realizatorów działań. Może to zmierzać do podporządkowania ich działalności polityce Rządu pod groźbą wstrzymania środków. Taka nierównowaga stron w jawny sposób stoi w sprzeczności z zasadami partnerstwa i suwerenności stron zapisanymi w ustawie o działalności pożytku publicznego, a określającymi podstawy współpracy administracji z organizacjami pozarządowymi.	Uwaga nieuwzględniona Kompetencje Dyrektora Narodowego Centrum (w pierwotnej wersji projektu ustawy Prezesa Narodowego Centrum) są precyzyjnie określone w art. 8 projektu ustawy i nie należy ich interpretować rozszerzająco, gdyż tylko przepisy ustawy mogą je przyznać Dyrektorowi Narodowego Centrum. Dyrektor Narodowego Centrum będzie wydawał decyzje administracyjne na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Kwestie zaskarżenia tych decyzji uregulowane są w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Nie jest możliwe wstrzymanie środków zaplanowanych w budżecie państwa dla agencji wykonawczej, gdyż tego rodzaju działanie wymagałoby zmiany ustawy oraz zmian w planie finansowym agencji wykonawczej.
23)	Art. 8 Uwaga ogólna	Naczelna Organizacja Techniczna – Federacja Stowarzyszeń Naukowo Technicznych;	Prezes Narodowego Centrum powinien być rzecznikiem organizacji pozarządowych wobec organów administracji rządowej i samorządowej”. W przypadku Naczelnej Organizacji Technicznej miałyby ogromne znaczenie biorąc za przykład wieloletnie starania o uzyskania dofinansowania działalności Muzeum Techniki i Przemysłu w Warszawie i zapewnienie jego przyszłości.	Uwaga nieuwzględniona. Dyrektor Narodowego Centrum (w pierwotnym projekcie ustawy Prezes Narodowego Centrum) będzie organem Narodowego Centrum odpowiedzialnym za kierowanie działalnością tej agencji wykonawczej, która ma zarządzać rządowymi programami wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Dyrektor Narodowego Centrum będzie więc działał na rzecz organizacji pozarządowych, jednakże w innej roli niż zaproponowana w poczynionej uwadze.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
24)	Art. 8 ust. 1	Forum Darczyńców w Polsce	Centrum będzie zarządzane jednoosobowo przez Prezesa Narodowego Centrum podlegającego Prezesowi Rady Ministrów i Pełnomocnikowi Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego. Oznacza to, że działalności Centrum nie będzie nadzorował żaden organ o strukturze kolegialnej, w skład którego będą wchodzić przedstawiciele środowiska pozarządowego ani świata nauk społecznych.	Uwaga nieuwzględniona. Organami Narodowego Centrum zgodnie z projektem ustawy jest Dyrektor Narodowego Centrum (w pierwotnej wersji ustawy Prezes Narodowego Centrum) oraz Rada Narodowego Centrum. Rada Narodowego Centrum będzie miała pośredni wpływ na możliwość odwołania Dyrektora Narodowego Centrum, gdyż do jej kompetencji będzie należeć wyrażanie opinii w sprawach wymienionych w art. 12 ust. 1. W sytuacji, gdy np. Rada Narodowego Centrum wyda negatywną opinię do rocznego sprawozdania finansowego, wówczas Prezes Rady Ministrów będzie mógł nie zatwierdzić takiego planu, co z kolei będzie mogło doprowadzić do odwołania Dyrektora Narodowego Centrum. Nadzór nad Narodowym Centrum będzie sprawował Prezes Rady Ministrów.
25)	Art. 8 ust. 5	Akademia Liderów	Plany finansowe, które ma co roku przygotować Narodowe Centrum i które mają być zatwierdzane przez Prezesa Rady Ministrów, z natury rzeczy nie będą mogły szczegółowo regulować granic zarządu zwykłego przy zaciąganiu zobowiązań, obciążania majątku i dysponowania mieniem własnym jak i środkami wsparcia, a więc wyznaczać granice jednoosobowej reprezentacji.	Uwaga niezrozumiała. Zakres przedmiotowy planu finansowego agencji wykonawczej regulują przepisy art. 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.). Przepisy te określają szczegółowość planu finansowego agencji wykonawczej, będącego podstawą jej działalności w roku budżetowym, oraz tryb i organy właściwe do jego sporządzania oraz zmiany. Dopuszczalność udzielenia agencji wykonawczej dotacji z budżetu państwa uzależniona jest od istnienia ustawowej podstawy prawnej. Plany finansowe ujmują się oddzielnie dla każdej agencji, z wyodrębnieniem: przychodów (w tym dotacji z budżetu państwa), kosztów w podziale na koszty funkcjonowania agencji wykonawczej oraz koszty realizacji zadań ustawowych, w tym wynagrodzeń i składek naliczanych od wynagrodzeń, a także wyniku finansowego. Skonsolidowany plan wydatków agencji wykonawczych na rok budżetowy i dwa kolejne lata sporządzany w układzie zadaniowym stanowi element uzasadnienia do projektu ustawy budżetowej. Ponadto należy zwrócić uwagę, że projekt rocznego planu finansowego będzie opiniowany przez Radę Narodowego Centrum, w której skład będą wchodzić przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
26)	Art. 8 ust. 6	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Sprawozdanie powinno być również przedstawiane i omawiane na forum RDPP, co służyłoby znowu wzmocnieniu RDPP, jak i budowaniu dialogu.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy nie zmienia kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego, a jedynie jej usytuowanie. Rada Działalności Pożytku Publicznego będzie organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Rady Ministrów nie zaś organem opiniodawczo-doradczym Narodowego Centrum.
27)	Art. 9	Zespół Branżowy ds. Zdrowia, Pomocy Społecznej; Ekologii oraz Turystyki i Krajoznawstwa w Głiwicach	W skład Rady Narodowego Centrum wchodzi: 1) członek wyznaczony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej; 2) 3 członków wyznaczonych przez Prezesa Rady Ministrów; 3) członek wyznaczony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych; 4) 2 członków reprezentujących organizacje pozarządowe, wyznaczonych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego. Zmiany w przepisach obowiązujących Art. 29 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Prezes Rady Ministrów może powierzyć przeprowadzenie kontroli: 1) ministrowi właściwemu ze względu na przedmiot działalności organizacji pożytku publicznego; 2) wojewodzie; 3) Prezesowi Narodowego Centrum.”; Wobec powyższego widać, że udział przedstawicieli społeczeństwa jest symboliczny. Dotychczasowe sprawdzone sposoby finansowania zawarte w ustawie mają z niej być wyłączone i wprowadzone do statutu Narodowego Centrum, gdzie mogą być zmienione natychmiast na dowolne, zgodne z wolą obecnej władzy politycznej.	Uwaga uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym, w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych.
28)	Art. 9	Krzysztof Balon	Należy zadbać o bardziej zrównoważony skład Rady (w projekcie z 7 członków Rady Centrum jednego wyznacza Prezydent RP, a czterech Rząd RP, co oznacza to, że 5/7 składu Rady pochodzi z nominacji rządu bądź Prezydenta RP). Proponowałbym, zatem rozważyć Radę złożoną z jednego członka wyznaczanego przez Prezydenta RP, jednego wyznaczanego przez Prezesa Rady Ministrów, jednego wyznaczanego przez Ministra Finansów i czterech	Uwaga częściowo uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			wyznaczanych przez stronę pozarządową Rady Działalności Pożytku Publicznego (nie przez RDPP, jako taką).	określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych.
29)	Art. 9	Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę	Nowoutworzona Rada Narodowego Centrum będzie w znaczącej części składała się z osób wskazanych przez organy państwowe. Jedynie dwóch na siedmiu jej członków będzie przedstawicielami organizacji pozarządowych, wskazanymi przez Radę Pożytku Publicznego. Projekt nie przewiduje innych działań, w tym związanych z trybem konkursowym, z większym udziałem przedstawicieli strony społecznej. Może to spowodować nie rozwój, a zmarginalizowanie znaczenia organizacji w podejmowaniu decyzji o nich samych.	Uwaga uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych.
30)	Art. 9	Stowarzyszenie Klon/Jawor; Fundacja Autonomia; Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych OFOP; Dobre prawo dla organizacji pozarządowych; Fundacja Wspomaganie Wsi;	1. Działania Narodowego Centrum nie będą poddane skutecznej kontroli społecznej mimo zapewnień w uzasadnieniu, iż ma ono przeciwdziałać marginalizowaniu roli sektora obywatelskiego, osłabionej funkcji kontrolnej wobec władzy oraz rozwijać dialog obywatelski. Wszystkie współzależne ciała wymienione w ustawie (Prezes Rady Ministrów, Pełnomocnik, Prezes Narodowego Centrum, Rada Centrum), które z założenia mają się wzajemnie kontrolować i dzielić między siebie zadania oraz odpowiedzialność, pochodzą z tego samego nadania. Narodowe Centrum jest instytucją	Uwaga częściowa uwzględniona. Ad. 1. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
		Ewa Szmítka; Fundacja Autonomia; Marta Kornak; Michał Sławik	całkowicie rządową, którą rząd powołuje, zarządza nią i kontroluje. Osoby spoza rządu (lub niewyznaczone przez rząd) mogą tylko obserwować poczynania Centrum. 2. Istniejąca obecnie Rada Działalności Pożytku Publicznego, która po wejściu w życie ustawy ma doradzać Premierowi, nie uzyskuje żadnych kompetencji w stosunku do Narodowego Centrum.	i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Podsumowując, zwiększony został udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie. Rada będzie organem opiniodawczo-doradczym, opiniującym kluczowe dokumenty dla działalności Narodowego Centrum. Negatywna opinia wydana przez Radę Narodowego Centrum będzie mogła skutkować odwołaniem Dyrektora Narodowego Centrum. Ponadto, zgodnie z art. 30 ust. 1 aktualnego projektu ustawy, Rada Narodowego Centrum będzie zatwierdzać regulamin otwartego konkursu ofert. Tym samym przedstawiciele organizacji pozarządowych będą mieć wpływ na kształt przepisów bezpośrednio stosowanych w stosunku do organizacji pozarządowych. Zrezygnowano w projekcie ustawy z przepisów dotyczących Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego w zakresie wykonywania przez niego czynności nadzorczych nad Narodowym Centrum. Ad. 2. Projekt ustawy nie zmienia kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego, które wynikają z art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Projekt ustawy zmienia jedynie usytuowanie Rady Działalności Pożytku Publicznego, która będzie organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Rady Ministrów. Znaczenie Rady Działalności Pożytku Publicznego zatem wzrośnie, mając na uwadze, że Prezes Rady Ministrów posiada kompetencje, których nie posiada inny członek Rady Ministrów, dotyczące m.in. kierowania pracami Rady Ministrów oraz koordynowania i kontroli pracy członków Rady Ministrów.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
31)	Art. 9	Federacja Małopolska Pozarządowa	<p>Nieliczny udział przedstawicieli strony społecznej w Radzie Narodowego Centrum, która będzie m. in. opiniować plan działania tej instytucji. Takie założenia leżą w sprzeczności z uzasadnieniem do projektu ustawy, które jako jeden z głównych problemów sektora obywatelskiego wskazuje niski poziom dialogu społecznego. Ograniczanie udziału strony społecznej w ważnym organie konsultacyjnym wydaje się dodatkowo to krytyczne zjawisko pogłębiać.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Podsumowując, udział przedstawicieli organizacji pozarządowych został w Radzie zwiększony. Rada będzie organem opiniodawczo-doradczym, opiniującym kluczowe dokumenty dla działalności Narodowego Centrum. Negatywna opinia wydana przez Radę Narodowego Centrum będzie mogła skutkować odwołaniem Dyrektora Narodowego Centrum. Ponadto, zgodnie z art. 30 ust. 1 aktualnego projektu ustawy, Rada Narodowego Centrum będzie zatwierdzać regulamin otwartego konkursu ofert. Tym samym przedstawiciele organizacji pozarządowych będą mieć wpływ na kształt przepisów bezpośrednio stosownych w stosunku do organizacji pozarządowych. Zrezygnowano w projekcie ustawy z przepisów dotyczących Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego w zakresie wykonywania przez niego czynności nadzorczych nad Narodowym Centrum.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
32)	Art. 9	Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorskie Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych „Tłok”	<p>W Radzie Narodowego Centrum przewidziano tylko dwa miejsca dla przedstawicieli strony społecznej (na 7 miejsc). Sugerujemy wprowadzenie mechanizmów umożliwiających większą partycypację przedstawicieli sektora obywatelskiego w działaniach NC, które z założenia ma wspierać rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Zgodnie z pkt. 2 art. 28 „Prezes Narodowego Centrum określa i przedstawia do zatwierdzenia Radzie Narodowego Centrum zakresy tematyczne, terminy i warunki realizacji projektów w ramach realizacji zadań i programów Narodowego Centrum”. Sugerujemy, by do projektu ustawy wprowadzić mechanizmy umożliwiające większe zaangażowanie przedstawicieli trzeciego sektora w wypracowywanie ww. dokumentów, zakresów tematycznych itp. Znajduje to uzasadnienie w tym, że przedstawiciele strony społecznej posiadają praktyczną wiedzę, jakie są potrzeby organizacji pozarządowych, grup nieformalnych realizujących zadania w sferze pożytku publicznego itp., a także, jakiego typu projekty są potrzebne, by społ. obywatelskie się rozwijało. Z tego względu warto im zapewnić możliwość szerszego wypowiedzenia się w ramach konsultacji organizowanych przez NC. Uwzględnienie głosu przedstawicieli trzeciego sektora zwiększyłoby efektywność działań NC i zagwarantowało, że instytucja ta będzie odpowiadała na rzeczywiste potrzeby i problemy organizacji obywatelskich.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Podsumowując, udział przedstawicieli organizacji pozarządowych został w Radzie Narodowego Centrum zwiększony. Rada Narodowego Centrum będzie organem opiniotwórczo-doradczym, opiniującym kluczowe dokumenty dla działalności Narodowego Centrum. Negatywna opinia wydana przez Radę Narodowego Centrum będzie mogła skutkować odwołaniem Dyrektora Narodowego Centrum. Ponadto, zgodnie z art. 30 ust. 1 aktualnego projektu ustawy, Rada Narodowego Centrum będzie zatwierdzać regulamin otwartego konkursu ofert. Tym samym przedstawiciele organizacji pozarządowych będą mieć wpływ na kształt przepisów bezpośrednio stosownych w stosunku do organizacji pozarządowych. Zrezygnowano w projekcie ustawy z przepisów dotyczących Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego w zakresie wykonywania przez niego czynności nadzorczych nad Narodowym Centrum. W tym miejscu należy również dodać, że zgodnie z art. 23 ust. 2 projektu ustawy, Rada Ministrów</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				będzie miała obowiązek przeprowadzania z organizacjami pozarządowymi konsultacji odnośnie przygotowywanych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.
33)	Art. 9	Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno	Dlaczego tylko 2. przedstawiciele organizacji pozarządowych w Radzie Narodowego Centrum? Dlaczego jest tak duża dominacja przedstawicieli rządu? (Taki kształt Rady Narodowego Centrum oznacza upolitycznienie III sektora i polityczny charakter Centrum).	Uwaga uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego i oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych.
34)	Art. 9	Stowarzyszenie Klon/Jawor; Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy dzieciom i Młodzieży z MPDz OSTOJA	1. Zwiększenie ilości członków Rady np. do 11 osób w tym zwiększenie reprezentacji III Sektora - np. na wzór Rad Działalności Pożytku Publicznego. 2. Odwrócenie pionu decyzyjnego i funkcji Rady Narodowego Centrum – Rada Narodowego Centrum miałyby mieć funkcję nadzorczą nad Narodowym Centrum.	Uwaga częściowo uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy admi-

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>nistracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie został zwiększony. Rada będzie organem opiniotwórczo-doradczym, opiniującym kluczowe dokumenty dla działalności Narodowego Centrum. Negatywna opinia wydana przez Radę Narodowego Centrum będzie mogła skutkować odwołaniem Dyrektora Narodowego Centrum. Ponadto, zgodnie z art. 30 ust. 1 aktualnego projektu ustawy, Rada Narodowego Centrum będzie zatwierdzać regulamin otwartego konkursu ofert. Tym samym przedstawiciele organizacji pozarządowych będą mieć wpływ na kształt przepisów bezpośrednio stosownych w stosunku do organizacji pozarządowych. Zrezygnowano w projekcie ustawy z przepisów dotyczących Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego w zakresie wykonywania przez niego czynności nadzorczych nad Narodowym Centrum.</p>
35)	Art. 9	Instytut Spraw Publicznych	<p>1. Przewidziana jako drugi obok Prezesa organ Narodowego Centrum, jego Rada, ma mieć głównie charakter doradczy. Pozbawiono ją także możliwości powstrzymania decyzji Prezesa w wielu kluczowych dla działalności Narodowego Centrum kwestiach, z którymi się nie zgadza (np. zgodnie z art. 34 ust. 2 pozytywna opinia Rady jest konieczna tylko przy rocznym planie finansowym, ale nie ma o niej mowy w odniesieniu do innych decyzji podejmowanych przez Prezesa Narodowego Centrum, w tym m.in. związanej z przyjęciem planu działalności merytorycznej czy programów operacyjnych).</p> <p>2. Skład i sposób wyboru członków Rady Narodowego Centrum (wchodzi do niej siedmiu członków – po jednym wyznaczanym przez prezydenta i ministra finansów, trzech przez premiera oraz dwóch przez Radę Działalności Pożytku Publicznego) powoduje, iż będzie to ciało, w którym zdecydowaną większość stanowili będą</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Ad. 1. Rada Narodowego Centrum będzie opiniować kluczowe dokumenty dla działalności Narodowego Centrum, jak również organizacji pozarządowych. Zgodnie z art. 12 ust. 1 projektu ustawy, Rada będzie wyrażać opinie w sprawach: projektu rocznego planu finansowego Narodowego Centrum, projektu rocznego planu działalności Narodowego Centrum, rocznego sprawozdania z działalności Narodowego Centrum, rocznego sprawozdania finansowego Narodowego Centrum, projektu programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, końcowego sprawozdania z realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Ponadto, Rada Narodowego Centrum będzie zatwierdzać regulaminy konkursów.</p> <p>Ad. 2. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 człon-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>przedstawili władzy wykonawczej. Nie przewidziano przy tym wyraźnego miejsca dla osób wybranych przez same organizacje pozarządowe. Zdecydowanie za taką wystarczającą reprezentację nie można uznać wspomnianych dwóch przedstawicieli Rady Działalności Pożytku Publicznego – po pierwsze, sama Rada, zgodnie z zapisami przewidzianymi w omawianej ustawie, ma zostać podporządkowana Prezesowi Rady Ministrów (stając się jego organem doradczym); po drugie, art. 10 ust. 4 ustawy przewiduje, iż Ci członkowie Rady Narodowego Centrum są powoływani i odwoływani przez Prezesa Rady Ministrów. Ich kandydatury ma co prawda wnioskować Rada Działalności Pożytku Publicznego, ale nie przewidziano w ustawie jednocześnie jakiegokolwiek trybu wyboru tych przedstawicieli w ramach samej Rady Działalności Pożytku Publicznego, pozwalającego zagwarantować, że będą oni stanowili wybraną w sposób demokratyczny reprezentację sektora pozarządowego. Niezależnie od tego należy jednak stwierdzić, że tak mała liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych w składzie Rady Narodowego Centrum będzie stanowiła obniżenie standardów związanych z uwzględnieniem zdania sektora obywatelskiego w organie mającym mieć jakąś kontrolę nad wydatkowaniem środków publicznych na wsparcie organizacji obywatelskich.</p>	<p>ków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono w Radzie liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych z dwóch do pięciu członków. Wyłonienie członków do Rady Narodowego Centrum reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie odbywać się będzie z poszanowaniem zasady reprezentatywności. Przepis projektu ustawy dotyczące powoływania członków Rady Narodowego Centrum reprezentujących organizacje pozarządowe został zmieniony. Aktualne brzmienie art. 10 ust. 4 projektu ustawy stanowi, że członków tych powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek reprezentowanych organizacji, a nie na wniosek Rady Działalności Pożytku Publicznego jak było w pierwotnej wersji projektu ustawy.</p>
36)	Art. 9	Szczecińska Fundacja Talent Promocja Postęp	<p>Centrum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 członek wyznaczony przez Prezydenta RP; - 1 członek - a nie 3 członków - wyznaczonych przez Prezesa Rady Ministrów; - 1 członek wyznaczony przez ministra właściwego ds. finansów publicznych; - 3 członków - a nie jedynie 2 członków - reprezentujących organizacje pozarządowe, wybieranych w wyborach organizowanych 	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>pośród członków Rady Działalności Pożytku Publicznego, w miejsce wyznaczania według bliżej nieznanymi kryteriów.</p> <p>2. Skrócenie kadencji Rady Narodowego Centrum. Kadencja Rady Narodowego Centrum powinna trwać 3 - nie 5 – lat, tak jak kadencja Prezesa Narodowego Centrum.</p> <p>Zwiększenie kworum z 4 do 5 członków. Prace Rady Narodowego Centrum odbywać się mogą i są ważne w obecności co najmniej 5 z 6-ściu członków (nie jedynie 4 członków na 7-miu).</p>	<p>określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie z dwóch do pięciu członków.</p> <p>Kadencja Rady Narodowego Centrum została skrócona z pięciu do trzech lat. Rada Narodowego Centrum będzie rozstrzygać sprawy bezwzględnie większością głosów w obecności co najmniej 6 jej członków.</p>
37)	Art. 9	Akademia Liderów	Brak jest przejrzystego i właściwego sformułowania kompetencji Rady Narodowego Centrum oraz jej funkcji, w tym także tych stanowiących, regulacyjnych oraz niejasna jest relacja nadzoru wobec Prezesa Narodowego Centrum. Tym samym i jej rola w nadzorze i odpowiedzialność jest bardzo mała.	<p>Uwaga bezprzedmiotowa</p> <p>Kompetencje Rady Narodowego Centrum wyraźnie zostały wskazane w art. 12 ust. 1 oraz art. 30 ust. 2 projektu ustawy. Rada Narodowego Centrum nie będzie organem nadzorczym wobec Dyrektora Narodowego Centrum (w pierwotnej wersji Prezesa Narodowego Centrum).</p>
38)	Art. 9 ust. 1	Aleksandra Włodarczyk	Rada Narodowego Centrum ma rolę tylko opiniującą, a jej opinia nie będzie wiążąca dla Prezesa Narodowego Centrum. W Radzie zdecydowaną przewagę będą mieli członkowie z nominacji politycznej (5 z 7 członków rady będzie pochodziło z nominacji politycznej). Tylko dwie osoby na łączną liczbę 7 członków to przedstawiciele środowiska pozarządowego. Rada Narodowego Centrum podejmuje decyzje w drodze uchwał przyjmowanych większością głosów przy obecności co najmniej 4 osób (art. 11 ust. 1), co oznacza, że obecność tych dwóch osób nie będzie niezbędna do podjęcia przez Radę decyzji.	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie z dwóch do pięciu członków. Rada Narodowego Centrum będzie rozstrzygać sprawy bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej 6 członków Rady.
39)	Art. 9 ust. 1	Zachodniopomorska Federacja Pozarządowa	Dot. art. 9. 1. W skład Rady Narodowego Centrum wchodzi: 1) członek wyznaczony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej; 2) 3 członków wyznaczonych przez Prezesa Rady Ministrów; 3) członek wyznaczony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych; 4) 2 członków reprezentujących organizacje pozarządowe, wyznaczonych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego. 2. Członkiem Rady Narodowego Centrum może być osoba, która: 1) korzysta z pełni praw publicznych; 2) cieszy się nieposzlakowaną opinią; 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; 4) posiada wiedzę i niezbędne doświadczenie zawodowe w zakresie funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego. Taki skład tej Rady (4 z 7 osób to osoby wskazane przez członków Rządu) skutkuje tym, że rada będzie realizować politykę Rządu. A skoro za politykę Rządu ma odpowiadać Pełnomocnik nie ma sensu tworzyć kolejnego ciała, które i tak będzie realizować linię nakreśloną przez dany Rząd.	Uwaga uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie Narodowego Centrum z dwóch do pięciu członków. Rada Narodowego Centrum będzie rozstrzygać sprawy bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej 6 członków Rady.
40)	Art. 9 ust. 1	Warszawska rada Działalności Pożytku Publicznego	Projektowane rozwiązanie niepokoi tym bardziej, że nie przewidziano udziału strony społecznej w ustalaniu istotnych dokumentów, takich jak programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, czy zakresy tematyczne, terminy i warunki realizacji projektów w ramach Narodowego Centrum. Przecząca zasadom partnerstwa i	Uwaga uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			współpracy jest propozycja zapisu, iż w Radzie Narodowego Centrum zapewniono jedynie dwa na siedem miejsc przedstawicielom organizacji pozarządowych (pozostałych członków wyznacza władza wykonawcza – Prezydent, Premier i Minister), to czyni uzasadnionym wniosek, iż intencją autorów projektu Ustawy jest zmniejszenie udziału przedstawicieli organizacji pozarządowych w tworzeniu zasad współpracy między instytucjami rządowymi a III sektorem.	publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie z dwóch do pięciu członków. Rada Narodowego Centrum będzie rozstrzygać sprawy bezwzględnie większością głosów w obecności co najmniej 6 członków Rady.
41)	Art. 9 ust. 1	Klub Jagielloński	Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum daje wyraźną przewagę członkom wskazywanym przez przedstawicieli strony rządowej. Rada podejmuje decyzje bezwzględnie większością głosów. Oznacza to, że w zaproponowanym kształcie czterech członków wskazywanych przez Prezesa Rady Ministrów i ministra właściwego ds. finansów publicznych głosując wspólnie zawsze będzie mogło przegłosować pozostałych członków Rady. Wobec ograniczonych kompetencji Rady (jak zauważono w uzasadnieniu: „Rola Rady ma charakter programowo-kontrolny, co zostało wyrażone w jej kompetencjach do opiniowania najistotniejszych dokumentów dotyczących działalności Narodowego Centrum”) taka konstrukcja Rady wydaje się zupełnie nieuzasadniona i negatywnie wpłynie na podmiotowość powoływanych członków Rady z osobna, jak i całego organu. Pożądane wydaje się, by przy zachowaniu sugerowanej w projekcie liczby członków rady Prezes Rady Ministrów wyznaczał dwóch członków Rady, a możliwość wyznaczenia jednego członka Rady została nada innemu organowi państwa. W naturalny sposób organem naturalnie związanym z problematyką społeczeństwa obywatelskiego jest Rzecznik Praw	Uwaga częściowo uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych z dwóch do pięciu członków.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>Obywatelskich. Niniejszym rekomendujemy, zatem następujące brzmienie art. 9.1.:</p> <p>W skład Rady Narodowego Centrum wchodzi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) członek wyznaczony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej; 2) 2 członków wyznaczonych przez Prezesa Rady Ministrów; 3) członek wyznaczony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych; 4) członek wyznaczony przez Rzecznika Praw Obywatelskich; 5) 2 członków reprezentujących organizacje pozarządowe, wyznaczonych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego. <p>Alternatywnie możliwym, lepszym od pierwotnie zaproponowanego przez projektodawcę, rozwiązaniem byłoby nadanie uprawnienia do wyznaczenia jednego z członków Rady Narodowego Centrum innemu organowi, którego kadencja oraz mandat nie jest stricte związany z aktualną większością parlamentarną. Wobec ewentualnego braku zgody projektodawcy na nadanie takiego uprawnienia Rzecznikowi Praw Obywatelskich, wskazane mogłoby być np. wyznaczenie 2 członków przez Prezydenta RP lub 3 członków przez Radę Działalności Pożytku Publicznego.</p>	
42)	Art. 9 ust. 1	Dominika Dopierała; Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego w Wałbrzychu	<p>1.Ograniczona liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie Narodowego Centrum oznacza brak realnego wpływu społeczeństwa na decyzje większości osób zasiadających w radzie, którymi są przedstawiciele administracji publicznej.</p> <p>2.Proponowany projekt ustawy zakłada wyłączenie 2 przedstawicieli RDPP w Radzie Narodowego Centrum, którzy nie będą stanowili nawet 30% składu. Takie rozwiązanie sprawi, że RDPP nie będzie miała realnie żadnego wpływu na programy tworzone przez Narodowe Centrum, co znów stawia pod dużym znakiem zapytania kwestie dotyczące bezstronności politycznej realizowanych przez Centrum Programów.</p>	<p>Ad.1. Uwaga uwzględniona.</p> <p>Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projekto-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>dawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie z dwóch do pięciu członków. Rada Narodowego Centrum będzie rozstrzygać sprawy bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej 6 członków Rady.</p> <p>Ad. 2. Uwaga bezprzedmiotowa Nie jest stwierdzeniem prawdziwym, że Rada Działalności Pożytku Publicznego nie będzie miała „realnie żadnego wpływu na programy tworzone przez Narodowe Centrum”. Przede wszystkim należy stwierdzić, że Narodowe Centrum nie będzie tworzyć programów, lecz je realizować. Za przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będzie odpowiedzialny Pełnomocnik Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego. Programy te, stosownie do art. 23 ust 2 projektu ustawy będą konsultowane z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ponadto, projekt ustawy nie zmienia kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego w zakresie wyrażania opinii o projektach aktów prawnych oraz programach rządowych, związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych oraz działalnością pożytku publicznego oraz wolontariatu.</p>
43)	Art. 9 ust. 1	Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnej WRZOS	Dość istotną kwestią jest rola i skład Rady Narodowego Centrum. Z jednej strony ma być to gremium o charakterze quasi-Rady Nadzorczej, z drugiej zaś wskazuje się iż to Rada przyznaje dotacje na wykonanie projektów (art. 29, ust. 8). Dlatego też jej skład nie jest obojętny, a dwuosobowa reprezentacja Rady Działalności Pożytku Publicznego jest więcej niż skromna, zamiast wyraźnego sygnału o partycypacji w wymiarze co najmniej 50% składu.	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych</p> <p>Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie z dwóch do pięciu członków.</p> <p>Rada Narodowego Centrum będzie rozstrzygać sprawy bezwzględna większością głosów w obecności co najmniej 6 członków Rady.</p>
44)	Art. 9 ust. 1	Forum Darczyńców w Polsce; Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych OFOP; Dobre prawo dla organizacji pozarządowych; Fundacja Wspomaganie Wsi; Ewa Szmítka	Konstrukcja Rady Narodowego Centrum (art.9) zapewnia dwa na siedem miejsc przedstawicielom organizacji pozarządowych, pozostałych pięciu członków wyznacza władza wykonawcza – Prezydent, Premier i Minister. Zapisy Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020, którego środki ma przejąć Narodowe Centrum, zapewniały dotychczas w Komitecie Sterującym następującą proporcję udziału stron, połowa przedstawiciele organizacji pozarządowych i połowa administracji publicznej (samorządowej i rządowej), a także przedstawiciel Prezydenta RP. Odbiegająca od tych proporcji konstrukcja składu Rady Narodowego Centrum pozostaje bez uzasadnienia oraz jest jawnym zmniejszeniem udziału i wpływu organizacji pozarządowych na kształtowanie się planów i działań.	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie z dwóch do pięciu członków.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
45)	Art. 9 ust. 1	Stowarzyszenie Grupa Inicjatywna Baranówko	Skład Rady Narodowego Centrum powinien być ponownie przedyskutowany. Proponujemy, aby została ona poszerzona o 4 organizacje z małych środowisk a wybrane przez Prezesa Rady Ministrów w drodze naboru i nominacji. Proponowany sposób rekrutacji zapewni obiektywną ocenę kandydatur niezależną od RDPP. Skład zwiększy się wtedy do 11 członków, ale przecież Narodowe Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ma na celu wzmocnienie sektora pozarządowego! W wypadku, gdy są to tylko 2 organizacje pozarządowe wyznaczone przez Radę Działalności Pożytku Publicznego a pozostała większość członków (5) to przedstawiciele rządu niestety powoduje to dysonans w proponowanym charakterze nadrzędnych założeń Centrum. Tym bardziej, że Art. 24 ust. 1 projektu ustawy wyraźnie mówi o zadaniach Centrum. Są to m.in. „rozwój społeczeństwa obywatelskiego, ich niezależności przy jednoczesnym zachowaniu ich obywatelskiego charakteru i zwiększenie udziału organizacji w życiu publicznym”.	Uwaga częściowo uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie z dwóch do pięciu członków.
46)	Art. 9 ust. 1	Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego	Zaproponowany układ liczbowy członków Rady Narodowego Centrum utrzymuje, a nawet pogłębia, marginalną rolę organizacji pozarządowych w życiu publicznym, nie wzmacnia ich funkcji kontrolnych i eksperckich oraz nie buduje i nie rozwija dialogu obywatelskiego z uwzględnieniem proporcjonalności stron. Propozycja zapisu: Art. 9. 1. W skład Rady Narodowego Centrum wchodzi: 1) członek wyznaczony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej; 2) 3 członków wyznaczonych przez Prezesa Rady Ministrów; 3) członek wyznaczony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych; 4) 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe, wyznaczonych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego.	Uwaga częściowo uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie z dwóch do pięciu członków.
47)	Art. 9 ust. 1	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Rada, jako organ opiniodawczy powinna podlegać większej społecznej kontroli. Dobrym wzorem byłoby zwiększenie ilości członków reprezentujących organizacje pozarządowe do minimum 50% składu, jak ma to miejsce w przypadku Rad Działalności Pożytku Publicznego wszystkich szczebli. To rozwiązanie sprawdza się w praktyce, a jednocześnie służy wzmocnieniu sektora pozarządowego.	Uwaga częściowo uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie Narodowego Centrum z dwóch do pięciu członków.
48)	Art. 9 ust. 1	Fundacja Pokolenia	Reprezentacja sektora pozarządowego w Radzie Narodowego Centrum: - większa reprezentacja sektora pozarządowego w Radzie Narodowego Centrum (rekomendowane 50% składu ze strony organizacji i 50% składu ze strony rządowej), - jeżeli Rada Narodowego Centrum ma pełnić „tylko” funkcje nadzorcze, należałoby powołać dodatkowe organy merytoryczne w postaci komitetów sterująco – monitorujących i/lub rady programowe do poszczególnych funduszy (narzędzi realizujących cele Narodowego Centrum), gdzie minimum połowę składów obsadzać będą przedstawiciele NGO.	Uwaga częściowo uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy admi-

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				nistracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie z dwóch do pięciu członków. Rada Narodowego Centrum nie będzie pełnił funkcji nadzorczej w stosunku do Narodowego Centrum. Nadzór nad Narodowym Centrum będzie sprawować Prezes Rady Ministrów.
49)	Art. 9 ust. 1	Forum Darczyńców w Polsce	Działania Narodowego Centrum nie będą poddane skutecznej kontroli społecznej mimo zapewnień w uzasadnieniu, iż ma ono przeciwdziałać marginalizowaniu roli sektora obywatelskiego. Rada Narodowego Centrum będzie składała się w zdecydowanej większości z osób wskazanych przez władzę wykonawczą. Nie przewiduje się za to żadnych innych mechanizmów kontrolnych z istotnym udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych.	Uwaga częściowo uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie Narodowego Centrum z dwóch do pięciu członków.
50)	Art. 9 ust. 1	Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego w Gliwicach	W składzie Rady jest zbyt mała ilość osób z organizacji pozarządowych. W składzie Rady powinno się znaleźć 10 osób, z czego 5 z organizacji pozarządowych. Nie został także określony sposób udziału strony społecznej w ustalaniu innych ważnych dokumentów, takich jak wspomniane w ustawie programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, zakresy tematyczne, terminy i warunki realizacji projektów, czy też wzory ofert, umów i sprawozdań.	Uwaga uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek re-

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>prezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie z dwóch do pięciu członków. Narodowe Centrum będzie zarządzać programami wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, które będą konsultowane z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (art. 23 projektu ustawy).</p>
51)	Art. 9 ust. 1	Alina Kosińska; Federacja Inicjatyw Oświatowych	<p>Propozycja zapisu: W skład Rady Narodowego Centrum wchodzi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 10 członków wybranych w wyborach powszechnych przeprowadzanych poprzez Internet spośród kandydatów, którzy uzyskają rekomendację ogólnopolskiej federacji lub co najmniej 10 organizacji lokalnych 2) członek wyznaczony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej; 3) 3 członków wyznaczonych przez Prezesa Rady Ministrów; 4) członek wyznaczony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych; 5) 5 członków reprezentujących ogólnopolskie organizacje samorządowe, wyznaczonych po jednym przez Związek Gmin Wiejskich RP, Związek Miast Polskich itd. 	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie z dwóch do pięciu członków. Narodowe Centrum będzie zarządzać programami wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, które będą konsultowane z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (art. 23 projektu ustawy). Członkowie Rady Narodowego Centrum nie będą reprezentantami Narodu, w związku z tym nie jest zasadne aby byli wybierani w wyborach powszechnych przez obywateli, którym przysługuje czynne prawo wyborcze. Dopuszczenie takiej procedury wymusiłoby zmianę szeregu przepisów dotyczących zasady i trybu zgłaszania kandydatów, przeprowadzania oraz warunków ważności wyborów, prowadzenia kampanii wyborczej przez osoby na stanowisko Członka Rady Narodowego Centrum. Żadna z demokracji światowych nie przewiduje, aby osoby wchodzące w skład organu instytucji nadzorowanej przez Prezesa Rady Ministrów były wybierane w wyborach powszechnych. Konstytucja RP wyraźnie wymienia jakie organy państwowe są wybierane w drodze wyborów powszechnych. Wprowadzenie takiej regulacji wymagałoby zmiany również przepisów w Konstytucji RP, co znacznie wydłużyłoby proces legislacyjny.</p>
52)	Art. 9 ust. 1	Ewa Leś; Dr hab. prof. UW Kierownik Zakładu Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Instytut Polityki Społecznej Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW Uniwersytet Warszawski	Proponowałabym rozważyć poszerzenie reprezentacji organizacji obywatelskich w Radzie Narodowego Centrum o organizacje przedstawicielskie niereprezentowane w Radzie DPP.	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie Narodowego Centrum z dwóch do pięciu członków. Aktualne brzmienie przepisu art. 9 ust. 1 pkt 4 projektu ustawy nie przesądza, iż w skład Rady Narodowego Centrum nie będą mogły być powołane osoby, które nie są członkami Rady Działalności Pożytku Publicznego. Przepis projektu ustawy dotyczące powoływania członków Rady Narodowego Centrum reprezentujących organizacje pozarządowe został zmieniony. Aktualne brzmienie art. 10 ust. 4 projektu ustawy stanowi, że członków tych powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek reprezentowanych organizacji.</p>
53)	Art. 9 ust. 1	<p>Federacja Polskich Banków Żywności; Fundacja Eudajmonia; Fundacja Jagniątków; Fundacja Lokalnych Inicjatyw Społecznych; Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych; Jeleniogórska promenade Bobru; Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych;</p>	<p>W projekcie ustawy zaproponowano w składzie Rady Narodowego Centrum jedynie 2 członków reprezentujących organizacje pozarządowe wyznaczonych przez RDPP. Chcąc zachować zasadę proporcjonalności oraz zasadę partnerstwa, suwerenności stron, uczciwej konkurencji i jawności, powinna być zachowana proporcjonalności stron (tj. administracji publicznej i strony pozarządowej – organizacji pozarządowych). Zaproponowany układ liczbowy członków Rady Narodowego Centrum utrzymuje, podkreśla marginalną rolę organizacji pozarządowych nie wzmacnia ich funkcji kontrolnych i eksperckich oraz nie buduje i nie rozwija dialogu obywatelskiego z uwzględnieniem proporcjonalności stron. Propozycja zmiany. Art. 9. 1. W skład Rady Narodowego Centrum wchodzi: 1) członek wyznaczony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej; 2) 3 członków wyznaczonych przez Prezesa Rady Ministrów; 3) członek wyznaczony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych;</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie Narodowego Centrum z dwóch do pięciu członków.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
		Towarzystwo Przyrodnicze Ziemi Oleśnickiej; Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy dzieciom i Młodzieży z MPDz OSTOJA; Towarzystwo Przyrodnicze Ziemi Oleśnickiej	4) 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe, wyznaczonych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego.	
54)	Art. 9 ust. 1	Kujawsko-Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowych	Proponuję ustalenie proporcji 50/50% udziału sektora obywatelskiego w stosunku do reprezentantów administracji w kolegialnych organach Narodowego Centrum - tj. zwiększenie do 5 liczby przedstawicieli organizacji pozarządowych.	Uwaga częściowo uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie Narodowego Centrum z dwóch do pięciu członków.
55)	Art. 9 ust. 1	Poznańska Rada Działalności Pożytku Publicznego; Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związku Organizacji Pozarządowych	Proponujemy zwiększenie liczby członków organizacji pozarządowych, wyznaczonych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego do 5 osób, zasiadających w Radzie Narodowego Centrum. Rada Narodowego Centrum jest kluczowym ciałem dla jego funkcjonowania, dlatego powinna w większym stopniu reprezentować głos środowiska. Zwiększenie liczby członków reprezentujących organizacje pozwoli Radzie lepiej realizować swoje działania. Zwiększenie liczby członków z 2 do 5 podkreśliłoby również kluczową	Uwaga uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			rolę organizacji pozarządowych dla budowania społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.	działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie Narodowego Centrum z dwóch do pięciu członków.
56)	Art. 9 ust. 1	Zachodniopomorskie Forum Organizacji Społecznych ZaFOS	Zmniejszenie liczby osób wchodzących w skład Rady Narodowego Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. W skład Rady Narodowego Centrum powinno wchodzić 6 nie 7 osób. Konsensus w sytuacji równoważnych głosów jest elementem kluczowym w demokratycznym podejmowaniu decyzji. Zwłaszcza w sprawach społecznych istnieje potrzeba poszukiwania negocyjacyjnego porozumienia w miejsce machinalnych głosowań.	Uwaga nieuwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie Narodowego Centrum z dwóch do pięciu członków. W ocenie projektodawcy nieparzysta liczba członków Rady Narodowego Centrum ma zapewnić sprawne podejmowanie uchwał przy obecności wszystkich członków Rady Narodowego Centrum, gdzie liczba głosów za i przeciw podjęciu uchwały nie będzie mogła być równa. W takiej sytuacji głos Przewodniczącego Rady Narodowego Centrum nie będzie decydujący, co stanowi wyjątek od przyjętej zasady w przypadku równej liczby głosów

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				za i przeciw podjęciu uchwały przez Radę Narodowego Centrum.
57)	Art. 9 ust. 1	Zachodniopomorskie Forum Organizacji Społecznych ZaFOS	Zmiana proporcji składu Rady Narodowego Centrum: - 1 członek wyznaczony przez Prezydenta RP; - 1 członek - a nie 3 członków - wyznaczonych przez Prezesa Rady Ministrów; - 1 członek wyznaczony przez Ministra właściwego ds. finansów publicznych; - 3 członków - a nie jedynie 2 członków - reprezentujących organizacje pozarządowe, wybieranych w wyborach organizowanych pośród członków Rady Działalności Pożytku Publicznego, w miejsce wyznaczania według bliżej nieznanych kryteriów.	Uwaga częściowo uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie Narodowego Centrum z dwóch do pięciu członków.
58)	Art. 9 ust 1	Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST	Wnosimy, aby minimalnie zwiększyć ilość członków ze strony pozarządowej do 50%	Uwaga częściowo uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie narodowego Centrum z dwóch do pięciu członków.
59)	Art. 9 ust. 1	Urząd Miasta Gdyni	Zapewnienie połowy miejsc w Radzie Narodowego Centrum przedstawicielom III sektora.	Uwaga nieuwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Pomimo nieuwzględnienia uwagi liczba członków Rady Narodowego Centrum reprezentujących organizacje pozarządowe wzrosła z dwóch do pięciu członków.
60)	Art. 9 ust. 1	Urząd Miejski Wrocławia	Liczba zaproponowanych członków Rady Narodowego Centrum reprezentujących organizacje pozarządowe wyznaczonych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego w liczbie dwóch nie zapewnia im realnego wpływu na działania Rady Narodowego Centrum. W tym kontekście realizacja zadań dotyczących społeczeństwa obywatelskiego oraz organizacji pozarządowych odbywać się będzie bez zapewnienia rzeczywistego udziału czynnika społecznego.	Uwaga nieuwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			Zasadne wydaje się w tej sytuacji dodanie zapisu, że osoby reprezentujące organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego stanowią co najmniej połowę składu Rady Narodowego Centrum	określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Pomimo nieuwzględnienia uwagi liczba członków Rady Narodowego Centrum reprezentujących organizacje pozarządowe wzrosła z dwóch do pięciu członków.
61)	Art. 9 ust. 1	Urząd Miasta Poznania	W Radzie Narodowego Centrum nie została zachowana równowaga pomiędzy przedstawicielami strony rządowej i pozarządowej.	Uwaga nieuwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Pomimo nieuwzględnienia uwagi liczba członków Rady Narodowego Centrum reprezentujących organizacje pozarządowe wzrosła z dwóch do pięciu członków.
62)	Art. 9 ust. 1	Pomorska Rada Działalności Pożytku Publicznego	Zwiększenie w Radzie Narodowego Centrum reprezentacji NGO.	Uwaga uwzględniono. Zwiększono liczbę członków reprezentujących organizacje pozarządowe z dwóch do pięciu osób. Koszty dojazdu oraz zakwa-

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>Obowiązkowo należy zwrócić uwagę na zwrot kosztów dojazdów na posiedzenia Rady, w przeciwnym razie będzie to Rada „warszawska” lub osób dysponującym nieograniczonymi środkami na dojazdy i czasem.</p> <p>Jeżeli Rada NCRSO ma pełnić funkcje nadzorcze, należałoby powołać dodatkowe organy merytoryczne w postaci komitetów sterujących – monitorujących i/lub rady programowe do poszczególnych funduszy (narzędzi realizujących cele NCRSO).</p>	<p>terowania związane z posiedzeniami Rady Narodowego Centrum będą zwracane członkom. Rada Narodowego Centrum nie będzie pełnić funkcji nadzorczej wobec Narodowego Centrum.</p>
63)	Art. 9 ust 2	Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST	<p>Art. 9 ust 2 dotyczący wymagań wobec członków Rady Narodowego Centrum stawia im niższe wymagania niż wobec Prezesa. Jednocześnie stanowią oni organ opiniotwórczy, który ma również kompetencje kontrolne (art. 12 ust 2) a jako taki członkowie jego organu nie powinni posiadać niższych kompetencji niż Prezes</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Rada Narodowego Centrum nie będzie posiadać kompetencji kontrolnych w stosunku do Dyrektora Narodowego Centrum (w pierwotnej wersji Prezesa Narodowego Centrum) jak i Narodowego Centrum. Rada Narodowego Centrum będzie organem opiniotwórczo-doradczym.</p>
64)	Art 9 ust.2 pkt 2	Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST”	<p>Jako jeden z wymogów postawiono nieposzlakowaną opinię – wnosimy o wykreślenie tego punktu, nie jest on w żaden sposób weryfikowalny, (kto będzie poświadczal taką nieposzlakowaną opinię)</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Jest to przesłanka o innym charakterze niż pozostałe wymienione w projekcie ustawy. Podczas gdy pozostałe przesłanki określone w projekcie ustawy mają charakter obiektywny i ścisły, tak w przypadku posiadania nieposzlakowanej opinii mamy do czynienia z okolicznościami o charakterze subiektywnym, odwołującymi się do sfery moralno-etycznej danej osoby. Wobec braku ustawowego doprecyzowania przesłanki nieposzlakowanej opinii należy odwołać się do potocznego jej rozumienia. Osoba cieszy się nieposzlakowaną opinią, gdy przestrzega w życiu zawodowym i publicznym podstawowych, uznanych w społeczeństwie za obowiązujące, zasad moralno-etycznych i dobrych obyczajów. Wyklucza istnienie omawianej cechy np. karalność za przestępstwo popełnione umyślnie, a niekiedy także za przestępstwo nieumyślne, zasługujące jednak na szczególnie naganną ocenę społeczną.</p>
65)	Art 9 ust. 2 pkt 4	Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST”	<p>Zapis dotyczący posiadania doświadczenia „w sektorze obywatelskim” wymagałby doprecyzowania – czy za posiadanie doświadczenia wystarczające jest członkostwo w ngo lub wolontariat, czy na przykład zasiadanie we władzach organizacji.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Obecne brzmienie przepisu art. 9 ust. 2 pkt 4 projektu ustawy stanowi, że członkiem Rady Narodowego Centrum może być osoba, która posiada wiedzę i co najmniej 5-letnie doświadcze-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				nie zawodowe w zakresie funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego, pożytku publicznego i wolontariatu oraz posiada wyższe wykształcenie magisterskie lub równorzędne.
66)	Art. 10 ust. 1	Krzysztof Balon	Przewodniczący Rady Narodowego Centrum powinien być wybierany przez wszystkich członków, ale spośród członków Rady wyznaczanych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego (uzasadnienie jak w art. 8 ust. 1).	Uwaga nieuwzględniona. Rada Działalności Pożytku Publicznego jest organem działającym na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.). Z kolei Rada Narodowego Centrum będzie wykonywać swoje kompetencje na podstawie przepisów ustawy. Przewodniczący Rady Narodowego Centrum będzie powoływany przez Prezesa Rady Ministrów, który będzie sprawował nadzór nad Narodowym Centrum.
67)	Art. 10 ust. 1- 5	Alina Koziańska; Federacja Inicjatyw Oświatowych	Propozycja nowego brzmienia art. 10 ust 1-5: Członków Rady Narodowego Centrum, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 powołuje Prezes Rady Ministrów spośród osób wybranych w wyborach powszechnych, które uzyskały największą liczbę głosów. Prezes Rady Ministrów odwołuje te osoby na wniosek Rady Działalności Pożytku Publicznego 2. Członka Rady Narodowego Centrum, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 21 powołuje i odwołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. 3. Członków Rady Narodowego Centrum, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 23, powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów. 4. Członka Rady Narodowego Centrum, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 34 powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych. 5. Członków Rady Narodowego Centrum, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 54 powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek odpowiednio Związku Gmin Wiejskich RP, Związku Miast Polskich RP, itd.	Uwaga nieuwzględniona Członkowie Rady Narodowego Centrum nie będą reprezentantami Narodu, w związku z tym nie jest zasadne, aby byli wybierani w wyborach powszechnych. Dopuszczenie takiej procedury wymusiłoby zmianę szeregu przepisów dotyczących zasady i trybu zgłaszania kandydatów, przeprowadzania oraz warunków ważności wyborów, prowadzenia kampanii wyborczej przez osoby na stanowisko Członka Rady Narodowego Centrum. Żadna z demokracji światowych nie przewiduje, aby osoby wchodzące w skład organu instytucji nadzorowanej przez Prezesa Rady Ministrów były wybierane w wyborach powszechnych. Konstytucja RP wyraźnie wymienia jakie organy państwowe są wybierane w drodze wyborów powszechnych. Wprowadzenie takiej regulacji wymagałoby zmiany również przepisów w Konstytucji RP, co znacznie wydłużyłoby proces legislacyjny.
68)	Art. 10 ust. 5	Zachodniopomorskie Forum Organizacji Społecznych ZaFOS	Skrócenie kadencji Rady Narodowego Centrum. Kadencja Rady Narodowego Centrum powinna trwać 3 - nie 5 – lat, tak jak kadencja Prezesa Narodowego Centrum.	Uwaga uwzględniona. Kadencja Rady Narodowego Centrum została skrócona z 5 do 3 lat (art. 10 ust. 6 projektu ustawy).

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
69)	Art. 10 ust 6 pkt 3	Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST”	Art. 10 ust 6 pkt 3 należy doprecyzować zapis dotyczący niewypełnienia obowiązków np. w większości regulaminów Rad Pożytku znajduje się zapis o odwołaniu w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na 2/3 następujących po sobie posiedzeniach Rady.	Uwaga nieuwzględniona. Powody odwołania członka Rady Narodowego Centrum zostały wskazane w art. 10 ust. 8 projektu ustawy. Do wyłącznej oceny organu reprezentowanego w Radzie Narodowego Centrum pozostanie kwestia, czy jest właściwie reprezentowany i czy reprezentujący członek właściwie wykonuje obowiązek związane z członkostwem w Radzie Narodowego Centrum. Członek Rady Narodowego Centrum będzie mógł być odwołany w sytuacji uchylania się lub niewłaściwego wykonania obowiązków związanych z członkostwem w Radzie Narodowego Centrum.
70)	Art. 11 ust. 1 i 2	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Dobrym pomysłem byłoby wprowadzenie dwóch współprzewodniczących, jak ma to miejsce w Radzie Działalności Pożytku Publicznego. Jednego współprzewodniczącego ze strony publicznej i jednego współprzewodniczącego ze strony pozarządowej. Znów rozwiązanie służące budowie dialogu pomiędzy oboma sektorami.	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy istnienie dwóch przewodniczących Rady Narodowego Centrum wymagałoby dodatkowego określenia i podziału kompetencji współprzewodniczących, co nie jest zasadne.
71)	Art. 11 ust. 1	Alina Kozińska; Federacja Inicjatyw Oświatowych	Propozycja zapisu: 1. Pracami Rady Narodowego Centrum kieruje Przewodniczący wybierany przez Radę Narodowego Centrum spośród jej członków zwykłą większością głosów, w obecności, co najmniej połowy jej członków. 2. Przewodniczący zwołuje posiedzenia Rady Narodowego Centrum w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał. 3. Przewodniczący zwołuje posiedzenie z własnej inicjatywy, na wniosek Prezesa Narodowego Centrum, na wniosek, co najmniej 4 członków Rady Narodowego Centrum lub na wniosek Pełnomocnika, nie później niż w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania wniosku. 4. Z posiedzenia Rady Narodowego Centrum sporządza się protokół zawierający listę uczestników posiedzenia oraz przebieg obrad. Kopię zatwierdzonego protokołu Przewodniczący przekazuje Pełnomocnikowi w terminie 2 tygodni od dnia posiedzenia. 5. Rada Narodowego Centrum wydaje opinie w drodze uchwał, bezwzględną większością głosów, w obecności co najmniej połowy członków Rady.	Uwaga nieuwzględniona i częściowo nieaktualna w związku ze zmianą przepisu. Aktualny przepis art. 11 stanowi: 1. Pracami Rady kieruje Przewodniczący powoływany przez Prezesa Rady Ministrów spośród jej członków. 2. Przewodniczący zwołuje posiedzenia Rady w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał. 3. Przewodniczący zwołuje posiedzenie z własnej inicjatywy, na wniosek Dyrektora lub na wniosek co najmniej 4 członków Rady, nie później niż w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania wniosku. 4. Z posiedzenia Rady sporządza się protokół zawierający listę uczestników posiedzenia oraz przebieg obrad. Kopię zatwierdzonego protokołu Przewodniczący przekazuje Prezesowi Rady Ministrów w terminie 2 tygodni od dnia posiedzenia. 5. Rada rozstrzyga sprawy oraz wyraża opinie w drodze uchwał, bezwzględną większością głosów, w obecności co najmniej 6 członków Rady. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego Rady.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>6. Szczegółowy tryb działania Rady Narodowego Centrum oraz tryb wyboru Przewodniczącego określa regulamin ustanowiony przez Radę Narodowego Centrum.</p> <p>7. Członkowi Rady Narodowego Centrum przysługuje zwrot kosztów zakwaterowania oraz podróży w związku z udziałem w posiedzeniach Rady Narodowego Centrum na podstawie art. 775 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666).</p> <p>8. Członkowi Rady Narodowego Centrum nie przysługuje wynagrodzenie za udział w jej pracach.</p>	<p>6. Szczegółowy tryb działania Rady określa regulamin ustanowiony przez Radę.</p> <p>7. Członkowi Rady przysługuje zwrot kosztów zakwaterowania oraz podróży w związku z udziałem w posiedzeniach Rady na podstawie art. 775 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, 2138 i 2255).</p> <p>8. Członkowi Rady nie przysługuje wynagrodzenie za udział w jej pracach.</p>
72)	Art. 11 ust. 4	<p>Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego;</p> <p>Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy dzieciom i Młodzieży z MPDz OSTOJA;</p> <p>Fundacja Eudajmonia;</p> <p>Fundacja Jagniątków;</p> <p>Fundacja Lokalnych Inicjatyw Społecznych;</p> <p>Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych;</p> <p>Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych;</p> <p>Jeleniogórska Promenada Bobru</p> <p>Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych</p> <p>Towarzystwo Przyrodnicze Ziemi Oleśnickiej</p>	<p>Dbając o transparentność i dostęp do informacji nt. działalności Rady Narodowego Centrum protokoły z jej posiedzeń powinny być upubliczniane i publikowane co najmniej na stronach BIP Narodowego Centrum (bądź bezpośrednio na www Narodowego Centrum). Dzięki temu będzie zapewniony dostęp dla wszystkich zainteresowanych do materiałów i informacji nt. działalności Rady.</p> <p>Propozycja zapisu:</p> <p>Art. 11 ust. 4. Z posiedzenia Rady Narodowego Centrum sporządza się protokół zawierający listę uczestników posiedzenia oraz przebieg obrad. Kopię zatwierdzonego protokołu Przewodniczący przekazuje Pełnomocnikowi w terminie 2 tygodni od dnia posiedzenia oraz zamieszcza na stronie podmiotowej Narodowego Centrum w Biuletynie Informacji Publicznej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764, z późn. zm.) stanowią jakiego rodzaju informacje podlegają udostępnieniu. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej nie zawiera zamkniętego katalogu informacji i dokumentów stanowiących informację publiczną, co z kolei wiąże się ze sposobem udostępniania tych informacji. Podstawowym sposobem udostępnienia informacji publicznej jest jej ogłaszanie w Biuletynie Informacji Publicznej, udostępnianym za pośrednictwem sieci teleinformatycznej (Internetu). Organy władzy publicznej oraz organy samorządów gospodarczych i zawodowych są obowiązane do udostępnienia informacji publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3, pkt 4 lit. a tiret drugie, lit. c i d i pkt 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej. Wśród tego katalogu brak jest informacji wskazanej w uwadze, która podlegałaby obowiązkowi publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej. W takiej sytuacji, gdy dane informacje nie zostały udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej, będą udostępniane na wniosek.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
73)	Art. 11 ust. 5	Zachodniopomorskie Forum Organizacji Społecznych ZaFOS	Art. 11 ust. 5 - Zwiększenie kworum z 4 do 5 członków. Prace Rady Narodowego Centrum odbywać się mogą i są ważne w obecności co najmniej 5 z 6-ściu członków (nie jedynie 4 członków na 7-miu). Przy obecnym uregulowaniu może dojść do sytuacji, w której Rada będzie działała bez udziału przedstawicieli organizacji pozarządowych.	Uwaga nieuwzględniona. Obecny przepis art. 11 projektu ustawy stanowi, że Rada rozstrzyga sprawy oraz wyraża opinie w drodze uchwał, bezwzględną większością głosów, w obecności co najmniej 6 członków Rady. Kworum zostało określone na zasadach ogólnych (według których kworum stanowi ponad połowa członków).
74)	Art. 11 ust. 5	Akademia Liderów	Rada Narodowego Centrum ma określać regulaminem jedynie swój szczegółowy tryb działania oraz tryb wyboru Przewodniczącego, ale już brak jej kompetencji do jakichkolwiek innych regulacji, choćby tych podstawowych, podczas gdy Narodowe Centrum ma przyznaną kompetencję do określania regulaminu wynagradzania pracowników Narodowego Centrum.	Uwaga częściowo uwzględniona. Rada Narodowego Centrum, oprócz wyrażania opinii w sprawach wskazanych w art. 12 ust. 1 projektu ustawy, będzie również zatwierdzać regulamin otwartych konkursów ofert. Odnosząc się od uwagi dotyczącej regulaminu wynagradzania pracowników, projektodawca wyjaśnia, iż obowiązek wprowadzenia regulaminu wynagradzania dotyczy pracodawców zatrudniających co najmniej 20 pracowników, jeżeli nie są oni objęci zakładowym lub ponadzakładowym układem zbiorowym pracy, którego postanowienia pozwalają na określenie indywidualnych warunków umów o pracę. Co do zasady regulamin wynagradzania ustala pracodawca. W przypadku funkcjonowania u pracodawcy zakładowej organizacji związkowej, wprowadzenie regulaminu wynagradzania musi zostać poprzedzone dokonaniem przez pracodawcę uzgodnień z tą organizacją co do jego treści. W razie gdy u pracodawcy istnieje więcej niż jedna zakładowa organizacja związkowa, uzgodnienie przez pracodawcę treści regulaminu powinno nastąpić ze wspólną reprezentacją wszystkich związków zawodowych. Pracodawcą w rozumieniu przepisów prawa pracy będzie Dyrektor Narodowego Centrum (w pierwotnej wersji Prezes Narodowego Centrum), tym samym nie jest zasadne, aby to Rada Narodowego Centrum ustalała regulamin wynagradzania pracowników zatrudnionych w Narodowym Centrum.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
75)	Art. 11 ust. 6	Fundacja Rodzić po Ludzku	Rada Narodowego Centrum posiada niewielkie kompetencje, a jej skład marginalizuje przedstawicieli organizacji pozarządowych, dopuszczając pracę nawet bez ich reprezentantów.	Uwaga częściowo uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie z dwóch do pięciu członków. Projektodawca nie przewiduje zwiększenia kompetencji Rady Narodowego Centrum. Zostały one wyraźnie określone w projekcie ustawy. Autor uwagi nie wskazał jakie dodatkowe kompetencje mogłaby posiadać Rada Narodowego Centrum w świetle zadań Narodowego Centrum oraz propozycji ich podziału na dwa organy Narodowego Centrum. Kworum zostało określone na zasadach ogólnych (według których kworum stanowi ponad połowa członków).
76)	Art. 12	Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego	Prezes Narodowego Centrum będzie określał w sposób dowolny, w akcie rangi jedynie regulaminu wewnętrznego, sposób działania Narodowego Centrum. Wydaje się, że tak szeroka i istotna kwestia jak sposób działania tej jednostki powinien zostać uregulowany w samej ustawie nie zaś umożliwiać kształtowanie tej materii w sposób dowolny przez Prezesa Narodowego Centrum - na pewno pozwoliłoby to na większą przejrzystość zasad funkcjonowania Centrum. A contrario w przypadku Rady Narodowego Centrum wewnętrzny regulamin uchwalony przez nią umożliwia jedynie określenie szczegółowego trybu jej	Uwaga nieuwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 22 ust. 1 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że przepisy regulaminu, ustanawianego przez Dyrektora Narodowego Centrum będą musiały być zgodne z przepisami zawartymi w statucie Narodowego Centrum, który zostanie wprowadzony rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów. Regulamin wewnętrzny będzie musiał być zgodny z przepisami statutu. Ponadto, uwzględnienie poczynionej uwagi prowadziłoby do nadmiernej szczegółowości oraz nieuzasadnionej rozbudowy przepisów prawa, a to stoi w

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			funkcjonowania nie zaś sposobu działania całej jednostki. Tak szeroka i istotna kwestia jak sposób działania tej jednostki powinien zostać uregulowany w samej ustawie nie zaś umożliwić kształtowanie tej materii w sposób dowolny przez Prezesa Centrum - na pewno pozwoliłoby to na większą przejrzystość zasad funkcjonowania Centrum.	oczywistej niezgodności z wymogiem zwięzłości aktu normatywnego. Dlatego też projekt ustawy w tym zakresie poza swoją regulacją pozostawi kwestię określenia regulaminu Narodowego Centrum, zgodnie z zasadą <i>de minimis non curat lex</i> . Ponadto w regulaminie zostanie określony jedynie sposób działania Narodowego Centrum, to jest kwestie organizacyjne dotyczące np. kompetencji przysługujących kierownikom komórek organizacyjnych. Nie jest zasadne, aby takie przepisy materialne były zawarte w przepisach rangi ustawowej. Ponadto, Dyrektorowi Narodowego Centrum nie pozostawiono możliwości dowolnego uregulowania sposobu działania Narodowego Centrum, gdyż w projekcie ustawy są bezpośrednie uregulowania, między innymi dotyczące organów Narodowego Centrum.
77)	Art. 22 ust. 1	Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy dzieciom i Młodzieży z MPDz OSTOJA; Fundacja Eudajmonia; Fundacja Jagniątków; Fundacja Lokalnych Inicjatyw Społecznych; Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych; Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych; Jeleniogórska promienada Bobru; Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych; Towarzystwo Przyrodnicze Ziemi Oleśnickiej	Jego treść pozwala Prezesowi Narodowego Centrum określić w sposób dowolny, w akcie rangi jedynie regulaminu wewnętrznego, sposób działania Narodowego Centrum. Wydaje się, że tak szeroka i istotna kwestia jak sposób działania tej jednostki powinien zostać uregulowany w samej ustawie nie zaś umożliwić kształtowanie tej materii w sposób dowolny przez Prezesa Centrum - na pewno pozwoliłoby to na większą przejrzystość zasad funkcjonowania Centrum. A contrario w przypadku Rady Narodowego Centrum wewnętrzny regulamin uchwalony przez nią umożliwia jedynie określenie szczegółowego trybu jej funkcjonowania nie zaś sposobu działania całej jednostki. Tak szeroka i istotna kwestia jak sposób działania tej jednostki powinien zostać uregulowany w samej ustawie nie zaś umożliwić kształtowanie tej materii w sposób dowolny przez Prezesa Centrum - na pewno pozwoliłoby to na większą przejrzystość zasad funkcjonowania Centrum.	Uwaga nieuwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 22 ust. 1 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że przepisy regulaminu, ustanawianego przez Dyrektora Narodowego Centrum będą musiały być zgodne z przepisami zawartymi w statucie Narodowego Centrum, który zostanie wprowadzony rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów. Tym samym poczyniona uwaga jest nieuzasadniona, gdyż regulamin wewnętrzny będzie musiał być zgodny z przepisami statutu. Ponadto, uwzględnienie poczynionej uwagi prowadziłoby do nadmiernej szczegółowości oraz nieuzasadnionej rozbudowy przepisów prawa, a to stoi w oczywistej niezgodności z wymogiem zwięzłości aktu normatywnego. Dlatego też projekt ustawy w tym zakresie poza swoją regulacją pozostawi kwestię określenia regulaminu Narodowego Centrum, zgodnie z zasadą <i>de minimis non curat lex</i> . Ponadto w regulaminie zostanie określony jedynie sposób działania Narodowego Centrum, to jest kwestie organizacyjne dotyczące np. kompetencji przysługujących kierownikom komórek organizacyjnych. Nie jest zasadne, aby takie przepisy materialne były zawarte w przepisach rangi ustawowej. Ponadto Dyrektorowi Narodowego Centrum nie pozostawiono możliwości dowolnego uregulowania sposobu działania Narodowego Centrum, gdyż w

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				projekcie ustawy są bezpośrednie uregulowania, między innymi dotyczące organów Narodowego Centrum.
78)	Art. 22 ust. 1	Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST”	Art 22 ust. 2 - usunąć, do wszystkich pracowników w Polsce stosuje się kodeks pracy (chyba że inna ustawa mówi inaczej) więc nie ma potrzeby podkreślenia tego.	Uwaga nieuwzględniona. Przepis ten jest konieczny, aby podkreślić, że do powołania Dyrektora Narodowego Centrum, zastępców Dyrektora Narodowego Centrum oraz kierowników komórek organizacyjnych, jak również do pozostałych pracowników Narodowego Centrum nie będzie się stosować przepisów ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.
79)	Art. 22 ust. 1	Urząd Miejski Wrocławia	Treść tego przepisu pozwala Prezesowi Narodowego Centrum określić w sposób dowolny, w akcie rangi jedynie regulaminu wewnętrznego, sposób działania Narodowego Centrum. Wydaje się że tak szeroka i istotna kwestia jak sposób działania tej jednostki powinien zostać uregulowany w samej ustawie nie zaś umożliwić kształtowanie tej materii w sposób dowolny przez Prezesa Centrum - na pewno pozwoliłoby to na większą przejrzystość zasad funkcjonowania Narodowego Centrum. A contrario w przypadku Rady Narodowego Centrum wewnętrzny regulamin uchwalony przez nią umożliwi jedynie określenie szczegółowego trybu jej funkcjonowania nie zaś sposobu działania całej jednostki.	Uwaga nieuwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 22 ust. 1 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że przepisy regulaminu, ustanawianego przez Dyrektora Narodowego Centrum będą musiały być zgodne z przepisami zawartymi w statucie Narodowego Centrum, który zostanie wprowadzony rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów. Regulamin wewnętrzny będzie musiał być zgodny z przepisami statutu. Ponadto, uwzględnienie poczynionej uwagi prowadziłoby do nadmiernej szczegółowości oraz nieuzasadnionej rozbudowy przepisów prawa, a to stoi w oczywistej niezgodności z wymogiem zwięzłości aktu normatywnego. Dlatego też projekt ustawy w tym zakresie poza swoją regulacją pozostawi kwestię określenia regulaminu Narodowego Centrum, zgodnie z zasadą <i>de minimis non curat lex</i> . Ponadto w regulaminie zostanie określony jedynie sposób działania Narodowego Centrum, to jest kwestie organizacyjne dotyczące np. kompetencji przysługujących kierownikom komórek organizacyjnych. Nie jest zasadne, aby takie przepisy materialne były zawarte w przepisach rangi ustawowej. Ponadto Dyrektorowi Narodowego Centrum nie pozostawiono możliwości dowolnego uregulowania sposobu działania Narodowego Centrum, gdyż w projekcie ustawy są bezpośrednie uregulowania

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				między innymi dotyczące organów Narodowego Centrum. Zasadą jest, że regulaminy ustanawiane są przez przepisy wewnętrznie obowiązujące. W przypadku zmiany organizacyjnej agencji wykonawczej nie jest konieczne wówczas przeprowadzanie Rządowego procesu legislacyjnego, w sytuacji gdy taki regulamin określany byłoby w drodze aktu powszechnie obowiązującego. Sposób działania Rady Narodowego Centrum wynikać będzie z realizowanych przez nią zadań.
80)	Art 22 ust. 2	Zachodniopomorska Federacja Pozarządowa	Dlaczego Centrum nie przejmie obowiązku przygotowania oraz organizowania OKO, które do tej pory ogłaszały ministerstwa. Pierwszy z artykułów tego projektu sugerowałby, że tak właśnie będzie.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
81)	Art. 23	Stowarzyszenie Klon/Jawor; Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych OFOP; Dobre prawo dla organizacji pozarządowych; Fundacja Wspomagania Wsi; Ewa Szmítka; Fundacja Autonomia; Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorskie Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych „Tłok”	Nie jest także przewidziany sposób udziału strony społecznej w ustalaniu istotnych dokumentów, takich jak programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (art. 23) czy zakresy tematyczne, terminy i warunki realizacji projektów (art. 28 ust. 2) w ramach Narodowego Centrum lub wspomniane wzory ofert, umów i sprawozdań. Fakt, że nie będą określone w formie ustawy, rozporządzenia lub dokumentu wskazanego w par. 19 Regulaminu prac Rady Ministrów sprawia, że nie obowiązują ich niestety wymogi i zasady konsultacji publicznych.	Uwaga uwzględniona. Udział przedstawicieli strony społecznej został określony w art. 23 ust. 1 projektu ustawy. Przepis ten stanowi, że Rada Ministrów, po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, przyjmuje w drodze uchwały programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wzory umów będą określone w regulaminie konkursu, zatwierdzanym przez Radę Narodowego Centrum, której członkami będą również przedstawiciele organizacji pozarządowych.
82)	Art. 23	Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych;	Z projektu wynika, że programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą uchwalane przez Radę Ministrów. Nigdzie nie zostało jednak sprecyzowane, czym będą owe programy, jaki ma być ich zakres przedmiotowy, czy będą mieściły się w innych ob-	Uwaga częściowo uwzględniona. Programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą przygotowywane w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów we współpracy z członkami zespołów ekspertów przy Pełnomocniku Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego, a następnie

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
		<p>Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych; Fundacja Autonomia; Dobre prawo dla organizacji pozarządowych Forum Darczyńców w Polsce; Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych OFOP; Ewa Szmitka; Marta Kowalik; Michał Sławik</p>	<p>owiązujących w tym obszarze strategiach itd. W rezultacie potencjalny zakres tych dokumentów, bardzo ważnych z punktu widzenia III sektora w Polsce, jest zupełnie niedookreślony i nieprzewidywalny.</p>	<p>przyjmowane w drodze uchwały przez Radę Ministrów, po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (art. 23 ust. 2 projektu ustawy). Narodowe Centrum ma być instytucją powołaną na wiele lat i powinno realizować programy, które w danym momencie są najważniejsze dla wspierania w Polsce rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Nie jest więc zasadne, by projektowana ustawa zawierała szczegółowe zapisy co do zakresu podmiotowego i przedmiotowego konkretnych programów, które będzie realizowało Narodowe Centrum. Co więcej, szczegółowe określenie przedmiotowo-podmiotowe programów w ustawie odebrałoby rację bytu ich konsultacjom i tworzeniu w przyszłości nowych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p>
83)	Art. 23	<p>Zachodniopomorskie Forum Organizacji Społecznych ZaFOS; Fundacja Autonomia; Szczecińska Fundacja Talent Promocja Postęp</p>	<p>Realizacja zadań Narodowego Centrum powinna obejmować konsultowanie i współpracę z organizacjami pozarządowymi reprezentowanymi przez Radę Działalności Pożytku Publicznego, jako organu opiniodawczo-doradczego Prezesa Rady Ministrów w zakresie: projektów aktów prawnych, programów rządowych, badań i wniosków z analiz, sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi, a także wspólnego uzgadniania mechanizmów informowania związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych oraz działalnością pożytku publicznego i wolontariatu.</p>	<p>Uwaga bezprzedmiotowa. Narodowe Centrum w ramach wykonywanych zadań będzie wspierać wszystkie organizacje pozarządowe, nie zaś tylko te, które reprezentowane są przez Radę Działalności Pożytku Publicznego. Realizowanie zadań Narodowego Centrum wyłącznie przy współpracy organizacji pozarządowych reprezentowanych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego naruszałoby zasadę równego traktowania wszystkich organizacji. Poza tym uwzględnienie poczynionej uwagi byłoby powtórzeniem przepisów art. 35 ust. 2 pkt 1-6 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a to z kolei byłoby niezgodne z zasadą techniki prawodawczej, która stanowi, że ustawa nie może powtarzać przepisów zamieszczonych w innych ustawach. Programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą przygotowywane w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów we współpracy z członkami zespołów ekspertów przy Pełnomocniku Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego, a następnie przyjmowane w drodze uchwały przez Radę Ministrów, po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (art. 23 ust. 2 projektu ustawy).
84)	Art. 23	Akademia Liderów	Zgodnie z art. 28 ust. 3 projektu ustawy, Narodowe Centrum może realizować zadania w innym trybie niż konkursowy, jeżeli „wymaga tego specyfika zadania”. W konsekwencji trzeba przyjąć, iż Narodowe Centrum będzie mogło realizować projekty samodzielnie lub powierzając je w innym trybie, także z wolnej ręki, jak też realizować zadania poza ich sformatowaniem w projektach. Tym samym, uwzględniając konstatacje zawarte w pkt 5-7 wyżej, w rzeczywistości gestorem środków i procedur ich dystrybuowania będzie Prezes.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.
85)	Art. 23	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Programy, ze względu na swój szczególny charakter oddziaływania zarówno na sektor publiczny jak i pozarządowy, powinny być poddawane szerokim konsultacjom zgodnie z 7 zasadami dobrych konsultacji.	Uwaga uwzględniona. Programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (jako dokumenty rządowe), będą procedowane zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), czyli podlegać będą procesowi uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych m.in. z organizacjami pozarządowymi. Ponadto, obecne brzmienie art. 23 ust. 2 projektu ustawy nakłada na Radę Ministrów obowiązek przeprowadzania konsultacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
86)	Art. 23 ust. 2	Zachodniopomorska Federacja Pozarządowa	Art. 24. jest wyrazem myślenia mocno życzeniowego. Każdy z nas jest zależny od swych poglądów i wyznawanych wartości. Nie ma możliwości, by instytucja podległa rządowi, którą będzie Centrum była w stanie oderwać się od poglądów i wartości bliskich członkom danego rządu. Dlatego, gdy będą rządzić konserwatyści Centrum będzie chętniej wspierać organizacje bardziej konserwatywne, gdy będą rządzić liberałowie - bardziej wspierane będą podmioty, których cele są bardziej progresywne, gdy	Uwaga nieuwzględniona. Narodowe Centrum będzie realizowało zadania z poszanowaniem zasad pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności wskazanych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>będzie rządzić światopoglądowa lewica - łatwiej będą miały organizacje o takim charakterze. By rzeczywiście tego rodzaju podmiot mógł realizować wymienione zadania starając się uwzględnić spektrum organizacji działających w Polsce musiałby być mniej zależny od bieżących rządów. Czyli powoływany większością typu 2/3 lub 3/5 przez Sejm na określoną kadencję. Ale - jest jasne, że przy obecnej jakości polityki oraz klasy politycznej w Polsce żadni rządzący nie zaryzykują wprowadzania tego rodzaju zapisów do uchwały. Bo nie mają żadnej gwarancji, że kolejny rząd nie wprowadziłby zmian, przez które narodowe centrum stałoby się znów rządowym centrum.</p>	
87)	Art. 23 ust. 2	Urząd Miejski Wrocławia	<p>Przepis ten przekazuje Radzie Ministrów uprawnienie do określania programów rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Nie zawsze musi to być zbieżne z oddolnymi potrzebami trzeciego sektora i społeczeństwa obywatelskiego. Projekt ustawy wskazuje, iż Narodowe Centrum finansować będzie właśnie te programy określone przez Radę Ministrów. Brak informacji o możliwości finansowania programów zaproponowanych przez sam sektor. Ust. 4 wymaga zgody Pełnomocnika do ewentualnej realizacji innych programów - brak jednak dookreślenia, kto może takie inne programy zaproponować. Pełnomocnik może również nie wyrazić zgody na przedłożoną propozycję - przypadki takie nie zostały wyszczególnione i sprecyzowane.</p> <p>Zapis przesuwania ciężar ustalania kierunków i programów rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych na Państwo, co samo w sobie jest sprzeczne z ideą organizacji pozarządowych i społeczeństwa obywatelskiego. W miejsce wspierania rozwoju, Narodowe Centrum uzyskuje możliwość rzeczywistego kierowania takim rozwojem. Dodatkowo ustawa uzależnia realizację kierunków wskazanych oddolnie przez inne podmioty niż Narodowe Centrum od zgody Pełnomocnika, Prowadzi to do zbyt dużego zinstytucjonalizowania całego przedsięwzięcia jakim jest rozwój społeczeństwa obywatelskiego.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Zrezygnowano w projekcie ustawy z przepisów dotyczących Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego w zakresie wyrażania zgodny na realizację innych programów przez Narodowe Centrum.</p> <p>Rada Ministrów będzie miała obowiązek przeprowadzania z organizacjami pozarządowymi konsultacji odnośnie przygotowywanych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
88)	Art. 24	Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST”	Art. 24 – w projekcie ustawy brakuje zagwarantowania środków na realizację tak szeroko zamierzonych zadań – póki co są zagwarantowane środki jedynie na funkcjonowanie biura a brak przekazania środków na realizację zadań. Prawdopodobnie zostanie do Narodowego Centrum przekazane FIO jak również środki, o których mowa w ustawie o grach hazardowych jednak w projekcie ustawy brakuje zapisów mówiących o tym, szczególnie brak nowelizacji ustawy o grach hazardowych, która przewiduje inny tryb wydatkowania środków niż w ustawie o Narodowym Centrum.	Zadania realizowane dotąd przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w zakresie wykonywanych projektów m.in. w ramach Programu „Fundusz Inicjatyw Obywatelskich” zostaną przekazane do nowej agencji wykonawczej. Narodowe Centrum będzie dysponowało środkami, które zostaną przeniesione z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, przewidziane w projekcie ustawy budżetowej na 2017 r. Źródła finansowania Narodowego Centrum zostały w sposób wyczerpujący wskazane w OSR.
89)	Art.24	Kujawsko-Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowych	To dość niejasny zapis, trudno wyobrazić sobie konkretne działania Narodowego Centrum bez dokumentów wykonawczych, regulaminów, źródeł finansowania etc. Zwłaszcza w świetle stanu finansów NGO, źródeł pozyskiwania funduszy na działalność - także w świetle przytoczonych danych z Uzasadnienia do projektu Ustawy – z których wynika, że ponad 70% NGO [wg badania KLON/JAWOR] deklaruje współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego. To jest "od zawsze" i nadal główny partner dla III sektora. To jest też najważniejszy szczebel działania - gmina, i tu oddziaływania rzeczywiście są potrzebne - by także tą współpracę, w wymiarze pozafinansowym (kooperacja, partnerstwo), oraz finansowym rozszerzać - stymulować zwiększanie zakresu i skali finansów przekazywanych przez administrację (JST) na zewnątrz - w tym do III sektora. wzrost realnej puli budżetu zlecanego organizacjom społecznym.	Uwaga niezrozumiała. Źródła finansowania Narodowego Centrum zostały wyraźnie wskazane w OSR. Projekt ustawy nie zmienia kompetencji jednostek samorządów terytorialnych w zakresie relacji z organizacjami pozarządowymi.
90)	Art. 24 ust. 1	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Ustawa nie wskazuje, w jaki sposób powyższe zadania będą realizowane, co niesie niebezpieczeństwo pozorowania działań.	Uwaga bezprzedmiotowa. Sposób realizacji zadań przez Narodowe Centrum jest opisany w art. 23.1, 24.4-6 i 31 projektu ustawy.
91)	Art. 24 ust. 1-4	Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego w Wałbrzychu	Do zadań Narodowego Centrum należy wspieranie pozyskiwania przez organizacje pozarządowe oraz inne zorganizowane formy społeczeństwa obywatelskiego środków pozabudżetowych na działalność, której celem jest wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Przepis jest niejasny, przede wszystkim kompetencje Narodowego Centrum zderzają się z działaniami wykonywanymi przez liczne organizacje parasolowe funkcjonujące w regionach, znają-	Uwaga nieuwzględniona Postępowanie się w prawie sformułowaniami nie-ostrymi nie można <i>a priori</i> traktować jako uchybienia legislacyjnego. Często bowiem skonstruowanie określonej normy prawnej w sposób ogólny, nieostry stanowi jedyne właściwe wyjście. Na Narodowym Centrum będzie ciążył obowiązek identyfikacji treści art. 24 ust. 1, 2, 3 i 4 projektu ustawy, gdyż zadania tej insty-

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>czych specyfikę współpracujących z nimi organizacji pozarządowych oraz Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej wspierających sektor obywatelski w tworzeniu działalności odpłatnej czy gospodarczej. Działalność Narodowego Centrum może zachwiać pozycją organizacji, na którą pracowały kilka lub kilkanaście lat, co stoi w sprzeczności z założeniem ustawodawcy, dotyczącym wsparcia sektora i poprawy kondycji finansowej organizacji funkcjonujących na rynku.</p> <p>Po drugie wprowadza pojęcie „innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego”, które nie ma swojej definicji prawnej. Sformułowanie „zorganizowana forma” jest pojęciem zbyt szerokim a jednocześnie zakładającym – poprzez analogię z innymi aktów prawnych – formę zinstytucjonalizowaną, posiadającą struktury, siedzibę i zasoby. W praktyce wspieranie innych zorganizowanych form przez Narodowe Centrum, które nie są ujęte w katalogu zawartym w Art. 3 UoDPiow może dopuścić do zlecania zadań partiom politycznym lub spółkom prawa handlowego niedziałającym w sferze non profit.</p>	<p>tucji będą realizowane przez programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. W tym przypadku brak tych ogólnych sformułowań prowadziłyby do niezrozumiałej kazuistyki obowiązującego prawa ze wszystkimi ujemnymi tego konsekwencjami. Każdy akt prawny zawiera w mniejszym lub większym stopniu sformułowania ogólne, które sprzyjają uelastycznieniu porządku prawnego. W przypadku Narodowego Centrum zawarcie sformułowań ogólnych między innymi w przepisie art. 24 ust. 4 projektu ustawy (określającym jego dodatkowe zadania), przyczyni się do skutecznego realizowania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Nadmierna kazuistyka w tym przypadku prowadziłyby do trudności w realizacji programów zarządzanych przez Narodowe Centrum. W tym przypadku nie jest zasadne konstruowanie przepisów, które wykluczałyby jakikolwiek margines swobody ich odczytania. Użyte w art. 24 ust. 1, 2, 3 i 4 projektu ustawy sformułowania przesuną obowiązek konkretyzacji normy na etap stosowania prawa i w związku z tym zapewnią Narodowemu Centrum pewną swobodę w sposobie realizacji własnych zadań, której jednak nie można utożsamiać z dowolnością i wolnością od zewnętrznej kontroli. Zawarte w art. 24 projektu ustawy ogólne określenia zawsze będą używane w kontekście przepisów projektu ustawy oraz realizowanych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Zastosowane brzmienie tych przepisów projektu ustawy umożliwi Narodowemu Centrum właściwe podejmowanie decyzji w ramach realizowanych zadań. Zdefiniowanie pojęcia „zorganizowana forma” określiłoby przesłanki, po spełnieniu których dany „podmiot” byłby uznany za „inną zorganizowaną formę społeczeństwa obywatelskiego”. Nie jest to intencją projektodawcy, gdyż określenie to już w swoim znaczeniu ma być na tyle elastyczne, aby w jego zakresie mieścili się właśnie reprezentanci innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego, którzy nie są zdefiniowani dotychczas w przepisach prawa. W regulaminach konkursów każdorazowo będzie określany ich zakres przedmiotowy</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				i podmiotowy. Narodowe Centrum będzie dodatkowym wsparciem dla organizacji, niejednokrotnie zgłaszających, iż wsparcie istniejących organizacji parasolowych i ośrodków wsparcia jest niewystarczające. Nie przewiduje się zlecenia przez Narodowe Centrum zadań partiom politycznym.
92)	Art. 24 ust. 2	Ewa Leś; Dr hab. prof. UW Kierownik Zakładu Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Instytut Polityki Społecznej Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW Uniwersytet Warszawski	Zamiast: „Narodowe Centrum wspiera rozwój kadr organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego, ze szczególnym uwzględnieniem wolontariuszy” wprowadzenie następującego brzmienia ust. 3: „Narodowe Centrum wspiera rozwój kształcenia liderów, w tym wolontariuszy organizacji społeczeństwa obywatelskiego i ich otoczenia instytucjonalnego”.	Uwaga nieuwzględniona. Przepis art. 24 ust. 3 projektu ustawy został zmieniony. Obecnie przepis ten stanowi, że do zadań Narodowego Centrum należy wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego, m.in. poprzez wspieranie pozyskiwania przez nie środków pozabudżetowych na działalność, której celem jest wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz wspieranie rozwoju kadr (nie tylko liderów), ze szczególnym uwzględnieniem wolontariuszy.
93)	Art. 24 ust. 4	Stowarzyszenie Grupa Inicjatywna Baranówko	Poszerzylibyśmy katalog zadań Narodowego Centrum. Dodalibyśmy punkty zawierające: - współpracę z organizacjami sieciującymi oraz zrzeszającymi organizacje pozarządowe Uważamy, że są to „bazy i skarbnice wiedzy” o problemach, niejednokrotnie angażujące się w życie małych i dużych organizacji pozarządowych Oraz - wytworzenie mechanizmów współpracy samorządów z organizacjami pozarządowymi oraz ich zaangażowanie w rozwój społeczeństwa obywatelskiego Punkt ten ma na celu zmobilizowanie samorządów do podjęcia działań w rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Niestety obserwując w małych gminach, jak marginalnie są traktowane problemy związane z wyrobieniem praktyk prospołecznych uważamy, że powinny być podjęte kroki w kierunku poprawy ich świadomości oraz wiedzy. Często także "kuleje" współpraca JST z or-	Uwaga nieuwzględniona. Narodowe Centrum będzie współpracować ze wszystkimi organizacjami pozarządowymi. Projekt ustawy nie zawiera przepisów, które naruszałyby lub wkraczały w kompetencje jednostek samorządu terytorialnego w zakresie regulowanym w ustawie z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Narodowe Centrum będzie zarządzać programami rozwoju społeczeństwa obywatelskiego uchwalanymi przez Radę Ministrów. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego przewiduje obowiązek uchwalania przez organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego (radę gminy, radę powiatu, sejmik województwa) rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi. Przewiduje także możliwość uchwalania wieloletnich programów współpracy. Ponadto, ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego wprost nakazuje, by program był uchwalany po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi (art. 5a ust. 1).

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			ganizacjami pozarządowymi. Byłoby dobrze gdyby Centrum podjęło się tego trudnego przedsięwzięcia, tym bardziej, że samorządy często są bierne i wymagają w tych tematach pomocy.	
94)	Art. 24 ust. 4	Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego	<p>Wsparcie dla grup narażonych na ryzyko wykluczenia społecznego jest obszarem bardzo szerokim i obejmuje wiele grup, które wymagają zróżnicowanych oddziaływań dostosowanych do ich potrzeb i możliwości. Obecnie wsparcie tych grup jest prowadzone w ramach wielu instytucji publicznych szczebla centralnego – m.in. PFRON (wsparcie osób z niepełnosprawnościami w zakr. ich aktywizacji zawodowej i społecznej; MRPiPS (środki dedykowane na rzecz pomocy osobom bezdomnym, osobom z zaburzeniami psychicznymi, osobom starszym), środki ministerstwa sprawiedliwości na rzecz osób opuszczających zakłady karne, środki MSWiA na wsparcie ofiar handlu ludźmi itd., itd.</p> <p>Z zaproponowanego w projekcie ustawy zapisu wynika, że środki, które dotychczas były w dyspozycji innych instytucji centralnych (w tym funduszu celowego – PFRON) będą w dyspozycji Narodowego Centrum, które nie będzie dysponowało specjalistycznymi narzędziami i strukturą wspierania działań na rzecz grup narażonych na wykluczenie społeczne. Wskazany obszar dot. wsparcia grup narażonych na ryzyko wykluczenia społecznego jest bardzo rozległy (wielość specyficznych grup osób wykluczonych i narażonych na wykluczenie) i wykracza poza zakres merytoryczny działalności Narodowego Centrum.</p> <p>Proponujemy wykreślenie obszaru „zwiększanie zakresu i form wsparcia dla grup narażonych na ryzyko wykluczenia społecznego oraz włączanie tych grup w procesy decyzyjne” z zakresu wsparcia Narodowego Centrum.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Z przepisu art. 24 ust. 4 projektu ustawy został usunięty pkt 6. Jednakże należy wyjaśnić, że Narodowe Centrum nie dysponowałoby środkami, które pozostają dotychczas w dyspozycji innych instytucji, np. PFRON-u.</p>
95)	Art. 24 ust. 4	Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy dzieciom i Młodzieży z MPDz OSTOJA Fundacja Eudajmonia	<p>Proponujemy wykreślenie obszaru „zwiększanie zakresu i form wsparcia dla grup narażonych na ryzyko wykluczenia społecznego oraz włączanie tych grup w procesy decyzyjne” z zakresu wsparcia Narodowego Centrum. Wsparcie dla grup narażonych na ryzyko wykluczenia społecznego jest obszarem bardzo szerokim i obejmuje wiele grup, które wymagają zróżnicowanych oddziaływań dostosowanych do ich potrzeb i możliwości. Obecnie wsparcie tych grup jest prowadzone w ramach wielu instytucji publicznych</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Pkt 6 został usunięty z art. 24 ust. 4. Jednakże należy wyjaśnić, że Narodowe Centrum nie dysponowałoby środkami, które pozostają dotychczas w dyspozycji innych instytucji, np. PFRON-u.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
		Federacja Polskich Banków Żywności Fundacja Jagniątków Fundacja Lokalnych Inicjatyw Społecznych Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych JELENIOGÓRSKA PROMENADA BOBRU Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych Towarzystwo Przyrodnicze Ziemi Oleśnickiej	szczebla centralnego – m.in. PFRON (wsparcie osób z niepełnośprawnościami w zakr. ich aktywizacji zawodowej i społecznej; MRPiPS (środki dedykowane na rzecz pomocy osobom bezdomnym, osobom z zaburzeniami psychicznymi, osobom starszym), środki ministerstwa sprawiedliwości na rzecz osób opuszczających zakłady karne, środki MSWiA na wsparcie ofiar handlu ludźmi itd., itd. Z zaproponowanego w projekcie ustawy zapisu wynika, że środki, które dotychczas były w dyspozycji innych instytucji centralnych (w tym funduszu celowego – PFRON) będą w dyspozycji Narodowego Centrum, które nie będzie dysponowało specjalistycznymi narzędziami i strukturą wspierania działań na rzecz grup narażonych na wykluczenie społeczne. Wskazany obszar dot. wsparcia grup narażonych na ryzyko wykluczenia społecznego jest bardzo rozległy (wielość specyficznych grup osób wykluczonych i narażonych na wykluczenie) i wykracza poza zakres merytoryczny działalności Narodowego Centrum.	
96)	Art. 24 ust. 4 pkt 7	Ewa Leś Dr hab. prof. UW Kierownik Zakładu Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Instytut Polityki Społecznej Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW Uniwersytet Warszawski	Proponowałabym rozważyć rezygnację z tego zapisu - regulacja nie dotyczy podmiotów gospodarki społecznej, natomiast rozważyć rozszerzenie katalogu dziedzinowego regulowanego ustawą o sferę kultury i sztuki, sportu i rekreacji oraz ochrony środowiska.	Uwaga uwzględniona. Pkt 7 usunięto z art. 24 ust. 4 projektu ustawy. Narodowe Centrum ma być agencją wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a nie uzupełnieniem realizacji zadań publicznych w dziedzinach wymienionych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
97)	Art. 24 ust. 6	Poznańska Rada Działalności Pożytku Publicznego Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych	„Narodowe Centrum może, za zgodą Pełnomocnika, zlecać realizację zadań, o których mowa w ust. 1-4, wyłonionym w drodze konkursu organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.” Propozycja zmiany: Proponujemy dodanie w art. 26 ust 6 ppkt.2 w brzmieniu: „Zlecenie zadań, o których mowa w ust. 1-4 odbywa się na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dn. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.” Ustawa z dn. 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie szczegółowo określa zasady, tryb, terminy, zasady rozstrzygnięcia otwartych konkursów na realizację zadań ze środków publicznych. Ten sprawdzony tryb funkcjonuje od wielu lat i dzięki temu działa jednolita zasada zlecenia zadań publicznych.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
98)	Art. 24 ust. 6	Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego	W związku z tym, że funkcjonuje od wielu lat sprawdzony tryb zlecenia zadań w ramach otwartego konkursu ofert określony w zapisach ustawy z dn. 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie proponujemy, aby zadania, o których mowa w ust. 1-4 art. 24 projektu ustawy były zlecane w tym trybie. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie szczegółowo określa w Rozdziale 2 zasady, tryb, terminy, zasady rozstrzygnięcia konkursów na zlecenie zadań finansowanych ze środków publicznych. Ten tryb zlecenia zadań jest stosowany w przypadku zlecenia zadań publicznych przez instytucje publiczne, dzięki czemu funkcjonuje jednolita zasada zlecenia zadań. Dodanie w art. 26 ust. 6 pkt 2 w brzmieniu: 2. Zlecenie zadań, o których mowa w ust. 1-4 odbywa się na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dn. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
99)	Art. 24 ust. 6	Ewa Leś Dr hab. prof. UW Kierownik Zakładu Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Instytut Polityki Społecznej Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW Uniwersytet Warszawski	Proponowałabym rozważyć uzupełnienie zapisów nt. trybów finansowania o wprowadzenie zapisu o przywróceniu finansowania ze strony sektora publicznego kosztów organizacyjnych i administracyjnych działalności organizacji obywatelskich w celu zapewnienia im realizacji zadań statutowych (a nie jedynie krótkookresowych programów/projektów).	Uwaga uwzględniona. Proponowana zmiana została uwzględniona w art. 31 projektu ustawy.
100)	Art. 24 ust. 6 pkt 2	Federacja Polskich Banków Żywności; Fundacja Eudajmonia; Fundacja Jagniątków; Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych; Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych; Jeleniogórska Promenada Bobru; Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych; Towarzystwo Przyrodnicze Ziemi Oleśnickiej	W związku z tym, że funkcjonuje od wielu lat sprawdzony tryb zlecenia zadań w ramach otwartego konkursu ofert określony w zapisach ustawy z dn. 24 kwietnia 2013 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie proponujemy, aby zadania, o których mowa w ust. 1-4 art. 24 projektu ustawy były zlecane w tym trybie. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie szczegółowo określa w Rozdziale 2 zasady, tryb, terminy, zasady rozstrzygnięcia konkursów na zlecenie zadań finansowanych ze środków publicznych. Ten tryb zlecenia zadań jest stosowany w przypadku zlecenia zadań publicznych przez instytucje publiczne, dzięki czemu funkcjonuje jednolita zasada zlecenia zadań. Propozycja zmiany: Dodanie w art. 26 ust. 6 pkt. 2 w brzmieniu: 2. Zlecenie zadań, o których mowa w ust. 1-4 odbywa się na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dn. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
101)	Art. 25	Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorskie Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych „Tłok”	W odniesieniu do art. 25 sugerujemy, by ewaluacja była zlecana za każdym razem podmiotom zewnętrznym w trybie konkursowym, w celu zapewnienia jak największego obiektywizmu oceny.	Uwaga uwzględniona. Zlecenie ewaluacji podmiotom zewnętrznym zostało przewidziane w projekcie ustawy.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
102)	Art. 26	Urząd Miejski Wrocławia	Kompetencje nadzorcze przyznane Pełnomocnikowi są bardzo szerokie i umożliwiają mu bezpośredni wpływ na działalność merytoryczną Narodowego Centrum chociażby poprzez kompetencje do zatwierdzania projektu rocznego planu działalności Narodowego Centrum. Bardziej transparentnym rozwiązaniem wydaje się powołanie ciała o charakterze rady nadzorczej z udziałem czynnika społecznego posiadającego tożsamy zakres kompetencji. W przypadku jednostki, której nadrzędnym celem działania jest wspieranie i rozwój społeczeństwa obywatelskiego kwestie nadzoru i kontroli powinny zostać umożliwione również czynnikowi społecznemu, w miejsce szerokich prerogatyw przyznanych Pełnomocnikowi. Za duże uprawnienia przekazane jednostce, która ma zatwierdzać jednoosobowo roczny plan działania, roczne finanse i roczne sprawozdanie a jednocześnie podejmuje decyzję w sprawie dalszego finansowania projektów.	Uwaga częściowo uwzględniona. W projekcie ustawy zrezygnowano z przepisów dotyczących wykonywania przez Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego czynności nadzorczych nad Narodowym Centrum. Rada Narodowego Centrum nie będzie pełnić funkcji nadzorczych wobec Narodowego Centrum. W skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić czynnik społeczny w postaci 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe.
103)	Rozdział 4	Urząd Miasta Gdyni	Projekt ustawy tworzy dodatkowy, niezależny tryb konkursowy od trybu określonego w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, określający zasady ogłaszania konkursów, kryteria oceny wniosków, tryb powoływania i odwoływania ekspertów oceny wniosków, co wydaje się nie mieć żadnego uzasadnienia i jest działaniem znacznie mniej efektywnym niż skorzystanie z już istniejącego trybu.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
104)	Art. 28	Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST”	Rozdział IV art. 28-32 należy wykreślić. Wszystkie konkursy ogłaszane przez Narodowe Centrum powinny być ogłaszane w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego. Tworzenie nowej procedury stoi w sprzeczności z uzasadnieniem ustawy, które jako jeden z celów stawia uproszczenie procedur i przepisów dla NGO. Jednocześnie wdrożenie nowej procedury wydatkowania środków stoi w sprzeczności z działaniami na rzecz ujednoczenia procedur, które były podejmowane (z sukcesem) przez ostatnie lata – np. zmiana procedury w ustawie o pomocy społecznej. Procedura ujęta w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nie jest procedurą (brakuje przykładowo możliwości odwołania się), ale nie oznacza to, że należy wprowadzać kolejne a jedynie poprawić już obowiązujące. Proponuje się w miejsce	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu rozdziału IV projektu ustawy. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>proponowanych zapisów wstawić odwołanie do procedury z ustawy o dppii i jednocześnie znowelizowanie tej ustawy w obszarze umożliwienia odwołań od wyników konkursu W przypadku gdyby nie uwzględniono tej uwagi należy zmienić</p> <ul style="list-style-type: none"> - Art 29 ust 1 – dopisać obowiązkowe konsultacje regulaminu - Art 29 ust 6 - należy dodać zapisy o konsultacjach propozycji rozszerzenia katalogu - Art 30 ust 1 wspomina o tym, że ekspertami mogą być wyłącznie wybitni przedstawiciele nauki i praktyki mający doświadczenia w działaniach na rzecz społeczeństwa obywatelskiego – ten zapis jest wybitnie niejasny i właściwie nie określa, kto i na jakich zasadach może być ekspertem. Jednocześnie dotychczasowe zasady wyznaczania ekspertów do FIO są podawane, jako dobra praktyka na forum ogólnopolskim i raczej nie ma potrzeby tego zmieniać - Art. 30 ust 3 wymaga doprecyzowania czy chodzi o wyłączenie eksperta w ocenie tej konkretnej oferty czy wszystkich ofert w konkursie. W przypadku wyłączenia wszystkich ofert może to w znaczący sposób zawęzić potencjalną grupą ekspertów – na przykładzie FIO zdecydowana większość praktyków jest powiązana z potencjalnymi wnioskodawcami 	
105)	Art. 28 ust. 3	<p>Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego w Gliwicach; Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych OFOP;</p> <p>Dobre prawo dla organizacji pozarządowych; Fundacja Wspomaganie Wsi; Ewa Szmítka; Fundacja Autonomia; Akademia Liderów;</p>	<p>Przepis art. 28 ust. 3 projektu ustawy zezwala na zlecenie zadań przez Narodowe Centrum bez konkursu - wybranym organizacjom pozarządowym, ale także innym podmiotom np. spółkom prowadzącym działalność gospodarczą, związkom wyznaniowym, jednostkom podległym ministrom. Jediną wytyczną do stosowania tego kryterium jest ogólna formuła, że wymaga tego "specyfika zadania".</p> <p>W powyższych sprawach treść projektu ustawy jest sprzeczna z uzasadnieniem do niej, które przewiduje, że środki publiczne przeznaczone na wspieranie społeczeństwa obywatelskiego powinny być przyznawane na zasadach otwartości, konkurencyjności i przejrzystości. Wspomina się także o zapewnieniu większej transparentności przy przyznawaniu środków finansowych. Zasady te wydają się być o wiele lepiej gwarantowane przez obecny system, niż przez proponowany. Proponujemy stosowanie procedur określonych w ustawie o pożytku.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
		Instytut Spraw Publicznych; Marta Kornak; Michał Sławik; Aleksandra Włodarczyk		
106)	Art. 28 ust. 3	Urząd Miasta Gdyni	Projekt ustawy w art. 28 ust. 3 zezwala na całkowite odstępstwo od przewidzianego w art. 29 podstawowego trybu realizacji zadań ze względu na „specyfikę zadania”. Stosownie trybu określonego w art. 28 ust. 3 projektu ustawy spowoduje takie niepożądane sytuacje, jak możliwość stosowania dowolnych kryteriów oceny wniosków, dowolność składu osobowego oceniającego wnioski oraz dowolność w sposobie ich oceny, a co najbardziej groźne, na podstawie art. 28 ust. 3 w związku z art. 31 ust. 1 projektu ustawy wyłączone zostanie ograniczenie kręgu podmiotowego realizatorów projektów do organizacji pozarządowych w rozumieniu art. 3 ust. 2 i 3 ustaw z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą przepisów projektu ustawy. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
107)	Art. 28 ust. 3	Stowarzyszenie Klon/Jawor	Projektodawcy dopuszczają też zlecenie zadań w oparciu o inne, niezapisane w projekcie ustawy zasady (art. 28 ust. 3), co pozwala już na całkowitą dowolność w przekazywaniu środków publicznych. Wydaje się więc, że projektodawcom nie chodzi o większą transparentność i ułatwienia dla organizacji, ale raczej o większą swobodę (po stronie Narodowego Centrum – dysponenta środków) w przekazywaniu środków.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałyby tego specyfika zadania. W aktualnym brzmieniu art. 28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Natomiast w art. 5 ust. 1 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano, że organy administracji publicznej prowadzą działalność

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowe Centrum.
108)	Art. 29	Instytut Spraw Publicznych	Zdziwienie budzi zaproponowane w omawianej ustawie odejście do wypracowanych przez prawie 14 lat stosowania standardów i procedur organizacji otwartych konkursów ofert przeprowadzanych na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z 2003 roku. Opisany w omawianym projekcie ustawy nowy tryb konkursowy (art. 29) jest bardzo ogólny, co może rodzić podejrzenia o braku przejrzystości w jego stosowaniu. Brakuje również w ustawie odwołania do jednolitych wzorów ofert i umów, które miałyby znaleźć zastosowanie w proponowanym nowym trybie przyznawania środków publicznych. Może to więc skutkować ich ciągłymi zmianami, co spowoduje, że organizacje pozarządowe startujące w konkursach zostaną pozbawione możliwości dostosowania swoich działań do z góry znanych (i niepodlegających możliwości późniejszej modyfikacji) zasad realizacji i rozliczenia otrzymanych środków publicznych.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.
109)	Art. 29	Aleksandra Włodarczyk	Narodowe Centrum będzie zarządzało częścią funduszy publicznych przeznaczonych dla organizacji pozarządowych. Ma uzyskać prawo dysponowania środkami krajowymi, jak i wybranymi programami unijnymi oraz międzynarodowymi, ale proponowane w projekcie mechanizmy nie zapewniają stosowania najistotniejszych zasad; pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności przy rozdzielaniu funduszy, zawartych w przepisach o działalności pożytku publicznego.	Uwaga uwzględniona. W art. 28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Natomiast w art. 5 ust. 1 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano, że organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowego Centrum.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
110)	Art. 29	Zachodniopomorska Federacja Pozarządowa	<p>Nie rozumiemy skąd pomysł, by te kryteria były inne niż te opisane w ustawie o pożytku publicznym, gdzie organ administracji publicznej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ocenia możliwość realizacji zadania publicznego przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3; 2) ocenia przedstawioną kalkulację kosztów realizacji zadania publicznego, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania; 3) ocenia proponowaną jakość wykonania zadania i kwalifikacje osób, przy udziale których organizacja pozarządowa lub podmioty określone w art. 3 ust. 3 będą realizować zadanie publiczne; 4) w przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 4 pkt 2, uwzględni planowany przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 udział środków finansowych własnych lub środków pochodzących z innych źródeł na realizację zadania publicznego; 5) uwzględni planowany przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, wkład rzeczowy, osobowy, w tym świadczenia wolontariuszy i pracę społeczną członków; 6) uwzględni analizę i ocenę realizacji zleconych zadań publicznych w przypadku organizacji pozarządowej lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, które w latach poprzednich realizowały zlecone zadania publiczne, biorąc pod uwagę rzetelność i terminowość oraz sposób rozliczenia otrzymanych na ten cel środków. 	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. W aktualnym brzmieniu projektu ustawy Art. 28. stanowi: <i>"Do zadań Narodowego centrum, o których mowa w art. 24 ust. 1-4, mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, chyba, że poniższe przepisy stanowią inaczej"</i>. W aktualnym projekcie ustawy wskazano także kryteria brane pod uwagę przy ocenie wniosków złożonym w konkursie ofert. Zmiana ta zmierza do ustawowego skatalogowania kryteriów oceny merytorycznej w sposób, który jest zgodny z międzynarodowymi standardami oceny.</p>
111)	Art. 29	Warszawska Rada Działalności Pożytku Publicznego; Fundacja Autonomia;	<p>Przed wszystkim wątpliwości budzi zaproponowany system podziału środków publicznych przez Narodowe Centrum. Przypominamy, że zasady współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie przyznawania środków publicznych na realizację zadań zostały określone w ustawie z dnia 23 kwietnia 2004 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz rozporządzeniach wykonawczych. Zapisany tam konkursowy tryb przyznawania środków publicznych, z zagwarantowaniem udziału strony społecznej i niezależnych ekspertów, jest rozwiązaniem wpisującym się w standardy europejskie oraz respektującym fundamentalne zasady konstytucyjne.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>W art. 28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Natomiast w art. 5 ust. 1 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano, że organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			Tymczasem projekt ustawy o Narodowym Centrum przewiduje wyjątek od otwartych konkursów ofert przeprowadzanych zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 2004 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jak również przyznaje prawo zlecania zadań przez Narodowe Centrum bez konkursu wybranym organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom (np. spółkom prowadzącym działalność gospodarczą, związkom wyznaniowym, jednostkom podległym ministrom). Enigmatyczna formuła nowego trybu przekazywania środków, bez wskazania szczegółowych rozwiązań i standardów – w tym zasad sprawozdawczości z realizacji zadań – stwarza zagrożenie instrumentalnego i nierównego traktowania organizacji pozarządowych, skrajnie nietransparentnego dystrybuowania środków publicznych, przeczy też zasadzie partnerstwa i suwerenności stron. W praktyce zlecenie zadań publicznych opierać się będzie o subiektywne i zmienne przesłanki. Niezrozumiały i niepokojący jest ogólnikowy zapis, iż Prezes Narodowego Centrum będzie uprawniony do wstrzymania finansowania jednoosobowo, jeżeli uzna, że środki są wydatkowane niezgodnie z umową.	więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowe Centrum. Zmieniono przepisy projektu ustawy. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.
112)	Art. 29	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Przy realizacji zadań Narodowe Centrum powinno stosować tryby przewidziane w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Jeśli centrum przejmuje zadania i kompetencje realizowane dotychczas przez Departament Pożytku Publicznego, to powinno również być dobrym wzorem dla innych instytucji publicznych zobowiązanych/korzystających z tryby „pożytkowego”. Od początku swojego istnienia DPP był miejscem, który wdrażał i udoskonalał formy współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, jednocześnie był miejscem, z którego wzory rozwiązań czerpały inne instytucje administracji publicznej. Proponowana w projekcie ustawy zmiana zaburza wypracowane dotychczas rozwiązania i może spowodować, że inne instytucje publiczne nie będą miały skąd czerpać dobrych praktyk. Z drugiej strony „tryb pożytkowy” został przyswojony przez organizacje pozarządowe i wprowadzanie nowego rozwiązania wydaje się tylko wprowadzać niepotrzebny chaos. Narodowe Cen-	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			trum w swoich działaniach powinno dążyć do unifikowania rozwiązań dotyczących przekazywania zadań publicznym organizacjom pozarządowym, a nie ich mnożenia.	
113)	Art. 29	Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorskie Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych „Tłok”	Sugerujemy uszczegółowienie zapisów dot. procedur konkursowych (Art. 29 „Prezes Narodowego Centrum ogłasza konkurs oraz ustala regulamin konkursu zawierający szczegółowe warunki jego przeprowadzenia”) w celu zachowania zapisanych w przepisach o działalności pożytku publicznego zasad pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności przy rozdzielaniu funduszy.	Uwaga uwzględniona. W art. 28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Natomiast w art. 5 ust. 1 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano, że organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowe Centrum. Zmieniono przepisy projektu ustawy. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałoby tego specyfika zadania.
114)	Art. 29	Fundacja Pokolenia	Współpraca finansowa Narodowego Centrum z organizacjami pozarządowymi: - konkursy ogłaszane przez Narodowe Centrum winny mieć formę konkursów ofert według zasad określonych w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (niepotrzebna jest odrębna procedura!), - tryb pozakonkursowy powinien być jedynie dopełnieniem działań Narodowego Centrum i należałoby wprowadzić ograniczenia	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku pu-

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			w jego stosowaniu, np. maks. 5% alokacji środków w danym roku może być rozdysponowane w ten sposób, - tryb pozakonkursowy warto stosować analogicznie do trybu „małych zleceń”, czyli zgodnie z art. 19a Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (m.in. publikowanie ofert i zbieranie uwag) - chodzi o zapewnienie większej transparentności tego procesu.	blicznego i o wolontariacie. Zrezygowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.
115)	Art. 29.	Federacja Małopolska Pozarządowa	Wprowadzenie nowego trybu konkursowego służącego dystrybucji środków publicznych. Nie są znane szczegółowe regulacje w tej sprawie, wzory dokumentów, co budzi uzasadniony niepokój wobec charakteru planowanych zmian. Wprowadzenie nowego trybu może zaburzyć dotychczasowy system współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi (oznacza podwójny standard), którego konsekwencje trudno w tym momencie ocenić.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.
116)	Art. 29	Stanisław Lipiec	Szczegółowy tryb prowadzenia konkursów, oceny, powoływania ekspertów winien być określany w drodze rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów. Po art. 28-31 powinna nastąpić delegacja dla wydania takiego rozporządzenia, zaś treść ww. norm powinna być bardziej ogólna – ramowa	Uwaga nieuwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
117)	Art. 29	Stowarzyszenie Klon/Jawor; Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych OFOP; Dobre prawo dla organizacji pozarządowych; Fundacja Wspomagania Wsi; Ewa Szmítka; Fundacja Autonomia	1. Projekt wprowadza wyjątek od zasady przeprowadzania otwartych konkursów ofert zapewniających równość podmiotów, jawność przebiegu i ocenę przez niezależnych ekspertów. Obowiązujący system prawny gwarantuje minimalne standardy wspierania finansowego przez administrację publiczną działań realizowanych przez organizacje pozarządowe. Na system ten składają się: ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, stosowne rozporządzenia (określające m.in. wzory umów, ofert i sprawozdań) oraz sprawdzona praktyka. Obowiązuje zasada, że środki publiczne dla organizacji pozarządowych są dystrybuowane w otwartym konkursie ofert.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania. W art. 28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>Nowy tryb konkursowy (art. 29) opisany jest w projekcie bardzo ogólnie. Ponadto nie ma w nim wzmianki o wzorach ofert ani wzorach umów. Mogą być zatem formułowane każdorazowo na innych warunkach (prawdopodobnie w regulaminie wspomnianym w art. 29 ust. 1). Organizacje nie będą mogły się wcześniej z nimi zapoznać ani ich skonsultować.</p> <p>2. Projektodawcy proponując nową procedurę konkursową twierdzą, że będzie ona transparentna i wzorowana na najlepszych europejskich wzorach (uzasadnienie). Nie wskazują jednak jakie elementy decydują o tej transparentności, a jakie nawiązują do wzorów europejskich. Porównanie z obecną procedurą (którego, brak w uzasadnieniu) wskazuje raczej na to, że zasady jakimi miałyby się kierować Narodowe Centrum są niedookreślone, zawierają luki i niewiadome (np. brak wymogów sprawozdawczych dla projektów, brak delegacji dotyczących wzorów formularzy konkursowych, brak terminów dotyczących poszczególnych etapów konkursowych).</p> <p>3. Projekt bazuje na fałszywym przekonaniu, że obecne procedury konkursowe, zapisane w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie są skomplikowane, nadmiernie formalistyczne, utrudniające obiektywną ocenę wniosków. Procedury te mają utrudniać lub wręcz uniemożliwiać realizację dobrych projektów, szczególnie jeśli proponują je mniejsze, lokalne organizacje. Przekonanie powyższe nie jest wyrażone wprost w uzasadnieniu do projektu ustawy, ale autorzy projektu prezentują je na spotkaniach informacyjnych. Jest to przekonanie całkowicie błędne i nieuzasadnione. W naszej opinii projektodawcy nie wykazali, że uniwersalna procedura zlecenia zadań z ustawy z dnia 24 kwietnia 2004 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest na tyle wadliwa, że należy próbować ją zastąpić zupełnie nową procedurą (na początek działającą na szczeblu centralnym).</p> <p>Warto przypomnieć projektodawcom, że zapisy ustawy o działalności pożytku dotyczące zlecenia zadań, nie są wynikiem działań administracji, która starałaby się utrudnić trzeciemu sektorowi korzystanie ze środków publicznych. O dookreślonej</p>	<p>Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>Natomiast w art. 5 ust. 1 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano, że organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowe Centrum.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			w ustawie procedurę zlecenia zadań zabiegały same organizacje pozarządowe, którym zależało, żeby całą administrację publiczną ograniczała jednolita procedura, dająca wszystkim takie same szanse i wykluczająca dominującą wcześniej arbitralność.	
118)	Art. 29	Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy dzieciom i Młodzieży z MPDz OSTOJA; Fundacja Eudajmonia Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych; Federacja Polskich Banków Żywności; Fundacja Jagniątków; Fundacja Lokalnych Inicjatyw Społecznych; Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych; Towarzystwo Przyrodnicze Ziemi Oleśnickiej	Rozdział 4 proponowanej ustawy wprowadza kolejny, nowy tryb ogłaszania konkursów na wykonywanie projektów oraz daje możliwość realizacji zadania innym trybie (nieokreślonym w projekcie ustawy). Zlecenie zadań publicznych odbywa się na podst. art. 11 ust 2 ustawy z dn. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ustawa ta określa także inne możliwe tryby zlecenia zadań. Wprowadzanie kolejnego trybu, przy stosowaniu odmiennej nomenklatury, odrębnych zasad (np. dot. terminów, zasad konkursu) wprowadzi niepotrzebne zamieszanie i niezrozumienie różnorodnych zasad zlecenia zadań przez administrację publiczną.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.
119)	Art. 29	Akademia Liderów	Odnosząc się do konkretnych zapisów ustawy, należy przede wszystkim podkreślić kwestię proponowanych w projekcie sposobów przyznawania zarządzanych przez Narodowe Centrum najważniejszych funduszy publicznych dla organizacji pozarządowych (tak krajowych, jak i międzynarodowych, w tym unijnych), które nie gwarantują podstawowych zasad zawartych w przepisach ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1817). Nowy tryb konkursowy jest opisany zbyt ogólnie, a ustawa daje Centrum prawo przyznawania środków bez konkursu nie tylko organizacjom pozarządowym, ale i podmiotom niemającym nic wspólnego z budowaniem społeczeństwa obywatelskiego, np.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			spółkom handlowym. Ponadto nie ma w nim żadnego odniesienia do wzorów ofert i umów. Zasady przyznawania środków nie mają jednolitych kryteriów i mogą być inaczej formułowane dla każdej procedury, a organizacje nie będą mogły się wcześniej z nimi zapoznać. Także dopiero na poziomie umów będą określone obowiązki stron umowy, co może skutkować różnicowaniem wymagań wobec poszczególnych realizatorów.	
120)	Art. 29	Zachodniopomorskie Forum Organizacji Społecznych ZaFOS	Prezes Narodowego Centrum powinien realizować zadania w trybie konkursowym lub tzw. „małych ofert” zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (z późniejszymi zmianami), nie w trybie dowolnym.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.
121)	Art. 29	Akademia Liderów	Istotny niepokój budzi propozycja tworzenia odrębnego trybu zlecania zadań publicznych będącego w sprzeczności z trybem określonym w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Pozostawienie wielu elementów o charakterze zasadniczym, może spowodować utratę transparentności i przejrzystości finansowania zadań publicznych. Warto zwrócić uwagę, że od wielu lat pracowano nad ujednoczeniem trybów zlecania zadań, tak aby ujednoczyć system wsparcia.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.
122)	Art. 29	Aleksandra Włodarczyk; Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Radioamatorskich	1. Proponowane w projekcie mechanizmy nie zapewniają jednak stosowania, zawartych w przepisach o działalności pożytku publicznego, zasad pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności przy rozdzielaniu funduszy. Nie gwarantują także bezpiecznych warunków umowy dla podmiotów otrzymujących dofinansowanie. Projekt	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu realizacji zadań przez Narodowe Centrum. W aktualnym brzmieniu art. 28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Natomiast w art. 5 ust. 1 z dnia 24 kwietnia 2003 r.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>ustawy daje mniejsze gwarancje przestrzegania przywołanych reguł niż obecnie obowiązujące przepisy ustawy o pożytku. Nowy tryb konkursowy opisany jest bardzo ogólnie. Narodowe Centrum będzie miało także prawo przyznawania środków bez konkursu i nie tylko organizacjom pozarządowym ale też np. przedsiębiorcom co budzić musi wątpliwości co do faktycznej roli Narodowego Centrum w rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>2. Projekt wprowadza wyjątek od zasady przeprowadzania otwartych konkursów ofert zapewniających równość podmiotów, jawność przebiegu i ocenę przez niezależnych ekspertów. Obowiązujący system prawny gwarantuje minimalne standardy wspierania finansowego przez administrację publiczną działań realizowanych przez organizacje wolontariacie, stosowne rozporządzenia (określające m.in. wzory umów, ofert i sprawozdań) oraz sprawdzona praktyka. Obowiązuje zasada, że środki publiczne dla organizacji pozarządowych są dystrybuowane w otwartym konkursie ofert. Tymczasem projekt wprowadza wyjątek od otwartych konkursów ofert przeprowadzanych zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego. Nowy tryb konkursowy opisany jest w projekcie bardzo ogólnie.</p>	o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano, że organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowe Centrum. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.
123)	Art. 29	Fundacja Rodzic po Ludzku	Tryb konkursowy lub mechanizmy kontrolne jest na tyle niedookreślony, że zezwala na dowolną ich interpretację.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.
124)	Art. 29	Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych OFOP; Dobre prawo dla organizacji pozarządowych;	Narodowe Centrum będzie zarządzało częścią funduszy publicznych przeznaczonych dla organizacji pozarządowych. Zostało przyznane mu prawo dysponowania środkami krajowymi, jak i wybranymi programami unijnymi oraz międzynarodowymi. Pro-	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu realizacji zadań przez Narodowe Centrum. W aktualnym brzmieniu art.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
		Fundacja Wspomagania Wsi; Ewa Szmítka; Marta Kornak; Michał Sławik	ponowane w projekcie mechanizmy nie zapewniają jednak stosowania, zawartych w przepisach o działalności pożytku publicznego, zasad pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności przy rozdzielaniu funduszy. Nie gwarantują także bezpiecznych warunków umowy dla podmiotów otrzymujących dofinansowanie. Projekt ustawy daje mniejsze gwarancje przestrzegania przywołanych reguł niż obecnie obowiązujące przepisy ustawy o pożytku. Nowy tryb konkursowy opisany jest bardzo ogólnie. Narodowe Centrum będzie miało także prawo przyznawania środków bez konkursu i nie tylko organizacjom pozarządowym, ale też np. przedsiębiorcom. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego bez kontroli społecznej.	28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Natomiast w art. 5 ust. 1 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano, że organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowe Centrum. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.
125)	Art. 29	Szczecińska Fundacja Talent Promocja Postęp; Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnej WRZOS	Prezes Narodowego Centrum powinien realizować zadania w trybie konkursowym lub tzw. „małych ofert” zgodnie z zapisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, nie w trybie dowolnym.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania. W aktualnym brzmieniu art. 28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>Natomiast w art. 5 ust. 1 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano, że organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowe Centrum.</p>
126)	Art. 29.	Fundacja Autonomia	<p>Proponowane rozwiązania dotyczące konkursów na realizację zadań publicznych - nie gwarantują przestrzegania zasad pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności przy rozdzielaniu funduszy a także bezpiecznych warunków umów. Zgodnie z planami Narodowego Centrum będzie zarządzało częścią funduszy publicznych przeznaczonych dla organizacji pozarządowych. Zostało przyznane mu prawo dysponowania środkami krajowymi, jak i wybranymi programami unijnymi oraz międzynarodowymi. Nie gwarantują także bezpiecznych warunków umowy dla podmiotów otrzymujących dofinansowanie.</p> <p>Projekt ustawy daje mniejsze gwarancje przestrzegania przywołanych reguł niż obecnie obowiązujące przepisy ustawy o pożytku. Nowy tryb konkursowy opisany jest bardzo ogólnie.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu realizacji zadań przez Narodowe Centrum. W aktualnym brzmieniu art. 28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Natomiast w art. 5 ust. 1 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano, że organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowe Centrum.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
127)	Art. 29	Urząd Miasta Poznania	Przeptyw środków pomiędzy wykonawcami Narodowego Centrum a wykonawcami projektów powinien być bardziej uszczegółowiony (m.in. powinien być określony termin oceny wniosków złożonych w konkursach). Czy zostanie wydane rozporządzenie, które będzie zawierało bardziej szczegółowe warunki realizacji projektów i ich rozliczenia.	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą przepisów projektu ustawy. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
128)	Art. 29	Pomorska Rada Działalności Pożytku Publicznego	Konkursy ogłaszane przez NCRSO winny mieć formę otwartych konkursów ofert według zasad określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Zapewnienie, że tryb pozakonkursowy będzie jedynie dopełnieniem pewnych działań NCRSO a nie podstawą działania oraz propozycja zapisu aby w ten sposób można przyznawać max. 5 % środków w danym konkursie/pozycji budżetowej środków będących na realizację konkretnego przedsięwzięcia, celu publicznego lub konkursowego. Rekomendacja aby tryb pozakonkursowy stosowany był analogicznie do trybu małych zleceń w samorządach, czyli zgodnie z art. 19a ustawy (chodzi o zapewnienie większej transparentności tego procesu).	Uwaga częściowo uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisów dotyczących trybu pozakonkursowego.
129)	Art. 29 ust. 1	Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST”	Dopisać obowiązkowe konsultacje regulaminu.	Uwaga bezprzedmiotowa w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ponadto, regulaminy konkursów będzie zatwierdzać Rada Narodowego Centrum, w której skład wejdą członkowie reprezentujący organizacje pozarządowe.
130)	Art. 29 ust. 1	Szpecińska Fundacja Talent Promocja Postęp	Projekt kreuje nową procedurę konkursową niespełniającą standardów przejrzystości i równości. Postępuje się również wieloma zwrotami niedookreślonymi i niezdefiniowanymi. Tak skonstru-	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			wany akt prawny rodziłby wiele trudności interpretacyjnych. Wątpliwości prawne i wadliwa koncepcja Narodowego Centrum powodują, że projekt należałoby wypracować od nowa.	wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałoby tego specyfika zadania. W aktualnym brzmieniu art. 28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Natomiast w art. 5 ust. 1 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano, że organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowe Centrum.
131)	Art. 29 ust. 1	Urząd Miasta Gdyni	Włączenie do kompetencji Rady Narodowego Centrum ustalanie regulaminu oraz warunków przeprowadzania konkursów. Regulaminy, zasady i inne dokumenty, które nie są aktami wykonawczymi winny pozostawać co do zasady w kompetencjach organu kolegialnego, zaś w kompetencji Prezesa – kompetencja wykonawcza – ogłaszania konkursów.	Uwaga uwzględniona. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 2 projektu ustawy stanowi, że Rada Narodowego Centrum będzie zatwierdzać regulamin konkursu.
132)	Art. 29 ust. 1	Urząd Miejski Wrocławia	Wybór wykonawców projektów następuje na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zlecanie zadań publicznych następuje na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, nie ma potrzeby tworzenia dodatkowych procedur specjalnie dla Prezesa Narodowego Centrum, tym bardziej, że Centrum, jak nazwa wskazuje zajmować się ma Rozwojem Społeczeństwa Obywatelskiego oraz przejąć dotychczasowe zadania Departamentu Pożytku Publicznego.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
133)	Art. 29 ust. 3	Szczecińska Fundacja Talent Promocja Postęp	Zmiana trybu wyboru ekspertów. Wybór ekspertów odbywać się winien zgodnie z przepisami ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. Obecny zapis pozwala na wybór uznaniowy, bez jasnych kryteriów decyzyjnych. Przedstawiciele organizacji pozarządowych stanowią co najmniej połowę składu gremiów eksperckich, gdyż równość głosów i lokalnego oglądu spraw z punktu widzenia organizacji pozarządowych jest kluczowa dla obiektywnego i użytecznego wyboru inicjatyw i rozdziału środków finansowych.	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ponadto regulaminy konkursów będzie zatwierdzać Rada Narodowego Centrum, w której skład wejdą członkowie reprezentujący organizacje pozarządowe. Do konkursów w zakresie wyboru ekspertów będzie miał zastosowanie dotychczasowy przepis art. 15 ust. 2e ustawy z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
134)	Art. 29 ust. 4	Związek Lubuskich Organizacji Pozarządowych; Zielonogórska Rada Działalności Pożytku Publicznego; Fundacja na rzecz Collegium Polonicum; Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Ośrodek Regionalny w Zielonej Górze; Zielonogórskie Towarzystwo Edukacyjne „Civilitas”; Stowarzyszenie Przyjaciół Łężyicy;	Przepisy projektu ustawy nie dają gwarancji obiektywnej oceny wniosków (taką obiektywność mogą zapewnić zewnątrzni oceniający). Przepisy ustawy nie wykluczają, że oceny wniosków w poszczególnych konkursach mogą dokonywać pracownicy Narodowego Centrum. W projekcie ustawy brak informacji o tym kto ocenia wnioski pod względem merytorycznym.	Uwaga nieaktualna. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania. W aktualnym brzmieniu art. 28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Natomiast w art. 5 ust. 1 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano, że organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
		Lubuskie Towarzystwo Fotograficzne; UKS „Jedenastka” Zielona Góra; Stowarzyszenie Komitet Obrony Demokracji; Ruch Miejski Zielona Góra; Radio Zachód; Stowarzyszenie My Zielonogórzanie; Fundacja Innowacyjny Klub Rodzica; Stowarzyszenie Duży Niebieski Dom; Fundacja Teatr Układ Formalny; Lubuska Grupa Eksploacyjna Nadodrze; Stowarzyszenie Zielona Góra Zaczynij Biegać; Zespół Doradców Transportowych Regionu Odry; Stowarzyszenie P.A.R.K. Nowa Sól; Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego		ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowego Centrum.
135)	Art. 29 ust. 4	Forum Darczyńców w Polsce	Przy ocenie wniosków nie będzie trzeba już brać pod uwagę wcześniejszych doświadczeń organizacji w realizacji podobnych zadań, których dotyczy wnioski o dotację ani jej zasobów kadrowych i merytorycznych. Istnieje poważne ryzyko, że dofinansowane będą wnioski organizacji, które nie mają odpowiedniego	Uwaga nieaktualna Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			doświadczenia lub zaplecza do efektywnej realizacji danego zadania	rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.
136)	Art. 29 ust. 6	Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy dzieciom i Młodzieży z MPDz OSTOJA; Fundacja Eudajmonia; Fundacja Jagniątków; Fundacja Lokalnych Inicjatyw Społecznych; Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych; Towarzystwo Przyrodnicze Ziemi Oleśnickiej	Prezes Narodowego Centrum może w regulaminie konkursu rozszerzyć katalog, o którym mowa w ust. 4 i 5, o dodatkowe kryteria oceny wniosków - zapis sprawi, że konkursy nie będą ogłaszane i procedowane z uszanowaniem zasady transparentności i równego dostępu. Ponadto takie rozwiązania są sprzeczne z zasadami dialogu społecznego i powszechną praktyką, zgodnie, z którą kryteria ustanawiane są przez ciała konsultacyjne, doradcze z udziałem przedstawicieli strony społecznej.	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Aktualny przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
137)	Art. 29 ust. 6	Fundacja Rodzic po Ludzku	System oceny wniosków w konkursach dotacyjnych jest nieprzejrzysty i koliduje z rozwiązaniami zamieszczonymi w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873 z późn. zm.). W szczególności zwracamy uwagę na art. 29 ust. 6 projektu ustawy, który jednoosobową decyzją Prezesa Centrum umożliwia wprowadzenie dodatkowych (niesprecyzowanych w projekcie ustawy) kryteriów oceny wniosków.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.
138)	Art. 29 ust. 8	Forum Darczyńców w Polsce	Decyzję o przyznaniu środków podejmie Rada Narodowego Centrum na podstawie listy wniosków rekomendowanych przez ekspertów do przyznania dotacji (nie jest jasne, czy Rada tylko formalnie podejmuje decyzje wyłącznie na podstawie oceny punktowej wniosku czy też ma merytoryczny głos w sprawie przyznania	Uwaga nieaktualna Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			dotacji) – powstaje zatem uzasadniona obawa, że politycznie zdominowana Rada może merytorycznie zaangażować się w ocenę wniosku i nie przyznać dofinansowania wnioskowi rekomendowanego przez ekspertów.	wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
139)	Art. 29 ust. 8	Kujawsko-Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowych	<p>Na podstawie oceny wniosków, o której mowa w ust. 3, sporządzana jest lista wniosków rekomendowanych do przyznania dotacji</p> <p>Treść uwagi/propozycji: Brakuje informacji o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - punktacji w ocenie wniosków, - karcie oceny z uzasadnieniem przyznania konkretnej liczby punktów - informacji dla organizacji o rekomendowaniu lub nie oraz decyzji z uzasadnieniem. <p>Str. 12 5. Kryteria oceny wniosków złożonych w konkursie obejmują również</p> <p>Treść uwagi/propozycji: ad. 3) zasadność kosztów winna być kryterium zdecydowanie obowiązkowym, tj. zawsze rozumiana jako kryterium obligatoryjne.</p> <p>ad. 1) trwałość projektu wymaga zdefiniowania. Termin ten - zwłaszcza w kontekście doświadczeń organizacji z konkursów europejskich np. RPO w województwach – są często przy wadliwej bądź nieprecyzyjnym zdefiniowaniu - hamulcem i barierą w rozwoju działalności III sektora. Wymaga doprecyzowania.</p> <p>Str. 12 4. Przy ocenie wniosków złożonych w konkursie bierze się w szczególności pod uwagę:</p> <p>Treść uwagi/propozycji: Kryteria oceny częściowo niejasne, częściowo w mojej opinii błędne:</p> <p>ad. 2) proponuję jakość projektu, a nie planu projektu. Projekt to przedstawiona we wniosku o dofinansowanie skończona, kompleksowa forma.</p>	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			ad. 3) wpływ winien być bardzo konkretny, a nie potencjalny. Wpływ rozumiany jako efekty projektu, w tym mierzalne i owskaźnikowane rezultaty.	
140)	Art. 29 ust. 12	Urząd Miejski Wrocławia	Zamiana dot. odesłania do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest wystarczająca. Przepis ten należy wykreślić.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy w zakresie trybu przeprowadzania konkursów. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
141)	Art. 30 ust. 1	Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST”; Fundacji Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego	Art 30 ust 1 wspomina o tym, że ekspertami mogą być wyłącznie wybitni przedstawiciele nauki i praktyki mający doświadczenia w działaniach na rzecz społeczeństwa obywatelskiego – ten zapis jest wybitnie niejasny i właściwie nie określa, kto i na jakich zasadach może być ekspertem. Jednocześnie dotychczasowe zasady wyznaczania ekspertów do FIO są podawane jako dobra praktyka na forum ogólnopolskim i raczej nie ma potrzeby tego zmieniać.	Uwaga uwzględniona w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Aktualne brzmienie przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
142)	Art. 30 ust. 1	Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego w Gliwicach; Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych OFOP; Dobre prawo dla organizacji pozarządowych; Fundacja Wspomagania Wsi; Ewa Szmítka; Fundacja Autonomia	Uzasadnione wątpliwości budzi również sposób powoływania ekspertów dokonujących oceny wniosków. Eksperci będą osobami kluczowymi z punktu widzenia przejrzystego, konkurencyjnego i otwartego trybu przyznawania środków będących w dyspozycji Narodowego Centrum. Prezes wyznacza ich samodzielnie, jedynym dość ogólnie określonym wymogiem jest doświadczenie w działaniach na rzecz społeczeństwa obywatelskiego. Nie znajduje tu zastosowania tryb z art. 14, który przewiduje jawny, otwarty i konkurencyjny nabór pracowników do Narodowe Centrum (eksperci nie muszą być pracownikami), ani procedury z Prawa zamówień publicznych. Prezes może także jednoosobowo wyłączyć eksperta na podstawie bliżej niesprecyzowanych okoliczności z art. 30 ust.4, argumentując, że powziął uzasadnione	Uwaga uwzględniona w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Aktualny przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ponadto regulaminy konkursów będzie zatwierdzać Rada Narodowego Centrum, w której skład wejdą członkowie reprezentujący organizacje pozarządowe. Do konkursów w zakresie wyboru ekspertów będzie miał zastosowanie dotychczasowy przepis art. 15 ust. 2e ustawy

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			podjęcie stronniczego działania. Kwestie te są bardzo istotne ze względu na niezależność i obiektywność ekspertów, których ocena jest podstawą do przyznania środków. Proponujemy wprowadzenie trybu analogicznego jak przy powoływaniu ekspertów FIO.	z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
143)	Art. 30 ust. 1	Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę	Niejasnym jest także kwestia wyznaczenia przez Prezesa jednoosobowo ekspertów dokonujących oceny wniosków oraz fakt, iż jedynym wymogiem wobec nich jest „doświadczenie w działaniach na rzecz społeczeństwa obywatelskiego”. Prezes może także wyłączyć eksperta argumentując decyzję uzasadnionym podejrzeniem stronniczego działania. Należy podkreślić, że wymagania stawiane wobec kandydata na Prezesa Narodowego Centrum nie dają pewności, że będzie to osoba, która ma wiedzę i doświadczenie aby kompetencje i działania ekspertów móc oceniać samodzielnie. Takie zapisy w sposób znaczny ograniczają obiektywność i niezależność ekspertów co może mieć wpływ na podejmowane przez nich oceny wniosków i upolitycznienie ich decyzji.	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Aktualny przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ponadto regulaminy konkursów będzie zatwierdzać Rada Narodowego Centrum, w której skład wejdą członkowie reprezentujący organizacje pozarządowe. Do konkursów w zakresie wyboru ekspertów będzie miał zastosowanie dotychczasowy przepis art. 15 ust. 2e ustawy z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
144)	Art. 30 ust. 1	Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego w Gliwicach	Uzasadnione wątpliwości budzi również sposób powoływania ekspertów dokonujących oceny wniosków. Eksperti będą osobami kluczowymi z punktu widzenia przejrzystego, konkurencyjnego i otwartego trybu przyznawania środków będących w dyspozycji Narodowego Centrum. Prezes wyznacza ich samodzielnie, jedynym dość ogólnie określonym wymogiem jest doświadczenie w działaniach na rzecz społeczeństwa obywatelskiego. Nie znajduje tu zastosowania tryb z art. 14, który przewiduje jawny, otwarty i konkurencyjny nabór pracowników do Narodowego Centrum (eksperti nie muszą być pracownikami), ani procedury z Prawa zamówień publicznych. Prezes może także jednoosobowo wyłączyć eksperta na podstawie bliżej niesprecyzowanych okoliczności z art. 30 ust.4, argumentując, że powziął uzasadnione podejrzenie stronniczego działania. Kwestie te są bardzo istotne	Uwaga uwzględniona w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Zmieniono przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			ze względu na niezależność i obiektywność ekspertów, których ocena jest podstawą do przyznania środków. Proponujemy wprowadzenie trybu analogicznego jak przy powoływaniu ekspertów FIO.	
145)	Art. 30 ust. 1	Poznańska Rada Działalności Pożytku Publicznego; Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związku Organizacji Pozarządowych	„W zakresie realizacji zadań Narodowego Centrum Prezes Narodowego Centrum wyznacza ekspertów spośród wybitnych przedstawicieli nauki i praktyki mających doświadczenie w działaniach na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, w tym ekspertów zagranicznych. Do czynności związanych z wyznaczeniem ekspertów nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.2)).” Propozycja zmiany: Proponujemy uszczegółowienie zapisu dotyczącego „wyznaczania ekspertów spośród wybitnych przedstawicieli nauki i praktyki mających doświadczenie w działaniach na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, w tym ekspertów zagranicznych”. Zapis ten w obecnej formie rodzi wiele pytań i niejasności w kontekście kryteriów doboru ww. ekspertów.	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Zmieniono przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
146)	Art. 30 ust. 1.		Propozycja zmiany zapisu: W zakresie realizacji zadań Narodowego Centrum Prezes Narodowego Centrum wyznacza ekspertów do oceny wniosków spośród wybitnych przedstawicieli nauki i praktyki mających doświadczenie w działaniach na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, w tym ekspertów zagranicznych. Do czynności związanych z wyznaczeniem ekspertów nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.) Wskazane uzupełnienie ma na celu doprecyzowanie zapisów w ust. 1 art. 30 odnoszącego się do ekspertów oceniających wnioski/projekty.	Uwaga uwzględniona w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Zmieniono przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
147)	Art. 30 ust. 1	Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy dzieciom i Młodzieży z MPDz OSTOJA; Fundacja Eudajmonia;	W zakresie realizacji zadań Narodowego Centrum Prezes Narodowego Centrum wyznacza ekspertów do oceny wniosków spośród wybitnych przedstawicieli nauki i praktyki mających doświadczenie w działaniach na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, w tym	Uwaga uwzględniona w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Zmieniono przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
		Fundacja Jagniątków; Fundacja Lokalnych Inicjatyw Społecznych; Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych; Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych; Jeleniogórska Promenada Bobru; Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy dzieciom i Młodzieży z MPDz OSTOJA; Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych; Towarzystwo Przyrodnicze Ziemi Oleśnickiej	ekspertów zagranicznych. Do czynności związanych z wyznaczeniem ekspertów nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.). Wskazane uzupełnienie ma na celu doprecyzowanie zapisów w ust. 1 art. 30 odnoszącego się do ekspertów oceniających wnioski/projekty.	rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
148)	Art. 30 ust. 1	Zachodniopomorskie Forum Organizacji Społecznych ZaFOS	Zmiana trybu wyboru ekspertów. Wybór ekspertów odbywać się winien zgodnie z przepisami ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. Obecny zapis pozwala na wybór uznaniowy, bez jasnych kryteriów decyzyjnych.	Uwaga uwzględniona w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Zmieniono przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
149)	Art. 30 ust. 1	Stowarzyszenie Klon/Jawor; Warszawska Rada Działalności Pożytku Publicznego	Uzasadnione wątpliwości budzi sposób powoływania ekspertów dokonujących oceny wniosków (art. 30 ust. 1). Eksperci będą osobami kluczowymi z punktu widzenia przejrzystego, konkurencyjnego i otwartego trybu przyznawania środków będących w dyspozycji Narodowego Centrum. Prezes wyznacza ich samodzielnie, jedynym dość ogólnie określonym wymogiem jest doświadczenie	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Do konkursów w zakresie wyboru ekspertów będzie miał zastosowanie dotychczasowy przepis art. 15 ust. 2e ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			w działaniach na rzecz społeczeństwa obywatelskiego (art. 30 ust 1). Prezes może także jednoosobowo wyłączyć eksperta na podstawie bliżej niesprecyzowanych okoliczności (art. 30 ust. 4), argumentując, że powziął uzasadnione podejrzenie stronniczego działania.	wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
150)	Art. 30 ust. 1	Zachodniopomorskie Forum Organizacji Społecznych ZaFOS	Art. 30 ust. 1 Przedstawiciele organizacji pozarządowych stanowią co najmniej połowę składu gremiów eksperckich, gdyż równość głosów i lokalnego oglądu spraw z punktu widzenia organizacji pozarządowych jest kluczowa dla obiektywnego i użytecznego wyboru inicjatyw i rozdziału środków finansowych.	Uwaga uwzględniona w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Zmieniono przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
151)	Art. 30 ust. 1		Zgodnie z projektem projekty nie będą oceniane przez niezależnych ekspertów. Eksperti do oceny wniosków będą wybierani przez Prezesa Narodowego Centrum (dla przypomnienia: jednoosobowo, bez konieczności przeprowadzenia otwartego naboru ani uzyskania opinii ani aprobaty Rady Narodowego Centrum ani Rady Działalności Pożytku Publicznego; art. 30 ust. 1 projektu). Zaskakuje i niepokoi zapis o tym, że oceny dokonywać mogą również eksperci zagraniczni, ponieważ osoby z zagranicy rzadko będą miały wiedzę o uwarunkowaniach lokalnych pozwalających na ocenę, czy dane działanie opisane we wniosku o dotację jest potrzebne i optymalne.	Uwaga uwzględniona w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Aktualne brzmienie przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Do konkursów w zakresie wyboru ekspertów będzie miał zastosowanie dotychczasowy przepis art. 15 ust. 2e ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
152)	30 ust. 1	Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Radioamatorskich	Sposób powoływania ekspertów dokonujących oceny wniosków budzi obawy. Eksperti będą osobami kluczowymi z punktu widzenia przejrzystego, konkurencyjnego i otwartego trybu przyznawania środków będących w dyspozycji Narodowego Centrum. Prezes wyznacza ich samodzielnie, jedynym dość ogólnie określonym wymogiem jest doświadczenie w działaniach na rzecz społeczeństwa obywatelskiego. Nie znajduje tu zastosowania tryb z art. 14,	Uwaga uwzględniona w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Zmieniono przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			który przewiduje jawny, otwarty i konkurencyjny nabór pracowników do Narodowego Centrum (eksperti nie muszą być pracownikami), ani procedury z Prawa zamówień publicznych. Prezes może także jednoosobowo wyłączyć eksperta na podstawie bliżej niesprecyzowanych okoliczności z art. 30 ust.4, argumentując, że powziął uzasadnione podejrzenie stronniczego działania. Kwestie te są bardzo istotne ze względu na niezależność i obiektywność ekspertów, których ocena jest podstawą do przyznania środków.	II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Do konkursów w zakresie wyboru ekspertów będzie miał zastosowanie dotychczasowy przepis art. 15 ust. 2e ustawy z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
153)	Art. 30 ust. 1	Kujawsko-Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowych	W zakresie realizacji zadań Narodowego Centrum Prezes Narodowego Treść uwagi/propozycji: Potrzebne jest doprecyzowanie i zagwarantowanie udziału przedstawicieli III sektora w roli ekspertów. Tryb wyłaniania itp.	Uwaga uwzględniona w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Aktualne brzmienie przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Do konkursów w zakresie wyboru ekspertów będzie miał zastosowanie dotychczasowy przepis art. 15 ust. 2e ustawy z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
154)	Art. 30 ust.1	Urząd Miasta Gdyni	Brak szczegółowych zasad dotyczących naboru ekspertów oceniających wnioski w ogłaszanych konkursach. Aktualne brzmienie umożliwia wyznaczenie ekspertów przez Prezesa Narodowego Centrum jednoosobowo i pozbawione jest jasno określonych zasad. Warto rozważyć zawarcie na poziomie ustawowym choć minimalnych zasad i standardów zapewniających poszanowanie zasad jawności oraz równego traktowania i konkurencyjnego naboru.	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą przepisów projektu ustawy. Do konkursów w zakresie wyboru ekspertów będzie miał zastosowanie dotychczasowy przepis art. 15 ust. 2e ustawy z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
155)	Art. 30 ust.1	Urząd Miasta Poznania	Brak wyjaśnienia, co oznacza sformułowanie „wybitny przedstawiciel nauki i praktyki”. W ustawie należałoby zawrzeć konkretne wytyczne, co do roli ekspertów oraz kryteriów ich wyboru.	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą przepisów projektu ustawy. Do konkursów w zakresie wyboru ekspertów będzie miał zastosowanie dotychczasowy przepis art. 15 ust. 2e ustawy z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
156)	Art. 30 ust.1	Urząd Miejski Wrocławia	Niezrozumiały zapis: dot. „wyznaczenia ekspertów spośród wybitnych przedstawicieli nauki i praktyki mających doświadczenie w działaniach na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, w tym ekspertów zagranicznych.”. Brak w słowniku definicji „wybitności” na jakiej podstawie wiadomo to jest wybitny przedstawiciel nauki? Czy regulują to jakieś przepisy? A dlaczego projekty rodzime Polskie mają oceniać eksperci zagraniczni – przecież oni nie znają specyfiki społeczeństwa obywatelskiego Polski.	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą przepisów projektu ustawy. Do konkursów w zakresie wyboru ekspertów będzie miał zastosowanie dotychczasowy przepis art. 15 ust. 2e ustawy z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
157)	Art. 30 ust. 3	Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST”	Art. 30 ust 3 wymaga doprecyzowania czy chodzi o wyłączenie eksperta w ocenie tej konkretnej oferty czy wszystkich ofert w konkursie. W przypadku wyłączenia wszystkich ofert może to w znaczący sposób zawęzić potencjalną grupą ekspertów – na przykładzie FIO zdecydowana większość praktyków jest powiązana z potencjalnymi wnioskodawcami.	Uwaga uwzględniona w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Aktualne brzmienie przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Do konkursów w zakresie wyboru ekspertów będzie miał zastosowanie dotychczasowy przepis art. 15 ust. 2e ustawy z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
158)	Art. 30 ust. 3	Fundacja Rodzić po Ludzku	W trybie konkursowym pojawia się instytucja „eksperta”, który jest jednak poddany władczy i niedookreślonym kompetencjom, nadto należy negatywnie ocenić zapis "w sytuacji stwierdzenia zagrożenia potencjalnym konfliktem interesów" i otwarty katalog wyłączeń.	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Aktualne brzmienie przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Do konkursów w zakresie wyboru

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				ekspertów będzie miał zastosowanie dotychczasowy przepis art. 15 ust. 2e ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
159)	Art. 30 ust. 3	Urząd Miasta Gdyni	Zbyt niedookreślonym wydaje się zapis zezwalający Prezesowi Narodowego Centrum na wyłączenie eksperta z oceniania wniosków na podstawie „stwierdzenia zagrożenia potencjalnym konfliktem interesów”. Tak skonstruowany zapis w połączeniu z zapisem art. 30 ust. 1 daje Prezesowi Narodowego Centrum nieograniczoną możliwość powoływania i odwoływania eksperta.	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą przepisów projektu ustawy. Do konkursów w zakresie wyboru ekspertów będzie miał zastosowanie dotychczasowy przepis art. 15 ust. 2e ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
160)	Art. 31	Stanisław Lipiec	W art. 31 zabrania się bezpośredniego aplikowania o środki jednostkom spoza Polski. Zapis ten może kolidować z TFUE ze swobodnym przepływem kapitału i usług. Ten przepis wymaga notyfikacji Komisji Europejskiej z pytaniem czy nie koliduje z prawem unijnym. Po drugie, dlaczego zakazywać organizacjom zagranicznym aplikowania o polskie środki? Taka możliwość umiędzynarodawia polskie stosunki i motywuje polskie organizacje do lepszego działania. Zawsze w warunkach konkursowych można utrudnić podmiotom zewnętrznym udział w konkursach stricte polskich, bądź im to ułatwić w konkursach bardziej międzynarodowych (np. poprzez odpowiednią punktację).	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Aktualne brzmienie przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
161)	Art. 31 ust. 1	Forum Darczyńców w Polsce	Z nieuzasadnionych powodów projekt umożliwia korzystanie z dotacji Narodowego Centrum również związkom zawodowym, samorządom zawodowym, organizacjom pracodawcom, fundacjom utworzonym przez partie polityczne (wynika to z art. 31 ust. 1 projektu ustawy). W przypadku zlecenia zadań bez konkursu Narodowe Centrum będzie mogło powierzyć je dowolnemu podmiotowi, włącznie z podmiotami gospodarczymi i osobami fizycznymi (brak ograniczeń podmiotowych wynika z art. 28 ust. 3 projektu). Uderza fakt, że tak istotne rozszerzenie grupy podmiotów uprawnionych do korzystania z dotacji nie zostało uzasadnione w	Uwaga uwzględniona. Zmieniono przepisy projektu ustawy. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisu na podstawie którego Narodowe Centrum mogłoby realizować zadania w innym trybie, jeżeli wymagałaby tego specyfika zadania.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			uzasadnieniu projektu. Forum Darczyńców jest temu rozwiązaniu zdecydowanie przeciwne.	
162)	Art. 31 ust. 1	Federacja Małopolska Pozarządowa	System wyboru ekspertów do oceny projektów. Zaproponowane zapisy Ustawy nie dają gwarancji trybu konkursowego, zakładającego przejrzystość wyboru oraz zachowanie zasady konkurencyjności. Wnioskujemy o rozszerzenie kompetencji Rady Narodowego Centrum i włączenie jej do procesu wyboru ekspertów oceniających projekty.	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Aktualne brzmienie przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Do konkursów w zakresie wyboru ekspertów będzie miał zastosowanie dotychczasowy przepis art. 15 ust. 2e ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
163)	Art. 31 ust. 2	Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego w Wałbrzychu; Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego; Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży z MPDz OSTOJA; Fundacja Jagniątków; Fundacja Lokalnych Inicjatyw Społecznych; Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i	Ustawa dopuszcza do przystępowania do konkursów na realizację projektów „krajowe i zagraniczne jednostki organizacyjne” inne niż wymienione w art. 3 UoDPPioW. Taki zapis bardzo mocno zagraża organizacjom pozarządowym poprzez dopuszczenie do realizacji projektów podmiotów komercyjnych lub partii politycznych. To rozwiązanie klóci się z założeniem wynikającym z uzasadnienia do Ustawy, które mówi o wzmocnieniu potencjału (również finansowego) organizacji pozarządowych. Umożliwienie podmiotom komercyjnym i innym podmiotom szerzej nieokreślonym w Ustawie aplikowania o środki zmarginalizuje pozycję organizacji pozarządowych i w praktyce jeszcze bardziej ograniczy jej dostęp do środków publicznych. W obu powyższych kwestiach wypowiedział się Naczelny Sąd Administracyjny Wyrokiem z dnia 21 października 2016, w którego uzasadnieniu SN zawarł tezę, że zawarta w art. 221 ust. 4 ustawy	Uwaga uwzględniona w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Zmieniono przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
		Osób Niepełnosprawnych	2009 r. o finansach publicznych kompetencja dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, umożliwiająca podjęcie uchwały określającej m.in. tryb postępowania o udzielenie dotacji, jako dotycząca wyłącznie "innych zadań niż określone w ustawie" o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, nie daje podstaw do określania trybu obejmującego "inne podmioty" niż określone w tej ustawie. Zatem zgodnie z art. 221 cytowanej ustawy beneficjentami dotacji mogły być wyłącznie podmioty uprawnione do prowadzenia działalności pożytku publicznego w rozumieniu ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie. W świetle powyższego uzasadnienia zapisy art. Art. 24 ust. 2 i Art. 31 ust. 2 nie dość, że zagrażają pozycji organizacji pozarządowych to jeszcze są sprzeczne z aktualną linią orzecniczą Sądu Najwyższego.	
164)	Art. 32	Stanisław Lipiec	W art. 32 winno być zapisane, że umowa z wykonawcą projektu zostaje zawarta pod rządami prawa administracyjnego.	Uwaga bezprzedmiotowa. Stosunki cywilnoprawne między osobami fizycznymi i osobami prawnymi reguluje ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459) nie zaś przepisy prawa administracyjnego.
165)	Art. 32 ust. 2	Urząd Miejski Wrocławia	Zapis powinien być zgodny z art. 221 ust 3 ustawy o finansach publicznych a nie jest. Powinno znaleźć się tu odesłanie do ustawy o finansach publicznych oraz do Rozporządzenia MRPIPS z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań. Zapis powinien być zgodny z art. 221 ust 3 ustawy o finansach publicznych a nie jest: „Umowa, o której mowa w ust. 2, powinna określać: 1) szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki dotacja została przyznana, i termin jego wykonania; 2) wysokość dotacji udzielanej podmiotowi wykonującemu zadanie i tryb płatności; 3) termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego;	Uwaga nieaktualna w związku z wykreśleniem tego przepisu z projektu ustawy oraz zmianą przepisów rozdziału 4 projektu ustawy. Aktualne brzmienie art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zrezygnowano z przepisów dotyczących trybu pozakonkursowego.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			4) tryb kontroli wykonywania zadania; 5) termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji; 6) termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji, nie dłuższy niż terminy zwrotu dotacji określone w niniejszym dziale.”.	
166)	Art. 32 ust. 3	Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorskie; Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych „Tłok”	W art. 32 ust. 3 należy uszczegółowić zapis, w jakich sytuacjach prezes NC może zarządzić okresową kontrolę/wstrzymanie finansowania projektu - w celu zapewnienia przejrzystości postępowania.	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Aktualne brzmienie przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
167)	Art. 32 ust. 3	Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę; Fundacja Autonomia; Instytut Spraw Publicznych	Ponadto Prezes Narodowego Centrum będzie uprawniony do wstrzymania finansowania jednoosobowo, jeżeli uzna, że środki są wydatkowane niezgodnie z umową (art. 32 ust.3.). Żadne szczegółowe przepisy nie wskazują, w jakiej konkretnie sytuacji i na jakich warunkach takie ‘wstrzymanie’ może się odbyć - w standardowej procedurze określałyby je wzory umów, a tych w Narodowym Centrum brak. Projekt ustawy daje w tej kwestii bardzo dużą dowolność Prezesowi Narodowego Centrum, nie zabezpieczając odpowiednio praw realizatorów działań.	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą brzmienia przepisów dotychczasowego rozdziału 4 projektu ustawy. Aktualne brzmienie przepis art. 30 ust. 1 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
168)	Art. 34 ust. 2	Forum Darczyńców w Polsce; Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych OFOP; Dobre prawo dla organizacji pozarządowych; Fundacja Wspomaganie Wsi; Ewa Szmitka; Fundacja Autonomia	Pozytywna opinia Rady jest konieczna tylko przy rocznym planie finansowym (art. 34 ust.2), z czego <i>a contrario</i> można wnioskować, że negatywna opinia Rady nie stoi na przeszkodzie zatwierdzenia planu działalności merytorycznej i sprawozdań oraz przyjęcia programów operacyjnych.	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą przepisów projektu ustawy. Rada Narodowego Centrum jest organem niezależnym od Dyrektora Narodowego Centrum i w ramach przysługujących jej kompetencji będzie wyrażać opinie dotyczące: projektu rocznego planu finansowego Narodowego Centrum, projektu rocznego planu działalności Narodowego Centrum, rocznego sprawozdania z działalności Narodowego Centrum, rocznego sprawozdania finansowego Narodowego Centrum, projektu programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz końcowego sprawozdania z realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Negatywna opinia Rady Narodowego Centrum może mieć wpływ np. na niezatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego Narodowego

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				Centrum przez Prezesa Rady Ministrów, co może skutkować odwołaniem Dyrektora Narodowego Centrum przez Prezesa Rady Ministrów.
169)	Art. 41	Krzysztof Balon	<p>Samo „techniczne” przeniesienie obsługi RDPP do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów trudno uznać za istotną „wartość dodaną” projektu. Wydaje się natomiast, że przy okazji uchwalania projektu można byłoby pokusić się o rozpoczęcie procesu wykreowania załączków przyszłego ciała dialogu obywatelskiego (RDPP będąc formalnie organem doradczym rządu, wypełnia już określone funkcje ciała dialogu obywatelskiego zarówno ze względu na specyficzne regulacje prawne wyraźnie różniące się od regulacji dotyczących pozostałych gremiów doradczych działających w ramach rządu jak też ze względu na dotychczasową praktykę działania). Początkiem takiego procesu mogłoby być wprowadzenie Ustawą o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego dwóch regulacji wzmacniających pozycję RDPP (pierwsza z nich jest analogiczna do regulacji dotyczącej Rady Dialogu Społecznego):</p> <p>Dodanie w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nowego art. 35a w brzmieniu:</p> <p>„1. Rada [Działalności Pożytku Publicznego] ma prawo występowania z wnioskami o wydanie lub zmianę ustawy albo innego aktu prawnego w zakresie spraw, o których mowa w art. 1 [Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie]. Wnioski kierowane są do właściwego ministra.</p> <p>2. Uzgodnienie wniosku następuje w drodze uchwały Rady.</p> <p>3. W przypadku przedłożenia wniosku właściwy minister, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku, przedstawia Radzie na piśmie stanowisko Rady Ministrów w sprawie.”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Projekt ustawy nie zmienia dotychczasowych kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego. Natomiast zadania i kompetencje członków Rady Ministrów zostały określone w Konstytucji RP oraz w ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2012 r. poz. 392, z późn. zm.). Projekt ustawy nie zmienia zakresu kompetencji i zadań członków Rady Ministrów. Uwaga dotycząca nałożenia na członków Rady Ministrów nowych obowiązków nie może być uwzględniona, gdyż wykracza poza zakres przedmiotowy projektu ustawy. Ponadto należy zwrócić uwagę, że art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z Dz. U. 2014 r. poz. 1195, z późn. zm.), wyraźnie stanowi, że osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną lub grupa tych podmiotów mogą złożyć petycję do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej.</p> <p>Petycja może być złożona w interesie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) publicznym; 2) podmiotu wnoszącego petycję; 3) podmiotu trzeciego, za jego zgodą. <p>Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji. W związku z tym Rada Działalności Pożytku Publicznego posiada obecnie narzędzie</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				w postaci występowania z wnioskiem o zmianę lub wydanie aktu prawnego lub innej ustawy.
170)	Art. 41 pkt 5	Instytut Spraw Publicznych Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego w Wałbrzychu	Na osłabienie roli dialogu obywatelskiego w naszym kraju wpłynąć może również proponowane w omawianej ustawie przeniesienie Rady Działalności Pożytku Publicznego do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i uczynienie jej organem doradczym Premiera, bez jednoczesnego wprowadzenia klarownych procedur współpracy między oboma podmiotami oraz zagwarantowania demokratycznego sposobu wyboru członków Rady Działalności Pożytku Publicznego. Projekt ustawy marginalizuje pozycję Rady Działalności Pożytku Publicznego jako ciała opiniodawczo-doradczego w procesie tworzenia programów wspierających sektor obywatelskich realizowanych przez Narodowego Centrum.	Wyjaśnienie. Projekt ustawy nie zmienia kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego, które wynikają z art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.). Projekt ustawy zmienia usytuowanie Rady Działalności Pożytku Publicznego, która będzie organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Rady Ministrów. Znaczenie Rady Działalności Pożytku Publicznego zatem wzrośnie, mając na uwadze, że Prezes Rady Ministrów posiada kompetencje, nienależące do innych członków Rady Ministrów, dotyczące m.in. kierowania pracami Rady Ministrów oraz koordynowania i kontroli pracy członków Rady Ministrów.
171)	Art. 41 pkt 5	Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnej WRZOS	Projekt ustawy dokonuje szeregu zmian w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, odnoszących się do tychczas do kompetencji ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Jedną z tym kwestii jest funkcjonowanie Rady Działalności Pożytku Publicznego, która również zmienia swoje przyporządkowanie resortowe. Jeśli Rada ma być ciałem konsultacyjnym i doradczym Prezesa Rady Ministrów, należałoby przedyskutować znaczące poszerzenie kompetencji oraz składu Rady.	Wyjaśnienie. Projekt ustawy nie zmienia kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego, które wynikają z art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.). Projekt ustawy zmienia usytuowanie Rady Działalności Pożytku Publicznego, która będzie organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Rady Ministrów. Znaczenie Rady Działalności Pożytku Publicznego zatem wzrośnie, mając na uwadze, że Prezes Rady Ministrów posiada kompetencje, nienależące do innych członków Rady Ministrów, dotyczące m.in. kierowania pracami Rady Ministrów oraz koordynowania i kontroli pracy członków Rady Ministrów. Poszerzenie kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego wykracza poza zakres przedmiotowy projektu ustawy.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
172)	Art. 41 pkt 5	Forum Darczyńców w Polsce; Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych OFOP; Dobre prawo dla organizacji pozarządowych; Fundacja Wspomagania Wsi; Ewa Szmitka	Istniejąca obecnie Rada Działalności Pożytku Publicznego, która po wejściu w życie ustawy ma doradzać Premierowi, nie uzyskuje żadnych kompetencji w stosunku do Narodowego Centrum.	Wyjaśnienie. Projekt ustawy nie zmienia kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego, które wynikają z art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.). Projekt ustawy zmienia usytuowanie Rady Działalności Pożytku Publicznego, która będzie organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Rady Ministrów. Znaczenie Rady Działalności Pożytku Publicznego zatem wzrośnie, mając na uwadze, że Prezes Rady Ministrów posiada kompetencje, nienależące do innych członków Rady Ministrów, dotyczące m.in. kierowania pracami Rady Ministrów oraz koordynowania i kontroli pracy członków Rady Ministrów.
173)	Art. 41 pkt 5	Warszawska Rada Działalności Pożytku Publicznego	Istotnym mankamentem projektowanej Ustawy jest brak wskazania zależności pomiędzy Radą Działalności Pożytku Publicznego a Narodowym Centrum. Po wejściu w życie dokumentu RDPP będzie doradzać Premierowi, nie uzyska jednak żadnych kompetencji wobec Narodowego Centrum. Taki zapis spowoduje zmarginalizowanie znaczenia RDPP, która stanie się ciałem fasadowym.	Uwaga nieuwzględniona. Projekt ustawy nie marginalizuje znaczenia Rady Działalności Pożytku Publicznego, gdyż w żaden sposób nie zmienia jej kompetencji wskazanych w art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.). Ranga Rady Działalności Pożytku Publicznego wzrośnie, gdyż będzie ona organem doradczym Prezesa Rady Ministrów, który posiada kompetencje, nienależące do innych członków Rady Ministrów, dotyczące m.in. kierowania pracami Rady Ministrów oraz koordynowania i kontroli pracy członków Rady Ministrów.
174)	Art. 41 pkt 11	Krzysztof Balon	Dodanie w art. 39 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ust. 4 w brzmieniu: „Rada [Działalności Pożytku Publicznego] przyjmuje w drodze uchwały budżet roczny, w wysokości zapewniającej właściwe wykonywanie jej zadań. Prezes Rady Ministrów może w drodze rozporządzenia określić górny limit wydatków budżetowych Rady w danym roku kalendarzowym.”	Uwaga nieuwzględniona. Proponowany przepis wychodzi poza zakres przedmiotowy projektu ustawy.
175)	Art. 41 pkt 13	Fundacja na rzecz Collegium Polonicum	Pełnomocnik powinien prowadzić swoją działalność w porozumieniu z RDPP i organizacjami pozarządowymi, tzn. przygotowywane programy powinny być opiniowane i konsultowane, a przygotowywane sprawozdania również prezentowane przed RDPP. Pełnomocnik powinien być przedstawicielem wojewody	Uwaga częściowo uwzględniona. W obecnym brzmieniu przepisów ustawy zrezygnowano z przepisów odnoszących się do Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego w zakresie w jakim pełnił on funkcję nadzorczą w imieniu Prezesa Rady Ministrów wobec

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			w wojewódzkich radach działalności pożytku publicznego, co pozwoliłoby na wymianę informacji pomiędzy administracją rządową, samorządową i przedstawicielami organizacji pozarządowych.	Narodowego Centrum. Programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (jako dokumenty rządowe), będą procedowane zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), czyli podlegać będą procesowi uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych m.in. z organizacjami pozarządowymi. Ponadto, obecne brzmienie projektu ustawy (art. 23 ust. 2) nakłada na Radę Ministrów obowiązek przeprowadzania konsultacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego z organizacjami pozarządowymi oraz pomiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ponadto, projekt ustawy przewiduje możliwość powołania pełnomocników wojewodów do spraw społeczeństwa obywatelskiego.
176)	Art. 41 pkt 13	Związek Lubuskich Organizacji Pozarządowych; Zielonogórska Rada Działalności Pożytku Publicznego; Fundacja na rzecz Collegium Polonicum; Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej ; Ośrodek Regionalny w Zielonej Górze' Zielonogórskie Towarzystwo Edukacyjne „Civilitas”; Stowarzyszenie Przyjaciół Łężyicy; Lubuskie Towarzystwo Fotograficzne UKS „Jedenastka” Zielona Góra;	Uwagi dotyczące pełnomocników wojewody ds. społeczeństwa obywatelskiego: - powinni być powoływani obligatoryjnie; - osoby rekomendowane przez III Sektor (np. Radę Działalności Pożytku Publicznego, federacje/związki organizacji pozarządowych); - w przypadku województwa lubuskiego należy rozważyć powołanie dwóch pełnomocników (jeden w Gorzowie Wlkp. drugi w Zielonej Górze).	Uwaga nieuwzględniona. Pełnomocnicy wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego będą powoływani przez wojewodów w ramach dysponowanych przez nich etatów oraz środków finansowych. Projekt ustawy nie przewiduje zwiększenia źródeł finansowania wojewodów, którzy na tej podstawie byliby zobowiązani do obligatoryjnego powołania pełnomocników do spraw społeczeństwa obywatelskiego.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
		Stowarzyszenie Komitet Obrony Demokracji; Ruch Miejski Zielona Góra; Radio Zachód; Stowarzyszenie My Zielonogórzanie; Fundacja Innowacyjny Klub Rodzica; Stowarzyszenie Duży Niebieski Dom; Fundacja Teatr Układ Formalny; Lubuska Grupa Eksploacyjna Nadodrze; Stowarzyszenie Zielona Góra Zaczynij Biegać; Zespół Doradców Transportowych Regionu Odry; Stowarzyszenie P.A.R.K. Nowa Sól; Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego		
177)	Art. 41 pkt 13	Fundacja Rodzić po Ludzku	Pełnomocnik Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego posiada ogromne kompetencje, zdecydowanie nieproporcjonalne wobec kompetencji ww. Rady, przy czym jest to organ powoływany przez Prezesa Rady Ministrów, a niewybierany i kolegialny.	Uwaga uwzględniona. Wykreślono przepisy projektu ustawy w zakresie jakim przyznawały one kompetencje Pełnomocnikowi Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego wobec działalności Narodowego Centrum.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
178)	Art. 45	Stowarzyszenie Klon/Jawor	<p>Projekt wprowadza twardy wymóg (art. 45) wydania rok po wejściu w życie ustawy nowych aktów wykonawczych dotyczących działalności pożytku publicznego. Są to akty wykonawcze zasadnicze dla wszystkich organizacji pozarządowych, nie tylko tych, które zamierzają korzystać ze środków Narodowego Centrum. Zmieniają zatem rozporządzenia w sprawie: wzorów ofert w otwartych konkursach ofert, wzorów umów i sprawozdań, wzorów sprawozdań organizacji o statusie pożytku publicznego, w sprawie trybu powoływania członków Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz organizacji i funkcjonowania Rady Działalności Pożytku Publicznego.</p> <p>Wymienione wyżej rozporządzenia to akty prawne, które były konsultowane publicznie, zostały pozytywnie ocenione przez Radę Działalności Pożytku Publicznego i wokół których powstały dobre praktyki. Te akty prawne wrosły w dobre praktyki zarówno samorządów powierzających zadania publiczne organizacjom pozarządowym i wśród organizacji realizujących te zadania. Dzięki nim obecny system współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi działa sprawnie.</p> <p>Nie ma potrzeby zmiany tych rozporządzeń (chyba, że zmiana ograniczyłaby się do zmiany formalnej – zmiany wydającego – bez ingerencji w treść rozporządzenia). Dotyczy to szczególnie rozporządzeń określających wzory (oferta, umowa, sprawozdanie). Nowe rozporządzenia w tym zakresie weszły w życie w 2016 r. Zmiana ich po roku, bez analizy jak zadziałały (taka analiza możliwa byłaby najwcześniej w połowie 2018 r.), wprowadziłaby zamieszanie. Byłaby też naganna z punktu widzenia zasad konstytucyjnych dotyczących prawidłowej legislacji, pewności prawa czy racjonalności ustawodawcy.</p>	<p>Uwaga bezprzedmiotowa.</p> <p>Utrzymanie w mocy dotychczasowych aktów wykonawczych jest typowym rozwiązaniem legislacyjnym stosownym w sytuacji, gdy w związku ze zmianą przepisów dotychczasowych, zmieni się organ upoważniony do wydania danego aktu wykonawczego, a nowy organ należy do kategorii organów wyposażonych przez Konstytucję RP do tworzenia aktów tego samego rodzaju, co organ dotychczasowy. Z taką sytuacją będziemy mieli do czynienia w dniu wejścia w życie projektowanych przepisów, gdzie ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego zastąpi Prezes Rady Ministrów, w zakresie w jakim minister ten upoważniony był do wydania rozporządzeń na podstawie przepisów zawartych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ustawodawca może zachować te akty wykonawcze, które nie są niezgodne z nową lub znowelizowaną ustawą. Poczyniona uwaga jest bezprzedmiotowa w świetle zasad techniki prawodawczej.</p>
179)	Art. 45	Forum Darczyńców w Polsce	<p>Unieważnienie obecnie obowiązujących aktów wykonawczych dotyczących działalności pożytku publicznego</p> <p>Uważamy za niekorzystne i szkodliwe unieważnienie obecnie obowiązujących kluczowych aktów wykonawczych dotyczących działalności pożytku publicznego (art. 45 projektu). Są to akty prawne, które były konsultowane publicznie, zostały pozytywnie ocenione przez Radę Działalności Pożytku Publicznego i wokół</p>	<p>Uwaga bezprzedmiotowa.</p> <p>Utrzymanie w mocy dotychczasowych aktów wykonawczych jest typowym rozwiązaniem legislacyjnym stosownym w sytuacji, gdy w związku ze zmianą przepisów dotychczasowych, zmieni się organ upoważniony do wydania danego aktu wykonawczego, a nowy organ należy do kategorii organów wyposażonych przez Konstytucję RP do tworzenia aktów tego samego</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>których powstały dobre praktyki. Te akty prawne wrosły w dobre praktyki zarówno samorządów powierzających zadania publiczne organizacjom pozarządowym jak i organizacji realizujących te zadania. Dzięki nim obecny system współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi przebiega sprawnie.</p> <p>Zgodnie z projektem zostaną wprowadzone nowe akty wykonawcze dotyczące spraw zasadniczych dla wszystkich organizacji pozarządowych.</p> <p>Wprowadzenie zmian w tym zakresie wprowadzi chaos, wzmocni poczucie braku stabilności prawa odczuwany przez organizacje pozarządowe i może przełożyć się na niższą jakość zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe na zlecenie państwa.</p>	<p>rodzaju, co organ dotychczasowy. Z taką sytuacją będziemy mieli do czynienia w dniu wejścia w życie projektowanych przepisów, gdzie ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego zastąpi Prezes Rady Ministrów, w zakresie w jakim minister ten upoważniony był do wydania rozporządzeń na podstawie przepisów zawartych w ustawie z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ustawodawca może zachować te akty wykonawcze, które nie są niezgodne z nową lub znowelizowaną ustawą. Poczyniona uwaga jest bezprzedmiotowa w świetle zasad techniki prawodawczej.</p>
180)	Art. 45	<p>Forum Darczyńców w Polsce; Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych OFOP; Dobre prawo dla organizacji pozarządowych; Fundacja Wspomagania Wsi; Ewa Szmítka; Fundacja Autonomia</p>	<p>Zgodnie z art. 45 projektu zostaną wprowadzone nowe akty wykonawcze dotyczące działalności pożytku publicznego - kwestii zasadniczych dla wszystkich organizacji pozarządowych (nie tylko tych, które zamierzają korzystać ze środków Narodowego Centrum). Zmienia się zatem rozporządzenia w sprawie: wzorów ofert w otwartych konkursach ofert, wzorów umów i sprawozdań, wzorów sprawozdań organizacji o statusie pożytku publicznego oraz w sprawie trybu powoływania członków Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz organizacji i funkcjonowania Rady Działalności Pożytku Publicznego.</p> <p>Wymienione wyżej rozporządzenia to akty prawne, które były konsultowane publicznie, zostały pozytywnie ocenione przez Radę Działalności Pożytku Publicznego i wokół których powstały dobre praktyki. Te akty prawne wrosły w dobre praktyki zarówno samorządów powierzających zadania publiczne organizacjom pozarządowym i wśród organizacji realizujących te zadania. Dzięki nim obecny system współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi przebiega sprawnie. Nie ma potrzeby ich zmiany. Potrzeba taka nie została również wskazana w uzasadnieniu do projektu.</p>	<p>Uwaga bezprzedmiotowa.</p> <p>Utrzymanie w mocy dotychczasowych aktów wykonawczych jest typowym rozwiązaniem legislacyjnym stosownym w sytuacji, gdy w związku ze zmianą przepisów dotychczasowych, zmieni się organ upoważniony do wydania danego aktu wykonawczego, a nowy organ należy do kategorii organów wyposażonych przez Konstytucję RP do tworzenia aktów tego samego rodzaju, co organ dotychczasowy. Z taką sytuacją będziemy mieli do czynienia w dniu wejścia w życie projektowanych przepisów, gdzie ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego zastąpi Prezes Rady Ministrów, w zakresie w jakim minister ten upoważniony był do wydania rozporządzeń na podstawie przepisów zawartych w ustawie z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ustawodawca może zachować te akty wykonawcze, które nie są niezgodne z nową lub znowelizowaną ustawą. Poczyniona uwaga jest bezprzedmiotowa w świetle zasad techniki prawodawczej.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
181)	Art. 47	Alina Kozińska; Federacja Inicjatyw Oświatowych	Propozycja zapisu: Wybory powszechne na Prezesa i Członków Rady przeprowadzane zostaną w Internecie w ciągu 3 miesięcy od wejścia w życie ustawy. Prezes i Członkowie Rady Narodowego Centrum pierwszej kadencji zostaną powołani w terminie 30 dni od dnia przeprowadzenia powszechnych wyborów.	Uwaga bezprzedmiotowa. Konstytucja RP wyraźnie stanowi do jakich organów państwa ma zastosowanie zasada powszechności wyborów.
Uwagi o charakterze ogólnym				
182)	Uwaga ogólna do OSR	Krzysztof Balon	<p>1. W pkt 1, zdanie 1 pominięto (celowo?) zasadę pomocniczości (subsydiarności), wymienioną w Preambule Konstytucji RP w kontekście mającym odniesienie do przedmiotu regulacji.</p> <p>2. W pkt 3, akapit 2 in fine niezupełnie trafnie przywołuje się przykład niemiecki Federalnego Urzędu ds. Rodziny i Zadań z Zakresu Społeczeństwa Obywatelskiego (Bundesamt für Familie und Zivilgesellschaftliche Aufgaben). Federalne Ministerstwo Rodziny, Seniorów, Kobiet i Młodzieży mianowicie deleguje – raczej wyrывkowo – realizację niektórych swoich zadań na ten urząd, zwłaszcza w celu zapewnienia obsługi administracyjnej rozmaitych akcji i programów rządowych w tym również z udziałem organizacji społeczeństwa obywatelskiego m. in. w zakresach: integracji młodych ludzi z tłem migracyjnym, demencji, wizerunku osób starszych w społeczeństwie, wspomagania ofiar conterganu, zwalczania prawicowego ekstremizmu, koordynacji sześciu mniejszych programów EFS, udzielania nieoprocentowanych pożyczek w przypadku pielęgnacji osób starszych w rodzinie, odszkodowań dla poszkodowanych podczas pobytu w domach dziecka, realizacji federalnej służby wolontariackiej i wycinkowego wspierania innych form wolontariatu długoterminowego, wspierania sztucznego zapłodnienia oraz anonimowych porodów etc. Pełna lista zadań: https://www.bafza.de/aufgaben/aufgabenlotse.html Urząd ten nie zajmuje się on jednak całościowo problemami czy też rozwojem społeczeństwa obywatelskiego, tak jak jest to planowane w odniesieniu do Narodowego Centrum.</p>	Przeredagowano treść OSR.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
183)	Uwaga do uzasadnienia	Kujawsko-Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowych	<p>Uwagi do uzasadnienia:</p> <p>1. cyt. "Zachodzi uzasadniona obawa, że organizacje często korzystają z dotacji nie po to by zgodnie z intencją ustawodawcy realizować cele społeczne, ale dla zabezpieczenia podstawowych potrzeb egzystencjalnych i własnego przetrwania". Teza i diagnoza zawarta w uzasadnieniu jest niejasna, czy dotyczy oceny stanu społeczeństwa obywatelskiego czy - raczej ew. złych praktyk pozyskiwania i wydatkowania publicznych pieniędzy na dotacje. Jeśli teza jest prawdziwa, to wnioskiem i zaleceniem winno być usprawnienie procedury oceny, zasad kontraktowania środków publicznych na zadania zlecane NGO. Przyznawanie dotacji przez administrację na "przetrwanie" i zgoda na taki stan rzeczy jest z gruntu negatywny i skutkuje antyrozwojowo dla samych organizacji.</p> <p>2. cyt. " Tym samym brak środków na rozwój instytucjonalny łamie logikę obywatelskiego zaangażowania". W mojej opinii teza wątpliwa - nie uważam, że 'środki na rozwój instytucjonalny' i 'obywatelskie zaangażowanie' to naczynia połączone, że pieniądze na ten element działania NGO, ich wielkość czy brak z dotacji publicznych jest decydujący. Zaangażowanie obywatelskie to w znaczącej mierze postawy osób, grup osób, aktywność i uczestnictwo przedstawicieli mieszkańców, różnych grup interesariuszy różnorodnych kwestii problemowych. W mniejszym stopniu efekt - rzeczywiście nikłego - dostępu do publicznych pieniędzy na rozwój instytucji obywatelskich. Do aktywności obywatelskiej potrzebny jest obywatel/obywatele, których cechuje aktywność i zaangażowanie poparte wiedzą (edukacja) i doświadczeniem innych (współdziałanie z innymi osobami i podmiotami), umiejętność 'sieciowania'. Jednym z priorytetów winno być kształtowanie postaw, z akcentem na inspirowanie i formowanie aktywności dzieci i młodzieży, a także działania w grupach różnowiekowych i międzypokoleniowych.</p> <p>3. Dane z 2010, 2011 roku. "Zachodzi uzasadniona obawa, że dane mogą być nieaktualne", Potrzeba zmiany na dane możliwie najnowsze, doprecyzowanie danych na podstawie, których pro-</p>	Uzasadnienie zostało przeredagowane i w obecnej wersji w sposób bardziej czytelny ukazuje cel powołania Narodowego Centrum oraz spodziewany wpływ na rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			wadzony jest proces wnioskowania i uogólniania opinii. Konieczne może być także przeprowadzenie badania jakościowego i ilościowego z analizowanych zakresach problemowych obecnie tj. w 2017 roku, by procedować na podstawie obiektywnych, aktualnych i rzetelnych badawczo danych wyjściowych i prognozy stycznych.	
184)	Uwagi ogólne	Marta Kornak; Michał Sławik	<p>1. Proponowana treść ustawy nie odpowiada na problemy opisane w uzasadnieniu do niej. W uzasadnieniu trafnie wskazano wiele aktualnych bolączek organizacji pozarządowych. Nie wiadomo jednak, w jaki sposób powołanie Narodowego Centrum miałyby się przyczynić do ich rozwiązania.</p> <p>2. Autorzy projektu nie wykazali, dlaczego proponowane metody miałyby skuteczniej odpowiadać na potrzeby organizacji niż obecnie dostępne narzędzia i instytucje.</p>	<p>Ad. 1. Uzasadnienie zostało przereklamowane i w obecnej wersji w sposób bardziej czytelny ukazuje cel powołania Narodowego Centrum oraz spodziewanego wpływu na rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.</p> <p>Ad. 2. Zadania i rola Narodowego Centrum zostały wskazane w uzasadnieniu do projektu ustawy, w którym wyjaśniono w jaki sposób Narodowe Centrum będzie wspierało organizacje pozarządowe. Przede wszystkim, projekt ustawy postuluje odejście od dotychczasowego ułożenia jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza.</p> <p>Ponadto, projekt ustawy przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i zinstytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd. Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wymienione narzędzia są komplementarne z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami – przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
185)	Uwaga ogólna	Zespół Branżowy ds. Zdrowia, Pomocy Społecznej; Ekologii oraz Turystyki i Krajoznawstwa w Gliwicach	Projekt ustawy o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego jest propozycją zaprzeczającą rozwojowi takiego społeczeństwa i propozycją przejścia całkowicie kontroli nad inicjatywami obywatelskimi przez władzę czysto polityczną.	Projekt ustawy nie zawiera przepisów, których stosowanie doprowadzi do przejęcia kontroli nad inicjatywami obywatelskimi przez, jak to określono, władzę czysto polityczną. Narodowe Centrum będzie zarządzało programami rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, w ramach których będą organizowane otwarte konkursy ofert na realizację projektów.
186)	Uwaga ogólna	Pomorska Rada Działalności Pożytku Publicznego	Opracowanie strategii/programu rozwoju społeczeństwa obywatelskiego: a) na etapie uchwały powołującej NCRSO powinno znaleźć się wskazanie sposobu realizacji celów instytucji w postaci konkretnych narzędzi/funduszy, b) obowiązkowy zapis związany z konsultowaniem założeń do strategii RSO regionalnie, c) szczególna rola w budowaniu partnerskich relacji z wojewódzkimi RDPP oraz współpracy „operacyjnej” Pełnomocników wojewódzkich samorządowych i rządowych ds. NGO.	Narodowe Centrum będzie zarządzać programami wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, które będą konsultowane z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (art. 23 projektu ustawy). Programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą w zasadniczym kształcie opracowywane w ramach tworzenia Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów przez Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego, oraz zespół powołanych w tym celu ekspertów. Następnie, po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, będą one przyjmowane w drodze uchwały przez Radę Ministrów (art. 23 ust. 2 projektu ustawy). Procedura konsultacji jest regulowana przepisami Regulaminu Pracy Rady Ministrów. Niedookreśloność w projektowanej ustawie dokładnego zakresu rzeczowego programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego mających być realizowanych przez Narodowe Centrum wynika z faktu, iż programy te są dopiero na etapie tworzenia i przed konsultowaniem. Szczegółowe określenie przedmiotowo-podmiotowe programów w ustawie odebrałoby rację bytu ich konsultacjom i tworzeniu w przyszłości nowych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. W nawiązaniu do uwagi dotyczącej Pełnomocników wojewódzkich, projekt ustawy przewiduje narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możli-

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				wość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego. Zadaniem pełnomocników byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.
187)	Uwagi ogólne	Warszawska Rada Działalności Pożytku Publicznego	Z uwagi na znaczącą rolę organizacji pozarządowych w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego, potwierdzoną podejmowanymi działaniami oraz doświadczeniem III sektora w realizacji zadań publicznych, wszelkie regulacje w proponowanych projektach legislacyjnych powinny być konsultowane z organizacjami, które od lat pracują na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i mogą wnieść istotny wkład doświadczenia do propozycji nowych rozwiązań i zapisów ustawowych. Tymczasem przedstawiony projekt dokumentu w wielu punktach przeczy fundamentalnym zasadom pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zaproponowane rozwiązania nie rozwiązują problemów opisanych w uzasadnieniu do projektu.	Autor uwagi nie wykazał w jaki sposób projekt ustawy przeczy fundamentalnym zasadom pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Tymczasem w art. 28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Natomiast w art. 5 ust. 1 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano, że organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowego Centrum.
188)	Uwagi ogólne	Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych OFOP; Dobre prawo dla organizacji pozarządowych; Fundacja Wspomagania Wsi; Ewa Szmítka	1. Proponowana treść ustawy nie odpowiada na problemy opisane w uzasadnieniu do niej. 2. W uzasadnieniu trafnie wskazano wiele aktualnych bolączek organizacji pozarządowych. Nie wiadomo jednak, w jaki sposób powołanie Narodowego Centrum miałyby się przyczynić do ich rozwiązania. Autorzy projektu nie wykazali, dlaczego proponowane metody miałyby skuteczniej odpowiadać na potrzeby organizacji niż obecnie dostępne narzędzia i instytucje. 3. Prowadzone obecnie konsultacje nad projektem ustawy są krótkie, a faktyczny wpływ przedstawicieli organizacji pozarządowych na wypracowanie ostatecznych rozwiązań będzie niewielki. Organizowane w okresie grudzień 2016-styczeń 2017 spotkania	Ad. 1.-2. Uzasadnienie zostało przeredagowane i w obecnej wersji w sposób bardziej czytelny ukazuje cel powołania Narodowego Centrum oraz spodziewanego wpływu na rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Ad. 3. i 6. Autor uwagi nie przedstawił, w jaki sposób przeprowadzone konsultacje miałyby nie zapewnić wpływu na proces legislacyjny. Należy zauważyć, że formalne konsultacje trwały 6 tygodni, od 19 grudnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r. Dodatkowo, projekt ustawy, który został poddany konsultacjom (z niewielkimi zmianami) został przedstawiony zespołom ekspertów Pełnomocnika rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>regionalne nie są w istocie „konsultacjami”, nie zapewniają stronie społecznej faktycznego wpływu na kształt nowych rozwiązań.</p> <p>4. Proponowana ustawa nie gwarantuje rozwiązania problemów III sektora w Polsce, rodzi za to ryzyko pogorszenia obecnie funkcjonujących standardów współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz erozję jej fundamentów.</p> <p>5. Z uzasadnienia nie wynika jednak, w jaki sposób utworzenie Narodowego Centrum, w określonej w projekcie formule, przyczyni się do rozwiązania zdiagnozowanych problemów. Nie wykazano także, dlaczego Narodowe Centrum oraz proponowane rozwiązania miałyby rozwiązywać te problemy skuteczniej niż obecnie dostępne narzędzia i instytucje.</p> <p>6. Projekt ustawy wprowadza znaczne zmiany w systemie współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi. Za fundamentalne należy uznać pytanie, czy wprowadzenie tych zmian jest uzasadnione w sytuacji, w której nie skonsultowano tego wystarczająco szeroko z organizacjami, i nie wykazano prawdopodobnego pozytywnego ich wpływu na sytuację III sektora w Polsce. W przytoczonym uzasadnieniu projektodawca nie wskazuje, kiedy i gdzie środowisko pozarządowe postulowało utworzenie nowej struktury rządowej o tak zakreślonych kompetencjach.</p>	<p>już w połowie listopada ub. roku i pierwsze debaty eksperckie i w ciałach dialogu obywatelskiego odbywały się zanim rozpoczął się formalnie proces konsultacji. Trudno się zgodzić z uwagą, że spotkania regionalne nie są w istocie konsultacjami i nie zapewniają stronie społecznej faktycznego wpływu na kształt nowych rozwiązań, ponieważ w czasie trwających 6 tygodni konsultacji projektu ustawy Pełnomocnik Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego przy współpracy wojewodów zorganizował 23 regionalne konferencje konsultacyjne we wszystkich regionach kraju z udziałem blisko 1000 osób reprezentujących 854 organizacje pozarządowe. Celem spotkań regionalnych było informowanie lokalnych organizacji o trwających konsultacjach publicznych i o oficjalnych kanałach przeznaczonych do zgłaszania uwag. Celem spotkań było także zainicjowanie dyskusji na temat ustawy, udzielenie odpowiedzi na pojawiające się pytania i wątpliwości, co w zamierzeniu miało spowodować, iż nadsyłane uwagi będą w jak największym stopniu dotyczyły szczegółowych zapisów ustawy.</p> <p>W debacie podczas konferencji jak i w mediach głos zabierali przedstawiciele różnych środowisk pozarządowych. Prezentujący podczas regionalnych konferencji założenia ustawy w swoich wystąpieniach skupili się na przedstawieniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historii idei utworzenia Narodowego Centrum, • założeń Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, nad którym pracuje 5 tematycznych zespołów eksperckich w KPRM, • założeń oraz celu konsultacji projektu ustawy o Narodowym Centrum, jakim było przedstawienie projektu, wyjaśnienie wątpliwości oraz odpowiedź na pytania uczestników spotkania, • efektów wprowadzenia ustawy, • zakładanych przesunięć kompetencyjnych pomiędzy ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego a Narodowym Centrum, • informacji na temat oficjalnego kanału konsultacyjnego.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>Wśród pytań, uwag i komentarzy uczestników spotkania najczęściej pojawiały się tematy dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasadności powołania do życia Narodowego Centrum, • struktury i składu personalnego Narodowego Centrum oraz Rady Narodowego Centrum, • zbyt małego udziału reprezentantów organizacji pozarządowych w składzie Narodowego Centrum, • zmian we wnioskach o granty oraz zasad dotyczących sprawozdawczości, • przyszłości Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, • konieczności wsparcia trzeciego sektora na szczeblu samorządowym, • problemu wykluczenia małych organizacji - szczególnie tych pochodzących spoza dużych ośrodków miejskich - z dostępu do środków publicznych, • braku środków finansowych na zapewnienie podstawowych potrzeb organizacji, • zasad i wątpliwości dotyczących przeprowadzanego procesu konsultacji. <p>Podczas konferencji regionalnych, a także innych spotkań poświęconych konsultacji projektu ustawy wyraźnie podkreślano, że ustawa dotyczy przenoszenia kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej, nie wprowadza żadnych nowych regulacji w stosunku do organizacji obywatelskich, a celem powołania nowej instytucji: Narodowego Centrum jest stworzenie warunków prawnych i instytucjonalnych niezbędnych do realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Narodowe Centrum – jako agencja wykonawcza – ma wdrażać politykę państwa w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, opartą na zasadach pomocniczości, otwartości, konkurencyjności i przejrzystości. Podczas konsultacji zgłoszono ok. 200 uwag, które w części zostały uwzględnione w prezentowanym projekcie ustawy. Szczegółowy raport z konsultacji zostanie opublikowany na stronie podmiotowej Pełnomocnika Rządu do spraw</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>społeczeństwa obywatelskiego niezwłocznie po zakończeniu procesu uzgodnień projektu ustawy. Tym samym argument o braku wpływu strony społecznej na kształt ustawy jest w opinii projektodawcy nieuzasadniony.</p> <p>Ad. 4. Autor uwagi nie przedstawił w jaki sposób projekt ustawy miałby stanowić ryzyko dla współpracy organizacji pozarządowych z administracją publiczną oraz powodować erozję jej podstaw.</p> <p>Ad. 5. Uzasadnienie zostało przereklamowane i w obecnej wersji w sposób bardziej czytelny ukazuje cel powołania Narodowego Centrum oraz spodziewanego wpływu na rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Ponadto, zadania i rola Narodowego Centrum zostały wskazane w uzasadnieniu do projektu ustawy, w którym wyjaśniono w jaki sposób Narodowe Centrum będzie wspierać organizacje pozarządowe. Przede wszystkim, projekt ustawy postuluje odejście od dotychczasowego ulokowania jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza.</p> <p>Ponadto, projekt ustawy przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i instytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd. Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wymienione narzędzia są komplementarne z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami pozarządowymi - przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
189)	Uwagi ogólne	Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego	<p>1) Projekt ustawy nie rozwiązuje istniejących problemów III sektora,</p> <p>2) Nieuszczergółowione zapisy projektu ustawy powodują ich przyszłą niepewność interpretacji oraz wykorzystywania wobec organizacji,</p> <p>są zbyt ogólnikowe w wielu pozycjach – co może powodować dowolną uznaniowość,</p> <p>3) Ustawa opp daje poczucie stabilizacji organizacjom we współpracy z administracją publiczną, natomiast ten projekt jest zaprzeczeniem zasad ustawy opp,</p> <p>4) Bardziej można oczekiwać zniechęcenia obywateli do działalności społecznej jak ich aktywności,</p> <p>5) Postulat pozostawienia aktywności obywatelom, organizacjom, aby oddolnie/lokalnie decydowali o rozwoju III sektora, a także wolontariatu,</p> <p>6) Autorytarny styl zarządzania NCRSO – wypaczenie idei współpracy i budowania konsensusu z organizacjami,</p> <p>7) Przez niejasne procedury finansowania organizacji przez NCRSO istnieje zagrożenie likwidacji lub zaprzestania prowadzenia działalności przez wiele organizacji,</p> <p>8) Samorząd odczuwa niebezpieczeństwo, że przez działania NCRSO wiele organizacji nie otrzymując dotacji, przestaną być partnerami dla tych samorządów, gdyż nie będą posiadali uzupełnienia oferty realizacji lokalnych zadań publicznych,</p> <p>9) Zagrożenie niejasnym, nieprecyzyjnym zapisem nt. możliwości natychmiastowego zerwania umowy realizacji zadania z konkursu NCRSO,</p> <p>10) Bardzo duża uznaniowość w rękach Prezesa NCRSO, będącego praktycznie poza kontrolą (kontrola wg zapisów ustawy jest ogólnikowa),</p> <p>11) Złamanie zasady partnerstwa w składzie Rady NCRSO przy zdecydowanej przewadze członków rządowych,</p> <p>12) Brak poczucia partnerstwa we współpracy z organizacjami, nierówne traktowanie III sektora (zapisy ustawy wręcz są sprzeczne z intencjami zapisanymi w uzasadnieniu),</p>	<p>Wiele z uwag zaprezentowanych w tym punkcie jest zbyt ogólna by można było się do nich merytorycznie odnieść. Większość przedstawia odczucia i obawy autora, bez odwołania do konkretnych przepisów i bez konstruktywnych propozycji innych zapisów.</p> <p>Ad. 1. Nie wiadomo jakie konkretnie problemy III sektora miał autor uwag na myśli. Zdaniem projektodawcy Ustawy powstanie Narodowego Centrum, które ma realizować programy wspierania społeczeństwa obywatelskiego, przyczyni się do zmniejszania skali wielu z problemów III sektora, takich jak np. niewielki dostęp mniejszych organizacji do środków na rozwój instytucjonalny, zbyt mało dostępnych środków na działalność rzeczniczą, czy strażniczą, jak i na edukację obywatelską i historyczną.</p> <p>Celem projektowanej ustawy jest powołanie instytucji, która ma służyć wspieraniu rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Jako, że organizacje pozarządowe są częścią składową społeczeństwa obywatelskiego, poprzez wdrażane programy, Narodowe Centrum może wpłynąć pozytywnie na rozwiązywanie problemów III sektora.</p> <p>Ad. 2. Uwaga zarzucająca zbyt dużą ogólnikowość projektu ustawy w wielu pozycjach jest sama zbyt ogólna; nie wiadomo jakie konkretne zapisy projektu ustawy autor uwagi miał na myśli.</p> <p>Ad. 3. Autor uwagi nie napisał zaprzeczeniem jakich zasad ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest projektowana ustawa o Narodowym Centrum. Warto też nadmienić, iż projektowana ustawa o Narodowym Centrum nie ingeruje we współpracę organizacji z administracją publiczną na poziomie samorządowym, a w zakresie współpracy z administracją centralną jest ustawą kompetencyjną, przenoszącą część kompetencji z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i do Narodowego Centrum.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>13) Poczucie podległości organizacji wobec NCRSO,</p> <p>14) Ustawa nie daje poczucia szansy pozyskania środków przez organizację ze źródeł centralnych,</p> <p>15) Niejasność jakie konkursy będą wykorzystywały jakie wzory ofert/sprawozdań, gdyż ustawa nie anuluje zapisów w tym zakresie ustawy opp,</p> <p>16) W Radzie NCRSO powinno być więcej członków ze strony pozarządowej,</p> <p>17) Przedstawiciele organizacji pozarządowych w Radzie NCRSO powinni być także wskazywani przez ogólnopolskie sieci/federacje NGO,</p> <p>18) Oczekiwanie dłuższego czasu na dialog i konsultacje w sprawie projektu ustawy, aby zmienić/doprecyzować niepokojące zapisy oraz uzyskać konsensus III sektora,</p> <p>19) NCRSO nie powinno powstać bez wsparcia NGO (poczucie rozmywania oczekiwań organizacji, brak szans na dalszy rozwój, zniechęcenie),</p> <p>20) Brak informacji jak NCRSO chce docierać z informacjami/działaniami do lokalnych środowisk,</p> <p>21) Potrzeba bardziej społecznego przedstawicielstwa III sektora w procesie powstawania ustawy oraz działaniach NCRSO,</p> <p>22) Obawy o upolitycznienie NCRSO i Rady NCRSO,</p> <p>23) Brak impulsu dla lokalnych organizacji w rozwiązywaniu lokalnych problemów.</p>	<p>Ad. 4. Autor uwagi nie precyzuje i nie argumentuje dlaczego Ustawa miałaby zniechęcać obywateli do działalności społecznej dlatego nie można się do niej odnieść.</p> <p>Ad. 5. Ideą powstania Narodowego Centrum jest stworzenie agencji, która zarządzałaby (dotychczas istniejącymi jako i nowymi) rządowymi programami wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce, w tym wspierania działalności i rozwoju organizacji pozarządowych. Odnosząc się do uwagi należy podkreślić, iż wszelkie programy realizowane przez Narodowe Centrum będą programami dobrowolnymi i żadna z organizacji pozarządowych, w tym organizacji zajmujących się wolontariatem nie będą miały obowiązku z nich korzystać. W dalszym ciągu obywatele będą mogli angażować się w różne działania oddolnie i lokalnie, bez korzystania z żadnej formy wsparcia z publicznych środków i programów. Projektowana Ustawa o Narodowym Centrum nie ingeruje we współpracę organizacji z administracją publiczną na poziomie samorządowym, a w zakresie współpracy z administracją centralną jest jedynie ustawą kompetencyjną, przenoszącą część kompetencji z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i do Narodowego Centrum.</p> <p>Ad. 6. Autor uwagi nie wyjaśnił czym dokładnie jego zdaniem byłby autorytarny styl zarządzania Narodowym Centrum, wypaczający ideę współpracy i budowania konsensusu z organizacjami. Autor uwagi nie zaproponował też żadnej konstruktywnej alternatywy dla proponowanych rozwiązań.</p> <p>Ad. 7. Wszelkie programy realizowane przez Narodowe Centrum będą programami dobrowolnymi i żadna z organizacji pozarządowych, w tym organizacji zajmujących się wolontariatem, nie będą miały obowiązku z nich korzystać. Nie ma więc żadnego uzasadnienia twierdzenie, iż finansowanie przez Narodowe Centrum organizacji (a zwłaszcza procedury owego finansowania) spowodują ryzyko likwidacji lub zaprzestania prowadzenia działalności przez wiele organizacji. Ponadto, w aktualnym brzmieniu projektu ustawy, tryb realizacji zadań</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>Narodowego Centrum będzie oparty o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, znane organizacjom pozarządowym.</p> <p>Ad. 8. Narodowe Centrum ma być agencją zarządzającą rządowymi programami wspierania organizacji pozarządowych i, szerzej, wspierania społeczeństwa obywatelskiego. Jego działalność nie będzie wpływała na decyzję samorządów w doborze partnerów. Samorządy lokalne nie zgłaszały uwag o podobnej naturze do projektodawcy.</p> <p>Ad. 9. Uwaga nie precyzuje, które zapisy projektu Ustawy będą powodować możliwość natychmiastowego zerwania umowy realizacji zadania w ramach konkursu Narodowego Centrum. W aktualnym brzmieniu projektu Ustawy do realizacji zadań przez Narodowe Centrum będą miały zastosowanie przepisy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a więc tryb znany organizacjom pozarządowym.</p> <p>Ad. 10. Uwaga nie precyzuje, które zapisy projektu Ustawy miałyby, w ocenie autora, powodować uznaniowość działań Prezesa Narodowego Centrum. Nie jest też zasadnym twierdzenie, że Prezes (w aktualnym brzmieniu Dyrektor Narodowego Centrum) będzie poza kontrolą oraz że ta kontrola według zapisów ustawy jest ogólnikowa. Przepisy Ustawy o Narodowym Centrum jasno precyzują, iż Prezes Narodowego Centrum może zostać odwołany przez Prezesa Rady Ministrów m.in. z powodu niezatwierdzenia rocznego sprawozdania z działalności czy sprawozdania finansowego lub ich nieprzedstawienia w określonym w ustawie terminie. W składzie Rady Narodowego Centrum, zgodnie z aktualnym brzmieniem zapisów, będzie 5 przedstawicieli sektora pozarządowego.</p> <p>Ad. 11. Aktualne brzmienie projektu Ustawy przewiduje wśród członków Rady Narodowego Centrum: 1 reprezentanta Prezydenta RP, 4 reprezentantów administracji rządowej, 1 przedstawiciela jednostek samorządu lokalnego, oraz 5 przedstawicieli sektora pozarządowego.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>Ad. 12. Autor uwagi nie sprecyzował jakie zapisy ustawy są sprzeczne z intencjami zapisanymi w uzasadnieniu, czyniąc tym samym niemożliwym odniesienie się do tych uwag. Nie sprecyzował też komu i z jakich powodów brakuje poczucia partnerstwa we współpracy z organizacjami.</p> <p>Ad. 13. i Ad. 14. Uwagi niejasne, bez możliwości merytorycznego odniesienia się.</p> <p>Ad. 15. W aktualnym brzmieniu projektu Ustawy do realizacji zadań przez Narodowe Centrum będą miały zastosowanie przepisy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a więc tryb znany organizacjom pozarządowym.</p> <p>Ad. 16. Uwaga uwzględniona. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie Narodowego Centrum z 2 do 5 przedstawicieli.</p> <p>Ad. 17. Nowy zapis odnośnie składu Rady Narodowego Centrum mówi, iż w skład Rady Narodowego Centrum wchodzi (...) 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie spośród kandydatów, z których każdy ma poparcie przynajmniej 20 organizacji pozarządowych lub podmiotów określonych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub co najmniej 3 związków stowarzyszeń zrzeszających organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;</p> <p>Ad. 18. W opinii projektodawcy wydłużenie procesu konsultacji nie spowoduje uzyskania konsensusu wszystkich zainteresowanych - sektor pozarządowy w Polsce składa się z ponad 100 tys. zarejestrowanych (i ok. 80 tys. działających) organizacji o różnych polach i celach działania, różniących się opiniami na temat jego problemów i narzędzi ich rozwiązania. Projektodawca stoi na stanowisku, iż trwające 6 tygodni konsultacje dały organizacjom z całej Polski możliwość wypowiedzenia się w przedmiotowej sprawie, .</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>Ad. 19. Uwaga niejasna. Ostateczna wersja projektu Ustawy o Narodowym Centrum powstała po wzięciu pod uwagę licznych głosów przedstawicieli organizacji pozarządowych przedstawionych podczas konsultacji publicznych.</p> <p>Ad. 20. Nie jest zgodne z zasadami techniki prawodawczej aby Ustawa o Narodowym Centrum zawierała informacje na takim poziomie szczegółowości. Informacje dotyczące metod działania, harmonogramu ich wdrażania będą zawarte w kluczowych dokumentach przedstawianych przez Dyrektora Narodowego Centrum. Ponadto, Narodowe Centrum będzie współpracowało z sektorem obywatelskim, a więc z organizacjami należącymi do „lokalnych środowisk” oferując wsparcie finansowe nakierowane na jego rozwój instytucjonalny. Narodowe Centrum zapraszając członków organizacji do udziału w programach edukacyjnych czy programach wspierających ideę wolontariatu będzie miało istotny wpływ na działalność sektora.</p> <p>Narodowe Centrum będzie włączało organizacje w swoją działalność dzięki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnieniu udziału 5 przedstawicieli sektora jako członków Rady Narodowego Centrum, mających wgląd w jego działalność oraz wyrażających opinię na temat kluczowych dokumentów strategicznych; - wdrażaniu programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego uprzednio skonsultowanych z organizacjami; - przeprowadzaniu regularnej ewaluacji wdrażanych programów, nakierowanej na zbadanie ich skuteczności oraz ocenę efektów wśród organizacji biorących udział w programach; - współpracy z niezależnymi ekspertami – pracownikami lub badaczami sektora – w procesie oceny wniosków; - zapewnieniu udziału przedstawicielom sektora w komitetach sterująco-monitorujących wdrażanych programów. <p>Narodowe Centrum będzie skuteczną i przyjazną instytucją dzięki otwartym kanałom komunikacyjnym – przejrzystej stronie internetowej, zrozumiałym materiałom informacyjnym,</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>bezpośrednim kontaktom pracowników Narodowego Centrum z organizacjami w trakcie całego procesu grantowego, spotkaniom informacyjnym w całej Polsce oraz stałej analizie satysfakcji osób i organizacji korzystających z programów Narodowego Centrum.</p> <p>Ad. 21. Uwaga niejasna. Ostateczna wersja projektu Ustawy o Narodowym Centrum powstała po wzięciu pod uwagę licznych głosów przedstawicieli organizacji pozarządowych przedstawionych podczas konsultacji publicznych.</p> <p>Ad. 22. Autor uwagi nie sprecyzował jakimi zapisami projektu ustawy spowodowane są jego obawy o upolitycznienie Narodowego Centrum i Rady Narodowego Centrum, zatem trudno merytorycznie odnieść się do tej uwagi.</p> <p>Ad. 23. Uwaga niejasna oraz sprzeczna z inną uwagą autora (pkt. 5) postulującą aby pozostawić aktywność obywatelom, organizacjom, aby oddolnie/lokalnie decydowali o rozwoju III sektora i wolontariatu.</p>
190)	Uwaga ogólna	Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego w Wałbrzychu	<p>1. Proponowana treść ustawy nie odpowiada na problemy opisane w uzasadnieniu do niej. Projekt ustawy nie rozwiąże problemów, które zostały opisane w uzasadnieniu do projektu. Ustawa reguluje przede wszystkim sposób funkcjonowania agencji wykonawczej rządu, nieco przy okazji regulując zasady współpracy sektora obywatelskiego z administracją rządową.</p> <p>2. Ustawa nie wprowadza korzystnych rozwiązań dla sektora obywatelskiego, które podkreślane są często w uzasadnieniu.</p> <p>3. Ustawodawca nie zaproponował nowych sposobów rozliczania zadań publicznych, które mogłyby odbiurokratyzować procedurę, podkreślić znaczenie rezultatów projektów realizowanych przez organizacje ani nie proponuje zmian w trybie pozyskiwania środków czy obowiązkowego stosowania klauzul społecznych w zamówieniach (w przypadku ich stosowania) przy realizacji zadań, które pokrywają się ze sferą zadań publicznych, o której mowa w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p>	<p>Ad. 1. Diagnoza uwarunkowań rozwoju społeczeństwa obywatelskiego została przedstawiona w uzasadnieniu do ustawy. Jeśli chodzi o propozycje efektywnego wspierania tegoż rozwoju, to projekt ustawy postuluje odejście od dotychczasowego ułokowania jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społecznych.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>stwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza. Ponadto, projekt ustawy przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i instytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd.</p> <p>Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wymienione narzędzia są komplementarne z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardo-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>wych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami pozarządowymi - przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.</p> <p>Ad. 2. Uwaga niejasna - autor uwagi nie sprecyzował dlaczego w jego opinii projekt ustawy wprowadza niekorzystne rozwiązania dla sektora obywatelskiego.</p> <p>Ad. 3. Celem Ustawy jest utworzenie instytucji wyposażonej w zasoby organizacyjne i finansowe, które pozwolą na wdrażanie programów rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Natomiast celem prac toczących się w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów nad Narodowym Programem Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego jest m.in. analiza otoczenia prawnego sektora pozarządowego i propozycje usprawnień.</p>
191)	Uwaga ogólna	Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego w Wałbrzychu	<p>1. Projekt ustawy zbyt wiele rozwiązań pozostawia do rozstrzygnięcia aktami wykonawczymi, o charakterze blankietowym pozostawiającym autorowi rozporządzenia zbyt szeroki zakres swobody (np. Art. 8 ust. 8) lub samym organom Narodowego Centrum (np. Art. 22 ust. 1, który upoważnia Prezesa Narodowego Centrum do określenia sposobu jego funkcjonowania).</p> <p>2. Całość ustawy sprawia wrażenie dokumentu niedopracowanego, o czym świadczą np. sprzeczne pojęcia wewnątrz aktu dotyczące organizacji pozarządowych, czy pojęcia, które nie funkcjonują w obrocie prawnym a intencje wyrażone w uzasadnieniu do ustawy nie znajdują odzwierciedlenia w przepisach w niej zawartych.</p>	<p>Ad. 1. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 8 ust. 8 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że przerehablowano przepis art. 8 ust. 8 projektu ustawy, który obecnie stanowi, że Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór i niezbędne elementy rocznego sprawozdania z działalności Narodowego Centrum, tak aby umożliwiły weryfikację podanych w sprawozdaniu informacji oraz ich przejrzystość. Zrezygnowano z określenia w drodze rozporządzenia wzorów i niezbędnych elementów rocznego sprawozdania finansowego z uwagi na fakt, iż zakres tych sprawozdań wynika z przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047, z późn. zm.). Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 22 ust. 1 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że przepisy regulaminu, ustanawianego przez Dyrektora Narodowego Centrum będą musiały być zgodne z przepisami zawartymi w statucie Narodowego Centrum, który zostanie wprowadzony rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów. Tym samym poczyniona uwaga jest nieuzasadniona, gdyż regulamin we-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>wewnętrzny będzie musiał być zgodny z przepisami statutu. Ponadto, uwzględnienie poczynionej uwagi prowadziłoby do nadmiernej szczegółowości oraz nieuzasadnionej rozbudowy przepisów prawa, a to stoi w oczywistej niezgodności z wymogiem zwięzłości aktu normatywnego. Dlatego też projekt ustawy w tym zakresie poza swoją regulacją pozostawi kwestię określenia regulaminu Narodowego Centrum, zgodnie z zasadą <i>de minimis non curat lex</i>. Ponadto w regulaminie zostanie określony jedynie sposób działania Narodowego Centrum, to jest kwestie organizacyjne dotyczące np. kompetencji przysługujących kierownikom komórek organizacyjnych. Nie jest zasadne, aby takie przepisy materialne były zawarte w przepisach rangi ustawowej. Ponadto Dyrektorowi Narodowego Centrum nie pozostawiono możliwości dowolnego uregulowania sposobu działania Narodowego Centrum, gdyż w projekcie ustawy są bezpośrednie uregulowania między innymi dotyczące organów Narodowego Centrum.</p> <p>Ad. 2. Uwaga niejasna. Ponadto, zadania i rola Narodowego Centrum zostały wskazane w uzasadnieniu do projektu ustawy, w którym wyjaśniono w jaki sposób Narodowe Centrum będzie wspierać organizacje pozarządowe. Przede wszystkim, projekt ustawy postuluje odejście od dotychczasowego ulokowania jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez pań-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>stwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza.</p> <p>Ponadto, projekt ustawy przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i zinstytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd. Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wymienione narzędzia są komplementarne z wpro-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				dzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami pozarządowymi - przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.
192)	Uwaga ogólna	Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego w Wałbrzychu	Ustawa będzie stanowiła kolejną nakładkę prawną na przepisy dotyczące sektora pozarządowego, co utrudni i skomplikuje funkcjonowanie organizacji. Tworzenie nowych przepisów szczegółowych utrudni również wykładnię obowiązujących norm w oparciu o zasadę <i>lex specialis derogat lex generalis</i> , co wyłącznie skomplikuje już i tak niełatwą interpretację dotyczącą przepisów zawartych w wielu ustawach. Organizacje pozarządowe potrzebują do swojego funkcjonowania (a samorzady do wspierania ich działań) jasnych i niesprzecznych zapisów ustawowych, zawartych w jak najmniejszej liczbie aktów normatywnych w taki sposób aby mogły skupić się na realizacji statutowych celów. Z naszego punktu widzenia o wiele bardziej uzasadniona byłaby swoista inwentaryzacja obowiązujących przepisów dotycząca sektora pozarządowego, stworzenie nowych, prostszych ale jednocześnie przejrzystych zasad finansowania zadań publicznych w ścisłej współpracy z organizacjami pozarządowymi z całej Polski (choćby poprzez wykorzystanie zasobów związków organizacji pozarządowych w poszczególnych województwach) i wypracowanie rozwiązań służących rzeczywiście rozwojowi sektora obywatelskiego.	Projekt ustawy nie utrudni dotychczasowego funkcjonowania organizacji pozarządowych, gdyż nie tworzy dla nich nowych obowiązków. Ponadto, projekt ustawy nie wprowadza przepisów szczególnych w stosunku do przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.). Projekt ustawy stwarza nową formę wspierania organizacji pozarządowych oraz nie wchodzi w kompetencje zarezerwowane w tym zakresie dla jednostek samorządu terytorialnego.
193)	Uwaga ogólna	Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego w Wałbrzychu	Umieszczenie w strukturach administracji rządowej i niebezpieczeństwo upolitycznienia zadań zleczanych. Wykonywanie zadań związanych z sektorem obywatelskim przez Departament Pożytku Publicznego i Ekonomii Społecznej przy Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej ma zarówno zalety jak i wady, niemniej podporządkowanie Narodowego Centrum bezpośrednio Prezesowi Rady Ministrów bez ciała programowego tworzonego lub	Nie jest prawdą jakoby w strukturach Narodowego Centrum brakło „ciała programowego” tworzonego lub współtworzonego przez sektor obywatelski. Obecny art. 9 ust 1 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 5 reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Projekt ustawy w żaden sposób nie ingeruje

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			współtworzonego przez sektor obywatelski niesie ryzyko upolitycznienia agencji. W praktyce zadania zlecane przez Narodowe Centrum mogą być narażone na wolę polityczną władzy wykonawczej, co podważa konstytucyjną wolność tworzenia i działania związków zawodowych, organizacji społeczno-zawodowych rolników, stowarzyszeń, ruchów obywatelskich, innych dobrowolnych zrzeszeń oraz fundacji, wyrażoną <i>expressis verbis</i> w art. 12 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Obawy, że zadania zlecane będą upolitycznione wzmacnia chociażby zapis art. 29 ust. 6, który upoważnia Prezesa do wprowadzenia dodatkowych kryteriów, bez konsultacji z sektorem społecznym czy Radą.	w wolność tworzenia lub działania organizacji pozarządowych, nie zmienia i nie ingeruje we właściwe w tym zakresie przepisy ustaw, które regulują sposób tworzenia oraz likwidacji organizacji pozarządowych. Narodowe Centrum będzie zarządzać programami wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, które będą konsultowane z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
194)	Uwaga ogólna	Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego w Wałbrzychu	Ustawa nie przewiduje tworzenia komitetów społecznych (komitetów monitorujących, sterujących) dla programów wdrażanych przez Narodowe Centrum, co w ostatnim czasie stało się powszechną praktyką a nie tylko ustawowym obowiązkiem jak w przypadku środków z budżetu Unii Europejskiej. Takie rozwiązanie stoi w sprzeczności z założeniami Ustawy zawartymi w Uzasadnieniu, które mocno podkreślają znaczenie organizacji kontrolnych i strażniczych jak również udziału sektora obywatelskiego w tworzeniu polityk publicznych. Organ, który ma zachęcać do kontrolowania, dialogu powinien sam te zasady szanować i wdrażać.	Ustawa o Narodowym Centrum nie zmienia kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego a jedynie – w przepisach zmieniających ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – sprawia, że Rada Działalności Pożytku Publicznego przestaje być organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, by stać się organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Rady Ministrów. Niezasadne jest zatem stwierdzenie, że projekt ustawy spowoduje marginalizację Rady Działalności Pożytku Publicznego. Programy realizowane przez Narodowe Centrum będą opracowywane przez Zespół Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, gdzie funkcjonuje 5 zespołów eksperckich składających się w zasadniczej części z przedstawicieli organizacji pozarządowych. Zespoły te pracują nad Narodowym Programem Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, w którym będą opisane założenia najważniejszych programów realizowanych następnie przez Narodowe Centrum. Zwiększono liczbę reprezentantów organizacji pozarządowych wśród członków Rady Narodowego Centrum.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
195)	Uwaga ogólna	Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego w Gliwicach	Zgodnie z deklaracją złożoną podczas spotkania 3.01.2017 r. w Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach przez przedstawicieli Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, oczekujemy, że Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich pozostanie niezmieniony w całości. Oznacza to, m.in. wprowadzenie stosownych zapisów do projektowanej ustawie lub zmianę zapisów aktualnie proponowanych.	Projekt ustawy nie zmienia Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Program FIO jest regulowany uchwałą Rady Ministrów i projekt ustawy nie zawiera przepisów, które zmieniają uchwałę RM. Projekt ustawy jedynie przenosi Program FIO z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do Narodowego Centrum. Zmiany w Programie FIO w zakresie jego priorytetów i zasad jego funkcjonowania będą przedmiotem Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego i będą konsultowane.
196)	Uwaga ogólna	Federacja Inicjatyw Oświatowych	<p>Władze Narodowego Centrum powinny być wybierane przez Naród w wyborach powszechnych.</p> <p>Prezes i Członkowie Rady Narodowego Centrum powinni być wybierani w wyborach powszechnych przeprowadzanych poprzez Internet spośród osób rekomendowanych przez ogólnopolskie federacje lub co najmniej 10 organizacji lokalnych i powoływani przez Prezesa Rady Ministrów. Proponujemy wybór w wyborach powszechnych Prezesa i 10 członków Rady Narodowego Centrum.</p> <p>Uważamy, iż dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego niezbędne jest powołanie do Rady przedstawicieli środowisk samorządowych. Silna demokracja oparta musi być na dwóch nogach – pozarządowej i samorządowej. Dlatego do Rady proponujemy powołanie 5 przedstawicieli ogólnopolskich korporacji samorządowych delegowanych odpowiednio przez Związek Gmin Wiejskich RP, Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich.</p>	Organy państwa do których są przeprowadzane wybory powszechne są wskazane w Konstytucji RP. Poza tym przeprowadzenie wyborów powszechnych wiązałoby się z poniesieniem znacznych kosztów, które byłby niewspółmierne do przewidywanych efektów. W Radzie Narodowego Centrum będzie zasiadał przedstawiciel jednostek samorządu terytorialnego.
197)	Uwaga ogólna	Fundacja Pokolenia	<p>Opracowanie strategii/programu rozwoju społeczeństwa obywatelskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na etapie uchwały powołującej Narodowe Centrum powinno znaleźć się wskazanie sposobu realizacji celów instytucji w postaci konkretnych narzędzi/funduszy, - strategię/program należy opracować partycypacyjnie, wspólnie z organizacjami pozarządowymi, instytucjami publicznymi i innymi zainteresowanymi podmiotami oraz grupami obywateli i obywaterek, m.in. z wykorzystaniem rzetelnych i szerokich konsultacji społecznych. 	Programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (jako dokument rządowy), będą procedowane zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), czyli podlegać będą procesowi uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych m.in. z organizacjami pozarządowymi. Ponadto, obecne brzmienie art. 23 ust. 2 projektu ustawy nakłada na Radę Ministrów obowiązek przeprowadzania konsultacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
198)	Uwaga ogólna	Fundacja Autonomia	<p>1. Z analizy dokumentu wynika, że proponowana treść ustawy nie odpowiada na problemy opisane w uzasadnieniu do niej. Wskazano w nim wiele aktualnych barier w funkcjonowaniu i rozwoju organizacji pozarządowych, jako form organizacji społeczeństwa.</p> <p>Z projektu nie wynika jednak, w jaki sposób powołanie Narodowego Centrum miałyby się przyczynić do ich zniesienia, a także dlaczego proponowane metody miałyby skuteczniej odpowiadać na potrzeby organizacji niż obecnie dostępne narzędzia i instytucje.</p> <p>2. Prowadzone obecnie konsultacje nad projektem ustawy są krótkie, a faktyczny wpływ przedstawicieli organizacji pozarządowych na wypracowanie ostatecznych rozwiązań będzie niewielki. Organizowane w okresie grudzień 2016-styczeń 2017 spotkania regionalne nie są w istocie „konsultacjami”, nie zapewniają stronie społecznej faktycznego wpływu na kształt nowych rozwiązań.</p> <p>3. Proponowana treść ustawy nie odpowiada na problemy opisane w uzasadnieniu do niej.</p> <p>4. W uzasadnieniu do projektu ustawy wspomina się o kilku z wiodących problemów sektora pozarządowego w Polsce. Wymieniono m.in. niski stan wykorzystania krajowych i europejskich środków publicznych przeznaczonych na budowę kapitału społecznego, niskie zaangażowanie Polaków w wolontariat, zbyt duże uzależnienie organizacji od funduszy publicznych, rozwarstwienie pod względem przychodów. Z dalszej części uzasadnienia nie wynika jednak, w jaki sposób utworzenie Narodowego Centrum, w określonej w projekcie formule, przyczyni się do rozwiązania zdiagnozowanych problemów. Nie wykazano także dlaczego Narodowe Centrum oraz proponowane rozwiązania miałyby rozwiązywać te problemy skuteczniej niż obecnie dostępne narzędzia i instytucje.</p>	<p>Ad. 1. i 3. Uzasadnienie zostało przeredagowane i w obecnej wersji w sposób bardziej czytelny ukazuje cel powołania Narodowego Centrum oraz spodziewanego wpływu na rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.</p> <p>Ad. 2. i 5. Autor uwagi nie przedstawił w jaki sposób przeprowadzone konsultacje miałyby nie zapewnić wpływu na proces legislacyjny. Trudno się zgodzić z uwagą, że spotkania regionalne nie są w istocie konsultacjami i nie zapewniają stronie społecznej faktycznego wpływu na kształt nowych rozwiązań, ponieważ w czasie trwających 6 tygodni konsultacji projektu ustawy Pełnomocnik Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego przy współpracy wojewodów zorganizował 23 regionalne konferencje konsultacyjne we wszystkich regionach kraju z udziałem blisko 1000 osób reprezentujących 854 organizacje pozarządowe. Celem spotkań regionalnych było informowanie lokalnych organizacji o trwających konsultacjach publicznych i o oficjalnych kanałach przeznaczonych do zgłaszania uwag. Celem spotkań było także zainicjowanie dyskusji na temat ustawy, udzielenie odpowiedzi na pojawiające się pytania i wątpliwości, co w zamierzeniu miało spowodować, iż nadsyłane uwagi będą w jak największym stopniu dotyczyły szczegółowych zapisów ustawy. W debacie podczas konferencji jak i w mediach głos zabierali przedstawiciele różnych środowisk pozarządowych. Prezentujący podczas regionalnych konferencji założenia ustawy w swoich wystąpieniach skupili się na przedstawieniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historii idei utworzenia Narodowego Centrum, • założeń Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, nad którym pracuje 5 tematycznych zespołów eksperckich w KPRM,

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>5. Projekt ustawy wprowadza znaczne zmiany w systemie współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi. Za fundamentalne należy uznać pytanie, czy wprowadzenie tych zmian jest uzasadnione w sytuacji, w której nie skonsultowano tego wystarczająco szeroko z organizacjami (o czym więcej dalej) i nie wykazano prawdopodobnego pozytywnego ich wpływu na sytuację III sektora w Polsce. W przytoczonym uzasadnieniu projektodawca nie wskazuje kiedy i gdzie środowisko pozarządowe postulowało utworzenie nowej struktury rządowej o tak zakreślonych kompetencjach.</p> <p>6. Zadania, które mają zostać przypisane do Narodowego Centrum, są obecnie realizowane przez podległy ministrowi konstytucyjnemu departament o dużym dorobku, wypracowanych rozwiązaniach ustawowych i aktów wykonawczych oraz dobrych praktykach wypracowanych z uwzględnieniem czynnego udziału strony pozarządowej. Ponadto z projektu wynika, że programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą uchwalane przez Radę Ministrów. Nigdzie nie zostało jednak sprecyzowane, czym będą owe programy, jaki ma być ich status i zakres przedmiotowy, czy będą mieściły się w innych obowiązujących w tym obszarze strategiach itd. W rezultacie potencjalny zakres tych dokumentów, bardzo ważnych z punktu widzenia środowiska organizacji pozarządowych w Polsce, jest zupełnie niedookreślony i nieprzewidywalny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • założeń oraz celu konsultacji projektu ustawy o Narodowym Centrum, jakim było przedstawienie projektu, wyjaśnienie wątpliwości oraz odpowiedź na pytania uczestników spotkania, • efektów wprowadzenia ustawy, • zakładanych przesunąć kompetencyjnych pomiędzy ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego a Narodowym Centrum, • informacji na temat oficjalnego kanału konsultacyjnego. <p>Wśród pytań, uwag i komentarzy uczestników spotkania najczęściej pojawiały się tematy dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasadności powołania do życia Narodowego Centrum, • struktury i składu personalnego Narodowego Centrum oraz Rady Narodowego Centrum, • zbyt małego udziału reprezentantów organizacji pozarządowych w składzie Narodowego Centrum, • zmian we wnioskach o granty oraz zasad dotyczących sprawozdawczości, • przyszłości Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, • konieczności wsparcia trzeciego sektora na szczeblu samorządowym, • problemu wykluczenia małych organizacji - szczególnie tych pochodzących spoza dużych ośrodków miejskich - z dostępu do środków publicznych, • braku środków finansowych na zapewnienie podstawowych potrzeb organizacji, • zasad i wątpliwości dotyczących przeprowadzanego procesu konsultacji. <p>Podczas konferencji regionalnych, a także innych spotkań poświęconych konsultacji projektu ustawy wyraźnie podkreślano, że ustawa dotyczy przenoszenia kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej, nie wprowadza żadnych nowych regulacji w stosunku do organizacji obywatelskich, a celem powołania nowej instytucji Narodowego Centrum jest</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>stworzenie warunków prawnych i instytucjonalnych niezbędnych do realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Narodowe Centrum – jako agencja wykonawcza – ma wdrażać politykę państwa w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, opartą na zasadach pomocniczości, otwartości, konkurencyjności i przejrzystości. Podczas konsultacji zgłoszono ok. 200 uwag, które w części zostały uwzględnione w prezentowanym projekcie ustawy. Szczegółowy raport z konsultacji zostanie opublikowany na stronie podmiotowej Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego niezwłocznie po zakończeniu procesu uzgodnień projektu ustawy. Tym samym argument o braku wpływu strony społecznej na kształt ustawy jest w opinii projektodawcy nieuzasadniony.</p> <p>Ad. 4. Zadania i rola Narodowego Centrum zostały wskazane w uzasadnieniu do projektu ustawy, w którym wyjaśniono, w jaki sposób Narodowe Centrum będzie wspierać organizacje pozarządowe. Przede wszystkim, projekt ustawy postuluje odejście od dotychczasowego ulokowania jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza.</p> <p>Ponadto, projekt ustawy przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i instytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd. Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wymienione narzędzia są komplementarne z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami pozarządowymi - przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.</p> <p>Ad. 6. Programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą w zasadniczym kształcie opracowywane w ramach tworzenia Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów przez Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego, oraz zespół powołanych w tym celu ekspertów. Następnie, po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, będą one przyjmowane w drodze uchwały przez Radę Ministrów (art. 23 ust. 2 projektu ustawy). Procedura konsultacji jest regulowana przepisami Regulaminu Pracy Rady Ministrów.</p> <p>Niedookreśloność w projektowanej ustawie dokładnego zakresu rzeczowego programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego mających być realizowanych przez Narodowe Centrum wynika z faktu, iż programy te są dopiero na etapie tworzenia i przed konsultowaniem. Szczegółowe określenie przedmiotowo-podmiotowe programów w ustawie odebrałoby rację bytu ich konsultacjom i tworzeniu w przyszłości nowych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p>
199)	Uwagi ogólne	Kuba Wygnański	<p>1. Martwi mnie, że w uzasadnieniu ustawy skwapliwie pomija się fakt stworzenia i działania tzw. Strategicznej Mapy III sektora, a to ona powinna być głównym punktem odniesienia dla działań rządu. W moim przekonaniu rząd nie powinien pisać samodzielnie partytury dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. W pierwszej kolejności powinien mu nie przeszkadzać, w drugiej wspierać je w celach, które ono samo wyznacza i wreszcie bronić go, jeśli jest bezzasadnie atakowany (okazji do tego jest ostatnio niestety wiele).</p>	<p>Ad. 1. Odnosząc się do uwagi o celach powołania Narodowego Centrum, należy stwierdzić, iż utworzenie nowej instytucji zapewni odpowiednie zasoby organizacyjne i finansowe do efektywnego wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Narodowe Centrum będzie również wypełniać zadania do tej pory niewykonywane przez instytucję państwową, a kluczowe dla zapewnienia horyzontalnej koordynacji polityki wspierania rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tj.:</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>Może więcej mogliśmy się dowiedzieć o tym, jakie są zamierzenia rządu w tej sprawie, gdyby przedstawiono zapowiadany program wspierania społeczeństwa obywatelskiego. Niestety na razie niemal nic o nim nie wiadomo. Szkoda, bo logicznie rzecz biorąc, to program ten powinien wyprzedzać tworzenie instytucji takiej jak Narodowe Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. W moim przekonaniu, na tym właśnie polega główna słabość całego przedsięwzięcia legislacyjnego - nie wiadomo, po co w istocie ma być uruchomiona owa instytucja. Nie wynika to żadnych pogłębionych analiz ani oddolnych postulatów przedstawicieli trzeciego sektora.</p> <p>2. W publicznie wyrażanych intencjach pomysłodawców Narodowe Centrum ma pomóc organizacjom i uporządkować rzekomo nieczytelne i niesprawiedliwe reguły dostępu do środków publicznych. Problem w tym, że pogląd, zgodnie, z którym obecne reguły są aż tak złe, nie bazuje na faktach. Nigdzie w uzasadnieniu nie znalazłem rzetelnego dowodu na brak transparentności w dotychczasowym systemie. Oczywiście, jak w każdym systemie, mogą istnieć wady i zdarzać się nawet przypadki naganne (rocznie organizacje i administracja podpisują dziesiątki tysięcy umów), ale nie ma żadnego strukturalnego deficytu w szczególności takiego, który nie mógłby być podlegać korektom w ramach istniejącego systemu. Dostęp do środków publicznych i zasady współpracy z administracją jest całkiem niezłe uregulowany w ustawie o działalności pożytku (prace nad nim trwały długo i zawsze prowadzone były w partnerski sposób między organizacjami, rządem i parlamentem).</p> <p>3. Mimo, że w projekcie mowa jest o konieczności naprawy reguł sam projekt w wielu miejscach unieważnia ich istnienie. W projekcie ustawy raz za razem mowa jest o szerokich, dyskrecyjnych uprawnieniach Prezesa NCSRO do działania poza trybem konkursowym, a także o możliwości całkiem arbitralnego rozwiązywania umów, powoływania i zwalniania asesorów etc. Mam nieodparte wrażenie, że proponowane rozwiązania instytucjonalne zmierzają do tego, by w przyszłości możliwe było uniknięcie publicznego zgorszenia, które ostatnio towarzyszyło np.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie zaangażowania obywateli, organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego w życie publiczne, procesy kształtowania polityk publicznych i podejmowania decyzji; - wspieranie obywatelskiej kontroli nad funkcjonowaniem instytucji publicznych i instytucji zaufania publicznego oraz zwiększenie ich przejrzystości i przestrzegania reguł dobrego rządzenia; - promocja poszanowania i ochrony praw człowieka i praw obywatelskich; - edukacja obywatelska i kształtowanie postaw obywatelskich oraz wspieranie zaangażowania obywateli i organizacji obywatelskich w realizację zadań z zakresu edukacji formalnej i nieformalnej; - udział w realizacji międzynarodowych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, w tym programów współfinansowanych ze środków zagranicznych; - prowadzenie i wspieranie programów badań dotyczących społeczeństwa obywatelskiego; - upowszechnianie informacji w środowisku organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego o planowanych i ogłaszanych konkursach; - popularyzowanie efektów zrealizowanych zadań oraz prowadzenie repozytorium modelowych przedsięwzięć, dobrych praktyk, rezultatów i produktów wypracowanych w ramach programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego; <p>W sensie operacyjnym, z chwilą powstania, Narodowe Centrum przejmie z Departamentu Pożytku Publicznego i Ekonomii Społecznej zarządzanie Funduszem Inicjatyw Obywatelskich (FIO) oraz Funduszem Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego. Narodowe Centrum będzie rozwijało kolejne programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce, w tym Polski Korpus Solidarności (program wspierania wolontariatu długotrwałego), Fundusz Grantów Instytucjonalnych (programy</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>dystrybucji środków z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska. Nie trzeba będzie łamać reguł konkursu – po prostu decyzje zapadną poza nim.</p> <p>4. Na spotkaniach i w wywiadach z ust przedstawicieli KPRM pojawiają się anegdotyczne dowody dotyczące nieprawidłowości np. takie, że w jakimś województwie organizacje wygrywają w konkursach zbyt rzadko. Fakty te podawane są bez przywołania kontekstu, np. tego jak ta proporcja ma się do proporcji organizacji w ogóle, jak i liczby składanych wniosków, i o co w ogóle chodziło w konkursie etc. Całkiem nierozsądne jest założenie, że w każdym konkursie grantowym chodzi o równomierną terytorialnie dystrybucję pieniędzy. Konkursy to nie są „świadcznienia”, ale rywalizacja o to, które wnioski okażą się najlepsze do zrealizowania celów / założeń programu grantowego.</p> <p>5. Nierzetelne są też argumenty dotyczące braku szans na dostęp do publicznych środków ze strony mniejszych organizacji. Jest dokładnie odwrotnie – zarówno jeśli chodzi o środki samorządu (w tym także jako rezultat wprowadzenia inicjatywy lokalnej), jak i środki z funduszy krajowych w tym sam Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (m.in. dzięki regrantingowi i specjalnym kryteriom promującym mniejsze / młodsze organizacje). Z tego wsparcia korzystają tysiące organizacji i inicjatyw. Oczywiście wzięwszy pod uwagę fakt, że np. w FIO liczba zwycięzców to ok. 10% aplikujących łatwo znaleźć niezadowolonych, ale nie ma to związku z wadami FIO, ale przede wszystkim z „wąskim podium”. To, że jest ono takie, wynika z ograniczonej kwoty funduszu (60 mln zł rocznie). Może dowodem większej troski o sektor obywatelski, że strony rządu byłoby to, że rząd zechciałby na ten cel przeznaczać wielokrotność obecnej sumy. Póki co, pomysł na Narodowe Centrum to w moim przekonaniu raczej koncentracja i kontrola już istniejących funduszy w jednym miejscu.</p> <p>6. Odnoszone wrażenie, że szereg wypowiedzi ze strony przedstawicieli obozu rządzącego a w szczególności kontrolowanych przez obóz ten mediów (ważnym wyjątkiem było ty stanowisko Wicepremiera Glińskiego oraz Ministra Lipińskiego) świadomie buduje niechęć jednych organizacji do drugich: tych mniejszych do tych</p>	<p>wspierania rozwoju i zwiększania kompetencji organizacji) czy Fundusz Inicjatyw Edukacyjnych (programy rozwoju uniwersytetów ludowych oraz edukacji obywatelskiej i patriotycznej). Programy te są na etapie założeń, a ich szczegóły są opracowywane we współpracy z reprezentantami społeczeństwa obywatelskiego w ramach prac nad Narodowym Programem Wspierania Społeczeństwa Obywatelskiego.</p> <p>W odniesieniu do uwag dotyczących, w odczuciu autora, nieangażowania sektora w prace nad programami wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, należy zauważyć, że od wiosny 2016 roku trwają prace w zespołach eksperckich Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego nad Narodowym Programem Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Przedstawiciele organizacji pozarządowych, będący członkami zespołów, wnoszą do ich prac swoją wiedzę o funkcjonowaniu sektora, oraz dorobek doświadczeń związanych z inicjatywami wewnątrzsektorowymi, włączając w to inicjatywę Strategicznej Mapy III sektora. Ponadto, wszystkie programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą konsultowane z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (art. 23 ust. 2 w aktualnym projekcie ustawy o Narodowym Centrum). Pierwszym programem wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego wdrażanym przez Narodowe Centrum będzie już istniejący Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020 stanowiący załącznik do uchwały Nr 209/2013 Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013 r. listopada 2013 r.</p> <p>Ad. 2. Jednym z problemów społeczeństwa obywatelskiego w Polsce jest duże rozwarstwienie organizacji, nierówność dostępu do środków publicznych (dotykająca zwłaszcza organizacje młode i małe) i to, że wiele organizacji działających w niektórych obszarach miały w ostatnich latach trudności w zdobyciu publicznego finansowania w ostatnich latach. Narodowe Centrum poprzez granty instytucjonalne dla małych organizacji</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>większych, tych starszych do tych, które pojawiły się niedawno, tych znanych do tych mniej znanych, tych sprzyjających władzy do tych, których celem jest patrzenie władzy na ręce. To z pewnością nie wzmacnia sektora pozarządowego i czyni go „na siłę” częścią i tak bardzo już bolesnych podziałów w Polsce.</p> <p>7. Umiejscowienie Narodowego Centrum w Kancelarii Premiera skraca w sensie dosłownym i symbolicznym łańcuch „dowodzenia” w stosunku do Centrum. To zresztą największa słabość całego pomysłu – owo Centrum jest po prostu agencją wykonawczą rządu. Jego szef ma być powoływany i odwoływany przez Premiera. Rada Centrum ma charakter dekoracyjny - jej opinie nie są wiążące, a jej skład co najmniej niezbalansowany w tym sensie, że złożony w całości z nominacji politycznych i rządowych. Trudno uznać obecność 2 na 7 przedstawicieli rekomendowanych przez RDPP, skoro jej członków ostatecznie także wskazuje Minister Rodziny. Na to, że możliwe są zmiany w tym zakresie wskazywał w jednym z wywiadów Minister Lipiński i mam nadzieję, że istotnie tak się stanie.</p> <p>8. Gdyby chcieć zagwarantować prawdziwą niezależność Centrum od tego i każdego z kolejnych rządów warto zastosować inny rodzaj „władztwa”, np. taki, że prawo wskazywania członków Rady przysługuje np. byłym i aktualnemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich spośród kandydatów zgłaszanych przez organizacje i ich porozumienia. Taka Rada miałaby prawo powoływać i odwoływać Zarząd Narodowego Centrum. Zresztą alternatyw w stosunku sformułowanego w projekcie modelu jest więcej.</p> <p>9. W tym kontekście warto także przypomnieć całkiem niedawną - poważną dyskusję nad wzmocnieniem roli organizacji pozarządowych i środowisk obywatelskich poprzez powołanie czegoś na kształt Rady Dialogu Obywatelskiego (odniesienia do niej można znaleźć także w dokumentach PiS). Przypomnijmy, że założenie tego ciała miały być niejako symetryczne do Rady Dialogu Społecznego. Warto pamiętać, że w tej konstrukcji jest to ciało suwerenne od rządu właśnie po to, żeby być jego realnym partnerem</p>	<p>czy dobór priorytetów konkursów uwzględniający działania, na które w ostatnich latach trudno było zdobyć dofinansowanie, będzie wyrównywało szanse w sektorze organizacji pozarządowych. Pośrednio (poprzez re-granting czy wsparcie szkoleniowe) planuje też wspierać mniej formalne grupy społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Ad. 3. Przepisy dotyczące trybu konkursowego zostały zmienione. Do realizacji zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>W odniesieniu do uprawnień Dyrektora Narodowego Centrum (w pierwotnej wersji projektu ustawy – Prezesa Narodowego Centrum), zostały one określone w przededagowanym art. 8. Z przepisu tego wynika, że do kompetencji Dyrektora Narodowego Centrum należy kierowanie działalnością Narodowego Centrum oraz jest on odpowiedzialny za gospodarkę finansową. Dyrektor Narodowego Centrum przygotowuje między innymi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) projekt rocznego planu finansowego, 2) projekt rocznego planu działalności Narodowego Centrum, 3) roczne sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum, 4) roczne sprawozdanie finansowe Narodowego Centrum, 5) końcowe sprawozdanie z realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. <p>Ad. 4. Uwaga nie dotyczy projektu ustawy.</p> <p>Ad. 5. Uwaga nie dotyczy projektu ustawy, stanowi polemikę z informacjami zawartymi w uzasadnieniu.</p> <p>Ad. 6. Uwaga nie dotyczy projektu ustawy.</p> <p>Ad. 7. W odniesieniu do uwagi o umiejscowieniu Narodowego Centrum w KPRM projektodawca wyjaśnia, że Narodowe Centrum jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, 1948 i 1984 oraz z 2017 r. poz. 191 i 659) powołaną do realizacji zadań w zakresie wskazanym w art. 1 ust. 2, nad którą nadzór sprawować będzie Prezes Rady Ministrów. Jednocześnie, mimo że fizyczne umiejscowienie Narodowego Centrum</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>a nie wasalem. Rada Dialogu Społecznego jest owszem „obsługiwana” przez administrację, ale nie ma władztwa nad partnerami społecznymi. Rząd nie mianuje członków Rady innych niż własnych. Przewodnictwo w Radzie jest naprzemienne (co rok każda ze stron). Ten kierunek zmian w systemie dialogu w Polsce ma charakter ustrojowy - podnoszony jest od bardzo dawna, a jednak nie stał się przedmiotem zainteresowania ani poprzedniego ani obecnego rządu.</p>	<p>będzie dopiero przedmiotem późniejszych ustaleń, projektodawca wyjaśnia, że z całą pewnością nie będzie nim siedziba KPRM. Natomiast zgodnie z projektem ustawy, siedzibą jest m. st. Warszawa. W kontekście uwag dotyczących Rady Narodowego Centrum, należy zauważyć, że aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP oraz członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego. Ponadto, zwiększono udział członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – z pierwotnych dwóch przedstawicieli do 5. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych.</p> <p>Ad. 8. Kompetencje Rzecznika Praw Obywatelskich wynikają z przepisów Konstytucji RP oraz ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich. Zmiana tych przepisów wykracza poza zakres przedmiotowy projektu ustawy oraz jej cel. W skład Rady będzie wchodzić 11 członków, w tym jedynie 4. członków, którzy będą przedstawicielami administracji rządowej. Taki skład personalny Rady zapewni jej niezależność oraz podejmowanie spraw w drodze decyzji podejmowanych większością głosów.</p> <p>Ad. 9. Uwaga nie dotyczy projektu ustawy.</p>
200)	Uwaga ogólna	Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego	<p>1. Proponowana treść ustawy nie odpowiada na problemy opisane w uzasadnieniu do niej. W uzasadnieniu do projektu ustawy wspomina się o kilku z wiodących problemów sektora pozarządowego w Polsce. Wymieniono m.in. niski stan wykorzystania krajowych i europejskich środków publicznych przeznaczonych na budowę kapitału społecznego, niskie zaangażowanie Polaków w wolontariat, zbyt duże uzależnienie organizacji od funduszy publicznych, rozwarstwienie pod względem przychodów. Z dalszej części</p>	<p>Ad. 1. Uzasadnienie zostało przereklamowane i w obecnej wersji w sposób bardziej czytelny ukazuje cel powołania Narodowego Centrum oraz spodziewanego wpływu na rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Jednym z problemów społeczeństwa obywatelskiego w Polsce jest duże rozwarstwienie organizacji, nierówność dostępu do środków publicznych (dotykająca zwłaszcza organizacje młode i małe) i to, że wiele organizacji działających w niektórych obszarach miały</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>uzasadnienia nie wynika jednak, w jaki sposób utworzenie Narodowego Centrum, w określonej w projekcie formule, przyczyni się do rozwiązania zdiagnozowanych problemów. Nie wykazano także dlaczego Narodowe Centrum oraz proponowane rozwiązania miałyby rozwiązywać te problemy skuteczniej niż obecnie dostępne narzędzia i instytucje.</p> <p>2. Z projektu wynika, że programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą uchwalane przez Radę Ministrów. Nigdzie nie zostało jednak sprecyzowane, czym będą owe programy, jaki ma być ich zakres przedmiotowy, czy będą mieściły się w innych obowiązujących w tym obszarze strategiach itd. W rezultacie potencjalny zakres tych dokumentów, bardzo ważnych z punktu widzenia III sektora w Polsce, jest zupełnie niedookreślony i nieprzewidywalny.</p>	<p>w ostatnich latach trudności w zdobyciu publicznego finansowania w ostatnich latach. Narodowe Centrum poprzez granty instytucjonalne dla małych organizacji czy dobór priorytetów konkursów uwzględniający działania, na które w ostatnich latach trudno było zdobyć dofinansowanie, będzie wyrównywało szanse w sektorze organizacji pozarządowych. Pośrednio (poprzez re-granting czy wsparcie szkoleniowe) planuje też wspierać mniej formalne grupy społeczeństwa obywatelskiego. Rozwój organizacji pozarządowych i społeczeństwa obywatelskiego w Polsce napotyka jak wskazano w charakterystyce problemów sektora szereg barier. W intencji twórców niniejszego projektu ustawy, zmiany spowodowane wejściem w życie projektu ustawy mają stanowić remedium na wiele z nich i mają służyć wzmocnieniu instytucjonalnego rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Głównym celem wejścia w życie przepisów projektu ustawy jest stworzenie warunków prawnych i instytucjonalnych niezbędnych do powstania instytucji, której jedynym zadaniem byłaby realizacja programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Narodowe Centrum – jako agencja wykonawcza – ma wdrażać politykę państwa w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, opartą na zasadach otwartości, konkurencyjności i przejrzystości. Projekt ustawy jako element tworzenia i wdrażania Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Polsce ma służyć w dużej mierze także wzmocnieniu rangi zagadnień związanych ze społeczeństwem obywatelskim w Polsce. Przenosi część kompetencji z jednego ministerstwa do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, tworzy specjalną agencję wykonawczą, która ma zajmować się wyłącznie tą problematyką. Projekt ustawy w art. 39 pkt 12 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dodając po rozdziale 6 rozdział 6, którego przepisy tworzą ustawową pozycję Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego. Pełnomocnik ten ustanowiony</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>został w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2016 r. w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego (Dz. U. z 2016 r. poz. 37). Projekt ustawy wprowadza ponadto zmiany do ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z którymi wojewodowie będą posiadać możliwość ustanowienia pełnomocników do spraw społeczeństwa obywatelskiego, którzy celem będzie m.in. ułatwienie dialogu między lokalnymi organizacjami a Narodowym Centrum i Pełnomocnikiem Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego.</p> <p>Ad. 2. Programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą w zasadniczym kształcie opracowywane w ramach tworzenia Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów przez Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego, oraz zespół powołanych w tym celu ekspertów.</p> <p>Następnie, po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, będą one przyjmowane w drodze uchwały przez Radę Ministrów (art. 23 ust. 2 projektu ustawy). Procedura konsultacji jest regulowana przepisami Regulaminu Pracy Rady Ministrów. Niedookreśloność w projektowanej ustawie dokładnego zakresu rzeczowego programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego mających być realizowanych przez Narodowe Centrum wynika z faktu, iż programy te są dopiero na etapie tworzenia i przed konsultowaniem. Szczegółowe określenie przedmiotowo-podmiotowe programów w ustawie odebrałoby rację bytu ich konsultacjom i tworzeniu w przyszłości nowych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
201)	Uwaga ogólna	Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego	<p>W projekcie ustawy nie odniesiono się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - horyzontalnej koordynacji polityk wspierania rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego przez państwo; - poprawie komunikacji poszczególnych aktorów aktywnych na polu wspierania rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego (nie wskazano żadnych mechanizmów czy narzędzi takiej współpracy). 	<p>Zgodnie z intencją projektodawcy, ustawa wprowadza szereg nowych narzędzi i mechanizmów, umożliwiających poprawę horyzontalnej koordynacji polityk państwa w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Przede wszystkim, ustawa o Narodowym Centrum postuluje odejście od dotychczasowego ulokowania jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza.</p> <p>Ponadto, projekt ustawy przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powo-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>łany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiające systematyczne i zinstytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądanym standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd. Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wymienione narzędzia są komplementarne z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami pozarządowymi - przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.</p>
202)	Uwagi ogólne	Stanisław Lipiec	<p>Narodowe Centrum winno być koordynatorem prac samorządów. Moim zdaniem powinno być platformą ekspercką i wsparciem dla samorządów.</p> <p>Doradcy Narodowego Centrum powinni pokazywać samorządom jak powinny funkcjonować konkursy w ich gminach.</p> <p>Prezes Narodowego Centrum, bądź Pełnomocnik winni być organami odwoławczymi od decyzji samorządów w zakresie rozstrzygnięć ostatecznych samorządu, odnośnie udzielania bądź nie organizacjom pozarządowym wsparcia finansowego dla realizacji poszczególnych zadań publicznych.</p>	<p>Projekt ustawy przenosi dotychczasowe kompetencje ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz Narodowego Centrum. Projekt ustawy nie ingeruje w kompetencje jednostek samorządu terytorialnego ani w relacje ich relacje z organizacjami pozarządowymi. Ustawa o Narodowym Centrum wyposaża Pełnomocnika w realne kompetencje dotyczące możliwości opracowania i opiniowania projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także monitorowania jakości współpracy administracji rządowej z organizacjami III sektora.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>Wszystkie konkursy organizowane przez samorzady winny być ogłaszane na ogólnopolskiej platformie koordynowanej, bądź prowadzonej przez Narodowe Centrum.</p> <p>Przeznaczone fundusze na realizację funkcjonowania Narodowego Centrum są nazbyt skromne.</p>	<p>Tym niemniej, również Narodowe Centrum we współpracy i po konsultacjach z sektorem pozarządowym, swoją pracą analityczną i polityką informacyjną, będzie działało aktywnie na rzecz wypracowania dobrych standardów organizowania konkursów.</p>
203)	Uwaga ogólna	Aleksandra Włodarczyk Andrzej Adamski	<p>1. Autorzy projektu nie wykazali w uzasadnieniu jaki sposób proponowane metody miałyby skuteczniej odpowiadać na potrzeby organizacji niż obecnie dostępne</p> <p>2. Nie został także określony sposób udziału strony społecznej w ustalaniu innych ważnych dokumentów, takich jak wspomniane w ustawie programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, zakresy tematyczne, terminy i warunki realizacji projektów, czy też wzory ofert, umów i sprawozdań.</p> <p>3. Prowadzone ostatnio konsultacje nad projektem ustawy mają głównie charakter prezentacji, a faktyczny wpływ przedstawicieli III sektora na wypracowanie ostatecznych rozwiązań jest niewielkie, skoro z góry zapowiedziano, że Narodowe Centrum powstanie już w II kwartale 2017 roku. Organizowane w okresie grudzień 2016-styczeń 2017 spotkania regionalne nie są w istocie konsultacjami - nie zapewniają stronie społecznej faktycznego wpływu na kształt nowych rozwiązań. Należy przypomnieć, że wypracowanie obecnie funkcjonujących mechanizmów zajęło kilka lat i aktywnie włączało stronę społeczną – nie tylko w szlifowanie szczegółów, ale także w kształtowanie głównych założeń relacji władzy publicznej z organizacjami pozarządowymi.</p> <p>4. Proponowana ustawa nie tylko nie gwarantuje rozwiązania problemów III sektora w Polsce, ale wręcz przeciwnie - rodzi ryzyko pogorszenia obecnie funkcjonujących standardów współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz erozję jej fundamentów.</p>	<p>Ad. 1. Uzasadnienie zostało przeredagowane i w obecnej wersji w sposób bardziej czytelny ukazuje cel powołania Narodowego Centrum oraz spodziewanego wpływu na rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.</p> <p>Ad. 2. W odniesieniu do zaangażowania strony społecznej w działalność Narodowego Centrum, będzie ono włączało organizacje obywatelskie w swoją działalność dzięki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnieniu udziału 5 przedstawicieli sektora jako członków Rady Narodowego Centrum, mających wgląd w jego działalność oraz wyrażających opinię na temat kluczowych dokumentów strategicznych; - wdrażaniu programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego uprzednio skonsultowanych z organizacjami; - przeprowadzaniu regularnej ewaluacji wdrażanych programów, nakierowanej na zbadanie ich skuteczności oraz ocenę efektów wśród organizacji biorących udział w programach; - współpracy z niezależnymi ekspertami – pracownikami lub badaczami sektora – w procesie oceny wniosków; - zapewnieniu udziału przedstawicielom sektora w komitetach sterująco-monitorujących wdrażanych programów. <p>Narodowe Centrum będzie skuteczną i przyjazną instytucją dzięki otwartym kanałom komunikacyjnym – przejrzystej stronie internetowej, zrozumiałym materiałom informacyjnym, bezpośrednim kontaktom pracowników Narodowego Centrum z organizacjami w trakcie całego procesu grantowego, spotkaniom informacyjnym w całej Polsce oraz stałej analizie satysfakcji osób i organizacji korzystających z programów Narodowego Centrum.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>Programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą w zasadniczym kształcie opracowywane w ramach tworzenia Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów przez Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego, oraz zespół powołanych w tym celu ekspertów.</p> <p>Następnie, po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, będą one przyjmowane w drodze uchwały przez Radę Ministrów (art. 23 ust. 2 projektu ustawy). Procedura konsultacji jest regulowana przepisami Regulaminu Pracy Rady Ministrów.</p> <p>Ad. 3. Należy zauważyć, że formalne konsultacje trwały 6 tygodni, od 19 grudnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r. Dodatkowo, projekt ustawy, który został poddany konsultacjom (z niewielkimi zmianami) został przedstawiony zespołom ekspertów Pełnomocnika rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego już w połowie listopada ub. roku i pierwsze debaty eksperckie i w ciałach dialogu obywatelskiego odbywały się zanim rozpoczął się formalnie proces konsultacji.</p> <p>Trudno się zgodzić z uwagą, że spotkania regionalne nie są w istocie konsultacjami i nie zapewniają stronie społecznej faktycznego wpływu na kształt nowych rozwiązań, ponieważ w czasie trwających 6 tygodni konsultacji projektu ustawy Pełnomocnik Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego przy współpracy wojewodów zorganizował 23 regionalne konferencje konsultacyjne we wszystkich regionach kraju z udziałem blisko 1000 osób reprezentujących 854 organizacje pozarządowe. Celem spotkań regionalnych było informowanie lokalnych organizacji o trwających konsultacjach publicznych i o oficjalnych kanałach przeznaczonych do zgłaszania uwag. Celem spotkań było także zainicjowanie dyskusji na temat ustawy, udzielenie odpowiedzi na pojawiające się pytania i wątpliwości, co w zamierzeniu miało spowodować, iż nadsy-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>łane uwagi będą w jak największym stopniu dotyczyły szczegółowych zapisów ustawy. W debacie podczas konferencji jak i w mediach głos zabierali przedstawiciele różnych środowisk pozarządowych. Prezentujący podczas regionalnych konferencji założenia ustawy w swoich wystąpieniach skupili się na przedstawieniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historii idei utworzenia Narodowego Centrum, • założeń Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, nad którym pracuje 5 tematycznych zespołów eksperckich w KPRM, • założeń oraz celu konsultacji projektu ustawy o Narodowym Centrum, jakim było przedstawienie projektu, wyjaśnienie wątpliwości oraz odpowiedź na pytania uczestników spotkania, • efektów wprowadzenia ustawy, • zakładanych przesunięć kompetencyjnych pomiędzy ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego a Narodowym Centrum, • informacji na temat oficjalnego kanału konsultacyjnego. <p>Wśród pytań, uwag i komentarzy uczestników spotkania najczęściej pojawiały się tematy dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasadności powołania do życia Narodowego Centrum, • struktury i składu personalnego Narodowego Centrum oraz Rady Narodowego Centrum, • zbyt małego udziału reprezentantów organizacji pozarządowych w składzie Narodowego Centrum, • zmian we wnioskach o granty oraz zasad dotyczących sprawozdawczości, • przyszłości Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, • konieczności wsparcia trzeciego sektora na szczeblu samorządowym, • problemu wykluczenia małych organizacji - szczególnie tych pochodzących spoza dużych ośrodków miejskich - z dostępu do środków publicznych,

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<ul style="list-style-type: none"> • braku środków finansowych na zapewnienie podstawowych potrzeb organizacji, • zasad i wątpliwości dotyczących przeprowadzanego procesu konsultacji. Podczas konferencji regionalnych, a także innych spotkań poświęconych konsultacji projektu ustawy wyraźnie podkreślano, że ustawa dotyczy przenoszenia kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej, nie wprowadza żadnych nowych regulacji w stosunku do organizacji obywatelskich, a celem powołania nowej instytucji Narodowego Centrum jest stworzenie warunków prawnych i instytucjonalnych niezbędnych do realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Narodowe Centrum – jako agencja wykonawcza – ma wdrażać politykę państwa w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, opartą na zasadach pomocniczości, otwartości, konkurencyjności i przejrzystości. Podczas konsultacji zgłoszono ok. 200 uwag, które w części zostały uwzględnione w prezentowanym projekcie ustawy. Szczegółowy raport z konsultacji zostanie opublikowany na stronie podmiotowej Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego niezwłocznie po zakończeniu procesu uzgodnień projektu ustawy. Tym samym argument o braku wpływu strony społecznej na kształt ustawy jest w opinii projektodawcy nieuzasadniony. <p>Ad. 4. Uwaga niejasna – autor nie przedstawił w jaki sposób projekt ustawy miałby stanowić ryzyko dla współpracy organizacji pozarządowych z administracją publiczną oraz powodować erozję jej podstaw.</p>
204)	Uwagi ogólne	Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Radioamatorskich	<p>1. Projekt ustawy nie odpowiada potrzebom sektora organizacji obywatelskich i nie rozwiązuje problemów na które napotykają organizacje w swojej działalności, nie buduje też zaufania do administracji rządowej.</p> <p>2. Proponowany projekt ustawy nie odpowiada na problemy wskazane w uzasadnieniu do niej. W uzasadnieniu właściwie wskazano wiele aktualnych problemów z jakimi stykają się organizacje pozarządowe.</p>	<p>Ad. 1. i 3. Zgodnie z intencją projektodawcy, ustawa wprowadza szereg nowych narzędzi i mechanizmów, umożliwiających poprawę horyzontalnej koordynacji polityk państwa w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Przede wszystkim, ustawa o Narodowym Centrum postuluje odejście od dotychczasowego ułożenia jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>3. Z treści projektu, w jaki sposób powołanie Narodowego Centrum miałyby się przyczynić do ich rozwiązania. Autorzy projektu nie wykazali, dlaczego proponowane rozwiązania miałyby skuteczniej odpowiadać na potrzeby organizacji niż obecnie dostępne narzędzia i instytucje.</p> <p>4. Duże zastrzeżenia budzą prowadzone konsultacje nad projektem ustawy. Były one krótkie, a faktyczny wpływ przedstawicieli organizacji pozarządowych na wypracowanie ostatecznych rozwiązań będzie niewielki, skoro z góry zapowiedziano, że Narodowe Centrum powstanie już w II kwartale 2017 roku. Organizowane w okresie grudzień 2016-styczeń 2017 spotkania regionalne nie są w istocie „konsultacjami”, nie zapewniają stronie społecznej faktycznego wpływu na kształt nowych rozwiązań. Należy przypomnieć, że wypracowanie obecnie funkcjonujących mechanizmów zajęło kilka lat i aktywnie włączało stronę społeczną – nie tylko w szlifowanie szczegółów, ale także w kształtowanie głównych założeń relacji władzy publicznej z organizacjami pozarządowymi.</p> <p>5. W uzasadnieniu do projektu ustawy o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego wspomina się o kilku z wiodących problemów sektora pozarządowego w Polsce. Wymieniono m.in. niski stan wykorzystania krajowych i europejskich środków publicznych przeznaczonych na budowę kapitału społecznego, niskie zaangażowanie Polaków w wolontariat, zbyt duże uzależnienie organizacji od funduszy publicznych, rozwarstwienie pod względem przychodów. Z dalszej części uzasadnienia nie wynika jednak, w jaki sposób utworzenie Narodowego Centrum, w określonej w projekcie formule, przyczyni się do rozwiązania zdiagnozowanych problemów. Nie wykazano także dlaczego Narodowe Centrum oraz proponowane rozwiązania miałyby rozwiązywać te problemy skuteczniej niż obecnie dostępne narzędzia i instytucje.</p> <p>6. Projekt ustawy wprowadza znaczne zmiany w systemie współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi. Za fundamentalne należy uznać pytanie, czy wprowadzenie tych zmian jest uzasadnione w sytuacji, w której nie skonsultowano</p>	<p>wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza.</p> <p>Ponadto, projekt ustawy o Narodowym Centrum przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i instytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>tego wystarczająco szeroko z organizacjami (o czym więcej dalej) i nie wykazano prawdopodobnego pozytywnego ich wpływu na sytuację III sektora w Polsce. W przytoczonym uzasadnieniu projektodawca nie wskazuje kiedy i gdzie środowisko pozarządowe postulowało utworzenie nowej struktury rządowej o tak określonych kompetencjach.</p> <p>7. Nie jest także przewidziany sposób udziału strony społecznej w ustalaniu istotnych dokumentów, takich jak programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (art.23) czy zakresy tematyczne, terminy i warunki realizacji projektów (art. 28 ust.2) w ramach Narodowego Centrum lub wspomniane wzory ofert, umów i sprawozdań. Fakt, że nie są określone w formie ustawy, rozporządzenia lub dokumentu wskazanego w par.19 Regulaminu prac Rady Ministrów sprawia, że nie obowiązują ich niestety wymogi i zasady konsultacji publicznych.</p> <p>8. Mimo że powołanie Narodowego Centrum było zapowiadane od marca ub.r., nie powstały założenia do ustawy, które byłyby przedmiotem konsultacji.</p> <p>9. Projektodawca przewiduje, że Narodowe Centrum będzie zarządzało programami rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (art. 23). Tymczasem szczegóły tych programów nie są znane, nie zostały także poddane głębszym konsultacjom (wyłącznie prezentacjom na bardzo ogólnym poziomie) z przedstawicielami III sektora.</p> <p>10. Nigdzie nie zostało jednak sprecyzowane, czym będą owe programy, jaki ma być ich status i zakres przedmiotowy, czy będą mieściły się w innych obowiązujących w tym obszarze strategiach itd. W rezultacie potencjalny zakres tych dokumentów, bardzo ważnych z punktu widzenia środowiska organizacji pozarządowych w Polsce, jest zupełnie niedookreślony i nieprzewidywalny.</p>	<p>Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Wymienione narzędzia są komplementarne z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami pozarządowymi - przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.</p> <p>Ad. 2. i 5. Uzasadnienie zostało przeredagowane i w obecnej wersji w sposób bardziej czytelny ukazuje cel powołania Narodowego Centrum oraz spodziewanego wpływu na rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.</p> <p>Ad. 4. i 6. Należy zauważyć, że formalne konsultacje trwały 6 tygodni, od 19 grudnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r. Dodatkowo, projekt ustawy, który został poddany konsultacjom (z niewielkimi zmianami) został przedstawiony zespołom ekspertów Pełnomocnika rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego już w połowie listopada ub. roku i pierwsze debaty eksperckie i w ciałach dialogu obywatelskiego odbywały się zanim rozpoczęła się formalnie proces konsultacji.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>Trudno się zgodzić z uwagą, że spotkania regionalne nie są w istocie konsultacjami i nie zapewniają stronie społecznej faktycznego wpływu na kształt nowych rozwiązań, ponieważ w czasie trwających 6 tygodni konsultacji projektu ustawy Pełnomocnik Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego przy współpracy wojewodów zorganizował 23 regionalne konferencje konsultacyjne we wszystkich regionach kraju z udziałem blisko 1000 osób reprezentujących 854 organizacje pozarządowe. Celem spotkań regionalnych było informowanie lokalnych organizacji o trwających konsultacjach publicznych i o oficjalnych kanałach przeznaczonych do zgłaszania uwag. Celem spotkań było także zainicjowanie dyskusji na temat ustawy, udzielenie odpowiedzi na pojawiające się pytania i wątpliwości, co w zamierzeniu miało spowodować, iż nadsyłane uwagi będą w jak największym stopniu dotyczyły szczegółowych zapisów ustawy. W debacie podczas konferencji jak i w mediach głos zabierali przedstawiciele różnych środowisk pozarządowych. Prezentujący podczas regionalnych konferencji założenia ustawy w swoich wystąpieniach skupili się na przedstawieniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historii idei utworzenia Narodowego Centrum, • założeń Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, nad którym pracuje 5 tematycznych zespołów eksperckich w KPRM, • założeń oraz celu konsultacji projektu ustawy o Narodowym Centrum, jakim było przedstawienie projektu, wyjaśnienie wątpliwości oraz odpowiedź na pytania uczestników spotkania, • efektów wprowadzenia ustawy, • zakładanych przesunień kompetencyjnych pomiędzy ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego a Narodowym Centrum, • informacji na temat oficjalnego kanału konsultacyjnego. <p>Wśród pytań, uwag i komentarzy uczestników spotkania najczęściej pojawiały się tematy dotyczące:</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<ul style="list-style-type: none"> • zasadności powołania do życia Narodowego Centrum, • struktury i składu personalnego Narodowego Centrum oraz Rady Narodowego Centrum, • zbyt małego udziału reprezentantów organizacji pozarządowych w składzie Narodowego Centrum, • zmian we wnioskach o granty oraz zasad dotyczących sprawozdawczości, • przyszłości Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, • konieczności wsparcia trzeciego sektora na szczeblu samorządowym, • problemu wykluczenia małych organizacji - szczególnie tych pochodzących spoza dużych ośrodków miejskich - z dostępu do środków publicznych, • braku środków finansowych na zapewnienie podstawowych potrzeb organizacji, • zasad i wątpliwości dotyczących przeprowadzanego procesu konsultacji. <p>Podczas konferencji regionalnych, a także innych spotkań poświęconych konsultacji projektu ustawy wyraźnie podkreślano, że ustawa dotyczy przenoszenia kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej, nie wprowadza żadnych nowych regulacji w stosunku do organizacji obywatelskich, a celem powołania nowej instytucji Narodowego Centrum jest stworzenie warunków prawnych i instytucjonalnych niezbędnych do realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Narodowe Centrum – jako agencja wykonawcza – ma wdrażać politykę państwa w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, opartą na zasadach pomocniczości, otwartości, konkurencyjności i przejrzystości. Podczas konsultacji zgłoszono ok. 200 uwag, które w części zostały uwzględnione w prezentowanym projekcie ustawy. Szczegółowy raport z konsultacji zostanie opublikowany na stronie podmiotowej Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego niezwłocznie po zakończeniu procesu uzgodnień projektu ustawy. Tym samym argument</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>o braku wpływu strony społecznej na kształt ustawy jest w opinii projektodawcy nieuzasadniony.</p> <p>Ad. 7. W odniesieniu do zaangażowania strony społecznej w działalność Narodowego Centrum, będzie ono włączało organizacje obywatelskie w swoją działalność dzięki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnieniu udziału 5 przedstawicieli sektora jako członków Rady Narodowego Centrum, mających wgląd w jego działalność oraz wyrażających opinię na temat kluczowych dokumentów strategicznych; - wdrażaniu programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego uprzednio skonsultowanych z organizacjami; - przeprowadzaniu regularnej ewaluacji wdrażanych programów, nakierowanej na zbadanie ich skuteczności oraz ocenę efektów wśród organizacji biorących udział w programach; - współpracy z niezależnymi ekspertami – pracownikami lub badaczami sektora – w procesie oceny wniosków; - zapewnieniu udziału przedstawicielom sektora w komitetach sterująco-monitorujących wdrażanych programów. <p>Narodowe Centrum będzie skuteczną i przyjazną instytucją dzięki otwartym kanałom komunikacyjnym – przejrzystej stronie internetowej, zrozumiałym materiałom informacyjnym, bezpośrednim kontaktom pracowników Narodowego Centrum z organizacjami w trakcie całego procesu grantowego, spotkaniom informacyjnym w całej Polsce oraz stałej analizie satysfakcji osób i organizacji korzystających z programów Narodowego Centrum.</p> <p>Ad. 8. Ustawa dotyczy przenoszenia kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej i nie wprowadza żadnych nowych regulacji w stosunku do organizacji obywatelskich. Kierując się tymi przesłankami Prezes Rady Ministrów zwolnił organ odpowiedzialny za przygotowanie projektu ustawy od stworzenia założeń do projektu, co jest zgodne z par. 5 ust. 2 Regulaminu Rady Ministrów.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>Ad. 9. Programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą w zasadniczym kształcie opracowywane w ramach tworzenia Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów przez Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego, oraz zespół powołanych w tym celu ekspertów.</p> <p>Następnie, po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, będą one przyjmowane w drodze uchwały przez Radę Ministrów (art. 23 ust. 2 projektu ustawy). Procedura konsultacji jest regulowana przepisami Regulaminu Pracy Rady Ministrów.</p> <p>Ad. 10. Niedookreśloność w projektowanej ustawie dokładnego zakresu rzeczowego programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego mających być realizowanych przez Narodowe Centrum wynika z faktu, iż programy te są dopiero na etapie tworzenia i przed konsultowaniem. Szczegółowe określenie przedmiotowo-podmiotowe programów w ustawie odebrałoby rację bytu ich konsultacjom i tworzeniu w przyszłości nowych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p>
205)	Uwagi ogólne	Forum Darczyńców w Polsce	<ol style="list-style-type: none"> 1. W uzasadnieniu do projektu ustawy nie przedstawiono przekonujących argumentów do stworzenia instytucji o tak szerokich kompetencjach. Problemy wymienione w uzasadnieniu do projektu ustawy mogą być – naszym zdaniem - rozwiązane na gruncie obowiązujących przepisów w drodze tworzenia dobrych praktyk lub nieznacznych modyfikacji prawa. 2. Sektor obywatelski znacznie skuteczniej można wzmocnić w drodze m.in. zmian przepisów podatkowych zachęcających do filantropii, przez upowszechnienie i rozwinięcie edukacji obywatelskiej w szkołach oraz rzetelne przedstawianie tematyki działań obywatelskich i organizacji pozarządowych w mediach. 3. Najprostszym rozwiązaniem problemów organizacji pozarządowych, na które odpowiadać ma Narodowe Centrum, jest uproszczenie oraz ujednoczenie procedur i formularzy konkursowych ze 	<p>Ad. 1. i 14.</p> <p>Uzasadnienie zostało przeredagowane i w obecnej wersji w sposób bardziej czytelny ukazuje cel powołania Narodowego Centrum oraz spodziewanego wpływu na rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.</p> <p>Ad. 2. Autor uwagi wymienia działania mające wzmocnić sektor obywatelski, które będą efektywnie i długofalowo wdrażane właśnie dzięki utworzeniu nowej instytucji. Narodowe Centrum zapewni odpowiednie zasoby organizacyjne i finansowe do wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Narodowe Centrum będzie również wypełniać zadania do tej pory niewykonywane przez jedną instytucję państwową, a kluczowe dla zapewnienia horyzontalnej koordynacji</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>środków publicznych, odformalizowanie rozliczania dotacji, uproszczenie sprawozdawczości.</p> <p>4. Tryb pracy nad projektem nie spełnia dobrych standardów prac legislacyjnych. Stoimy na stanowisku, że dobre prawo powinno być poprzedzone rzetelnym badaniem potrzeb, publiczną dyskusją na temat wyników takiego badania, konsultacjami społecznymi na temat założeń do ustawy i samego projektu. W przypadku projektu ustawy takiego badania potrzeb ani szerokiej dyskusji na ten temat nie było.</p> <p>5. Projekt ustawy powstał też z pominięciem etapu pisania założeń, co w przypadku projektu, którego przedmiotem są fundamentalne zmiany w relacji administracji publicznej z organizacjami obywatelskimi, budzi nasze poważne zastrzeżenia.</p> <p>6. Dopiero dnia 13 grudnia 2016 r. został upubliczniony projekt – wcześniej od wielu miesięcy można się było spotkać z publicznymi zapowiedziami zmian formułowanymi przez pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego, ale nie były one podparte formalnym projektem ustawy ani założeniami do niego – nie można ich zatem uznać za konsultacje społeczne. Półtora miesiąca, wliczając w to okres świąteczny, to stanowczo za krótki okres czasu na rzetelne konsultacje społeczne stanowiące niezbędny warunek dobrego prawa dla obywateli.</p> <p>7. Zapowiedzi Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego, że Narodowe Centrum ma zacząć działać w drugim kwartale pokazują, budzą obawy, że decyzja Rządu o utworzeniu Narodowego Centrum jest już podjęta a konsultacje społeczne są fałszywe.</p> <p>8. W przypadku braku wzoru umowy warunki zaproponowane przez Prezesa Narodowego Centrum różnym organizacjom będą mogły się istotnie różnić, a zatem niektóre organizacje będą mogły mieć bardziej korzystne warunki w umowie niż inne (np. w zakresie sprawozdawczości, możliwości rozwiązania umowy, wstrzymania dofinansowania lub wezwania do zwrotu dotacji).</p> <p>9. Projekt rodzi poważne ryzyko, że środki publiczne będą dystrybuowane według preferencji Prezesa Narodowego Centrum, który może faworyzować subiektywnie wybrane organizacje.</p>	<p>polityki wspierania rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie zaangażowania obywateli, organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego w życie publiczne, procesy kształtowania polityk publicznych i podejmowania decyzji; - wspieranie obywatelskiej kontroli nad funkcjonowaniem instytucji publicznych i instytucji zaufania publicznego oraz zwiększenie ich przejrzystości i przestrzegania reguł dobrego rządzenia; - promocja poszanowania i ochrony praw człowieka i praw obywatelskich; - edukacja obywatelska i kształtowanie postaw obywatelskich oraz wspieranie zaangażowania obywateli i organizacji obywatelskich w realizację zadań z zakresu edukacji formalnej i nieformalnej; - udział w realizacji międzynarodowych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, w tym programów współfinansowanych ze środków zagranicznych; - prowadzenie i wspieranie programów badań dotyczących społeczeństwa obywatelskiego; - upowszechnianie informacji w środowisku organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego o planowanych i ogłaszanych konkursach; - popularyzowanie efektów zrealizowanych zadań oraz prowadzenie repozytorium modelowych przedsięwzięć, dobrych praktyk, rezultatów i produktów wypracowanych w ramach programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego; <p>W sensie operacyjnym, z chwilą powstania, Narodowe Centrum przejmie z Departamentu Pożytku Publicznego i Ekonomii Społecznej zarządzanie Programem Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) oraz Funduszem Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego. Narodowe Centrum będzie rozwijało kolejne programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>10. Przejęcie programu FIO przez Narodowe Centrum w kształcie określonym w projekcie ustawy stanowi krok wstecz wobec regulacji prawnych i dobrych praktyk obowiązujących obecnie. Przeczy również zasadom otwartości, konkurencyjności, przejrzystości i efektywności.</p> <p>11. Jest niezrozumiałe, dlaczego projekt ustawy, którego sama nazwa sugeruje, że powinien dotyczyć przede wszystkim Narodowego Centrum, wprowadza tak daleko posunięte zmiany we współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi na gruncie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>12. Projekt unieważnia również wzór sprawozdania OPP i zapowiada wprowadzenie nowego wzoru. Publicznie dostępne sprawozdania OPP są ważnym narzędziem kontroli organizacji przez podatników i organy nadzoru. Obecnie obowiązujący wzór sprawozdania powstał na bazie analizy dotychczasowych doświadczeń w procesie pogłębionych konsultacji z organizacjami pozarządowymi.</p> <p>13. Środki publiczne będą dystrybuowane w mniej przejrzysty sposób są zmiany dotyczące Funduszu Inicjatyw Obywatelskich (dalej: FIO) – zgodnie z projektem FIO zostanie przejęte przez Narodowe Centrum lecz będzie obowiązywać bez nadzorującego go obecnie Komitetu Monitorującego – Sterującego i bez otwartego naboru na ekspertów oceniających wnioski, co gwarantowało bezstronność i rzetelność ocen.</p> <p>14. W uzasadnieniu do projektu nie wskazano również, w jaki sposób projekt odpowiada na problemy zdiagnozowane w uzasadnieniu i czy opisanych problemów nie można rozwiązać z wykorzystaniem obecnego systemu prawnego, na gruncie obecnej regulacji prawnych.</p>	<p>Polsce, w tym Polski Korpus Solidarności (program wspierania wolontariatu długotrwałego), Fundusz Grantów Instytucjonalnych (programy wspierania rozwoju i zwiększania kompetencji organizacji) czy Fundusz Inicjatyw Edukacyjnych (programy rozwoju uniwersytetów ludowych oraz edukacji obywatelskiej i patriotycznej). Programy te są na etapie założeń, a ich szczegóły są opracowywane we współpracy z reprezentantami społeczeństwa obywatelskiego w ramach prac nad Narodowym Programem Wspierania Społeczeństwa Obywatelskiego.</p> <p>Ad. 3. W odniesieniu do proponowanych przez autora uwagi działań Narodowego Centrum, należy zauważyć, iż jednym z zadań Narodowego centrum będzie popularyzowanie efektów zrealizowanych zadań oraz prowadzenie repozytorium modelowych przedsięwzięć, dobrych praktyk, rezultatów i produktów wypracowanych w ramach programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Ponadto, ustawa o Narodowym Centrum wyposaży Pełnomocnika w realne kompetencje dotyczące możliwości opracowania i opiniowania projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także monitorowania jakości współpracy administracji rządowej z organizacjami III sektora. Tym niemniej, również Narodowe Centrum we współpracy i po konsultacjach z sektorem pozarządowym, będzie działać aktywnie na rzecz wypracowania dobrych standardów organizowania konkursów.</p> <p>Ad. 4. i 5. Ustawa dotyczy przenoszenia kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej i nie wprowadza żadnych nowych regulacji w stosunku do organizacji obywatelskich. Kierując się tymi przesłankami Prezes Rady Ministrów zwolnił organ odpowiedzialny za przygotowanie projektu ustawy od stworzenia założeń do projektu, co jest zgodne z par. 5 ust. 2 Regulaminu Rady Ministrów.</p> <p>Ad. 6. i 7. Nie można zgodzić się z opinią, iż konsultacji projektu ustawy o Narodowym Centrum nie można uznać za konsultacje. Należy zauważyć, że formalne konsultacje trwały 6 tygodni, od 19 grudnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r. Dodatkowo, projekt</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>ustawy, który został poddany konsultacjom (z niewielkimi zmianami) został przedstawiony zespołom ekspertów Pełnomocnika rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego już w połowie listopada ub. roku i pierwsze debaty eksperckie i w ciałach dialogu obywatelskiego odbywały się zanim rozpoczęła się formalnie proces konsultacji.</p> <p>Trudno się zgodzić z uwagą, że spotkania regionalne nie są w istocie konsultacjami i nie zapewniają stronie społecznej faktycznego wpływu na kształt nowych rozwiązań, ponieważ w czasie trwających 6 tygodni konsultacji projektu ustawy Pełnomocnik Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego przy współpracy wojewodów zorganizował 23 regionalne konferencje konsultacyjne we wszystkich regionach kraju z udziałem blisko 1000 osób reprezentujących 854 organizacje pozarządowe. Celem spotkań regionalnych było informowanie lokalnych organizacji o trwających konsultacjach publicznych i o oficjalnych kanałach przeznaczonych do zgłaszania uwag. Celem spotkań było także zainicjowanie dyskusji na temat ustawy, udzielenie odpowiedzi na pojawiające się pytania i wątpliwości, co w zamierzeniu miało spowodować, iż nadsyłane uwagi będą w jak największym stopniu dotyczyły szczegółowych zapisów ustawy. W debacie podczas konferencji jak i w mediach głos zabierali przedstawiciele różnych środowisk pozarządowych. Prezentujący podczas regionalnych konferencji założenia ustawy w swoich wystąpieniach skupili się na przedstawieniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historii idei utworzenia Narodowego Centrum, • założeń Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, nad którym pracuje 5 tematycznych zespołów eksperckich w KPRM, • założeń oraz celu konsultacji projektu ustawy o Narodowym Centrum, jakim było przedstawienie projektu, wyjaśnienie wątpliwości oraz odpowiedź na pytania uczestników spotkania, • efektów wprowadzenia ustawy,

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<ul style="list-style-type: none"> • zakładanych przesunięć kompetencyjnych pomiędzy ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego a Narodowym Centrum, • informacji na temat oficjalnego kanału konsultacyjnego. <p>Wśród pytań, uwag i komentarzy uczestników spotkania najczęściej pojawiały się tematy dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasadności powołania do życia Narodowego Centrum, • struktury i składu personalnego Narodowego Centrum oraz Rady Narodowego Centrum, • zbyt małego udziału reprezentantów organizacji pozarządowych w składzie Narodowego Centrum, • zmian we wnioskach o granty oraz zasad dotyczących sprawozdawczości, • przyszłości Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, • konieczności wsparcia trzeciego sektora na szczeblu samorządowym, • problemu wykluczenia małych organizacji - szczególnie tych pochodzących spoza dużych ośrodków miejskich - z dostępu do środków publicznych, • braku środków finansowych na zapewnienie podstawowych potrzeb organizacji, • zasad i wątpliwości dotyczących przeprowadzanego procesu konsultacji. <p>Podczas konferencji regionalnych, a także innych spotkań poświęconych konsultacji projektu ustawy wyraźnie podkreślano, że ustawa dotyczy przenoszenia kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej, nie wprowadza żadnych nowych regulacji w stosunku do organizacji obywatelskich, a celem powołania nowej instytucji Narodowego Centrum jest stworzenie warunków prawnych i instytucjonalnych niezbędnych do realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Narodowe Centrum – jako agencja wykonawcza – ma wdrażać politykę państwa w zakresie roz-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>woju społeczeństwa obywatelskiego, opartą na zasadach pomocniczości, otwartości, konkurencyjności i przejrzystości. Podczas konsultacji zgłoszono ok. 200 uwag, które w części zostały uwzględnione w prezentowanym projekcie ustawy. Szczegółowy raport z konsultacji zostanie opublikowany na stronie podmiotowej Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego niezwłocznie po zakończeniu procesu uzgodnień projektu ustawy. Tym samym argument o braku wpływu strony społecznej na kształt ustawy jest w opinii projektodawcy nieuzasadniony.</p> <p>Ad. 8. W aktualnym brzmieniu projektu ustawy otwarty konkurs ofert oraz tryb realizacji zadań Narodowego Centrum będzie się odbywał na podstawie dotychczasowych przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku ze zmianą kompetencyjną, którą wprowadzi ustawa, odpowiednie zapisy Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zostaną zmienione, i tak, np. art. 19 pkt 2 wspomnianej ustawy przekazuje, dotychczas wykonywane przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, zadania określenia, w drodze rozporządzenia, ramowych wzór umów Prezesowi Rady Ministrów.</p> <p>Ad. 9. Uwaga niejasna, autor nie precyzuje, które zapisy projektu ustawy i z jakiego powodu będą powodowały ryzyko faworyzowania wybranych organizacji przy dystrybuowaniu środków publicznych.</p> <p>Ad. 10. Uwaga niejasna, autor uwagi nie precyzuje na jakiej podstawie wnioskuje, iż przejęcie programu FIO przez Narodowe Centrum w kształcie określonym w projekcie ustawy stanowi krok wstecz wobec regulacji prawnych i dobrych praktyk obowiązujących obecnie. Projekt ustawy nie zmienia Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Program FIO regulowany jest uchwałą Rady Ministrów i projekt ustawy nie zawiera przepisów, które zmieniają tę uchwałę. Aktualny projekt ustawy w art. 42 ust. 2 precyzuje, iż „Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020 stanowiący załącznik do uchwały Nr</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>209/2013 Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013 r. staje się programem wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w rozumieniu art. 23 ust. 1 niniejszej ustawy”. Projekt ustawy przenosi kompetencje ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego dotyczące działalności pożytku publicznego. Ewentualne zmiany w Programie FIO w zakresie jego priorytetów i zasad jego funkcjonowania będą przedmiotem konsultacji z organizacjami pozarządowymi. Ponadto, w aktualnym brzmieniu projektu ustawy otwarty konkurs ofert oraz tryb realizacji zadań Narodowego Centrum będzie się odbywał na podstawie dotychczasowych przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a więc obowiązujący będzie również art. 5 ust. 1 wspomnianej ustawy, który określa na jakich zasadach odbywa się współpraca między organami administracji publicznej i organizacjami pozarządowymi - na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowego Centrum.</p> <p>Ad. 11. Projekt ustawy dotyczy przenoszenia kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej i nie wprowadza żadnych nowych regulacji w stosunku do organizacji obywatelskich.</p> <p>Ad. 12. Projekt ustawy w żadnym z przepisów nie unieważnia wzorów sprawozdania OPP. Utrzymanie w mocy dotychczasowych aktów wykonawczych jest typowym rozwiązaniem legislacyjnym stosownym w sytuacji, gdy w związku ze zmianą przepisów dotychczasowych, zmieni się organ upoważniony do wydania danego aktu wykonawczego, a nowy organ należy do kategorii organów wyposażonych przez Konstytucję RP do tworzenia aktów tego samego rodzaju, co organ dotychczasowy. Z taką sytuacją będziemy mieli do czynienia w dniu wejścia w życie projektowanych przepisów, gdzie ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego zastąpi Prezes Rady Ministrów, w zakresie w jakim minister ten upoważniony był do wy-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>dania rozporządzeń na podstawie przepisów zawartych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ustawodawca może zachować te akty wykonawcze, które nie są niezgodne z nową lub znowelizowaną ustawą. Z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia, a poczyniona uwaga jest bezprzedmiotowa w świetle zasad techniki prawodawczej.</p> <p>Ad. 13. W aktualnym brzmieniu projektu ustawy otwarty konkurs ofert oraz tryb realizacji zadań Narodowego Centrum będzie odbywał się na podstawie dotychczasowych przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p>
206)	Uwagi ogólne	Fundacja Rodzić po Ludzku	<p>1. Proponowane zapisy w projekcie ustawy nie gwarantują stosowania zasad pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności oraz sprawiedliwości.</p> <p>2. Zaproponowane rozwiązania nie rozwiązują problemów opisanych w uzasadnieniu do projektu.</p> <p>3. Organy powoływane przez Narodowe Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego posiadają wyjątkowo szeroko i nieprecyzyjnie określone kompetencje, w szczególności decyzyjne i kontrolne, co sugeruje zamknięty charakter owej instytucji, a nieoparty na dialogu społecznym i poszanowaniu praw organizacji pozarządowych.</p> <p>4. Przedstawiony projekt stwarza ryzyko, że rzeczywisty wpływ organizacji pozarządowych na stanowienie prawa i istotne decyzje będzie iluzoryczny, a głos organizacji marginalizowany.</p> <p>5. Zapisy projektu przewidują odłączenie organizacji pozarządowych od konsultacji w procesie stanowienia prawa dotyczącego organizacji pozarządowych.</p>	<p>Ad. 1. W art. 28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>Natomiast w art. 5 ust. 1 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano, że organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowe Centrum.</p> <p>Ad. 2. Uzasadnienie zostało przeredagowane i w obecnej wersji w sposób bardziej czytelny ukazuje cel powołania Narodowego Centrum oraz spodziewanego wpływu na rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.</p> <p>Ad. 3. Kompetencje organów zostały wyraźnie wskazane w projekcie ustawy.</p> <p>Ad. 4. i 5. W projekcie brak jest przepisów, które uniemożliwiłyby organizacjom pozarządowym branie aktywnego udziału w procesie stanowienia prawa. Zasady dotyczące udziału organi-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				zacji pozarządowych w procesie konsultacji publicznych regulują zupełnie inne przepisy prawa. Niemniej jednak projektodawca pragnie zauważyć, że podstawą działalności Narodowego Centrum będą programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą partycypacyjnie opracowywane. Programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (jako dokument rządowy), będą procedowane zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), czyli podlegać będą procesowi uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych m.in. z organizacjami pozarządowymi. Ponadto, obecne brzmienie art. 23 ust. 2 projektu ustawy nakłada na Radę Ministrów obowiązek przeprowadzania konsultacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
207)	Uwaga ogólna	Akademia Liderów	Narodowe Centrum ma być instytucją właściwą dla administracji rządowej w sprawach sprecyzowanych w Ustawie i realizującą je w ramach zadań publicznych. Innymi słowy, Ustawa powierzy ich wykonywanie odrębnej osobie prawnej, jako podmiotowi także prawa prywatnego. W takim przypadku zasadne jest doprecyzowanie, na ile to powierzenie obejmuje obszar władztwa publicznego, a na ile jedynie w zakresie realizacyjnym w drodze czynności prawnych. Jak wynika z projektowanych regulacji, zdecydowana większość zadań będzie realizowana aktami prawa cywilnego, umowami, z związku z realizacją projektów w ramach wsparcia lub zlecenia do działalności niepublicznej.	Kompetencje Narodowego Centrum w ramach tzw. władztwa administracyjnego będą wynikać z przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Umowy zawierane w ramach otwartych konkursów ofert będą umowami zawieranymi w ramach szeroko rozumianych czynności cywilnoprawnych.
208)	Uwaga ogólna	Akademia Liderów	Z proponowanych przepisów wynika, że podstawowym zadaniem Narodowego Centrum będzie zarządzanie programami rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, które będzie uchwałać Rada Ministrów. Mając na uwadze, iż nie ma ustawowego określenia zakresu rzeczowego (przedmiotowo i podmiotowo) programów rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, ani też nie jest nigdzie sprecyzowane (także w innych ustawach), że muszą stanowić one	Programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą w zasadniczym kształcie opracowywane w ramach tworzenia Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów przez Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego, oraz zespół powołanych w tym celu ekspertów. Następnie, po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>element którejś ze strategii przepisanych ustawą- czyli, że będą się mieścić co najmniej w jakiejś strategii zintegrowanej, jeśli już nie w Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju – oznacza to, że w istocie zakres i przedmiot „zarządu” tylko na wniosek Prezesa Narodowego Centrum będą ustalane każdorazowo uchwałami Rady Ministrów, którymi będą przyjmowane lub zmieniane kolejne programy. Zaproponowane rozwiązanie może stwarzać problemy natury organizacyjnej i zarządczej.</p>	<p>oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, będą one przyjmowane w drodze uchwały przez Radę Ministrów (art. 23 ust. 2 projektu ustawy). Procedura konsultacji jest regulowana przepisami Regulaminu Pracy Rady Ministrów. Niedookreśloność w projektowanej ustawie dokładnego zakresu rzeczowego programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego mających być realizowanych przez Narodowego Centrum wynika z faktu, iż programy te są dopiero na etapie tworzenia i przed konsultowaniem. Szczegółowe określenie przedmiotowo-podmiotowe programów w ustawie odebrałoby rację bytu ich konsultacjom i tworzeniu w przyszłości nowych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p>
209)	Uwaga ogólna	Akademia Liderów	<p>Mając na uwadze cele i zadania, które można wyprowadzić z projektowanych przepisów, uznać należy, że podstawową sprawą jest jednak zakres obszaru aktywności społeczeństwa obywatelskiego, który to rozwój ma “wspierać” Narodowe Centrum realizując je jako swoje zadanie publiczne. Trzeba zauważyć, iż społeczeństwo obywatelskie obejmuje w swoim obszarze aktywności zarówno sprawy związane podmiotowo z aktywnością określonych osób, jak i też - od strony przedmiotowej – sprawy, na które aktywność instytucji społeczeństwa obywatelskiego jest skierowana. Czasami oba te obszary się pokrywają. Tak więc dla przykładu, w zakresie rozwoju i prowadzenia turystyki, działalności sportowej – z jednej strony będą tam aktywne osoby, które zajmują się i chcą uprawiać turystykę i sport, a z drugiej organizują się dla organizacji i wspierania działalności sportowej i turystycznej czy gospodarczej w tym zakresie. Podobnie, osoby niepełnosprawne np. niewidome czy też niesprawne ruchowo organizują się – w zakresie niepełnosprawności – dla funkcjonowania w społeczeństwie i współdziałania w zakresie realizacji na ich rzecz zadań publicznych, jak i dla reprezentacji tej grupy beneficjentów do różnego typu zadań publicznych i alokacji środków publicznych w interesie ogółu. Oczywiście w tym obszarze także występują zakresy pokrywające się z</p>	<p>Uwaga ogólna, nie dotyczy konkretnych zapisów projektu Ustawy o Narodowym Centrum.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			zakresami zadań publicznych, jak i te obszary, których decydującym wątkiem są sprawy społeczne i obywatelskie związane z samorządnością, funkcjonowaniem państwa i określonych grup społecznych. Wreszcie są to uczestnicy dialogu społecznego w tym podstawowym rozumieniu konstytucyjnym, o jakim mowa w preambule Konstytucji, jak i w jej art. 20.	
210)	Uwaga ogólna	Akademia Liderów	<p>1. Uwzględniając pełne objęcie regulacją obszaru o którym mowa wyżej oraz zestawiając z kompetencjami Narodowego Centrum skomentowanymi w punkcie 4 i 5, trzeba zauważyć iż bardzo istotnym okaże się to w jakim akcie i na jakim szczeblu będzie rozstrzygane jaka część środków zostanie ulokowana na określone pola aktywności organizacji funkcjonujących w tym szeroko rozumianym obszarze społeczeństwa obywatelskiego. Ten istotny dyalemat aksjologiczny, ważenia problemów, celów i trosk w takich obszarach jak: przyroda i środowisko, niepełnosprawność i zdrowie ludzi, kultura oraz sport i turystyka czy też w obszarach wsparcia zadań publicznych państwa na przykład straże ochotnicze, czy różnego typu domy, zakłady i placówki opieki społecznej, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, walka z ubóstwem i wykluczeniem – zasługują na większe wsparcie, większą uwagę i bardziej ukierunkowane dedykowanie środków, czy też łączenia ze wsparciem środkami zewnętrznymi dla uczestnictwa w programach finansowanych m. in. Z programów operacyjnych UE i EOG lub na przykład NCBR, NCN, NFOŚ, PEFRON itp.</p> <p>2. Przechodząc teraz do zastrzeżenia, które w tym kontekście należy postawić, to brak jest zarówno na poziomie tworzenia programów, planów, jak i w kompetencjach Rady Narodowego Centrum i Rady Ministrów zasad, przesłanek czy warunków, które by wprowadzały podstawowe reguły w planowaniu i realizacji dystrybucji środków mając na uwadze zarówno ważenie celów wynikających z przepisanych zadań publicznych, jak i trosk społecznych, które kierują aktywnością obywatelską. Przy braku w normach materialnych takich regulacji oraz związania decydentów w normach formalnych, procedur, odpowiednimi przesłankami, pozostanie pełne uznanie administracyjne i całkowita swoboda alokacji środków publicznych i wspierania działaniami</p>	<p>Ad. 1. uwaga ogólna, nie dotyczy konkretnych zapisów projektu Ustawy o Narodowym centrum</p> <p>Ad. 2. Nie można się zgodzić z opinią, że brak określenia w projekcie ustawy zakresu przedmiotowego programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będzie powodował „pełne uznanie administracyjne” i „całkowitą swobodę”. Programy te będą w zasadniczym kształcie opracowywane w ramach tworzenia Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów przez Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego, oraz zespół powołanych w tym celu ekspertów. Następnie, po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, będą one przyjmowane w drodze uchwały przez Radę Ministrów (art. 23 ust. 2 projektu ustawy). Procedura konsultacji jest regulowana przepisami Regulaminu Pracy Rady Ministrów.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			przez Narodowe Centrum różnych działalności wedle swobodnego wyboru w obszarze różnych aktywności społeczeństwa obywatelskiego.	
211)	Uwagi ogólne	Akademia Liderów	Wreszcie trzeba zauważyć, iż społeczeństwo obywatelskie w ujęciu largo obejmuje aktywność – zarówno w obszarze samorządów i samorządności (także tych obligatoryjnych, jak i fakultatywnych) – tak organizowanie się wedle zawodów, zainteresowań, działalności, jak też aktywności religijnej, czy nawet politycznej. Dlatego też zawsze dysponowanie środkami publicznymi i wspieranie aktywności społecznej w obszarze społeczeństwa obywatelskiego będzie bardzo cenzurowane, poddawane krytyce. Ta z kolei teza wymagałaby uważniejszego spojrzenia i przejrzystej regulacji dla zapewnienia takiej reprezentacji, na poziomie odpowiedniej rady wewnątrz lub na zewnątrz Narodowego Centrum, która by zapewniała właściwe przestrzeganie zasady równego traktowania NGO-sów przez władze publiczne.	Uwaga ogólna, nie dotyczy konkretnych zapisów projektu Ustawy o Narodowym Centrum
212)	Uwagi ogólne	Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę	<p>1. Projektowana treść ustawy nie odpowiada na podstawowe problemy społeczeństwa obywatelskiego w tym współpracy Instytucji publicznych z organizacjami pozarządowymi, o których mowa jest w uzasadnieniu do projektu. Zadania, które mają zostać przypisane do Narodowego Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, są realizowane przez departament Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na podstawie ustaw i aktów wykonawczych oraz dobrych praktyk, wypracowanych przez lata z uwzględnieniem czynnego udziału organizacji pozarządowych. Nie ma potrzeby zmiany tej praktyki, jedynie trzeba pewnych uzupełnień i korekt.</p> <p>2. Nie jest także przewidziany żaden sposób udziału strony społecznej w ustalaniu istotnych dokumentów takich jak programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, czy zakresy tematyczne, terminy i warunki realizacji projektów w ramach Narodowego Centrum lub nowe wzory ofert, umów i sprawozdań.</p>	Ad 1. Zgodnie z intencją projektodawcy, ustawa wprowadza szereg nowych narzędzi i mechanizmów, umożliwiających poprawę horyzontalnej koordynacji polityk państwa w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Przede wszystkim, ustawa o Narodowym Centrum postuluje odejście od dotychczasowego ułożenia jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza.</p> <p>Ponadto, projekt ustawy przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i zinstytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd.</p> <p>Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wymienione narzędzia są komplementarne</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami pozarządowymi - przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.</p> <p>Ad 2. Zasady dotyczące udziału organizacji pozarządowych w procesie konsultacji publicznych, w tym w procesie stanowienia prawa, regulują zupełnie inne przepisy prawa. Projekt ustawy w żaden sposób zasady tych nie zmienia. Niemniej jednak projektodawca pragnie zauważyć, że podstawą działalności Narodowego Centrum będą programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą partycypacyjnie opracowywane. Programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (jako dokument rządowy), będą procedowane zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), czyli podlegać będą procesowi uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych m.in. z organizacjami pozarządowymi. Ponadto, obecne brzmienie art. 23 ust. 2 projektu ustawy nakłada na Radę Ministrów obowiązek przeprowadzania konsultacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p>
213)	Uwagi ogólne	Fundacja Sedeka „Zdążyć z Pomocą” Fundacja Dzieciom „Zdążyć z Pomocą”	1. Proponowane przepisy także naszym zdaniem nie gwarantują stosowania przez rządową agendę wobec NGO zasad pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności oraz sprawiedliwości. Rzeczywiście wiele istotnych propozycji, dla przykładu tryb konkursowy lub mechanizmy kontrolne, są na tyle niedookreślone, iż zezwalają na dowolną ich interpretację.	Ad 1. W art. 28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Natomiast w art. 5 ust. 1 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano, że organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>2. Organy powoływane przez Narodowe Centrum posiadają wyjątkowo szeroko i nieprecyzyjnie określone kompetencje, w szczególności władcze i kontrolne, co sugeruje taki charakter owej agendy a nieoparty na dialogu społecznym i poszanowaniu praw organizacji pozarządowych.</p> <p>3. Nadto w przedstawionym projekcie rzeczywisty wpływ organizacji pozarządowych na stanowienie prawa i istotne decyzje jest iluzoryczny, a głos NGO zmarginalizowany.</p> <p>4. Rada Narodowego Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego posiada niewielkie kompetencje, a skład marginalizuje przedstawicieli NGO, dopuszczając pracę nawet bez reprezentantów organizacji pozarządowych.</p> <p>5. Pełnomocnik Rządu ds. Społeczeństwa obywatelskiego posiada ogromne kompetencje, zdecydowanie nieproporcjonalne wobec kompetencji ww. Rady, przy czym jest to organ powoływany przez Rząd, a nie wybierany i kolegialny. Obecny kształt wspomnianego organu wskazuje niestety na jego zadania i kompetencje władcze.</p> <p>6. System " oceny wniosków" jest nieprzejrzysty i koliduje z rozwiązaniami zamieszczonymi w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. 2016 poz. 1817).</p> <p>7. Zapisy projektu przewidują odłączenie NGO (ww. Rady) od konsultacji w procesie stanowienia prawa dotyczącego organizacji pozarządowych.</p> <p>8. Dodatkowo w trybie konkursowym pojawia się instytucja "eksperta", który jest jednak poddany władczym i niedookreślonym kompetencjom, nadto należy negatywnie ocenić zapis" w sytuacji stwierdzenia zagrożenia potencjalnym konfliktem interesów" i otwarty katalog wyłączeń.</p> <p>9. Ponadto projekt stwarza możliwość niejasnych powiązań pomiędzy Narodowym Centrum a biznesem. Przy czym może wystąpić sytuacja gdy Narodowe Centrum władczo pozbawi organizację pozarządową dotacji na rzecz biznesu, który może być powiązany z samym Narodowym Centrum.</p>	<p>z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowego Centrum.</p> <p>Ad. 2.-5. i 7. Kompetencje organów Narodowego Centrum zostały wyraźnie określone w przepisach projektu ustawy. Rada Narodowego Centrum ma kompetencje odmienne od kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego, która na dotychczasowych zasadach będzie wyrażać opinie o projektach aktów prawnych oraz programach rządowych, związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych oraz działalnością pożytku publicznego oraz wolontariatu.</p> <p>Kompetencje Dyrektora Narodowego Centrum wynikają z projektu ustawy oraz z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Dotychczasowe kompetencje ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w zakresie władztwa administracyjnego będą poddane sądowej kontroli. Uwaga w tym zakresie jest niezasadna. Kompetencje Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego zostały zmienione i nie są związane w żaden sposób z nadzorem nad Narodowym Centrum.</p> <p>Ad 6. Otwarte konkursy ofert będą przeprowadzane na dotychczasowych zasadach wskazanych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Aktualne brzmienie przepisu art. 30 ust. 1 projektu ustawy stanowi obecnie, że Narodowe Centrum realizuje programy wspierania społeczeństwa obywatelskiego samodzielnie lub w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w rozdziale II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>Ad 8. Do konkursów w zakresie wyboru ekspertów będzie miał zastosowanie dotychczasowy przepis art. 15 ust. 2e ustawy z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że komisja konkursowa</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy. Ad 9. Narodowe Centrum nie będzie instytucją, która w jakikolwiek sposób będzie wspierać, jak to autor uwagi określił, „biznes”. Zasady funkcjonowania Narodowego Centrum jasno zostały określone w projekcie ustawy.
214)	Uwagi ogólne	Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnej WRZOS	<p>1. Projekt mimo że przedstawia ciekawą koncepcję usytuowania polityki publicznej na rzecz organizacji obywatelskiej, to jednak kontekst i sposób prowadzenia konsultacji, może tworzyć klimat niepokojący organizacje, jako próba naruszenia zasad dialogu i regresu wielu rozwiązań wypracowanych w ostatnich kilkunastu latach. Nie zakładamy złej woli, lecz warto byłoby rozważyć rozłożenie w czasie dyskusji, tak aby pokazywała nie tylko ustawę o charakterze „trybowym” ale również merytoryczną koncepcję administracji rządowej, która mogłaby rozwiać obawy i pokazać całościową propozycję.</p> <p>2. Jak wskazuje uzasadnienie do projektu, oraz przedstawiane uzasadnienia w trakcie spotkań informacyjnych nowa regulacja ma doprowadzić do wzmocnienia rozwoju sektora obywatelskiego. Jednak przedstawione rozwiązania legislacyjne oznaczają jedynie przeniesienie kompetencji i środków FIO z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do Kancelarii Premiera i Narodowego Centrum, co nie stanowi żadnej zmiany.</p> <p>3. Należałoby dopracować kwestię funkcji koordynacyjnych nowej instytucji wobec innych resortów realizujących działania w sferze pożytku publicznego lub określenie linii demarkacyjnej i zasad wspólnego działania.</p> <p>4. Wśród zadań Narodowego Centrum brak jest działań np. w obszarze kultury czy ekologii. Tym samym należy zdecydować się na rodzaj działań, które Narodowe Centrum ma realizować.</p> <p>5. Jednym z często pojawiających się zarzutów ze strony pełnomocnika, pojawia się kwestie „niewłaściwej” redystrybucji środków publicznych, ze szkodą dla organizacji lokalnych. Tymczasem w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, którego środki zostaną przeniesione do Narodowego Centrum. Funkcjonuje jeden</p>	<p>Ad 1. Należy zauważyć, że formalne konsultacje trwały 6 tygodni, od 19 grudnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r. Dodatkowo, projekt ustawy, który został poddany konsultacjom (z niewielkimi zmianami) został przedstawiony zespołom ekspertów Pełnomocnika rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego już w połowie listopada ub. roku i pierwsze debaty eksperckie i w ciałach dialogu obywatelskiego odbywały się zanim rozpoczął się formalnie proces konsultacji. Trudno się zgodzić z uwagą, że spotkania regionalne nie są w istocie konsultacjami i nie zapewniają stronie społecznej faktycznego wpływu na kształt nowych rozwiązań, ponieważ w czasie trwających 6 tygodni konsultacji projektu ustawy Pełnomocnik Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego przy współpracy wojewodów zorganizował 23 regionalne konferencje konsultacyjne we wszystkich regionach kraju z udziałem blisko 1000 osób reprezentujących 854 organizacje pozarządowe. Celem spotkań regionalnych było informowanie lokalnych organizacji o trwających konsultacjach publicznych i o oficjalnych kanałach przeznaczonych do zgłaszania uwag. Celem spotkań było także zainicjowanie dyskusji na temat ustawy, udzielenie odpowiedzi na pojawiające się pytania i wątpliwości, co w zamierzeniu miało spowodować, iż nadsyłane uwagi będą w jak największym stopniu dotyczyły szczegółowych zapisów ustawy. W debacie podczas konferencji jak i w mediach głos zabierali przedstawiciele różnych środowisk pozarządowych. Prezentujący podczas regionalnych konferencji założenia ustawy w swoich wystąpieniach skupili się na przedstawieniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historii idei utworzenia Narodowego Centrum,

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>z takich instrumentów w postaci tzw. małych grantów dla młodych organizacji lokalnych rozpoczynających swoją działalność, wspierających organizacje niezasobne i działające w społeczności lokalnej. Brak jest jednak w projekcie ustawy jakiegokolwiek przesłanki wskazującej na kontynuowanie tego typu działań w formie regrantingu, a preferuje się raczej scentralizowany tryb redystrybucji środków.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • założeń Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, nad którym pracuje 5 tematycznych zespołów eksperckich w KPRM, • założeń oraz celu konsultacji projektu ustawy o Narodowym Centrum, jakim było przedstawienie projektu, wyjaśnienie wątpliwości oraz odpowiedź na pytania uczestników spotkania, • efektów wprowadzenia ustawy, • zakładanych przesunień kompetencyjnych pomiędzy ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego a Narodowym Centrum, • informacji na temat oficjalnego kanału konsultacyjnego. <p>Wśród pytań, uwag i komentarzy uczestników spotkania najczęściej pojawiały się tematy dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasadności powołania do życia Narodowego Centrum, • struktury i składu personalnego Narodowego Centrum oraz Rady Narodowego Centrum, • zbyt małego udziału reprezentantów organizacji pozarządowych w składzie Narodowego Centrum, • zmian we wnioskach o granty oraz zasad dotyczących sprawozdawczości, • przyszłości Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, • konieczności wsparcia trzeciego sektora na szczeblu samorządowym, • problemu wykluczenia małych organizacji - szczególnie tych pochodzących spoza dużych ośrodków miejskich - z dostępu do środków publicznych, • braku środków finansowych na zapewnienie podstawowych potrzeb organizacji, • zasad i wątpliwości dotyczących przeprowadzanego procesu konsultacji. <p>Podczas konferencji regionalnych, a także innych spotkań poświęconych konsultacji projektu ustawy wyraźnie podkreślano,</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>że ustawa dotyczy przenoszenia kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej, nie wprowadza żadnych nowych regulacji w stosunku do organizacji obywatelskich, a celem powołania nowej instytucji Narodowego Centrum jest stworzenie warunków prawnych i instytucjonalnych niezbędnych do realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Narodowe Centrum – jako agencja wykonawcza – ma wdrażać politykę państwa w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, opartą na zasadach pomocniczości, otwartości, konkurencyjności i przejrzystości. Podczas konsultacji zgłoszono ok. 200 uwag, które w części zostały uwzględnione w prezentowanym projekcie ustawy. Szczegółowy raport z konsultacji zostanie opublikowany na stronie podmiotowej Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego niezwłocznie po zakończeniu procesu uzgodnień projektu ustawy. Tym samym argument o braku wpływu strony społecznej na kształt ustawy jest w opinii projektodawcy nieuzasadniony.</p> <p>Ad 2. Zgodnie z intencją projektodawcy, ustawa wprowadza szereg nowych narzędzi i mechanizmów, umożliwiających poprawę horyzontalnej koordynacji polityk państwa w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Przede wszystkim, ustawa o Narodowym Centrum postuluje odejście od dotychczasowego ulokowania jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza.</p> <p>Ponadto, projekt ustawy przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i zinstytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd. Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatel-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>skiego. Wymienione narzędzia są komplementarne z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami pozarządowymi - przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.</p> <p>Ad 3. Funkcje koordynacyjne wobec innych resortów realizujących działania w sferze pożytku publicznego wynikają bezpośrednio z projektu ustawy, który wśród zadań Pełnomocnika wymienia koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Pełnomocnik w celu wykonania zadań koordynacyjnych może wykorzystywać szereg narzędzi, dostępnych w administracji publicznej. Jednym z nich jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczną i zinstytucjonalizowaną wymianę informacji z resortami, a także pozwalający na określanie zasad wspólnego działania i wspólne wypracowywanie standardów w zakresie wsparcia sektora pozarządowego. Ponadto, w porozumieniu z właściwymi ministrami Pełnomocnik może angażować się we współpracę w sprawach związanych z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego z innymi państwami, organizacjami oraz instytucjami międzynarodowymi i zagranicznymi, a także uczestniczyć w przygotowywaniu sprawozdań i raportów z realizacji wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Projekt ustawy precyzuje, iż do zadań Narodowego Centrum należy m.in. realizacja działań na rzecz wspierania rozwoju wspólnoty obywatelskiej i społeczeństwa obywatelskiego w Rzeczypospo-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>litej Polskiej czy wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego (art. 24 projektu ustawy).</p> <p>Ad. 4.-5. Projekt ustawy nie zawiera żadnych szczegółowych zapisów co do zakresu podmiotowego i przedmiotowego konkretnych programów, które będzie realizowało Narodowe Centrum. Formuła programów, które mają być realizowane w Centrum w najbliższych latach będą wypracowywane w ramach prac nad Narodowym Programem Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, we współpracy z zespołami ekspertów przy Pełnomocniku Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego a następnie poddawane konsultacjom społecznym. Narodowe Centrum jest instytucją powoływaną w celu realizowania programów długofalowych, które będą realizowane w odpowiedzi na analizy aktualnej sytuacji społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Na danym etapie rozwoju wspólnoty obywatelskiej i społeczeństwa obywatelskiego wskazane jest przede wszystkim wyrównywanie szans i zmniejszania dysproporcji w sektorze obywatelskim, a więc wspieranie organizacji mniejszych i z stosunkową krótkim stażem działalności.</p>
215)	Uwagi ogólne	Caritas Polska	<p>1. Proponowane przepisy budzą wątpliwości co do stosowania przez rządową agendę wobec NGO zasad pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności oraz sprawiedliwości. Wiele istotnych propozycji, dla przykładu tryb konkursowy lub mechanizmy kontrolne są nie całkiem precyzyjnie określone.</p> <p>2. Rada Narodowego Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego posiada niewielkie kompetencje, a skład nieco marginalizuje przedstawicieli NGO, dopuszczając pracę bez reprezentantów organizacji pozarządowych.</p> <p>3. Pełnomocnik Rządu ds. Społeczeństwa obywatelskiego posiada kompetencje, zdecydowanie nieproporcjonalne wobec kompetencji ww. Rady, przy czym jest to organ powoływany przez Rząd, a nie wybierany i kolegialny.</p> <p>4. System „oceny wniosków” jest nieklarowny i koliduje z rozwiązaniami zamieszczonymi w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o</p>	<p>Ad. 1. Podczas konferencji regionalnych, a także innych spotkań poświęconych konsultacji projektu ustawy wyraźnie podkreślano, że ustawa dotyczy przenoszenia kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej, nie wprowadza żadnych nowych regulacji w stosunku do organizacji obywatelskich, a celem powołania nowej instytucji: Narodowego Centrum jest stworzenie warunków prawnych i instytucjonalnych niezbędnych do realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Narodowe Centrum – jako agencja wykonawcza – ma wdrażać politykę państwa w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, opartą na zasadach pomocniczości, otwartości, konkurencyjności i przejrzystości. W art. 28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Natomiast w art. 5 ust. 1 z dnia 24 kwietnia</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873 z późn. zm.).</p> <p>5. Zapisy projektu przewidują odłączenie NGO (ww. Rady) od konsultacji w procesie stanowienia prawa dotyczącego organizacji pozarządowych.</p>	<p>2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano, że organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowego Centrum.</p> <p>Ad. 2.-3. Skład Rady Narodowego Centrum został poszerzony o dodatkowych przedstawicieli organizacji pozarządowych. Natomiast Pełnomocnik Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego nie posiadał żadnych kompetencji nadzorczych w stosunku do Narodowego Centrum. Jednocześnie należy zauważyć, że Rada Narodowego Centrum ma kompetencje odmienne od kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego, która na dotychczasowych zasadach będzie wyrażać opinie o projektach aktów prawnych oraz programach rządowych, związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych oraz działalnością pożytku publicznego oraz wolontariatu.</p> <p>Ad. 4. Otwarty konkurs oferty oraz tryb realizacji zadań Narodowego Centrum będzie się odbywał na podstawie dotychczasowych przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>Ad. 5. Udział organizacji pozarządowych w procesie stanowienia prawa pozostaje niezmienny.</p>
216)	Uwaga ogólna	Andrzej Adamski	<p>Prowadzone obecnie konsultacje nad projektem ustawy są krótkie, a faktyczny wpływ przedstawicieli III sektora na wypracowanie ostatecznych rozwiązań będzie niewielki, skoro z góry zapowiedziano, że Narodowe Centrum powstanie już w II kwartale 2017 roku. Organizowane w okresie grudzień 2016-styczeń 2017 spotkania regionalne nie są w istocie konsultacjami - nie zapewniają stronie społecznej faktycznego wpływu na kształt nowych rozwiązań. Należy przypomnieć, że wypracowanie obecnie funkcjonujących mechanizmów zajęło kilka lat i aktywnie włączało stronę społeczną – nie tylko w szlifowanie szczegółów, ale także</p>	<p>Należy zauważyć, że formalne konsultacje trwały 6 tygodni, od 19 grudnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r. Dodatkowo, projekt ustawy, który został poddany konsultacjom (z niewielkimi zmianami) został przedstawiony zespołom ekspertów Pełnomocnika rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego już w połowie listopada ub. roku i pierwsze debaty eksperckie i w ciałach dialogu obywatelskiego odbywały się zanim rozpoczął się formalnie proces konsultacji. Trudno się zgodzić z uwagą, że spotkania regionalne nie są w istocie konsultacjami i nie zapewniają stronie społecznej faktycznego wpływu na kształt nowych rozwiązań,</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			w kształtowanie głównych założeń relacji władzy publicznej z organizacjami pozarządowymi.	<p>ponieważ w czasie trwających 6 tygodni konsultacji projektu ustawy Pełnomocnik Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego przy współpracy wojewodów zorganizował 23 regionalne konferencje konsultacyjne we wszystkich regionach kraju z udziałem blisko 1000 osób reprezentujących 854 organizacje pozarządowe. Celem spotkań regionalnych było informowanie lokalnych organizacji o trwających konsultacjach publicznych i o oficjalnych kanałach przeznaczonych do zgłaszania uwag. Celem spotkań było także zainicjowanie dyskusji na temat ustawy, udzielenie odpowiedzi na pojawiające się pytania i wątpliwości, co w zamierzeniu miało spowodować, iż nadsyłane uwagi będą w jak największym stopniu dotyczyły szczegółowych zapisów ustawy. W debacie podczas konferencji jak i w mediach głos zabierali przedstawiciele różnych środowisk pozarządowych. Prezentujący podczas regionalnych konferencji założenia ustawy w swoich wystąpieniach skupili się na przedstawieniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historii idei utworzenia Narodowego Centrum, • założeń Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, nad którym pracuje 5 tematycznych zespołów eksperckich w KPRM, • założeń oraz celu konsultacji projektu ustawy o Narodowym Centrum, jakim było przedstawienie projektu, wyjaśnienie wątpliwości oraz odpowiedź na pytania uczestników spotkania, • efektów wprowadzenia ustawy, • zakładanych przesunień kompetencyjnych pomiędzy ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego a Narodowym Centrum, • informacji na temat oficjalnego kanału konsultacyjnego. <p>Wśród pytań, uwag i komentarzy uczestników spotkania najczęściej pojawiały się tematy dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasadności powołania do życia Narodowego Centrum, • struktury i składu personalnego Narodowego Centrum oraz Rady Narodowego Centrum,

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<ul style="list-style-type: none"> • zbyt małego udziału reprezentantów organizacji pozarządowych w składzie Narodowego Centrum, • zmian we wnioskach o granty oraz zasad dotyczących sprawozdawczości, • przyszłości Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, • konieczności wsparcia trzeciego sektora na szczeblu samorządowym, • problemu wykluczenia małych organizacji - szczególnie tych pochodzących spoza dużych ośrodków miejskich - z dostępu do środków publicznych, • braku środków finansowych na zapewnienie podstawowych potrzeb organizacji, • zasad i wątpliwości dotyczących przeprowadzanego procesu konsultacji. <p>Podczas konferencji regionalnych, a także innych spotkań poświęconych konsultacji projektu ustawy wyraźnie podkreślano, że ustawa dotyczy przenoszenia kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej, nie wprowadza żadnych nowych regulacji w stosunku do organizacji obywatelskich, a celem powołania nowej instytucji Narodowego Centrum jest stworzenie warunków prawnych i instytucjonalnych niezbędnych do realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Narodowe Centrum – jako agencja wykonawcza – ma wdrażać politykę państwa w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, opartą na zasadach pomocniczości, otwartości, konkurencyjności i przejrzystości. Podczas konsultacji zgłoszono ok. 200 uwag, które w części zostały uwzględnione w prezentowanym projekcie ustawy. Szczegółowy raport z konsultacji zostanie opublikowany na stronie podmiotowej Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego niezwłocznie po zakończeniu procesu uzgodnień projektu ustawy. Tym samym argument o braku wpływu strony społecznej na kształt ustawy jest w opinii projektodawcy nieuzasadniony.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
217)	Uwaga ogólna	Aleksandra Włodarczyk	<p>1. Proponowana treść ustawy nie rozwiązuje problemów opisanych w uzasadnieniu do niej, mimo, że w uzasadnieniu trafnie wskazano wiele aktualnych bolączek organizacji pozarządowych.</p> <p>2. Autorzy projektu nie wykazali w jaki sposób proponowane metody miałyby skuteczniej odpowiadać na potrzeby organizacji niż obecnie dostępne narzędzia i instytucje.</p> <p>3. Proponowane w projekcie mechanizmy nie zapewniają stosowania najistotniejszych zasad; pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności przy rozdzielaniu funduszy, zawartych w przepisach o działalności pożytku publicznego.</p> <p>4. Nie został także określony sposób udziału strony społecznej w ustalaniu innych ważnych dokumentów, takich jak wspomniane w ustawie programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, zakresy tematyczne, terminy i warunki realizacji projektów, czy też wzory ofert, umów i sprawozdań.</p> <p>5. Prowadzone ostatnio konsultacje nad projektem ustawy mają głównie charakter prezentacji, a faktyczny wpływ przedstawicieli III sektora na wypracowanie ostatecznych rozwiązań jest niewielkie, skoro z góry zapowiedziano, że Narodowe Centrum powstanie już w II kwartale 2017 roku. Organizowane w okresie grudzień 2016-styczeń 2017 spotkania regionalne nie są w istocie konsultacjami - nie zapewniają stronie społecznej faktycznego wpływu na kształt nowych rozwiązań. Należy przypomnieć, że wypracowanie obecnie funkcjonujących mechanizmów zajęło kilka lat i aktywnie włączało stronę społeczną – nie tylko w szlifowanie szczegółów, ale także w kształtowanie głównych założeń relacji władzy publicznej z organizacjami pozarządowymi.</p> <p>Proponowana ustawa nie tylko nie gwarantuje rozwiązania problemów III sektora w Polsce, ale wręcz przeciwnie - rodzi ryzyko pogorszenia obecnie funkcjonujących standardów współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz erozję jej fundamentów.</p>	<p>Ad. 1. Uzasadnienie zostało przeredagowane i w obecnej wersji w sposób bardziej czytelny ukazuje cel powołania Narodowego Centrum oraz spodziewanego wpływu na rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.</p> <p>Ad. 2. Zgodnie z intencją projektodawcy, ustawa wprowadza szereg nowych narzędzi i mechanizmów, umożliwiających poprawę horyzontalnej koordynacji polityk państwa w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Przed wszystkim, ustawa o Narodowym Centrum postuluje odejście od dotychczasowego ulokowania jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza.</p> <p>Ponadto, projekt ustawy przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i instytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd. Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Wymienione narzędzia są komplementarne z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami pozarządowymi - przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.</p> <p>Ad. 3. W art. 28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>Natomiast w art. 5 ust. 1 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano,</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>że organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowe Centrum.</p> <p>Ad. 4. Narodowe Centrum będzie współpracowało z sektorem obywatelskim oferując wsparcie finansowe nakierowane na jego rozwój instytucjonalny. Narodowe Centrum zapraszając członków organizacji do udziału w programach edukacyjnych czy programach wspierających ideę wolontariatu będzie miało istotny wpływ na działalność sektora. Narodowe Centrum będzie włączało organizacje obywatelskie w swoją działalność dzięki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnieniu udziału 5 przedstawicieli sektora jako członków Rady Narodowego Centrum, mających wgląd w jego działalność oraz wyrażających opinię na temat kluczowych dokumentów strategicznych; - wdrażaniu programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego uprzednio skonsultowanych z organizacjami; - przeprowadzaniu regularnej ewaluacji wdrażanych programów, nakierowanej na zbadanie ich skuteczności oraz ocenę efektów wśród organizacji biorących udział w programach; - współpracy z niezależnymi ekspertami – pracownikami lub badaczami sektora – w procesie oceny wniosków; - zapewnieniu udziału przedstawicielom sektora w komitetach sterująco-monitorujących wdrażanych programów. <p>Narodowe Centrum będzie skuteczną i przyjazną instytucją dzięki otwartym kanałom komunikacyjnym – przejrzystej stronie internetowej, zrozumiałym materiałom informacyjnym, bezpośrednim kontaktom pracowników Narodowego Centrum z organizacjami w trakcie całego procesu grantowego, spotkaniom informacyjnym w całej Polsce oraz stałej analizie satysfakcji osób i organizacji korzystających z programów Narodowego Centrum.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>Ad. 5. Należy zauważyć, że formalne konsultacje trwały 6 tygodni, od 19 grudnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r. Dodatkowo, projekt ustawy, który został poddany konsultacjom (z niewielkimi zmianami) został przedstawiony zespołom ekspertów Pełnomocnika rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego już w połowie listopada ub. roku i pierwsze debaty eksperckie i w ciałach dialogu obywatelskiego odbywały się zanim rozpoczął się formalnie proces konsultacji.</p> <p>Trudno się zgodzić z uwagą, że spotkania regionalne nie są w istocie konsultacjami i nie zapewniają stronie społecznej faktycznego wpływu na kształt nowych rozwiązań, ponieważ w czasie trwających 6 tygodni konsultacji projektu ustawy Pełnomocnik Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego przy współpracy wojewodów zorganizował 23 regionalne konferencje konsultacyjne we wszystkich regionach kraju z udziałem blisko 1000 osób reprezentujących 854 organizacje pozarządowe. Celem spotkań regionalnych było informowanie lokalnych organizacji o trwających konsultacjach publicznych i o oficjalnych kanałach przeznaczonych do zgłaszania uwag. Celem spotkań było także zainicjowanie dyskusji na temat ustawy, udzielenie odpowiedzi na pojawiające się pytania i wątpliwości, co w zamierzeniu miało spowodować, iż nadsyłane uwagi będą w jak największym stopniu dotyczyły szczegółowych zapisów ustawy. W debacie podczas konferencji jak i w mediach głos zabierali przedstawiciele różnych środowisk pozarządowych. Prezentujący podczas regionalnych konferencji założenia ustawy w swoich wystąpieniach skupili się na przedstawieniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historii idei utworzenia Narodowego Centrum, • założeń Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, nad którym pracuje 5 tematycznych zespołów eksperckich w KPRM, • założeń oraz celu konsultacji projektu ustawy o Narodowym Centrum, jakim było przedstawienie projektu, wyjaśnienie wątpliwości oraz odpowiedź na pytania uczestników spotkania,

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<ul style="list-style-type: none"> • efektów wprowadzenia ustawy, • zakładanych przesunięć kompetencyjnych pomiędzy ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego a Narodowym Centrum, • informacji na temat oficjalnego kanału konsultacyjnego. <p>Wśród pytań, uwag i komentarzy uczestników spotkania najczęściej pojawiały się tematy dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasadności powołania do życia Narodowego Centrum, • struktury i składu personalnego Narodowego Centrum oraz Rady Narodowego Centrum, • zbyt małego udziału reprezentantów organizacji pozarządowych w składzie Narodowego Centrum, • zmian we wnioskach o granty oraz zasad dotyczących sprawozdawczości, • przyszłości Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, • konieczności wsparcia trzeciego sektora na szczeblu samorządowym, • problemu wykluczenia małych organizacji - szczególnie tych pochodzących spoza dużych ośrodków miejskich - z dostępu do środków publicznych, • braku środków finansowych na zapewnienie podstawowych potrzeb organizacji, • zasad i wątpliwości dotyczących przeprowadzanego procesu konsultacji. <p>Podczas konferencji regionalnych, a także innych spotkań poświęconych konsultacji projektu ustawy wyraźnie podkreślano, że ustawa dotyczy przenoszenia kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej, nie wprowadza żadnych nowych regulacji w stosunku do organizacji obywatelskich, a celem powołania nowej instytucji Narodowego Centrum jest stworzenie warunków prawnych i instytucjonalnych niezbędnych do realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Narodowe Centrum – jako agen-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				cja wykonawcza – ma wdrażać politykę państwa w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, opartą na zasadach pomocniczości, otwartości, konkurencyjności i przejrzystości. Podczas konsultacji zgłoszono ok. 200 uwag, które w części zostały uwzględnione w prezentowanym projekcie ustawy. Szczegółowy raport z konsultacji zostanie opublikowany na stronie podmiotowej Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego niezwłocznie po zakończeniu procesu uzgodnień projektu ustawy. Tym samym argument o braku wpływu strony społecznej na kształt ustawy jest w opinii projektodawcy nieuzasadniony.
218)	Uwaga ogólna	Piotr Drygała	<p>1. Brak projektu Narodowego Programu Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego powoduje, że nie jasne są cele działania Narodowego Centrum, które ma go wykonywać. Bez Programu trudno mówić jakie to projekty nowa agencja ma wykonywać. Nie pozwala też, na zrozumienie relacji Pełnomocnik, Departamentu, Narodowe Centrum. Na pewno utworzyło się wiele bytów wszędzie w KPRM, a to na pewno koszty.</p> <p>2. Jak będzie obecnie funkcjonowała RDPP. Wiadomo, że trafi ona do KPRM, kto stanie na jej czele? Jakie ma mieć funkcje?</p> <p>3. Z projektu nie wynikają żadne funkcje koordynacyjne nowych instytucji wobec innych resortów realizujących działania w sferze pożytku publicznego. Nie wynika, też żadna określenie linii demarkacyjnej i zasad wspólnego działania.</p>	Ad. 1. W założeniach Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego przewiduje się przygotowanie i wdrożenie systemu działań instytucjonalnych, finansowych oraz operacyjnych wsparcia organizacji obywatelskich w Polsce. Dotyczą one minimalizacji barier instytucjonalno-prawnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, ze szczególnym uwzględnieniem barier utrudniających funkcjonowanie organizacji mniejszych i lokalnych, których istnienie i aktywne działanie jest szczególnie istotne z punktu widzenia jakości demokracji. Ponadto, w założeniach proponuje się działania na rzecz rozwoju instytucji dialogu obywatelskiego, wdrożenie nowych instrumentów finansowego wsparcia rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także wsparcie rozwoju wolontariatu, w szczególności długoterminowego i systematycznie świadczonego wolontariatu. Projekt Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego przygotowuje powołany na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2016 r. Pełnomocnik rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego. W obecnym stanie prawnym za realizację polityki państwa w zakresie pożytku publicznego odpowiada minister ds. zabezpieczenia społecznego. Tym samym, aby zlikwidować dualizm instytucji odpowiedzialnych za realizację zadań w zakresie pożytku publicznego oraz tworzenia programu rządowego w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, który obejmuje

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>kwestie pożytku publicznego należało dokonać stosownych rozstrzygnięć kompetencyjnych zanim Narodowy Program zostanie przygotowany i zacznie być wdrażany. Utworzenie Narodowego Centrum już teraz w trakcie przygotowywania Narodowego Programu umożliwi także stopniowe wdrażanie elementów Programu.</p> <p>Ad. 2. Rada Działalności Pożytku Publicznego będzie funkcjonować na dotychczasowych zasadach. Projekt ustawy nie zmienia kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego. Przepis przejściowy projektu ustawy wyraźnie stanowi, że kadencja członków Rady Działalności Pożytku Publicznego powołanych na podstawie przepisów dotychczasowych przepisów trwa do końca okresu, na który zostali powołani.</p> <p>Ad. 3. Funkcje koordynacyjne wobec innych resortów realizujących działania w sferze pożytku publicznego wynikają bezpośrednio z projektu ustawy, który wśród zadań Pełnomocnika wymienia koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Pełnomocnik w celu wykonania zadań koordynacyjnych może wykorzystywać szereg narzędzi, dostępnych w administracji publicznej. Jednym z nich jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczną i zinstytucjonalizowaną wymianę informacji z resortami, a także pozwalający na określanie zasad wspólnego działania i wspólne wypracowywanie standardów w zakresie wsparcia sektora pozarządowego. Ponadto, w porozumieniu z właściwymi ministrami Pełnomocnik może angażować się we współpracę w sprawach związanych z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego z innymi państwami, organizacjami oraz instytucjami międzynarodowymi i zagranicznymi, a także uczestniczyć w przygotowywaniu sprawozdań i raportów z realizacji wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
219)	Uwaga ogólna	Paweł Kudzia	<p>1. ze względu na nieefektywność dotychczasowego rozwiązania - zmiana obowiązku emitowania spotów OPP przez media publiczne na obowiązek organizowania przez media publiczne kampanii społecznych we współpracy z NCSRO.</p> <p>2. W prowadzonych przez Narodowe Centrum i wykonawców projektach zleconych przez Narodowe Centrum zalecenie promowania projektów w mediach publicznych</p> <p>3. Umieszczenie w strukturze Narodowego Centrum działu do współpracy z mediami publicznymi w zakresie kampanii społecznych i edukacji obywatelskiej w mediach publicznych.</p>	Uwaga nie odnosi się do przedmiotu projektu ustawy
220)	Uwagi ogólne	Klub Jagielloński	<p>1. Rolą Narodowego Centrum powinna być realna koordynacja polityki państwa w zakresie współpracy z organizacjami obywatelskimi oraz w obszarze rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wobec tego celowe wydaje się wskazanie dwóch mechanizmów takiej koordynacji.</p> <p>2. Opracowanie uniwersalnych zasad, regulaminów oraz formularzy wniosków konkursowych, grantowych i aplikacyjnych, a także reguł rozliczeń projektów. W naturalny sposób rolą Narodowego Centrum powinno być opracowanie szczegółowych zasad w wyżej wymienionym zakresie oraz doprowadzenie do ich faktycznej koordynacji/ujednoczenia. Takie ujednoczenie zasad obowiązujące wszystkie instytucje publiczne oraz podmioty im podległe (w tym np. spółki skarbu państwa) w praktyce w ogromny sposób ułatwiłoby pracę organizacjom obywatelskim. Oznaczałoby zmniejszenie biurokracji i pozwoliło organizacjom skupić się na realizowaniu zleconych zadań oraz wspieranych z pieniędzy publicznych projektów. Wreszcie, ujednoczenie zwiększyłoby również przejrzystość w obszarze współpracy państwa z organizacjami obywatelskimi i mogło wpłynąć na wzrost zaufania obywateli do sektora pozarządowego.</p> <p>3. Opracowywanie zasad programów i konkursów na zlecenie innych podmiotów publicznych. Realna koordynacja będzie możliwa w sytuacji, kiedy Narodowe Centrum stanie się realnym „mózgiem państwa” w zakresie współpracy państwa z organizacjami obywatelskimi. Przynajmniej w pierwszym etapie wymagałoby to</p>	<p>Ad. 1. Zakres przedmiotowy ustawy został określony w art. 1 ust. 2 projektu ustawy. Zgodnie z tym przepisem Narodowe Centrum będzie instytucją właściwą w sprawach wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także działalności pożytku publicznego i wolontariatu w zakresie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Narodowe Centrum nie będzie właściwą w sprawach koordynowania i organizowania współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego, w zakresie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Narodowe Centrum ze względu na ustrojowe usytuowanie nie może koordynować polityki państwa w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi. Do zadań Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego będzie należeć koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Ad.2. Odnosząc się do kwestii opracowania uniwersalnych zasad, regulaminów i formularzy wniosków konkursowych, grantowych i aplikacyjnych, a także propozycji programowych dotyczących wsparcia sektora pozarządowego projektodawca wyjaśnia, że jednym z ważnych zadań Narodowego Centrum będzie kreowanie debaty na temat możliwych zmian, z udziałem jak</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>realnego zaangażowania pracowników Narodowego Centrum w opracowywanie zasad planowanych programów i konkursów realizowanych przez wszystkie ministerstwa i instytucje publiczne. Dziś również w tym obszarze mamy do czynienia ze swoistą „silosowością” państwa – w wielu miejscach dziesiątki urzędników pracują nad rozwiązywaniem podobnych problemów związanych z opracowywaniem zasad programów i konkursów, do czego nie zawsze osoby za to odpowiedzialne posiadają odpowiednie kompetencje (co zrozumiałe, bo nie jest to główny obszar ich obowiązków). W proponowanym rozwiązaniu Grantodawca / Zleceniodawca wskazywałby na cel, jaki ma zostać osiągnięty za pomocą określonego programu, zaś Narodowe Centrum odpowiadałoby za stworzenie optymalnej propozycji formuły współpracy z organizacjami obywatelskimi, która umożliwiłaby jego osiągnięcie.</p> <p>Identyfikacja i implementacja celów horyzontalnych. Uważamy, że elementem budowania „mózgu państwa” w zakresie współpracy z organizacjami obywatelskimi powinno być również identyfikowanie takich horyzontalnych celów polityki państwa, których uwzględnienie powinno być premiowane we wszystkich formach współpracy z sektorem pozarządowymi. Przykładowo: ewentualne uznanie za jeden z takich celów horyzontalnych promocji czytelnictwa (w związku z realizacją Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa) powinno premiować takie projekty, w których do osiągnięcia celów danego programu (np. zwiększenia wiedzy na temat stosunków polsko-niemieckich) wykorzystano metody równoległe wpływające na zwiększenie czytelnictwa Polaków (np. spotkania Dyskusyjnych Klubów Książki poświęcone problematyce relacji polsko-niemieckich).</p> <p>Wspieranie dywersyfikacji finansowej sektora obywatelskiego. Rozumiejąc potrzebę wspierania sektora obywatelskiego w Polsce przez państwo oraz potrzebę zlecenia przez państwo i samorządy szeregu zadań organizacjom pozarządowym, jednocześnie jesteśmy przekonani o potrzebie aktywnego przeciwdziałania zjawisku „grantozji” i uzależnieniu organizacji od środków publicz-</p>	<p>najszerszych środowisk pozarządowych i przedmiotowych ekspertów. Jednocześnie z możliwymi propozycjami Narodowego Centrum w tym zakresie, ustawa o Narodowym Centrum wyposaży Pełnomocnika rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego w realne kompetencje dotyczące możliwości opracowania i opiniowania projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także monitorowania jakości współpracy administracji rządowej z organizacjami III sektora. Tym niemniej, również Narodowe Centrum we współpracy i po konsultacjach z sektorem pozarządowym, będzie działać aktywnie na rzecz wypracowania dobrych standardów organizowania konkursów.</p> <p>Narodowe Centrum będzie współpracowało z sektorem obywatelskim oferując wsparcie finansowe nakierowane na jego rozwój instytucjonalny. Narodowe Centrum zapraszając członków organizacji do udziału w programach edukacyjnych czy programach wspierających ideę wolontariatu będzie miało istotny wpływ na działalność sektora.</p> <p>Narodowe Centrum będzie włączało organizacje obywatelskie w swoją działalność dzięki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnieniu udziału 5 przedstawicieli sektora jako członków Rady Narodowego Centrum, mających wgląd w jego działalność oraz wyrażających opinię na temat kluczowych dokumentów strategicznych; - wdrażaniu programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego uprzednio skonsultowanych z organizacjami; - przeprowadzaniu regularnej ewaluacji wdrażanych programów, nakierowanej na zbadanie ich skuteczności oraz ocenę efektów wśród organizacji biorących udział w programach; - współpracy z niezależnymi ekspertami – pracownikami lub badaczami sektora – w procesie oceny wniosków; - zapewnieniu udziału przedstawicielom sektora w komitetach sterująco-monitorujących wdrażanych programów.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>nych. Dlatego proponujemy, by elementem zasad ramowych regulujących wspieranie sektora obywatelskiego było premiowanie dywersyfikacji budżetów organizacji. Uważamy, że docelowo to właśnie rozproszone finansowanie społecznościowe działalności obywatelskiej powinno być nadrzędnym celem wszelkich działań administracyjnych i legislacyjnych w tym obszarze. Cel ten można osiągnąć poprzez opracowanie mechanizmów, które uzależniłyby możliwość sięgania po określone środki publiczne od stopnia zdywersyfikowania budżetu danej organizacji w poprzednim roku. Oczywiście, zasady takie wprowadzone powinny zostać w perspektywie wieloletniej, ze stopniowym zwiększaniem wymaganego poziomu dywersyfikacji środków. Wydaje się, że takie rozwiązanie byłoby bardziej realnym mechanizmem służącym niezależnieniu organizacji od środków publicznych niż w pewnej mierze fasadowe obowiązujące dziś wymogi „wkładu własnego”. Inwestycja w rozwój filantropii i umiejętności fundraisingowych. Celowy wydaje się postulat zastrzeżenia istotnej części budżetu każdego z dziś istniejącego publicznych grantów, konkursów i programów na rozwój instytucjonalny grantobiorcy stricte w kierunku realizowania działań fundraisingowych nakierowanych na indywidualną ofiarność obywateli. Równoległe część środków dziś przekazywanych organizacjom w ramach programów i konkursów powinno zostać przesunięte na realizację kampanii informacyjno-edukacyjnych, które będą zachęcać obywateli do indywidualnej ofiarności. Wreszcie, wskazana wydaje się również praca nad prostszym i lepiej komunikowalnym systemem odliczeń środków przekazanych na organizacje pozarządowe od dochodu, obejmujący także choćby udział w akcjach crowdfundingowych.</p>	<p>Narodowe Centrum będzie skuteczną i przyjazną instytucją dzięki otwartym kanałom komunikacyjnym – przejrzystej stronie internetowej, zrozumiałym materiałom informacyjnym, bezpośrednim kontaktom pracowników Narodowego Centrum z organizacjami w trakcie całego procesu grantowego, spotkaniom informacyjnym w całej Polsce oraz stałej analizie satysfakcji osób i organizacji korzystających z programów Narodowego Centrum</p> <p>Ad. 3. Ponadto, odnosząc się do zawartych w uwadze propozycji programowych dotyczących wsparcia sektora pozarządowego projektodawca wyjaśnia, że programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą w zasadniczym kształcie opracowywane w ramach tworzenia Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów przez Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego, oraz zespół powołanych w tym celu ekspertów. Następnie, po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, będą one przyjmowane w drodze uchwały przez Radę Ministrów (art. 23 ust. 2 projektu ustawy). Procedura konsultacji jest regulowana przepisami Regulaminu Pracy Rady Ministrów.</p>
221)	Uwaga ogólna	Federacja Małopolska Pozarządowa	<p>1. Zapisy projektu ustawy sugerują szerokie zmiany systemu współpracy administracji publicznej szczebla rządowego z organizacjami pozarządowymi, a Narodowe Centrum jest jedynie operacyjnym elementem tej zmiany. Konsultowanie niewielkiego wycinka planowanych reform, bez konsultacji szerszej całości, w sposób uzasadniony budzi nasze zdziwienie i niepokój. Na przy-</p>	<p>Ad. 1. Odnośnie uwagi dotyczącej trybu prac nad Narodowym Programem Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, projektodawca wyjaśnia, że programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą w zasadniczym kształcie opracowywane przez Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego, oraz zespół powołanych w tym celu</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>kład nie są znane szczegółowe założenia Programu Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który ma być podstawą programową działania Narodowego Centrum. Nie wiemy w jakim trybie będą trwały prace nad nim, które obecnie zostały zawieszono.</p> <p>2. Ponadto, projekt ustawy sugeruje zmianę systemowego umocowania krajowej Rady Działalności Pożytku Publicznego, nie jest jasna jej nowa rola i zależność wobec Prezesa Rady Ministrów, Pełnomocnika i Narodowego Centrum.</p> <p>3. W kompetencjach Pełnomocnika i Prezesa Narodowego Centrum znalazł się zapis dotyczący koordynacji współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi. Nie wiemy, co w praktyce ten zapis ma oznaczać i jaki jest rozdział kompetencji w tym zakresie między dwoma wskazanymi organami.</p> <p>4. Niejasna rolę Narodowego Centrum w procesie zarządzania funduszami europejskimi w perspektywie finansowej 2014-2020. Nie są znane szczegółowe plany w tym zakresie, a wszelkie poważne zmiany mogą zachwiać stabilnością procesu wydatkowania środków unijnych, który i tak uległ, w naszej ocenie, sporym opóźnieniom.</p> <p>W imieniu Federacji Małopolska Pozarządowa postulujemy wypracowanie założeń dla całego pakietu planowanych zmian systemowych, w procesie partnerskim, racjonalnie rozłożonym w czasie, w dialogu ze stroną społeczną i samorządową, z wykorzystaniem dobrych praktyk i dotychczas sprawdzonych rozwiązań.</p>	<p>ekspertów. Następnie, po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, będą one przyjmowane w drodze uchwały przez Radę Ministrów (art. 23 ust. 2 projektu ustawy). Procedura konsultacji jest regulowana przepisami Regulaminu Pracy Rady Ministrów. Niedookreśloność w projektowanej ustawie dokładnego zakresu rzeczowego programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego mających być realizowanych przez Narodowe Centrum wynika z faktu, iż programy te są dopiero na etapie tworzenia i przed konsultowaniem. Szczegółowe określenie przedmiotowo-podmiotowe programów w ustawie odebrałoby rację bytu ich konsultacjom i tworzeniu w przyszłości nowych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Ad. 2. Rada Działalności Pożytku Publicznego będzie funkcjonować na dotychczasowych zasadach. Projekt ustawy nie zmienia kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego. Przepis przejściowy projektu ustawy wyraźnie stanowi, że kadencja członków Rady Działalności Pożytku Publicznego powołanych na podstawie przepisów dotychczasowych przepisów trwa do końca okresu, na który zostali powołani.</p> <p>Ad .3. Do zadań Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego będzie należeć koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego. Natomiast, w aktualnym projekcie ustawy zrezygnowano z przepisu, który powierzał zadania w zakresie koordynowania współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi Prezesowi Narodowego Centrum.</p> <p>Zakres przedmiotowy ustawy został określony w art. 1 ust. 2 projektu ustawy. Zgodnie z tym przepisem Narodowe Centrum będzie instytucją właściwą w sprawach wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także działalności pożytku publicznego i wolontariatu w zakresie określonym w ustawie</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Narodowe Centrum nie będzie instytucją właściwą w sprawach koordynowania i organizowania współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego, w zakresie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Narodowe Centrum ze względu na ustrojowe usytuowanie nie może koordynować polityki państwa w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi.</p> <p>Ad. 4. Forma oraz charakter uczestnictwa Narodowego Centrum w realizacji programów operacyjnych wynikać będzie z przepisów zawartych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.). Stosownie do przepisów projektu ustawy będzie mogło uczestniczyć w realizacji programów operacyjnych w charakterze beneficjenta, instytucji pośredniczącej – o ile Narodowemu Centrum zostanie powierzona taka rola, w drodze porozumienia zawartego z instytucją zarządzającą, albo w charakterze instytucji wdrażającej – o ile na podstawie porozumienia lub umowy zostanie powierzona taka rola Narodowemu Centrum, w ramach programu operacyjnego.</p>
222)	Uwaga ogólna	Filip Kołodziejski	<p>Nie ma merytorycznych powodów dla przejęcia przez Narodowe Centrum roli jednostki odpowiedzialnej za wdrożenie i promocję rozwiązań przyjętych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ani roli Instytucji Zarządzającej Programem FIO.</p> <p>W „uzasadnieniu” podnosi się, iż za wdrażanie i promocję rozwiązań przyjętych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jednostką odpowiedzialną jest Departament Pożytku Publicznego (DPP), podległy ministrowi właściwemu ds. zabezpieczenia społecznego, a także, iż „takie rozwiązanie sprawia, że sektor może być postrzegany głównie przez pryzmat pomocy społecznej i świadczących ją organizacji”.</p> <p>Należy podkreślić iż, Departament Ekonomii Społecznej i Pożytku Publicznego jest jednostką Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. MRPiPS pełni co prawda funkcję ministra właściwy do</p>	<p>Projektodawca nie podziela uwagi, że brak jest merytorycznych powodów dla przejęcia przez Narodowe Centrum roli jednostki odpowiedzialnej za wdrożenie i promocję rozwiązań przyjętych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roli Instytucji Zarządzającej Programem FIO. Zgodnie z intencją projektodawcy, ustawa wprowadza szereg nowych narzędzi i mechanizmów, umożliwiających poprawę horizontalnej koordynacji polityk państwa w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Przede wszystkim, ustawa o Narodowym Centrum postuluje odejście od dotychczasowego ulokowania jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>spraw zabezpieczenia społecznego, jednakże polityka społeczna jest pojęciem szerszym niż zabezpieczenie społeczne, a rozwój społeczeństwa obywatelskiego jest jednym z zagadnień polityki społecznej.</p> <p>DPP nie tylko pełni rolę „gospodarza” przedmiotowej ustawy od momentu jej uchwalenia, ale jest kadrowo odpowiedzialny za jej stworzenie i nowelizację, ciesząc się przy tym – tak samo jak w przypadku pełnienia funkcji IZ Programu FIO – powszechnym uznaniem środowiska pozarządowego.</p>	<p>wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza.</p> <p>Ponadto, projekt ustawy przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i zinstytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd. Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wymienione narzędzia są komplementarne z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami pozarządowymi - przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.
223)	Uwaga ogólna	Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy dzieciom i Młodzieży z MPDz OSTOJA Fundacja Eudajmonia Fundacja Jagniątków Fundacja Lokalnych Inicjatyw Społecznych Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych Towarzystwo Przyrodnicze Ziemi Oleśnickiej	Proponowana treść ustawy nie odpowiada na problemy opisane w uzasadnieniu do niej. W uzasadnieniu do projektu ustawy wspomina się o kilku z wiążących problemów sektora pozarządowego w Polsce. Wymieniono m.in. niski stan wykorzystania krajowych i europejskich środków publicznych przeznaczonych na budowę kapitału społecznego, niskie zaangażowanie Polaków w wolontariat, zbyt duże uzależnienie organizacji od funduszy publicznych, rozwarstwienie pod względem przychodów. Z dalszej części uzasadnienia nie wynika jednak, w jaki sposób utworzenie Narodowego Centrum, w określonej w projekcie formule, przyczyni się do rozwiązania zdiagnozowanych problemów. Nie wykazano także dlaczego Narodowe Centrum oraz proponowane rozwiązania miałyby rozwiązywać te problemy skuteczniej niż obecnie dostępne narzędzia i instytucje.	Uzasadnienie zostało przereklamowane i w obecnej wersji w sposób bardziej czytelny ukazuje cel powołania Narodowego Centrum oraz spodziewanego wpływu na rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Zgodnie z intencją projektodawcy, ustawa wprowadza szereg nowych narzędzi i mechanizmów, umożliwiających poprawę horyzontalnej koordynacji polityk państwa w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Przede wszystkim, ustawa o Narodowym Centrum postuluje odejście od dotychczasowego ulokowania jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza. Ponadto, projekt ustawy przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i zinstytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd. Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wymienione narzędzia są komplemen-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				tarne z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami pozarządowymi - przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.
224)	Uwagi ogólne	Klub Jagielloński	<p>1. Przedłożony projekt ustawy, jak i uzasadnienie do niego, nie wyjaśniają w przekonujący sposób, jak założony cel miałby zostać osiągnięty. Co więcej, niektóre fragmenty z uzasadnienia sugerujące realną koncentrację narzędzi do prowadzenia polityki państwa w zakresie współpracy z organizacjami obywatelskimi nie znajdują uzasadnienia w ustawie (np.: „Odbywać się to będzie w ramach przeniesienia do Narodowego Centrum całości zadań w zakresie wdrażania programów grantowych i operacyjnych o charakterze horyzontalnym”). Wiele przepisów ustawy ma charakter <i>stricte</i> deklaracyjny, gdyż nie zostały w niej wskazane narzędzia ani tryb realizowania założonych celów (dotyczy to zwłaszcza art. 24).</p> <p>2. Nie sposób pominąć faktu, że sam tryb prac nad projektem ustawy w tak wrażliwym obszarze pozostawia wiele do życzenia. Zgodnie z art. 24 ust. 4 do zadań Narodowego Centrum należą ma „wspieranie zaangażowania obywateli i organizacji obywatelskich w (...) procesy kształtowania polityk publicznych i podejmowania decyzji” oraz „wspieranie obywatelskiej kontroli nad funkcjonowaniem instytucji publicznych”. W związku z powyższym szczególnie negatywnie należy ocenić fakt opracowania projektu bez uprzedniego przyjęcia jego założeń przez Radę Ministrów, jak i dopuszczenie do sytuacji, w której obywatele przez ok. trzy tygodnie znali kształt proponowanej regulacji nie na podstawie oficjalnej publikacji na stronach rządowych, lecz jedynie dzięki „przeciekowi” i publikacji jednego z serwisów internetowych.</p>	<p>Ad. 1. Uzasadnienie zostało przeredagowane i w obecnej wersji w sposób bardziej czytelny ukazuje cel powołania Narodowego Centrum oraz spodziewanego wpływu na rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.</p> <p>Ad. 2. Projekt ustawy dotyczy przenoszenia kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej i nie wprowadza żadnych nowych regulacji w stosunku do organizacji obywatelskich. Kierując się tymi przesłankami Prezes Rady Ministrów zwolnił organ odpowiedzialny za przygotowanie projektu ustawy od stworzenia założeń do projektu, co jest zgodne z uchwałą Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
225)	Uwagi ogólne	Instytut Spraw Publicznych	<p>1. W uzasadnieniu do wskazanej ustawy przytoczono zestaw aktualnych i dobrze znanych problemów dotyczących sektor pozarządowy w Polsce. Powołano się przy tym na najważniejsze źródła badań dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych w Polsce. Brak jednak wyraźnego powiązania między przedstawioną diagnozą a przewidzianym w ustawie sposobem oddziaływania na te bolączki. W uzasadnieniu do ustawy w żaden sposób nie wyjaśniono, w jaki sposób powołanie Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w przedstawionym kształcie ma służyć łatwiejszemu rozwiązaniu zidentyfikowanych problemów sektora.</p> <p>2. Proponowany w projekcie system wsparcia przewiduje utworzenie jeszcze bardziej scentralizowanej instytucji, nad którą praktycznie całkowitą kontrolę będą sprawowały organy władzy wykonawczej. Warto w tym miejscu wskazać chociażby na zaproponowaną w ustawie strukturę organizacyjną Narodowym Centrum, gdzie główna rola i najszerszy zakres kompetencji będą przysługiwały jego Prezesowi oraz współpracującemu z nim Pełnomocnikowi Rządu do Spraw Społeczeństwa Obywatelskiego (oba stanowiska są być obsadzone przez Prezesa Rady Ministrów, brakuje jednak w ustawie wyraźnego rozgraniczenia kompetencji obu podmiotów).</p> <p>3. Ponadto, omawiana ustawa odchodzi od stosowanego dotychczas rozwiązania, gdzie w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020, funkcjonował jego komitet sterująco-monitorujący, w którym zagwarantowano proporcję udziału różnych stron – jedną połowę stanowili przedstawiciele organizacji pozarządowych, a drugą administracji publicznej (samorządowej i rządowej) oraz przedstawiciel Prezydenta RP.</p> <p>4. Warto zaznaczyć też inne mankamenty zmniejszające rolę organizacji pozarządowych, jakie dostrzec można w proponowanym omawianą ustawie systemie. Nie przewidziano m.in. sposobu udziału partnerów obywatelskich (przedstawicieli organizacji pozarządowych) w ustalaniu istotnych dokumentów dotyczących funkcjonowania samego Narodowego Centrum oraz związanych z planowanym przez nie wsparciem sektora obywatelskiego.</p>	<p>Ad. 1. Uzasadnienie zostało przereklamowane i w obecnej wersji w sposób bardziej czytelny ukazuje cel powołania Narodowego Centrum oraz spodziewanego wpływu na rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.</p> <p>Ad. 2. Struktura organizacyjna Narodowego Centrum nie została opisana w projekcie ustawy. Jako agencja wykonawcza, a nie urząd administracji rządowej, ma szansę stać się bardziej przyjaznym partnerem sektora obywatelskiego w realizacji programów rządowych. Takie doświadczenia ma np. Narodowa Agencja Programu Erasmusplus, która z powodzeniem w strukturze pozarządowej i w sposób bardzo przyjazny realizuje zdecentralizowane akcje programów edukacyjnych UE. Jednocześnie w agencji wykonawczej realizującej ze środków publicznych programy rządowe musi być zapewniony ścisły nadzór nad wykonywanymi zadaniami. Ten nadzór powierzono Prezesowi Rady Ministrów.</p> <p>Ad. 3. W projekcie ustawy nie ma przepisów, które odchodziłyby od stosowania dotychczasowych rozwiązań, gdzie w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020 funkcjonuje komitet sterująco-monitorujący.</p> <p>Ad. 4. Zgodnie z art. 23 ust. 2 projektu ustawy, Rada Ministrów będzie zobowiązana przeprowadzać konsultacje z organizacjami pozarządowymi w stosunku do przyjmowanych w drodze uchwały programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			Dotyczy to opracowania programów rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (art. 23 ustawy), doprecyzowania zakresów tematycznych, terminów i warunków realizacji projektów w ramach Narodowego Centrum (art. 28 ust. 2) czy też ustalania wzorów ofert, umów i sprawozdań w ramach konkursów dotacyjnych ogłaszanych przez Centrum.	
226)	Uwagi ogólne	Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych „MOST”	<p>1. Podstawowa uwaga dotyczy szybkiego procedowania przedmiotowej ustawy. Jedyny etap konsultacji trwa teraz a uwag zgłoszonych do ustawy jest bardzo dużo i wątpliwe jest aby udało się je wszystkie przedyskutować. Dodatkowo pomimo, że w założeniach jest to tylko ustawa kompetencyjna wprowadza bardzo wiele zmian dotyczących współpracy rządu z organizacjami pozarządowymi.</p> <p>2. Ponadto należy zauważyć, że Narodowe Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w założeniach ma służyć realizacji programów rozwoju społeczeństwa obywatelskiego jednak do tej pory nie przyjęto żadnych tego typu programów więc zakładanie obecnie instytucji do ich realizacji wydaje się niegospodarne a przede wszystkim przedwczesne.</p>	<p>Ad. 1. Projekt ustawy jest procedowany od chwili wyrażenia zgody przez Prezesa Rady Ministrów w zakresie jego procedowana przez Pełnomocnika Rządu do Spraw społeczeństwa obywatelskiego, tj. od dnia 4 marca 2016 r. Nie można się więc zgodzić ze stwierdzeniem, że projekt ustawy jest szybko procedowany. Okres konsultacji społecznych był znacznie dłuższy od 21 dniowego okresu przewidzianego w § 129 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204). Konsultacje publiczne trwały od 19 grudnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r.</p> <p>W projekcie ustawy wyraźnie wskazano, że Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020 stanowiący załącznik do uchwały Nr 209/2013 Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013 r. staje się programem wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w rozumieniu art. 23 ust. 1 niniejszej ustawy. Zarówno etap prac przed wpisaniem projektu do wykazu prac legislacyjnych, w którym uczestniczyli eksperci Pełnomocnika rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego jak też etap konsultacji należy uznać - w opinii projektodawcy - za ważny i mający istotne znaczenie dla ostatecznego kształtu projektu. Trudno przecenić zasięg działań realizowanych w ramach konsultacji. Także ich efekt w postaci uwzględnionych uwag można uznać za sukces konsultacji i wskazać realny wpływ wnioskodawców uwag na kształt projektu.</p> <p>Ad. 2. Pozostałe programy, którymi będzie zarządzało Narodowe Centrum są na etapie tworzenia i przed przeprowadzeniem konsultacji publicznych.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
227)	Uwaga ogólna	Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy dzieciom i Młodzieży z MPDz OSTOJA; Fundacja Eudajmonia; Fundacja Lokalnych Inicjatyw Społecznych; Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych; Federacja Polskich Banków Żywności; Fundacja Jagniątków; Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych; Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych; Towarzystwo Przyrodnicze Ziemi Oleśnickiej	<p>1. W zapowiedziach i uzasadnieniu utworzenia Narodowego Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego wskazano m.in. jego znaczącą rolę w koordynowaniu i organizowaniu współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego w zakresie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817, z późn. zm.). Natomiast w projekcie przedmiotowej ustawy dot. Narodowego Centrum brak jest odniesienia do jego zadań w zakresie „koordynowania i organizowania współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego”.</p> <p>2. Projekt ustawy nie odnosi się do zadań w zakresie perspektywy horyzontalnej w zakresie koordynacji i monitoringu polityk państwa dla sektora pozarządowego.</p> <p>Przedstawiony projekt ustawy o Narodowym Centrum odnosi się do jego charakteru instytucjonalnego i polityki finansowej, roli Prezesa Narodowego Centrum i Rady Narodowego Centrum, zakresu zadań w odniesieniu do programów jakie ma prowadzić oraz do wsparcia i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i sektora pozarządowego poprzez m.in. konkursy na wykonywanie projektów (opisane dosyć szczegółowo) – natomiast nie ma mowy o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - horyzontalnej koordynacji polityk wspierania rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego przez państwo; - poprawie komunikacji poszczególnych aktorów aktywnych na polu wspierania rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego (nie wskazano żadnych mechanizmów czy narzędzi takiej współpracy). <p>Samo zarządzanie horyzontalnymi instrumentami wsparcia finansowego sektora pozarządowego nie stanowi o całościowej koordynacji poszczególnych sektorowych polityk państwa wobec sektora pozarządowego.</p>	<p>Ad. 1. Zakres przedmiotowy działalności Narodowego Centrum został zmieniony. Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 1 ust. 2 projektu ustawy, Narodowe Centrum będzie instytucją właściwą w sprawach wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także działalności pożytku publicznego i wolontariatu. Narodowe Centrum nie będzie instytucją właściwą w sprawach koordynowania i organizowania współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego, w zakresie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Narodowe Centrum ze względu na ustrojowe usytuowanie nie może koordynować polityki państwa w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi. Do zadań Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego będzie należeć koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Ad. 2. Odnosząc się do uwagi dotyczącej wykonywania przez Narodowe Centrum zadań w zakresie perspektywy horyzontalnej koordynacji i monitoringu polityki państwa dla sektora pozarządowego, projektodawca wyjaśnia, że głównym założeniem wejścia w życie projektowanych przepisów jest wprowadzenie szeregu nowych narzędzi i mechanizmów, umożliwiających poprawę horyzontalnej koordynacji polityk państwa w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Przede wszystkim, ustawa o Narodowym Centrum postuluje odejście od dotychczasowego ulokowania jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza.</p> <p>Ponadto, projekt ustawy przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i zinstytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd.</p> <p>Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wymienione narzędzia są komplementarne z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami pozarządowymi - przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.
228)	Uwaga ogólna	Federacja Polskich Banków Żywności	Treść projektu ustawy nie daje odpowiedzi na pytanie w jaki sposób oraz na jakich zasadach Narodowego Centrum będzie wdrażało politykę rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i koordynowało oraz organizowało współpracę organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego. Należy w toku dalszych konsultacji z udziałem organizacji pozarządowych doprecyzować rodzaj działań podejmowanych przez Narodowego Centrum, zasady jego działania oraz dopracować kwestię funkcji koordynacyjnych nowej instytucji wobec innych resortów realizujących działania w sferze pożytku publicznego	Zgodnie z intencją projektodawcy, ustawa wprowadza szereg nowych narzędzi i mechanizmów, umożliwiających poprawę horyzontalnej koordynacji polityk państwa w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Przede wszystkim, projekt ustawy postuluje odejście od dotychczasowego ulokowania jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza. Ponadto, projekt ustawy

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i instytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd.</p> <p>Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wymienione narzędzia są komplementarne z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych na rzecz rozwoju społeczeństwa</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami pozarządowymi - przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.
229)	Uwaga ogólna	Ewa Szostak	Proponowana ustawa nie gwarantuje rozwiązania problemów III sektora w Polsce, rodzi za to ryzyko pogorszenia obecnie funkcjonujących standardów współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz erozję jej fundamentów. Projekt jest zwykły buble. A miała być dobra zmiana.	Zgodnie z intencją projektodawcy, ustawa wprowadza szereg nowych narzędzi i mechanizmów, umożliwiających poprawę horyzontalnej koordynacji polityk państwa w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Przede wszystkim, projekt ustawy postuluje odejście od dotychczasowego ulokowania jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza. Ponadto, projekt ustawy przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i zinstytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd. Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wymienione narzędzia są komplementarne z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami – przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
230)	Uwaga ogólna	Dominika Dopierała	<p>1. Projekt ustawy jest dalece nieprecyzyjny i w sposób znaczący ogranicza wpływ organizacji pozarządowych na kształtowanie sytuacji trzeciego sektora w kraju. Nie znajduję w nim propozycji ustaw czy rozporządzeń, które jasno określałyby wzajemne obowiązki pomiędzy Państwem a organizacjami pozarządowymi. Rażąco brak konkretnych rozwiązań rodzi wśród przedstawicieli III sektora duże obawy w związku z przejrzystością i jawnością przyszłych postanowień Narodowego Centrum. Ponadto, ograniczona liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych w radzie Narodowego Centrum oznacza brak realnego wpływu społeczeństwa na decyzje większości osób zasiadających w radzie, którymi są przedstawiciele administracji publicznej.</p> <p>2. Proponowane rozwiązania nie zapewniają stosowania zasad pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Nie gwarantują także bezpiecznych warunków umowy dla podmiotów otrzymujących dofinansowanie.</p> <p>3. Propozycja ustawy godzi w samą istotę trzeciego sektora. Narusza zaufanie organizacji pozarządowych do administracji publicznej. Uzasadnienie obecnej formy ustawy byłoby punktem wyjścia do rozpoczęcia dialogu pomiędzy państwem a społeczeństwem obywatelskim.</p>	<p>Ad. 1. Projekt ustawy w żaden sposób nie ogranicza wpływu organizacji pozarządowych na kształtowanie sytuacji trzeciego sektora. Nie zmienia dotychczasowych zasad w zakresie zakładania i działalności organizacji pozarządowych. Narodowe Centrum będzie współpracowało z sektorem obywatelskim oferując wsparcie finansowe nakierowane m.in. na jego rozwój instytucjonalny. Narodowe Centrum zapraszając członków organizacji do udziału w programach edukacyjnych czy programach wspierających ideę wolontariatu będzie miało istotny wpływ na działalność sektora. Narodowe Centrum będzie włączało organizacje obywatelskie w swoją działalność dzięki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnieniu udziału 5 przedstawicieli sektora jako członków Rady Narodowego Centrum, mających wgląd w jego działalność oraz wyrażających opinię na temat kluczowych dokumentów strategicznych; - wdrażaniu programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego uprzednio skonsultowanych z organizacjami; - przeprowadzaniu regularnej ewaluacji wdrażanych programów, nakierowanej na zbadanie ich skuteczności oraz ocenę efektów wśród organizacji biorących udział w programach; - współpracy z niezależnymi ekspertami – pracownikami lub badaczami sektora – w procesie oceny wniosków; - zapewnieniu udziału przedstawicielom sektora w komitetach sterująco-monitorujących wdrażanych programów. <p>Narodowe Centrum będzie skuteczną i przyjazną instytucją dzięki otwartym kanałom komunikacyjnym – przejrzystej stronie internetowej, zrozumiałym materiałom informacyjnym, bezpośrednim kontaktom pracowników Narodowego Centrum z organizacjami w trakcie całego procesu grantowego, spotkaniom informacyjnym w całej Polsce oraz stałej analizie satysfakcji osób i organizacji korzystających z programów Narodowego Centrum.</p> <p>Ad. 2. W aktualnym brzmieniu art. 28 projektu ustawy wskazano, że do zadań Narodowego Centrum będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Natomiast w art. 5 ust. 1</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyraźnie wskazano, że organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowe Centrum. Ad. 3. Uzasadnienie zostało przeredagowane i w obecnej wersji w sposób bardziej czytelny ukazuje cel powołania Narodowego Centrum oraz spodziewanego wpływu na rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.
231)	Uwagi ogólne	Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czy ustawa naruszy kompetencje jednostek samorządu terytorialnego? 2. Jakie fundusze będą w dyspozycji Narodowego Centrum? Czy i jak zmienią się zasady przyznawania, realizacji i rozliczania funduszy będących obecnie w dyspozycji FIO. 3. Na jakiej zasadzie będą dobierani eksperci oceniający wnioski? 4. Jaki jest program funkcjonowania Narodowego Centrum? 5. Jak będzie wspierany, promowany wolontariat? 6. Czy Rada planuje usprawnienie obsługi finansowej projektów EFS (rozliczanie zaliczek, rozliczanie kosztów pośrednich, wysokość kosztów pośrednich- obecny kształt wymaga posiadania wysokiego własnego zabezpieczenia finansowego lub zaciągania pożyczek na obsługę projektów. Koszty uzyskania pożyczek na koszty bieżące przez gwarancję są bardzo wysokie. Ponadto wysokie oprocentowanie i koszty obsługi zabezpieczeń. To może doprowadzić do upadku doświadczonych organizacji, które przedstawią opóźnienia we wdrażaniu obecnego okresu. 7. Jednym z zadań Narodowego Centrum ma być finansowanie „wzmocnienie potencjału sektora obywatelskiego”. Co to znaczy? Czy jest to tylko ładnie brzmiące hasło, czy można liczyć na rzeczywiste, konkretne Działania, m. in. np.: granty instytucjonalne zróżnicowanej wysokości, ale przekładające się na faktyczne wzmocnienie potencjałów Organizacji! Organizacje realizujące 	<p>Ad. 1. Projekt ustawy nie narusza kompetencji jednostek samorządu terytorialnego. Cel i zakres przedmiotowy i podmiotowy projektu ustawy wskazane zostały w uzasadnieniu.</p> <p>Ad. 2. Przyznawanie, realizacja i rozliczanie funduszy będących w dyspozycji Programu FIO będzie się odbywać na dotychczasowych zasadach. Dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Narodowe Centrum może również dysponować środkami pochodzącymi z Funduszu Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.</p> <p>Ad. 3. Ekspertów oceniających wnioski będą wybierani na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>Ad. 4. i 7. Projekt ustawy precyzuje, iż do zadań Narodowego Centrum należy m.in. realizacja działań na rzecz wspierania rozwoju wspólnoty obywatelskiej i społeczeństwa obywatelskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, jak również wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego (art. 24 projektu ustawy). Projekt Ustawy nie zawiera żadnych szczegółowych zapisów co do zakresu podmiotowego i przedmiotowego konkretnych programów, które będzie realizowało Narodowe Centrum. Formuły programów, które mają być realizowane w Centrum w najbliższych latach będą wypracowywane w ramach prac nad</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>projekty wspierają innych i tak ma być, ale same też potrzebują wsparcia. Bez rozwiązań wzmacniających podmioty III sektora, brak będzie zadowalających rezultatów wzrostu potencjału III sektora (tracąc dobrych specjalistów od wdrażania projektów).</p>	<p>Narodowym Programem Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, we współpracy z zespołami ekspertów przy Pełnomocniku Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego a następnie poddawane konsultacjom społecznym. Narodowe Centrum jest instytucją powoływaną w celu realizowania programów długofalowych, które będą realizowane w odpowiedzi na analizy aktualnej sytuacji społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Na danym etapie rozwoju wspólnoty obywatelskiej i społeczeństwa obywatelskiego wskazane jest przede wszystkim wyrównywanie szans i zmniejszania dysproporcji w sektorze obywatelskim, a więc wspieranie organizacji mniejszych i z stosunkowo krótkim stażem działalności.</p> <p>Zgodnie z intencją projektodawcy, ustawa wprowadza szereg nowych narzędzi i mechanizmów, umożliwiających poprawę horyzontalnej koordynacji polityk państwa w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Przed wszystkim, ustawa o Narodowym Centrum postuluje odejście od dotychczasowego ułożenia jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>Ponadto, projekt ustawy przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i zinstytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd.</p> <p>Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Wymienione narzędzia są komplementarne z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rzą-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>dowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami pozarządowymi - przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.</p> <p>Ad. 5. W założeniach Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego proponuje się działania na rzecz rozwoju instytucji dialogu obywatelskiego, wdrożenie nowych instrumentów finansowego wsparcia rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także wsparcie rozwoju wolontariatu, w szczególności długoterminowego i systematycznie świadczącego.</p> <p>Ad. 6. Zadania Rady Narodowego Centrum zostały określone w projekcie ustawy. Do kompetencji Rady Narodowego Centrum nie będzie należeć usprawnienie obsługi finansowej projektów EFS.</p>
232)	Uwagi ogólne	Stowarzyszenie Klon/Jawor	<ol style="list-style-type: none"> Projektodawcy nie wskazują jaki jest cel powstania Narodowego Centrum. Narodowe Centrum będzie zarządzało programami, których treść znana jest tylko w zarysie, nie wiadomo kiedy powstaną, kto je będzie tworzył i czy przy ich uchwalaniu (podobnie jak przy procedowaniu niniejszego projektu) marginalizowany będzie głos strony społecznej. Projekt jest fałszywie przedstawiany jako techniczny i kompetencyjny, choć zawiera zapisy, które mogą mieć (w przypadku wejście w życie projektu) ogromne znaczenie dla kształtowania się zasad współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi w Polsce. Wprowadzenie nowej procedury konkursowej może spowodować chaos i załamanie się dotychczasowych, tworzonych przez kilkanaście lat, zasad współpracy instytucji publicznych z organizacjami pozarządowymi. Przedstawiony projekt zawiera uzasadnienie niespełniające warunków, które ustawodawca nakłada na uzasadnienia do projektów rządowych. Do argumentacji na rzecz projektu używa się prawdziwych danych i wyników badań, jednak bez większego 	<p>Ad. 1. Cel powstania Narodowego Centrum został obszernie opisany w uzasadnieniu oraz ocenie skutków regulacji.</p> <p>Ad. 2. W odpowiedzi na uwagi odnoszące się do trybu tworzenia programów i ich formuły, projektodawca wyjaśnia, że programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego będą w zasadniczym kształcie opracowywane w ramach tworzenia Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów przez Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego, oraz zespół powołanych w tym celu ekspertów.</p> <p>Następnie, po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, będą one przyjmowane w drodze uchwały przez Radę Ministrów (art. 23 ust. 2 projektu ustawy). Procedura konsultacji jest regulowana przepisami Regulaminu Pracy Rady Ministrów.</p> <p>Ad. 3. W kwestii procedur konkursowych projektodawca wyjaśnia, że przepisy dotyczące trybu konkursowego zostały zmienione w stosunku do pierwotnej propozycji. Projekt ustawy odsyła obecnie do trybu konkursowego określonego w przepisach</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>związku z materiałem projektu i bez przełożenia na rezultaty i przewidywane oddziaływanie. Rezultatów, opisu oddziaływania czy spodziewanych efektów uzasadnienie w ogóle nie zawiera. Tłumaczy tylko jak rozumieć poszczególne artykuły, a niekiedy tylko powtarza ich treść.</p> <p>5. Projekt powstaje bez udziału strony społecznej, wbrew opinii wielu organizacji, proponuje też stworzenie instytucji, która pozbawiona będzie społecznej kontroli.</p> <p>6. Projektodawca przewiduje, że Narodowe Centrum będzie zarządzało programami rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (art. 23). Tymczasem szczegóły tych programów nie są znane, nie zostały także poddane głębszym konsultacjom. W okresie marzec-październik 2016 prezentowano tylko bardzo ogólne założenia tych programów (sprowadzające się do tytułu i kilku haseł). Bez wiedzy o programach trudno jest uzasadnić zamiar powołania nowej instytucji. Nie sposób ocenić, czy zaproponowany kształt Narodowego Centrum (sam w sobie budzący uzasadnione wątpliwości, zarówno prawne jak i polityczne), miałyby pasować do przyszłych programów. Jesteśmy przekonani, że w pierwszej kolejności należałoby przygotować programy, przyjmując je po długotrwałej debacie, dalej opracować plan ich wdrażania, a na samym końcu powołać (jeśli to się okaże potrzebne) nową instytucję. Procedując projekt dziś całkowicie odwracamy tę logikę. Narodowe Centrum nie jest potrzebne jeśli nie ma programów.</p> <p>7. Warto przy tym zwrócić uwagę na niekonsekwencje wynikające z przypisania Narodowemu Centrum i Programom znaczenia dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Z projektu nie wynika, żeby miały powstać instytucje i działania rzeczywiście do społeczeństwa obywatelskiego skierowane. Projekt dotyczy niemal wyłącznie relacji z organizacjami pozarządowymi. Kwestie dotyczące społeczeństwa obywatelskiego rozumianego jako szersze zjawisko (którego III sektor jest tylko częścią) właściwie w projekcie nie występują lub potraktowane są hasłowo.</p>	<p>ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>Ad. 4., 10.-13. W odniesieniu do uwag dotyczących uzasadnienia projektodawca informuje, że uzasadnienie zostało przerebadowane i w obecnej wersji w sposób bardziej czytelny ukazuje cel powołania Narodowego Centrum oraz spodziewanego wpływu na rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.</p> <p>Odnosząc się do uwag dotyczących sposobu, w jaki przyjęcie ustawy przyczyni się do rozwiązania zdiagnozowanych w uzasadnieniu problemów, projektodawca wyjaśnia, że zgodnie z jego intencją ustawa wprowadza szereg nowych narzędzi i mechanizmów, umożliwiających poprawę horyzontalnej koordynacji polityk państwa w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Przede wszystkim, ustawa o Narodowym Centrum postuluje odejście od dotychczasowego ułożenia jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt ustawy o Narodowym Centrum w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>8. Zapisy Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020, którego środki ma przejąć Narodowe Centrum, zapewniały dotychczas w Komitecie sterująco-monitorującym następującą proporcję udziału stron: połowa przedstawiciele organizacji pozarządowych i połowa administracji publicznej (samorządowej i rządowej), a także przedstawiciel Prezydenta RP. Odciągająca od tych proporcji konstrukcja składu Rady Narodowego Centrum pozostaje bez uzasadnienia oraz jest jawnym zmniejszeniem udziału i wpływu organizacji pozarządowych na kształtowanie się planów i działań.</p> <p>9. Treść projektu ustawy jest więc sprzeczna z uzasadnieniem, które przewiduje, że środki publiczne przeznaczone na wspieranie społeczeństwa obywatelskiego powinny być przyznawane na zasadach otwartości, konkurencyjności i przejrzystości. Stoi też w sprzeczności z zasadami partnerstwa i suwerenności stron, nie tylko zapisanymi w ustawie o działalności pożytku publicznego, ale też utrwalonymi (choć nie bez oporów) przez kilkunastoletnią praktykę współpracy.</p> <p>Wymienione zasady wydają się być o wiele lepiej gwarantowane przez obecny system. Natomiast system projektowany, mimo deklaracji, wprost tym zasadom przeczy i cofa nas o kilkanaście lat, do czasów sprzed ustawy o działalności pożytku.</p> <p>10. Zadania, które mają zostać przypisane do Narodowego Centrum są obecnie realizowane przez podległy ministrowi konstytucyjnemu departament o dużym dorobku, wypracowanych rozwiązaniach ustawowych, aktach wykonawczych i dobrych praktykach, uwzględniających czynny udział strony pozarządowej.</p> <p>Projekt zakłada przeniesienie kompetencji w nowe miejsce (miejsca) i przypisanie ich nowym osobom jednak w zupełności nie gwarantuje przeniesienie pamięci instytucjonalnej, zgromadzonych doświadczeń, kultury pracy i kontaktów z organizacjami pozarządowymi. Patrząc na konstrukcję (choćby Rady Narodowego Centrum, art. 9-12), jak też biorąc pod uwagę sposób debатовania nad projektem, wydaje się raczej, że Narodowe Centrum zamierza ze wszystkimi tymi wartościami zerwać.</p>	<p>Ponadto, projekt ustawy przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i zinstytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd.</p> <p>Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Wymienione narzędzia są komplementarne z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Na-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>11. W uzasadnieniu do projektu ustawy o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego wspomina się o kilku z wiodących problemach sektora pozarządowego w Polsce. Wymieniono m.in. niski stan wykorzystania krajowych i europejskich środków publicznych przeznaczonych na budowę kapitału społecznego, niskie zaangażowanie Polaków w wolontariat, zbyt duże uzależnienie organizacji od funduszy publicznych, rozwarstwienie pod względem przychodów. Z dalszej części uzasadnienia nie wynika jednak, w jaki sposób utworzenie Narodowego Centrum, w określonej w projekcie formule, przyczyni się do rozwiązania zdiagnozowanych problemów. Nie wykazano także dlaczego Narodowe Centrum oraz proponowane rozwiązania miałyby skuteczniej zwalczać te problemy niż obecnie dostępne narzędzia i instytucje.</p> <p>12. Uzasadnienie stara się przytłoczyć ilością faktów, jednak z bliższej ich analizy wynikają wnioski przeciwne, niż te na jakich zależałoby projektodawcom. Np. wyliczenie instytucji centralnych, współpracujących z trzecim sektorem w różnych Państwach europejskich, nie udowadnia, że Narodowe Centrum jest modelem rozwiązaniem, akceptowanym i stosowanym w innych państwach. Wydaje się, że w Europie dominuje raczej model przypisania organizacji pozarządowych do wybranego ministerstwa (co właśnie projekt próbuje zmienić).</p> <p>13. W uzasadnieniu pojawiają się też tezy niesprawiedliwe i nieudowodnione, które wydają się mieć charakter publicystyczny i walor atrakcyjności, nie mogą jednak być traktowane jako argument w dyskusji. Można tu wymienić sugestię, że część fundacji i stowarzyszeń realizuje zadania publiczne nie dla osiągnięcia celów, ale dla "zabezpieczenia własnych potrzeb egzystencjalnych". Do podobnej kategorii można zaliczyć przesadne i generalizujące stwierdzenie, że organizacje odgrywają w życiu publicznym rolę "marginalną".</p> <p>14. Stosowane obecnie zasady współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, określone przede wszystkim w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, były wypracowywane przy aktywnym</p>	<p>rodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami pozarządowymi - przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.</p> <p>Jednocześnie projektodawca wyjaśnia, że przeniesienie materialnych i ludzkich zasobów Departamentu Ekonomii Społecznej i Pożytku Publicznego MRPiPS do Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM odbędzie się z zachowaniem najwyższej dbałości o pamięć instytucjonalną i przekazanie zarówno zgromadzonego doświadczenia, jak i wypracowanych dobrych praktyk w zakresie kultury pracy i kontaktów z III sektorem.</p> <p>W odpowiedzi na uwagi dotyczące konstrukcji Rady Narodowego Centrum, projektodawca informuje, że skład Rady Narodowego Centrum został zmieniony. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom organizacji pozarządowych została zwiększona liczba członków reprezentujących III sektor.</p> <p>Ad. 5. Niezrozumiałe są uwagi sugerujące, że projekt ustawy procedowany był bez uprzedniego przeprowadzenia konsultacji społecznych. Należy zauważyć, że formalne konsultacje trwały 6 tygodni, od 19 grudnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r. Dodatkowo, projekt ustawy, który został poddany konsultacjom (z niewielkimi zmianami) został przedstawiony zespołom ekspertów Pełnomocnika rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego już w połowie listopada ub. roku i pierwsze debaty eksperckie i w ciałach dialogu obywatelskiego odbywały się zanim rozpoczął się formalnie proces konsultacji.</p> <p>Trudno się zgodzić z uwagą, że spotkania regionalne nie są w istocie konsultacjami i nie zapewniają stronie społecznej faktycznego wpływu na kształt nowych rozwiązań, ponieważ w czasie trwających 6 tygodni konsultacji projektu ustawy Pełnomocnik Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego przy współpracy wojewodów zorganizował 23 regionalne konferencje konsultacyjne we wszystkich regionach kraju z udziałem blisko</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>udziale wielu przedstawicieli środowiska pozarządowego przez kilkanaście lat.</p> <p>Mimo że powołanie Narodowego Centrum było zapowiadane od marca 2016 r., nie powstały założenia do ustawy, które byłyby przedmiotem konsultacji. Co więcej w uzasadnieniu wskazano wprost, że już wtedy (w marcu 2016 r.) premier zdecydowała, że projekt nie przejdzie fazy założeń (bez wskazania powodów takiej decyzji).</p> <p>Organizacje próbowały włączyć się w prace stosując tryb dostępu do informacji publicznej, ale nawet wykorzystanie tego trybu nie doprowadziło do ujawnienia stanu prac umożliwiającego wyrażenie opinii na kluczowych dla powstawania projektu etapach. Stoi to w sprzeczności z treścią uzasadnienia i łamie ustawową zasadę partnerstwa.</p> <p>Inicjatywy, które były realizowane przez ostatnie kilka miesięcy w roku 2016 (w tym odbywające się na przełomie 2016 i 2017 r. spotkania regionalne) nie są w istocie konsultacjami zapewniającymi stronie społecznej faktyczny wpływ na kształt nowych rozwiązań. W większości ograniczają się do prezentacji zamierzeń rządowych, ew. uzupełnionych o luźne wysłuchanie opinii osób zgromadzonych. Spotkania nie są moderowane w taki sposób, aby można było sformułować konkretne wnioski dot. postulatów ustawowych. Przypomina to organizowane od wiosny 2016 r. spotkania zespołów eksperckich, które zakończyły się rezygnacją na jesieni znacznej grupy ekspertów z prac zespołów. Jeszcze bardziej przypomina to konsultacje reformy edukacyjnej, które nie tylko nie wpłynęły na pierwotne zamierzenia ministerstwa edukacji, ale także stały się jednym z powodów referendum ogólnokrajowego w sprawie reformy, które postulują środowiska nauczycielskie, a wcześniej także ogólnopolskich manifestacji.</p>	<p>1000 osób reprezentujących 854 organizacje pozarządowe. Celem spotkań regionalnych było informowanie lokalnych organizacji o trwających konsultacjach publicznych i o oficjalnych kanałach przeznaczonych do zgłaszania uwag. Celem spotkań było także zainicjowanie dyskusji na temat ustawy, udzielenie odpowiedzi na pojawiające się pytania i wątpliwości, co w zamierzeniu miało spowodować, iż nadsyłane uwagi będą w jak największym stopniu dotyczyły szczegółowych zapisów ustawy. W debacie podczas konferencji jak i w mediach głos zabierali przedstawiciele różnych środowisk pozarządowych. Prezentujący podczas regionalnych konferencji założenia ustawy w swoich wystąpieniach skupili się na przedstawieniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historii idei utworzenia Narodowego Centrum, • założeń Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, nad którym pracuje 5 tematycznych zespołów eksperckich w KPRM, • założeń oraz celu konsultacji projektu ustawy o Narodowym Centrum, jakim było przedstawienie projektu, wyjaśnienie wątpliwości oraz odpowiedź na pytania uczestników spotkania, • efektów wprowadzenia ustawy, • zakładanych przesunięć kompetencyjnych pomiędzy ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego a Narodowym Centrum, • informacji na temat oficjalnego kanału konsultacyjnego. <p>Wśród pytań, uwag i komentarzy uczestników spotkania najczęściej pojawiały się tematy dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasadności powołania do życia Narodowego Centrum, • struktury i składu personalnego Narodowego Centrum oraz Rady Narodowego Centrum, • zbyt małego udziału reprezentantów organizacji pozarządowych w składzie Narodowego Centrum, • zmian we wnioskach o granty oraz zasad dotyczących sprawozdawczości,

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<ul style="list-style-type: none"> • przyszłości Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, • konieczności wsparcia trzeciego sektora na szczeblu samorządowym, • problemu wykluczenia małych organizacji - szczególnie tych pochodzących spoza dużych ośrodków miejskich - z dostępu do środków publicznych, • braku środków finansowych na zapewnienie podstawowych potrzeb organizacji, • zasad i wątpliwości dotyczących przeprowadzanego procesu konsultacji. <p>Podczas konferencji regionalnych, a także innych spotkań poświęconych konsultacji projektu ustawy wyraźnie podkreślano, że ustawa dotyczy przenoszenia kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej, nie wprowadza żadnych nowych regulacji w stosunku do organizacji obywatelskich, a celem powołania nowej instytucji Narodowego Centrum jest stworzenie warunków prawnych i instytucjonalnych niezbędnych do realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Narodowe Centrum – jako agencja wykonawcza – ma wdrażać politykę państwa w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, opartą na zasadach pomocniczości, otwartości, konkurencyjności i przejrzystości. Podczas konsultacji zgłoszono ok. 200 uwag, które w części zostały uwzględnione w prezentowanym projekcie ustawy. Szczegółowy raport z konsultacji zostanie opublikowany na stronie podmiotowej Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego niezwłocznie po zakończeniu procesu uzgodnień projektu ustawy. Tym samym argument o braku wpływu strony społecznej na kształt ustawy jest w opinii projektodawcy nieuzasadniony.</p> <p>Ad. 6. Niedookreśloność w projektowanej ustawie dokładnego zakresu rzeczowego programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego mających być realizowanych przez Narodowe Centrum wynika z faktu, iż programy te są dopiero na etapie tworzenia i przed konsultowaniem. Szczegółowe</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>określenie przedmiotowo-podmiotowe programów w ustawie odebrałoby rację bytu ich konsultacjom i tworzeniu w przyszłości nowych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Ad. 8. Rada Narodowego Centrum - aktualne brzmienie art. 9 projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, w tym 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, członek reprezentujący Prezydenta RP, członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego oraz 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić wyłącznie 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej.</p> <p>Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych. Zwiększono liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w Radzie Narodowego Centrum z dwóch do pięciu członków.</p> <p>Ad. 9. W aktualnym brzmieniu projektu ustawy otwarty konkurs ofert oraz tryb realizacji zadań Narodowego Centrum będzie się odbywał na podstawie dotychczasowych przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a więc obowiązujący będzie również art. 5 ust. 1 wspomnianej ustawy, który określa na jakich zasadach odbywa się współpraca między organami administracji publicznej i organizacjami pozarządowymi - na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te będą więc przestrzegane w ramach wykonywanych zadań przez Narodowego Centrum.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>Ad. 14. Projekt ustawy dotyczy przenoszenia kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej i nie wprowadza żadnych nowych regulacji w stosunku do organizacji obywatelskich. Kierując się tymi przesłankami Prezes Rady Ministrów zwolnił organ odpowiedzialny za przygotowanie projektu ustawy od stworzenia założeń do projektu, co jest zgodne z uchwałą Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów.</p> <p>Projekt ustawy został opublikowany na stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz w portalu Rządowego Procesu Legislacyjnego w dniu 19 grudnia 2016 r. Nie jest więc prawdą, że zainteresowane podmioty nie mogły się zapoznać ze stanem prac nad projektem ustawy. Ponadto przedstawiciele Kancelarii Prezesa Rady Ministrów na bieżąco przekazywali informacje, na jaki etapie jest stan prac nad projektem, przed oficjalnym jego upublicznieniem w Biuletynie Informacji Publicznej.</p>
233)	Uwagi ogólne	Związek Lubuskich Organizacji Pozarządowych; Zielonogórska Rada Działalności Pożytku Publicznego; Fundacja na rzecz Collegium Polonicum; Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Ośrodek Regionalny w Zielonej Górze; Zielonogórskie Towarzystwo Edukacyjne „Civilitas”; Stowarzyszenie Przyjaciół Łężyicy; Lubuskie Towarzystwo Fotograficzne;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt ustawy narusza zasadę pomocniczości, ponieważ zadania Narodowego Centrum może realizować niższy szczebel władzy państwowej. 2. Trudno ustosunkować się do projektu, ponieważ opis konkursu nie jest przedstawiony w sposób przejrzysty, brak określenia zasad funkcjonowania Programu Narodowego Centrum oraz kompetencji Pełnomocnika. 3. Co do zasadności utworzenia Narodowego Centrum, to nie wskazuje się jakie wady poprzedniego systemu Narodowego Centrum niweluje. 4. Konsultacje projektu były niewystarczające i przeprowadzone w zbyt szybko. 5. Przeprowadzenie konsultacji Narodowego Program Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego i nowych dokumentów - organizatorem takiego spotkania powinien być pełnomocnik ds. społeczeństwa obywatelskiego z województwa lubuskiego. 6. Określenie szerszej współpracy z organizacjami pozarządowymi: stworzenie inkubatorów przy wojewodach, co zapewniłoby 	<p>Ad. 1. Autor uwagi nie wskazał w jaki sposób projektowane przepisy naruszają zasadę pomocniczości. Powstanie Narodowego Centrum nie ingeruje w swobodne podejmowanie działań przez organizacje pozarządowe. Jednocześnie odnosząc się do sugestii delegowania zadań na niższy szczebel władzy państwowej warto odnotować, że ustawa wprowadza możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, którzy mogą współpracować z Pełnomocnikiem oraz Narodowe Centrum.</p> <p>Ad.2. Odnosząc się do uwag dotyczących procedur konkursowych, projektodawca wyjaśnia, że przepisy dotyczące trybu konkursowego zostały zmienione w projekcie ustawy. Obecnie przepisy ustawy odsyłają do trybu konkursowego określonego w przepisach projektu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>Ad.3. Zasadność oraz cel powstania Narodowego Centrum wyliczająco zostały opisane w uzasadnieniu do projektu ustawy.</p> <p>Ad.4. Należy zauważyć, że formalne konsultacje trwały 6 tygodni, od 19 grudnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r. Dodatkowo,</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
		<p>UKS „Jedenastka” Zielona Góra; Stowarzyszenie Komitet Obrony Demokracji; Ruch Miejski Zielona Góra; Radio Zachód; Stowarzyszenie My Zielonogórzanie; Fundacja Innowacyjny Klub Rodzica; Stowarzyszenie Duży Niebieski Dom; Fundacja Teatr Układ Formalny; Lubuska Grupa Eksploacyjna Nadodrze; Stowarzyszenie Zielona Góra Zaczynij Biegać;</p> <p>Zespół Doradców Transportowych Regionu Odry; Stowarzyszenie P.A.R.K. Nowa Sól; Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego</p>	<p>stałość funkcjonowania (dostęp do sali, stanowisk komputerowych, wsparcie merytoryczne- także po godz. 16:00).</p> <p>7. Włączenie tematyki aktywności społecznej do programu edukacji szkolnej.</p> <p>8. Narodowy Program Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego powinien odzwierciedlać Strategię Rozwoju Trzeciego Sektora w ramach działania „III Sektor dla Polski”.</p> <p>9. Rozdział środków finansowych Narodowego Centrum w ramach konkursów powinien uwzględniać podział centralny i regionalny w ujęciu: 20% centralnie - 80% regionalnie.</p> <p>10. Narodowe Centrum realizację konkursów w ramach swoich zadań mogłoby przekazać samorządom.</p> <p>11. Zamiast nowego systemu konkursowego warto ulepszyć istniejący sposób/mechanizm podziału środków np. ten stosowany w FIO.</p> <p>12. Uwagi dotyczące systemu współpracy państwo - organizacje pozarządowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czy rzeczywiście trzeba coś poprawiać?; - zbyt szybkie tempo zmian dla małych NGO; - realizowana kolejność prac nad Narodowym Centrum powinna być odwrotna, czyli najpierw konsultacje, zebranie pomysłów i uwag, a dopiero później projekt ustawy; - dopracowanie obecnego systemu „ewolucja zamiast rewolucji”; - Narodowe Centrum powinno zapewniać wsparcie dla wszystkich NGO bez względu na cele działania; - <i>vacatio legis</i> ustawy powinno wynosić co najmniej 6 miesięcy. 	<p>projekt ustawy, który został poddany konsultacjom (z niewielkimi zmianami) został przedstawiony zespołom ekspertów Pełnomocnika rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego już w połowie listopada ub. roku i pierwsze debaty eksperckie i w ciałach dialogu obywatelskiego odbywały się zanim rozpoczęła się formalnie proces konsultacji.</p> <p>Trudno się zgodzić z uwagą, że spotkania regionalne nie są w istocie konsultacjami i nie zapewniają stronie społecznej faktycznego wpływu na kształt nowych rozwiązań, ponieważ w czasie trwających 6 tygodni konsultacji projektu ustawy Pełnomocnik Rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego przy współpracy wojewodów zorganizował 23 regionalne konferencje konsultacyjne we wszystkich regionach kraju z udziałem blisko 1000 osób reprezentujących 854 organizacje pozarządowe. Celem spotkań regionalnych było informowanie lokalnych organizacji o trwających konsultacjach publicznych i o oficjalnych kanałach przeznaczonych do zgłaszania uwag. Celem spotkań było także zainicjowanie dyskusji na temat ustawy, udzielenie odpowiedzi na pojawiające się pytania i wątpliwości, co w zamierzeniu miało spowodować, iż nadsyłane uwagi będą w jak największym stopniu dotyczyły szczegółowych zapisów ustawy. W debacie podczas konferencji jak i w mediach głos zabierali przedstawiciele różnych środowisk pozarządowych. Prezentujący podczas regionalnych konferencji założenia ustawy w swoich wystąpieniach skupili się na przedstawieniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historii idei utworzenia Narodowego Centrum, • założeń Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, nad którym pracuje 5 tematycznych zespołów eksperckich w KPRM, • założeń oraz celu konsultacji projektu ustawy o Narodowym Centrum, jakim było przedstawienie projektu, wyjaśnienie wątpliwości oraz odpowiedź na pytania uczestników spotkania, • efektów wprowadzenia ustawy,

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<ul style="list-style-type: none"> • zakładanych przesunięć kompetencyjnych pomiędzy ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego a Narodowym Centrum, • informacji na temat oficjalnego kanału konsultacyjnego. <p>Wśród pytań, uwag i komentarzy uczestników spotkania najczęściej pojawiały się tematy dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasadności powołania do życia Narodowego Centrum, • struktury i składu personalnego Narodowego Centrum oraz Rady Narodowego Centrum, • zbyt małego udziału reprezentantów organizacji pozarządowych w składzie Narodowego Centrum, • zmian we wnioskach o granty oraz zasad dotyczących sprawozdawczości, • przyszłości Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, • konieczności wsparcia trzeciego sektora na szczeblu samorządowym, • problemu wykluczenia małych organizacji - szczególnie tych pochodzących spoza dużych ośrodków miejskich - z dostępu do środków publicznych, • braku środków finansowych na zapewnienie podstawowych potrzeb organizacji, • zasad i wątpliwości dotyczących przeprowadzanego procesu konsultacji. <p>Podczas konferencji regionalnych, a także innych spotkań poświęconych konsultacji projektu ustawy wyraźnie podkreślano, że ustawa dotyczy przenoszenia kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej, nie wprowadza żadnych nowych regulacji w stosunku do organizacji obywatelskich, a celem powołania nowej instytucji Narodowego Centrum jest stworzenie warunków prawnych i instytucjonalnych niezbędnych do realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Narodowe Centrum – jako agencja wykonawcza – ma wdrażać politykę państwa w zakresie roz-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>woju społeczeństwa obywatelskiego, opartą na zasadach pomocniczości, otwartości, konkurencyjności i przejrzystości. Podczas konsultacji zgłoszono ok. 200 uwag, które w części zostały uwzględnione w prezentowanym projekcie ustawy. Szczegółowy raport z konsultacji zostanie opublikowany na stronie podmiotowej Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego niezwłocznie po zakończeniu procesu uzgodnień projektu ustawy. Tym samym argument o braku wpływu strony społecznej na kształt ustawy jest w opinii projektodawcy nieuzasadniony.</p> <p>Ad.5. Organizatorem oraz podmiotem przeprowadzającym konsultacje dokumentów rządowych jest organ wnioskujący – w tym przypadku jest i będzie nim Pełnomocnik Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego. W związku z tym takich konsultacji nie mógł przeprowadzić w tym przypadku podmiot wskazany przez autora uwagi.</p> <p>Ad.6.-8. Odnosząc się do konkretnych propozycji programowych dotyczących treści Narodowego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, takich jak np. nawiązywanie do prac Strategii Rozwoju Trzeciego Sektoru w ramach działania „III Sektor dla Polski”, projektodawca wyjaśnia, że szczegółowy kształt zapisów Programu będzie wypracowywany przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze wszystkimi chętnymi środowiskami pozarządowymi. Wciąż jest zatem otwarta możliwość zgłaszania uwag, komentarzy i propozycji, zarówno bezpośrednio na adres Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM, jak i za pośrednictwem zespołów eksperckich przy Pełnomocniku.</p> <p>Ad. 12. Odnosząc się do uwagi postulującej 6 miesięczne vacatio legis, projektodawca wyjaśnia, że ustawa wejdzie w życie w ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia, natomiast dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10a ust. 6, art. 19, art. 19a ust. 7d, art. 23 ust. 5 i 8, art. 27a ust. 10, art. 27ab ust. 6, art. 27c ust. 3, art. 33b oraz art. 40 ustawy zmienianej w art. 39 zachowają moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 10a ust. 6, art. 19, art.</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				19a ust. 7d, art. 23 ust. 5 i 8, art. 27ab ust. 6, art. 27c ust. 3, art. 33b oraz art. 40 ustawy zmienianej w art. 39, w brzmieniu nadanym przedmiotową ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.
234)	Uwagi ogólne	Urząd Miasta Poznania	Czym są podyktowane zmiany związane z przeniesieniem kompetencji z ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego na Pełnomocnika Rządu do spraw równego traktowania, Prezesa Rady Ministrów lub Prezesa Narodowego Centrum. Konieczna jest współpraca Prezesa Rady Ministrów z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego w zakresie ustalania wzorów ofert, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	Cel wejścia w życie projektowanych przepisów został obszernie opisany w uzasadnieniu oraz OSR. Projektodawca wyjaśnia, że ustawa wprowadza szereg nowych narzędzi i mechanizmów, umożliwiających poprawę horyzontalnej koordynacji polityk państwa w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Przede wszystkim, ustawa o Narodowym Centrum postuluje odejście od dotychczasowego ulokowania jednostki administracji rządowej odpowiedzialnej za merytoryczną całościową analizę polityki wsparcia III sektora na poziomie departamentu w jednym z ministerstw. Dotychczasowe rozwiązanie zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i symbolicznym, wiązało trwale tematykę pożytku publicznego, wolontariatu i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego z ministrem ds. zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialnym jednocześnie za działy administracji rządowej, jakimi są rodzina, praca i zabezpieczenie społeczne. Powodowało to, że najwyższej rangi urzędnikiem administracji delegowanym wyłącznie do spraw pożytku publicznego był w praktyce dyrektor departamentu. Projekt ustawy w istotny sposób rozbudowuje istniejącą do tej pory architekturę wspierania przez państwo rozwoju III sektora i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, tworząc nowe narzędzia w postaci instytucji, dla których obszar ten będzie głównym i stałym przedmiotem działalności, w tym narzędzie główne, jakim jest powoływana ustawą agencja wykonawcza. Ponadto, projekt ustawy przenosi z poziomu rozporządzenia do poziomu ustawy umocowanie funkcji Pełnomocnika Rządu ds. Społeczeństwa Obywatelskiego w randze sekretarza stanu. Pełnomocnik odpowiadać będzie za opracowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przygotowanie programów wspierania rozwoju

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>społeczeństwa obywatelskiego oraz monitorowanie ich wdrażania. Jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika będzie też koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego. Komplementarnym narzędziem do osiągnięcia tego celu jest m.in. powołany przez Pełnomocnika Międzyresortowy Zespół ds. Programów Współpracy Organów Administracji Państwowej z Organizacjami Pozarządowymi, umożliwiający systematyczne i zinstytucjonalizowane w ramach zespołu konsultacje zarówno w zakresie kształtu resortowych programów współpracy, jak i pożądaných standardów wszelkich innych istniejących i potencjalnych obszarów interakcji resortów z sektorem pozarządowym, takich jak konkursy ministrów, konsultacje publiczne itd. Ustawa przewiduje również narzędzia do zrównoważonej polityki wspierania rozwoju III sektora w regionach, stwarzając możliwość ustanawiania pełnomocników wojewody do spraw społeczeństwa obywatelskiego, których zadaniem byłoby m.in. monitorowanie wdrażania programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz koordynowanie współpracy jednostek administracji rządowej w województwie z organizacjami pozarządowymi, które zgodnie z zakresem swoich zadań statutowych działają na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wymienione narzędzia są komplementarne z wprowadzonym dzięki nowelizacji ustawy o grach hazardowych Funduszem Wsparcia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który jest jednym z przewidywanych źródeł finansowania działalności Narodowego Centrum, jak i wyżej wspomnianych programów rządowych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, będących – przy szerokiej współpracy i po konsultacjach ze środowiskami pozarządowymi - przedmiotem przyszłych prac Pełnomocnika i Narodowego Centrum.</p>

Załącznik nr 2

Zestawienie uwag zgłoszonych w toku opiniowania do projektu ustawy
o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Zestawienie uwag zgłoszonych w toku opiniowania do projektu ustawy o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
1)	Art. 1 ust. 2	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Narodowe Centrum jest instytucją właściwą w sprawach wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz pożytku publicznego i wolontariatu, w tym koordynowania i organizowania współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego, w zakresie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 i 1948). Proponuje się aby z przepisu tego wynikało, że Narodowe Centrum jest instytucją właściwą w sprawach wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz działalności pożytku publicznego i wolontariatu, w tym koordynowania i organizowania współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego, w zakresie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 i 1948). Brak spójności w przepisach projektu ustawy z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – pełnego pojęcia działalności pożytku publicznego, a nie samego pożytku publicznego.	Uwaga częściowo uwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 1 ust. 2 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że uwaga została częściowo uwzględniona. Przepis art. 1 ust. 2 projektu ustawy został zmieniony w ten sposób, że obecnie wynika z niego, iż Narodowe Centrum jest instytucją właściwą w sprawach wspierania działalności pożytku publicznego i wolontariatu. Z art. 1 ust. 2 usunięto zapis o koordynowaniu i organizowaniu współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego. Narodowe Centrum nie będzie (i nigdy nie miało być) odpowiedzialne za organizację otwartych konkursów ofert ogłaszanych przez poszczególne ministerstwa oraz organy administracji publicznej. Natomiast koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego będzie jedną z kluczowych kompetencji Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego.
2)	Art. 2. ust. 3 pkt 1 w związku z art. 8, art. 11 i art. 12	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Jaki akt prawny ustala zakresy zadań dla organów Narodowego Centrum? Czy jest to rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów czy też projekt ustawy? Organami Narodowego Centrum są wg. art. 4 projektu ustawy: - Prezes Narodowego Centrum, - Rada Narodowego Centrum, dla których zgodnie z art. 2 ust.3, pkt 1 projektu ustawy zakres i kompetencje ma ustalić w drodze rozporządzenia Prezes Rady Ministrów. W projekcie jednak te zakresy ustalono odpowiednio: art. 8 – dla Prezesa Rady Ministrów oraz w art. 11 i art. 12 – dla Rady Narodowego Centrum. Powstał swoisty dualizm dający - w jednym miejscu upoważnienie ustawowe, a w drugim definiując tym samym zakres kompetencji w projekcie ustawy.	Wyjaśnienie. Odnoszą się do uwagi do art. 2 ust. 3 pkt 1 w związku z art. 8, art. 11 oraz art. 12 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów będzie określał szczegółowy zakres zadań i tryb pracy organów Narodowego Centrum. W projekcie ustawy zostały natomiast w sposób ogólny określone kompetencje organów Narodowego Centrum.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
3)	Art. 5 ust. 1 pkt 4	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw	Propozycja dodania w projekcie ustawy przepisu, że Prezes Narodowego Centrum jest powoływany spośród osób, które posiadają odpowiednią wiedzę w zakresie działalności pożytku publicznego i wolontariatu, prawa o stowarzyszeniach i prawa o fundacjach.	Uwaga uwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 5 ust. 1 pkt 4 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że przepis ten, uwzględniając zgłoszoną uwagę, został zmieniony. Przepis art. 5 ust. 1 pkt 4 projektu ustawy stanowi, że osoba powołana na Dyrektora Narodowego Centrum (w pierwotnym brzmieniu projektu ustawy Prezesa Narodowego Centrum) jest obowiązana posiadać wiedzę w zakresie działalności pożytku publicznego i wolontariatu oraz stowarzyszeń i fundacji w Rzeczypospolitej Polskiej oraz co najmniej 5-letnie doświadczenie w organizacjach pozarządowych lub innych zorganizowanych formach społeczeństwa obywatelskiego.
4)	Art. 5 ust. 1	Wojewoda Łódzki	W art. 5 ust. 1 brakuje przepisu wymagającego od kandydata konieczności posiadania doświadczenia w kierowaniu zespołami pracowniczymi lub kompetencji kierowniczych.	Uwaga uwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 5 ust. 1 projektu ustawy, projektodawca informuje, że dodano do tego przepisu kryterium posiadania doświadczenia w kierowaniu zespołami pracowniczymi oraz posiadania kompetencji kierowniczych przez osoby pełniące funkcję Dyrektora Narodowego Centrum (w pierwotnej wersji Prezesa Narodowego Centrum).
5)	Art. 6 ust. 1 pkt 1	Związek Powiatów Polskich	Przesłanką odwołania Prezesa Narodowego Centrum powinno być również niespełnienie warunku wskazanego w art. 5 ust. 1 pkt 6 projektu ustawy. Cieszenie się nieposzlakowaną opinią i dawanie rękąmi prawidłowego wykonywania powierzonych zadań jest warunkiem, który powinien być spełniony również w trakcie kadencji Prezesa a nie tylko w momencie jego powołania.	Uwaga nieuwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 6 ust. 1 pkt 1 projektu ustawy, projektodawca informuje, że uwaga nie została uwzględniona. Przepis art. 6 ust. 1 i 2 projektu ustawy zawiera przesłanki odwołania Dyrektora Narodowego Centrum (w pierwotnym brzmieniu projektu ustawy Prezesa Narodowego Centrum), które odnoszą się do obiektywnych okoliczności, minimalizując uznanie i ryzyko po stronie organu odwołującego, w tym przypadku Prezesa Rady Ministrów. Uwzględnienie zgłoszonej uwagi mogłoby spowodować, że nie wszystkie przesłanki odwołania Dyrektora Narodowego Centrum byłyby przesłankami przewidywalnymi i obiektywnymi, a to z kolei mogłoby spotkać się z zarzutem iluzoryczności kadencji Dyrektora Narodowego Centrum.
6)	Art. 7 ust. 2	Związek Powiatów Polskich	Prezes Rady Ministrów powinien mieć możliwość odwołania zastępców Prezesa Centrum w przypadku nie spełnienia przez nich warunków wynikających z art. 5 ust. 1 pkt 1, 2, 5 i 6 również	Uwaga nieuwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 7 ust. 2 projektu ustawy, projektodawca informuje, że dookreślono w projekcie

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			bez wniosku Prezesa Narodowego Centrum.	ustawy, iż Prezesowi Rady Ministrów będzie przysługiwało prawo odwołania zastępców Dyrektora Narodowego Centrum w szczególności w przypadkach określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1-4 projektu ustawy. Użycie zwrotu „w szczególności” wskazuje, że wyliczenie to nie ma charakteru zamkniętego. Tym samym Prezes Rady Ministrów będzie mógł odwołać zastępców Dyrektora Narodowego Centrum, na jego wniosek, również z powodu przesłanek wskazanych przez Pana Prezesa w nadesłanej uwadze. Odstąpienie od trybu wnioskowego nie jest uzasadnione, gdyż Dyrektor Narodowego Centrum będzie oceniał pracę zastępców oraz podejmował decyzję w sprawie skierowania wniosku do Prezesa Rady Ministrów o ich odwołanie.
7)	Art. 8 ust. 3 i 4	Wojewoda Łódzki	Sformułowania zbyt ogólne i nie wynika z nich, czy Prezes Narodowego Centrum może samodzielnie zaciągać zobowiązania, w tym zawierać umowy kredytowe i pożyczkowe.	Wyjaśnienie. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 8 ust. 3 i 4 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że z przepisu art. 8 ust. 3 projektu ustawy wyraźnie wynika, iż Dyrektor Narodowego Centrum będzie uprawniony do samodzielnego dokonywania czynności prawnych w imieniu Narodowego Centrum, a więc również zawierania umów pożyczkowych czy kredytowych, które mieszczą się w pojęciu dokonywania czynności prawnych. Ponadto projektodawca pragnie zwrócić uwagę na przepis art. 2 ust. 3 pkt 2, który stanowi, że Prezes Rady Ministrów, w drodze rozporządzenia, nada Narodowemu Centrum statut, w którym określi wartość majątku nieprzekraczającego kwoty 200000 złotych, powyżej którego rozporządzenie nim przez Dyrektora Narodowego Centrum wymaga zgody Rady Narodowego Centrum. Tym samym w statucie zostanie dookreślone do wysokości jakiej kwoty Dyrektor Narodowego Centrum będzie mógł samodzielnie zaciągać zobowiązania, w tym zawierać umowy pożyczkowe lub kredytowe.
8)	Art. 8 ust. 6	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw	Do sprawozdania dołącza się pozytywną opinię Rady Narodowego Centrum. Prezes Narodowego Centrum jako organ podległy Radzie Narodowego Centrum powinien uzyskać pozytywną opinię sprawozdania od tejże Rady.	Uwaga nieuwzględniona. Odnosząc się do uwag dotyczących art. 8 ust. 6 i 7 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że Dyrektor Narodowego Centrum (w pierwotnej wersji projektu ustawy Prezes Narodowego Centrum) nie jest organem podległym Radzie Naro-

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				dowego Centrum. Jest jednym z dwóch organów Narodowego Centrum. Rada Narodowego Centrum jest organem niezależnym od Dyrektora Narodowego Centrum i w ramach przysługujących jej kompetencji będzie wyrażać opinie dotyczące: projektu rocznego planu finansowego Narodowego Centrum, projektu rocznego planu działalności Narodowego Centrum, rocznego sprawozdania z działalności Narodowego Centrum, rocznego sprawozdania finansowego Narodowego Centrum, projektu programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz końcowego sprawozdania z realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Negatywna opinia Rady Narodowego Centrum może mieć wpływ np. na niezatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego Narodowego Centrum przez Prezesa Rady Ministrów, co może skutkować odwołaniem Dyrektora Narodowego Centrum przez Prezesa Rady Ministrów. Nie jest więc zasadne, aby w przepisach tych było wyraźnie dookreślone, że Dyrektor Narodowego Centrum powinien uzyskać pozytywną opinię Rady Narodowego Centrum w zakresie wskazanym w projekcie ustawy.
9)	Art. 8 ust. 7	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw	Propozycja przepisu art. 8 ust. 7 projektu ustawy: [...] Narodowego Centrum, wraz z pozytywną opinią Rady Narodowego Centrum oraz podmiotu, o którym mowa w art. 38 ust. 1.	Wyjaśnienie do uwagi w pkt 8.
10)	Art. 9	Związek Powiatów Polskich	W składzie Rady Narodowego Centrum brak jest przedstawiciela Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Ponadto w składzie Rady Narodowego Centrum brakuje przedstawicieli podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. innych niż organizacje pozarządowe podmiotów mogących prowadzić działania z zakresu pożytku publicznego, w tym dotyczących rozwoju społeczeństwa obywatelskiego).	Uwaga uwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 9 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że uwaga została uwzględniona. W projekcie ustawy (art. 9 ust. 1 pkt 5) dodano przepis, który stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodził członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego. Członek ten będzie powoływany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W Radzie Narodowego Centrum znajdują się także przedstawiciele podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
11)	Art. 9 ust. 1	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	<p>Propozycja zwiększenia liczby członków Rady Narodowego Centrum reprezentujących organizacje pozarządowe, wyznaczonych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego</p> <p>Dodanie zapisu, że osoby reprezentujące organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego stanowią co najmniej połowę składu Rady Narodowego Centrum.</p> <p>Zasadnym jest, aby w organie opiniodawczym instytucji mającej za zadanie rozwój społeczeństwa obywatelskiego zasiadały osoby bezpośrednio zaangażowane w działalność trzeciego sektora. W proponowanym projekcie ustawy widać rażącą dysproporcję w składzie Rady, której członkami miałyby być przede wszystkim osoby wskazywane przez Prezydenta RP, Prezesa RM i ministra finansów publicznych (stosunek 5:2). Nie można mówić o rozwoju społeczeństwa obywatelskiego nie uwzględniając w sposób wystarczający głosu jego przedstawicieli.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Aktualne brzmienie projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić: członek reprezentujący Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego. W związku z tym w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 4 członków reprezentujących organy administracji rządowej oraz w sumie 7 członków, którzy nie będą reprezentować organów administracji rządowej. Zaproponowany skład Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy zapewni skuteczną współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej reprezentacji organizacji pozarządowych.</p>
12)	Art. 9	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw	<p>Propozycja aby w skład Rady Narodowego Centrum wchodził:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) członek wyznaczony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej; 2) 3 członków wyznaczonych przez Prezesa Rady Ministrów, w tym jeden rekomendowany przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych; 3) 3 członków reprezentujących organizacje pozarządowe, wyznaczonych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego. <p>Kontrowersyjny zapis w świetle obecnego statusu Rady i zachowania proporcji w wyrażaniu stanowiska przez Radę Narodowego Centrum. Podważa to tym samym zasadność tworzenia Narodowego Centrum, którego Rada ma składać się z 7 osób, gdzie w założeniach projektu strona pozarządowa jest reprezentowana tylko w 25% składu. Taki skład czyni Radę Narodowego Cen-</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Odnosząc się do uwag dotyczących art. 9 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że przepis art. 9 ust. 1 projektu ustawy w zakresie liczby członków Rady Narodowego Centrum został zmieniony. Aktualne brzmienie projektu ustawy o Narodowym Centrum stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić 11 członków, tj: członek reprezentujący Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra do spraw finansów publicznych, 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego. Udział przedstawicieli</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>trum wyłącznie fasadową dla sfery pozarządowej oraz podważa zasadność tworzenia samego Centrum, jako organu dedykowanego dla III sektora, jako ponoszącego. Obecny zapis dzieli głosy stanowiące w Radzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 głos prezydencki, - 4 głosy rządowe, - 2 pozarządowe <p>Podana w ustawie proporcja daje w 100% możliwość forsowania działań bez udziału pozarządowego, a wyłącznie przy stanowisku rządowym.</p> <p>Zmiana w ilości reprezentacji Rady Narodowego Centrum poprzez zmniejszenie ilości członków wyznaczanych przez Prezesa Rady Ministrów z 3 na 2 oraz zwiększenie ilości członków reprezentujących organizacje pozarządowe z 2 na 4 z podziałem, że 2 z nich wyznacza Krajowa Rada Działalności Pożytku Publicznego a 2 Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego lub inny organ reprezentatywny dla III sektora.</p> <p>Doprecyzowanie minimalnej liczby osób będących członkami organizacji pozarządowych w składzie Rady Narodowego Centrum.</p> <p>W skład Rady Narodowego Centrum powinno wchodzić co najmniej połowa przedstawicieli organizacji pozarządowych.</p>	<p>organizacji pozarządowych w Radzie Narodowego Centrum został zwiększony z dwóch do pięciu członków. Rada Działalności Pożytku Publicznego nie będzie wyznaczać, w świetle aktualnego projektu ustawy, członków do Rady Narodowego Centrum.</p>
13)	Art. 9 ust. 1	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	W Radzie Narodowego Centrum powinno zasiadać 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe, wyznaczonych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego.	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Aktualne brzmienie projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić: członek reprezentujący Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
14)	Art. 9 ust. 1 pkt 4	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Mała reprezentacja organizacji pozarządowych. Proponuje się, dla zachowania reprezentatywności wskazanie 5 przedstawicieli ngo'sów wchodzących w skład Rady Działalności Pożytku Publicznego. Biorąc pod uwagę założenia ustawy wskazane w OSR wskazanie tak małej reprezentacji trzeciego sektora przeczy przejętej idei rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, opartej na zasadach otwartości, konkurencyjności, przejrzystości oraz suwerenności stron, partnerstwa i efektywności. Dlatego w tym przypadku nie można byłoby skorzystać z rozwiązań funkcjonujących przy tworzeniu Rad Działalności Pożytku Publicznego, gdzie przedstawiciele ngo'sów stanowią min. połowę składu Rady.	Uwaga częściowo uwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 9 ust. 1 pkt 4 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że przepis art. 9 ust. 1 projektu ustawy dotyczący liczby członków Rady Narodowego Centrum został zmieniony. Aktualne brzmienie projektu ustawy stanowi, że w skład Rady Narodowego Centrum będzie wchodzić: członek reprezentujący Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, 3 członków reprezentujących Prezesa Rady Ministrów, członek reprezentujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych, 5 członków reprezentujących organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz członek reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego.
15)	Art. 9 ust. 1 pkt 3 i 4	Wojewoda Łódzki	Przepisy dotyczące wyznaczania składu członków Rady Narodowego Centrum przez ministra właściwego ds. finansów publicznych i przez RDPP są niespójne z art. 10 ust. 3 i 4 stanowiącym o ich powoływaniu i odwoływaniu przez Prezesa Rady Ministrów	Uwaga uwzględniona. Odnosząc się do uwag dotyczących art. 9 ust. 1 pkt 3 i 4 projektu ustawy, projektodawca informuje, że aktualne przepisy dotyczące powoływania członków Rady Narodowego Centrum zostały zmienione. Obecne brzmienie art. 10 ust. 1-5 projektu ustawy stanowi, że Prezes Rady Ministrów samodzielnie będzie powoływał i odwoływał jedynie 3 członków Rady Narodowego Centrum. Ze względu na pozycję ustrojową, również Prezydent RP będzie powoływał samodzielnie 1 członka Rady Narodowego Centrum. Pozostali członkowie Rady Narodowego Centrum będą powoływani przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek reprezentowanego organu lub organizacji.
16)	Art. 9 ust. 2 pkt 4	Wojewoda Łódzki	Sformułowanie nieprecyzyjne, gdyż nie podaje metody sprawdzenia wiedzy oraz definicji i mierników weryfikacji doświadczenia zawodowego w zakresie funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego	Uwaga nieuwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 9 ust. 2 pkt 4 projektu ustawy, projektodawca informuje, że dodanie do projektu ustawy przepisów dotyczących metody sprawdzania wiedzy w zakresie funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego wobec osoby będącej kandydatem na członka Rady Narodowego Centrum w ocenie projektodawcy jest nieuzasadnione. Wskazanie członka lub członków Rady Narodowego Centrum będzie dyskrecyjnym uprawnieniem reprezentowanego organu. Uwzględnienie propozycji Pana Wojewody prowadzi-

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				łoby do nadmiernej szczegółowości oraz nieuzasadnionej rozbudowy przepisów prawa, a to stoi w oczywistej niezgodności z wymogiem zwięzłości aktu normatywnego. Dlatego też projekt ustawy w tym zakresie poza swoją regulacją pozostawi reprezentowanemu organowi dowolność w określeniu kryteriów oraz metody sprawdzenia wiedzy dotyczącej funkcjonowaniu społeczeństwa obywatelskiego oraz weryfikacji doświadczenia zawodowego wobec kandydata na członka Rady Narodowego Centrum w tym zakresie.
17)	Art. 10 ust. 2 i 4	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw	Przewodniczący Rady Działalności Pożytku Publicznego może bezpośrednio wskazać przedstawicieli/reprezentantów organizacji pozarządowych w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, adekwatnej do potrzeb społecznych, co z kolei można wyartykułować w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.	Uwaga nieuwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 10 ust. 2 i 4 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że przepisy projektu ustawy dotyczące powoływania i odwoływania członków Rady Narodowego Centrum zostały zmienione. Prezes Rady Ministrów samodzielnie będzie powoływał i odwoływał jedynie 3 z 11 członków Rady Narodowego Centrum. Pozostali członkowie Rady Narodowego Centrum będą powoływani samodzielnie przez reprezentowany organ, jak to ma miejsce w przypadku Prezydenta RP, lub przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek reprezentowanego organu lub organizacji.
18)	Art. 10 ust. 6 pkt 4	Wojewoda Łódzki	Przepis nie uwzględnia możliwości odwołania członka Rady Narodowego Centrum na podstawie przesłanki utraty nieposzlakowanej opinii.	Uwaga nieuwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 10 ust. 6 pkt 4 projektu ustawy, projektodawca informuje, że aktualny przepis art. 10 ust. 8 i 9 projektu ustawy zawiera przesłanki odwołania członka Rady Narodowego Centrum, które odwołują się do obiektywnych okoliczności, minimalizując swobodę uznaniowości po stronie organu odwołującego w tym zakresie. Uwzględnienie zgłoszonej uwagi mogłoby spowodować, że nie wszystkie przesłanki odwołania członka Rady Narodowego Centrum byłyby przesłankami przewidywalnymi i obiektywnymi, a to z kolei mogłoby spotkać się z zarzutem iluzoryczności instytucji kadencyjności członków Rady Narodowego Centrum.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
19)	Art. 10 ust. 6 pkt 4	Związek Powiatów Polskich	Podobnie jak w przypadku Prezesa Narodowego Centrum, przesłanką odwołania członka Rady Narodowego Centrum winno być nie spełnienie warunku cieszenia się nieposzlakowaną opinią, w trakcie kadencji Rady Narodowego Centrum.	Uwaga nieuwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 10 ust. 6 pkt 4 projektu ustawy, projektodawca informuje, że w przepisie art. 10 ust. 8 pkt 4 projektu ustawy celowo nie odesłano do warunku utraty posiadania nieposzlakowanej opinii. Analogicznie jak ma to miejsce w przypadku przesłanek odnoszących się do Dyrektora Narodowego Centrum, przepis art. 10 ust. 8 pkt 4 projektu ustawy zawiera przesłanki odwołania członka Rady Narodowego Centrum, które odnoszą się do obiektywnych okoliczności, minimalizując uznanie i ryzyko po stronie organu samodzielnie odwołującego lub wnioskującego o odwołanie do Prezesa Rady Ministrów. Uwzględnienie zgłoszonej uwagi mogłoby spowodować, że nie wszystkie przesłanki odwołania członków Rady Narodowego Centrum byłyby przesłankami przewidywalnymi i obiektywnymi, a to z kolei mogłoby spotkać się z zarzutem iluzoryczności kadencji Rady Narodowego Centrum.
20)	Art. 11	Związek Powiatów Polskich	Ustawa powinna przewidywać możliwość podejmowania uchwał również w formie obiegowej pomiędzy posiedzeniami. Prezes Rady Ministrów powołuje 5 z 7 członków Rady Narodowego Centrum, rodzi to przekonanie, że organ ma być polityczny, a nie merytoryczny.	Wyjaśnienie. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 11 projektu ustawy, projektodawca informuje, że zgodnie z art. 11 ust. 6 projektu ustawy, szczegółowy tryb działania Rady Narodowego Centrum określi regulamin ustanowiony przez Radę Narodowego Centrum. Członkowie Rady Narodowego Centrum samodzielnie podejmą decyzję, czy zaproponowany w uwadze tryb podejmowania uchwał będzie dla nich właściwy. Wyjaśnienie od uwagi w drugiej części znajduje się w komentarzu do uwag 10-14.
21)	Art. 11 ust. 7-8	Marszałkowski Województwa Śląskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw	Proponuje się zabezpieczyć wynagrodzenie dla osób zaangażowanych w określone przedmiotową ustawą prace członków Rady Narodowego Centrum. Praca bez wynagrodzenia budzi wątpliwości natury etycznej i motywacyjnej przy wymaganym zaangażowaniu w konkretne prace, a przecież trzeba będzie wielu godzin pracy.	Uwaga nieuwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 11 ust. 7-8 projektu ustawy w zakresie przyznania wynagrodzenia członkom Rady Narodowego Centrum, projektodawca wyjaśnia, że przedstawiciele administracji publicznej będą wykonywać zadania wynikające z członkostwa w Radzie Narodowego Centrum w ramach swoich obowiązków służbowych. Projekt ustawy nie przewiduje otrzymywania wynagrodzenia za pełnioną funkcję członka Rady Narodowego Centrum przez osoby reprezentu-

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				jące organizacje pozarządowe oraz Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Projekt ustawy w tym zakresie jest analogiczny do przepisów dotyczących funkcjonowania Rady Działalności Pożytku Publicznego, której członkowie także nie pobierają wynagrodzenia za pracę.
22)	Art. 12 ust. 1	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Niezrozumiała rola Rady Narodowego Centrum. Zakłada się, iż Narodowe Centrum przejmę zadania dotyczące III sektora (pożytek publiczny i wolontariat), będące dotychczas w kompetencji ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego oraz dystrybucję środków w tym zakresie. Wczytując się z zadania Rady dostrzec można wewnętrzną podległość i zajmowanie się jedynie opiniowaniem dokumentów wewnętrznych. Jak w tej przestrzeni odnajdzie się Rada Działalności Pożytku Publicznego? Czy docelowo Rada Narodowego Centrum przejmie kompetencje Rady Działalności Pożytku Publicznego?	Wyjaśnienie. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 12 ust. 1 projektu ustawy o Narodowym Centrum, projektodawca wyjaśnia, że Rada Narodowego Centrum będzie jednym z dwóch jego organów, obok Dyrektora Narodowego Centrum (w pierwotnej wersji projektu ustawy Prezesa Narodowego Centrum). Rada Narodowego Centrum w żaden sposób nie przejmie kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego. Projekt ustawy nie zmienia kompetencji Rady Działalności Pożytku Publicznego, które wynikają z art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.). Projekt ustawy zmienia jedynie usytuowanie Rady Działalności Pożytku Publicznego, która będzie organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Rady Ministrów. Znaczenie Rady Działalności Pożytku Publicznego zatem wzrośnie, mając na uwadze, że Prezes Rady Ministrów posiada kompetencje, których nie posiada inny członek Rady Ministrów, dotyczące m.in. kierowania pracami Rady Ministrów oraz koordynowania i kontroli pracy członków Rady Ministrów. Do kompetencji Rady Narodowego Centrum będzie należeć wyrażania opinii w sprawach wymienionych w art. 12 ust. 1 projektu ustawy oraz zatwierdzanie regulaminów konkursu.
23)	Art. 12 ust. 1	Wojewoda Łódzki	Brak spójności z art. 28 ust. 2 oraz art. 29. ust. 8 nadającym Radzie Narodowego Centrum nie tylko opiniodawcze kompetencje.	Uwaga nieaktualna. Odnosząc się do uwagi dotyczącej rzekomej niespójności pomiędzy art. 12 ust. 1, art. 28 ust. 2 oraz art. 29 ust. 8 projektu ustawy, projektodawca informuje, że uwaga stała się nieaktualna w związku z usunięciem przepisów art. 28 oraz art. 29 projektu ustawy. Niemniej jednak w ocenie projektodawcy przepisy zawarte w art. 12 ust. 1, art. 28 ust. 2 oraz art. 29 ust. 8 projektu ustawy były spójne. Każdy z tych przepisów określał kompetencje Rady Narodowego Centrum, które się nie po-

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				krywały.
24)	Art. 13	Związek Powiatów Polskich	Przepis ten jest zbędny w projekcie ustawy. Jeżeli Narodowe Centrum będzie działało w formie agencji wykonawczej, to objęcie osób zajmujących kierownicze stanowiska w tego typu podmiotach ustawą kominową wynika wprost z tej ustawy. Ponadto w obecnym brzmieniu art. 13 może wprowadzać w błąd co do tego czy ustawą o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi będzie objęty również główny księgowy Narodowego Centrum (art. 2 pkt 4 w związku z art. 1 pkt 8 ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi).	Uwaga nieuwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 13 ust. 1 projektu ustawy, projektodawca informuje, że przepis ten nie wprowadza w błąd, gdyż w przedstawionym przez Pana Związek Powiatów Polskich przypadku, w regulaminie wynagradzania zawarty będzie stosowny zapis, że wynagrodzenie dla głównego księgowego jest ustalane według przepisów odrębnych. Taki przepis jest zwyczajowo redagowany w sytuacji, gdy wynagrodzenie pracowników ustalane jest na podstawie przepisów innych, niż wewnętrznie obowiązujących, zawartych regulaminie wynagradzania pracowników. W ocenie projektodawcy przepis ten nie jest zbędny, gdyż odsyła do aktu normatywnego, który stanowić będzie podstawę ustalenia wysokości wynagrodzenia Dyrektora Narodowego Centrum.
25)	Art. 14	Związek Powiatów Polskich	W art. 14 projektu ustawy powinno być sprecyzowane co powinno się znaleźć w ogłoszeniu o naborze. W zaproponowanej procedurze naboru brak jest rozwiązań promujących zatrudnienie osób niepełnosprawnych, a stworzenie takich mechanizmów w przypadku takiej instytucji jak Narodowe Centrum wydaje się być uzasadnione.	Uwaga częściowo uwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 14 projektu ustawy, projektodawca informuje, że w art. 14 ust. 3 projektu ustawy dookreślono niezbędne elementy ogłoszenia o pracę. Odnosząc się do uwagi dotyczącej przepisów promujących osoby niepełnosprawne, pragnę wyjaśnić, że do pracowników Narodowego Centrum będzie mieć zastosowanie ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, z późn. zm.). Przepisy tej ustawy wyraźnie stanowią, że pracownicy powinni być równo traktowani w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, między innymi bez względu na niepełnosprawność. W związku z tym osoby niepełnosprawne nie będą dyskryminowane w zatrudnieniu w sytuacji spełniania wymagań zawartych w ogłoszeniu o pracę.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
26)	Art. 22	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw	Powinny zostać sprecyzowane podstawowe zasady obsługi Rady Narodowego Centrum, które, jak można jedynie domniemywać, określi regulamin ustanawiany przez Prezesa Narodowego Centrum. Konieczne jest zabezpieczenie miejsca i stosownych warunków do pracy członków Rady Narodowego Centrum.	Wyjaśnienie. Odpowiadając na uwagę dotyczącą art. 22 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że kwestie obsługi Rady Narodowego Centrum zostaną uregulowane w statucie Narodowego Centrum, wprowadzonym rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów – art. 2 ust. 3 pkt 1 projektu ustawy oraz w regulaminie ustanawianym przez Dyrektora Narodowego Centrum – art. 22 ust. 1 projektu ustawy. W statucie Narodowego Centrum określony zostanie tryb pracy organów Narodowego Centrum. Natomiast w regulaminie Narodowego Centrum zostanie określony sposób jego działania. Zatem kwestie obsługi Rady Narodowego Centrum będą określone w wyżej wymienionych wewnętrznych aktach prawnych.
27)	Art. 24	Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego	Postulat doprecyzowania opisu adresatów działalności Narodowego centrum ujętego jako „organizacje pozarządowe i inne zorganizowane formy społeczeństwa obywatelskiego” by z jego działań mogły korzystać także podmioty nieposiadające podmiotowości prawnej, określane w statystyce publicznej jako nierejestrowe jednostki trzeciego sektora, takie jak stowarzyszenia zwykłe oraz organizacje przyparafialne.	Wyjaśnienie. Przepis art. 24 ust. 1 projektu ustawy swoim zakresem obejmuje również stowarzyszenia zwykłe oraz organizacje przyparafialne. Przepis ten stanowi, że do zadań Narodowego Centrum należeć będzie realizacja działań na rzecz wspierania rozwoju wspólnoty obywatelskiej i społeczeństwa obywatelskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności poprzez zwiększanie instytucjonalnej sprawności organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego, ich niezależności oraz profesjonalizmu, przy jednoczesnym zachowaniu ich obywatelskiego charakteru. W przepisie tym jest mowa o innych zorganizowanych formach społeczeństwa obywatelskiego, które to pojęcie jest na tyle szerokie, że zawiera w sobie stowarzyszenia zwykłe oraz organizacje przyparafialne.
28)	Art. 24 ust. 7 i 8	Związek Powiatów Polskich	Przepisy te budzą wątpliwości co do roli Narodowego Centrum – nie wiadomo czy ma ono być beneficjentem funduszy, czy pełnić rolę np. instytucji pośredniczącej.	Wyjaśnienie. Odnosząc się do uwagi zawartej w art. 24 ust. 7 i 8 projektu ustawy, projektodawca informuje, że forma oraz charakter uczestnictwa Narodowego Centrum w realizacji programów operacyjnych wynikać będzie z przepisów zawartych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.). Stosownie do przepisów tej ustawy Narodowe Centrum będzie mogło

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				uczestniczyć w realizacji programów operacyjnych w charakterze beneficjenta, instytucji pośredniczącej – o ile Narodowemu Centrum zostanie powierzona taka rola, w drodze porozumienia zawartego z instytucją zarządzającą, albo w charakterze instytucji wdrażającej – o ile na podstawie porozumienia lub umowy zostanie powierzona taka rola Narodowemu Centrum, w ramach programu operacyjnego. Ponadto, podobne przepisy, jak ten zawarty w projekcie ustawy, są zawarte w innych ustawach dotyczących agencji wykonawczych, np. w art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 900, z późn. zm.) oraz w art. 20 ust. 6 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2016 r. poz. 1071).
29)	Art. 28 ust. 3	Związek Powiatów Polskich	Wątpliwości budzi zwrot „jeżeli wymaga tego specyfika zadania”. Zwrot ten jest niedookreślony, w praktyce odejście od ustawowego trybu realizacji zadań, w tym realizacji projektów w trybach pozakonkursowych, będzie możliwe w każdym przypadku.	Uwaga nieaktualna. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 28 ust. 3 ustawy, projektodawca informuje, że uwaga ta stała się nieaktualna ze względu na usunięcie tego przepisu z projektu ustawy.
30)	Art. 29 ust. 8	Wojewoda Łódzki	Przepis zawiera sprzeczności i miesza tryby przyznawania dotacji w zestawieniu z art. 29 ust. 3, art. 32 oraz art. 150 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w którym przewidziano jako zasadę udzielanie dotacji w drodze umowy.	Uwaga nieaktualna. Odnosząc się do uwag dotyczących art. 29 ust. 8, art. 29 ust. 9-12, art. 30 ust. 1 oraz art. 32 projektu ustawy, projektodawca informuje, że uwagi te stały się nieaktualna w związku z usunięciem tych przepisów z projektu ustawy.
31)	Art. 29 ust. 9-12	Wojewoda Łódzki	Brak określenia według jakich przepisów miałyby być prowadzone postępowanie odwoławcze przez Pełnomocnika, oraz brak regulacji rozstrzygających kwestie ważności konkursu i przyznania środków finansowych, w przypadku uwzględnienia odwołania lub skargi.	Uwaga nieaktualna. Odnosząc się do uwag dotyczących art. 29 ust. 8, art. 29 ust. 9-12, art. 30 ust. 1 oraz art. 32 projektu ustawy, projektodawca informuje, że uwagi te stały się nieaktualna w związku z usunięciem tych przepisów z projektu ustawy.
32)	Art. 29 ust. 9	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Od dokonanej oceny wniosku, w przypadku naruszenia procedury konkursowej lub innych naruszeń formalno-prawnych, wnioskodawcy przysługuje odwołanie do Pełnomocnika w terminie 14 dni od dnia doręczenia oceny, o której mowa w ust.3 (oceny wniosku dokonanej przez ekspertów). Proponuje się uwzględnić tryb odwoławczy nie tylko w przypadku naruszenia procedury/innych naruszeń formalno-prawnych, ale także kwestionowania samej oceny wniosków dokonanej przez ekspertów.	Uwaga nieaktualna. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 29 ust. 9, projektodawca wyjaśnia, że przepisy dotyczące trybu realizacji zadań Narodowego Centrum w aktualnej wersji projektu ustawy względem pierwotnego brzmienia tych przepisów zostały zmienione. W aktualnej wersji projektu ustawy przepisy dotyczące trybu realizacji zadań Narodowego Centrum odsyłają do przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817,

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			Celem możliwości odwołania byłoby eliminowanie ocen budzących wątpliwości, od których wnioskodawcy wnieśliby odwołanie. Kontrola ocen byłoby narzędziem po stronie wnioskodawców wzmacniającym ich pozycję w tym postępowaniu.	z późn. zm.). W związku z tym uwaga zgłoszona w tym zakresie do art. 29 ust. 9 stała się nieaktualna.
33)	Art. 30	Związek Powiatów Polskich	Powinien zawierać dyspozycję dla Prezesa Rady Ministrów do wydania rozporządzenia określającego maksymalne stawki wynagrodzeń dla ekspertów. Narodowe Centrum będzie dysponowało środkami publicznymi. Brak takiego doprecyzowania będzie utrudniał ocenę działalności Prezesa Centrum pod względem gospodarności (art. 6 ust. 1 pkt 4 projektu ustawy).	Uwaga nieaktualna. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 30 ust. 1 projektu ustawy, projektodawca informuje, że uwaga ta stała się nieaktualna w związku z usunięciem tego przepisy z projektu ustawy.
34)	Art. 30 ust. 1	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	W zakresie realizacji zadań Narodowego Centrum Prezes Narodowego Centrum wyznacza ekspertów spośród wybitnych przedstawicieli nauki i praktyki mających doświadczenie w działaniach na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, w tym ekspertów zagranicznych. Artykuł 30 projektu ustawy mówi o umowie o wykonanie i finansowanie projektu, którą z wybranym wykonawcą zawierał będzie Prezes Centrum. Projekt nie wspomina natomiast o obowiązku sprawozdawczym z projektów realizowanych w ramach konkursów Narodowego Centrum.	Uwaga nieaktualna. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 30 ust. 1, projektodawca wyjaśnia, że przepisy dotyczące trybu realizacji zadań Narodowego Centrum w aktualnej wersji projektu ustawy względem pierwotnego brzmienia tych przepisów zostały zmienione. W aktualnej wersji projektu ustawy przepisy dotyczące trybu realizacji zadań Narodowego Centrum odsyłają do przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.). Do konkursów w zakresie wyboru ekspertów będzie miał zastosowanie dotychczasowy przepis art. 15 ust. 2e ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, który stanowi, że komisja konkursowa może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
35)	Art. 30 ust. 1	Wojewoda Łódzki	Brak precyzyjnych kryteriów uznania danej osoby za eksperta oraz dyskusyjne wyłączenie stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.	Uwaga nieaktualna. Odnosząc się do uwag dotyczących art. 29 ust. 8, art. 29 ust. 9-12, art. 30 ust. 1 oraz art. 32 projektu ustawy, projektodawca informuje, że uwagi te stały się nieaktualna w związku z usunięciem tych przepisów z projektu ustawy.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
36)	Art. 31	Związek Powiatów Polskich	Po słowie organizacje powinno zostać skreślone słowo „pozarządowe”. W przeciwnym wypadku powołany przepis będzie wzajemnie sprzeczny, bowiem powołany art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wymienia inne niż organizacje podmioty mogące prowadzić działalność pożytku publicznego.	Uwaga nieaktualna. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 31 ust. 1 projektu ustawy, projektodawca informuje, że uwaga ta stała się nieaktualna w związku z usunięciem tego przepisy z projektu ustawy.
37)	Art. 32	Wojewoda Łódzki	Brak regulacji dotyczących sprawozdań składanych przez wykonawcę projektu z jego realizacji i wydatkowania przyznaných środków.	Uwaga nieaktualna. Odnosząc się do uwag dotyczących art. 29 ust. 8, art. 29 ust. 9-12, art. 30 ust. 1 oraz art. 32 projektu ustawy, projektodawca informuje, że uwagi te stały się nieaktualne w związku z usunięciem tych przepisów z projektu ustawy.
38)	Art. 41 pkt 13	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Do ustawy o działalności pożytku dodany zostanie nowy rozdział poświęcony Pełnomocnikowi Rządu do spraw Społeczeństwa Obywatelskiego (tym samym funkcja pełnomocnika zyska umocowanie ustawowe). Przepis przejściowy wskazuje, że po wejściu w życie ustawy pełnomocnikiem w rozumieniu ustawy o działalności pożytku (po zmianie) pozostanie obecnie urzędujący pełnomocnik. Proponuje się również stworzenie funkcji pełnomocników wojewódzkich. Warto rozważyć również możliwość fakultatywnego powoływania pełnomocników ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi również w samorządach lokalnych. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie daje solidne podstawy do kształtowania dobrej współpracy samorządów lokalnych z organizacjami. W obecnym stanie prawnym nie występuje konieczność powoływania przez organy samorządu terytorialnego pełnomocników do spraw organizacji pozarządowych. Jednak w art. 5 ustawy ustawodawca wyraźnie kieruje do organów administracji publicznej rekomendację, aby prowadziły one działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Ustanowienie obligatoryjnego powoływania pełnomocników właściwych do spraw współpracy pozwoliłoby efektywniej realizować omawianą zasadę. Ustawy o samorządach terytorialnych (często nierespektowane przez samorządy) nakładają obowiązek współpracy samorządów z organizacjami pozarządowymi. W związku z tym w części samorządów pojawili	Uwaga nieuwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 41 pkt 13 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że projekt ustawy przenosi kompetencje z ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego na Prezesa Rady Ministrów oraz Dyrektora Narodowego Centrum. Projekt ustawy nie ingeruje w kompetencje jednostek samorządu terytorialnego ani w relacje pomiędzy tymi jednostkami organizacjami pozarządowymi. Projekt ustawy dodaje do ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.) przepis na podstawie którego wojewodowie będą mogli ustanowić pełnomocnika do spraw społeczeństwa obywatelskiego.

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			się urzędnicy odpowiedzialni za tę sferę. Należy to ocenić jako bardzo dobrą praktykę. Jednak w zdecydowanej większości przypadków jest to dodatkowe zadanie nałożone na pracowników. Powoduje to, że urzędnicy obarczeni licznymi obowiązkami nie są w stanie spełniać dobrze swoich zadań, a współpraca z organizacjami jest traktowana marginalnie.	
Uwagi ogólne				
39)	Uwaga ogólna do rozdziału 4	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Duża część rozdziału poświęcona jest konkursom. Brak w tym miejscu odniesienia do obowiązujących obecnie procedur konkursowych, ujętych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Warto pamiętać, że tryby zlecania zadań publicznych z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie doskonałe są od kilkunastu lat, stosunkowo dobrze znane organizacjom pozarządowym, oraz – co chyba najistotniejsze – stosowane są powszechnie. Dziś według tych samych zasad ogłaszają więc konkursy władze samorządowe różnych szczebli, władze centralne (czyli np. ministerstwa – zasady te obowiązują m.in. we FIO), czy instytucje takie jak PFRON. Z projektu ustawy o Narodowym Centrum wynika, że posługiwać się ono będzie własnymi zasadami. Co prawda brak uzasadnienia do projektu nie pozwala jednoznacznie stwierdzić, że taki jest właśnie zamiar projektodawców, jednak brak odniesienia do ustawy o pożytku, a także zawartość rozdziału 4 wskazuje, że autorom ustawy nie podobają się szlifowane od 2003 r. reguły udzielania dotacji organizacjom pozarządowym. Projekt nie przewiduje wydania rozporządzeń, analogicznych do tych, które uzupełniają dziś ustawę o pożytku, czyli np. takich, które opisują formularz oferty (wniosek), umowy i sprawozdania z realizacji projektu. Takie dokumenty będą musiały funkcjonować, ale wygląda na to, że ich zawartość podyktuje regulamin, czyli dokument o znacznie niższej randze niż rozporządzenie, ale znacznie łatwiejszy do przyjęcia czy zmiany. Szczególną wątpliwość budzi możliwość przekazywania środków na partie polityczne, firmy i cały katalog podmiotów prywatnych niebędących organizacjami pozarządowymi.	Uwaga nieaktualna. Odnosząc się do uwag dotyczących rozdziału 4 projektu ustawy, projektodawca wyjaśnia, że przepisy dotyczące trybu realizacji zadań Narodowego Centrum w aktualnej wersji projektu ustawy względem pierwotnego brzmienia tych przepisów zostały zmienione. W aktualnej wersji projektu ustawy przepisy dotyczące trybu realizacji zadań Narodowego Centrum odsyłają do przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.).

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
40)	Uwaga ogólna	Związek Powiatów Polskich Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw	Uczynienie z Narodowego Centrum podmiotu koordynującego (z naciskiem na - koordynującego) działania ministerstw w przedmiocie zlecenia zadań publicznych, programów współpracy oraz podmiotu wydającego zalecenie w przedmiocie interpretacji „sektorowych” ustaw i rozporządzeń (w tym rozporządzeń dotyczących ofert realizacji zadań publicznych) - to jako główne zadanie Narodowego Centrum, tj. koordynacja działań, ujednoczenie procedur na poziomie centralnym i przez to wpływ na poprawę współpracy z ngo.	Wyjaśnienie. Odnosząc się do uwagi o charakterze ogólnym, projektodawca wyjaśnia, że zgodnie z aktualnym brzmieniem przepisu art. 1 ust. 2 projektu ustawy, Narodowe Centrum nie będzie koordynowało i organizowało współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego. Powierzenie Narodowemu Centrum zadania polegającego na koordynowaniu działań ministerstw w przedmiocie zlecenia zadań publicznych nie znajduje uzasadnienia, tym bardziej, że nadzór nad Narodowym Centrum sprawowany będzie przez jeden z organów administracji publicznej (Prezesa Rady Ministrów). Ponadto w świetle przepisów Konstytucji RP, to właśnie Prezes Rady Ministrów koordynuje i kontroluje pracę członków Rady Ministrów. Również nie znajduje uzasadnienia propozycja, aby Narodowe Centrum wydawało zalecenia w przedmiocie interpretacji ustaw i rozporządzeń oraz koordynowało zadania w zakresie ujednoczenia procedur na poziomie centralnym i przez to wpływało na poprawę współpracy z organizacjami pozarządowymi. Zadania Narodowego Centrum zostały określone w art. 23 oraz 24 projektu ustawy, zaś przedstawiona przez Pana Marszałka propozycja znacznie wykracza poza zakres tych zadań, jak również przyjęte założenia odnośnie charakteru i roli Narodowego Centrum w obszarze współpracy z organizacjami pozarządowymi.
41)	Uwaga ogólna	Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Niepokój budzi zakres ingerencji Państwa w rozwój lokalny, wsparcie działalności organizacji pozarządowych. <u>Niepokój budzi oparcie funkcjonowania NCRSO o zasady inne niż przyjęte w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</u> <u>Niepokój budzi brak rzetelnych konsultacji nad projektem ustawy oraz tryb pracy nad ustawą wykluczający partnerski udział organizacji pozarządowych w tworzeniu nowych przepisów, jak również brak wpływu organizacji na kształt funkcjonowania NCRSO</u> Brak jest uzasadnienia celowości powołania NCRSO. Zapisy o zadaniach NCRSO może być sprzeczny z zasadą pomoc-	Wyjaśnienie. Aktualne przepisy projektu ustawy dotyczące trybu realizacji zadań Narodowego Centrum odsyłają do ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.). Tym samym Narodowe Centrum w świetle projektowanej ustawy będzie przeprowadzało otwarte konkursy ofert na zasadach już obowiązujących oraz wypracowanych w toku wieloletnich prac administracji publicznej we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Cel powstania Narodowego Centrum oraz zasady jego funkcjonowania zostały wskazane w uzasadnieniu do projektu

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
			<p>niczości gwarantowaną przez Konstytucję RP oraz samodzielnością samorządów wskazaną w odpowiednich ustawach. Projekt ustawy oraz zapisy w OSR rodzą wątpliwości i pytania w jaki sposób oraz na jakich zasadach NCRSO będzie wdrażała politykę rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i koordynowała oraz organizowało współpracę organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego? Społeczeństwo obywatelskie nie może podlegać centralizacji, powinno pozostać niezależne, oddolne, wolne, rozproszone i spontaniczne.</p>	<p>ustawy. Projektodawca nie podziela przedstawionego stanowiska, że zasady funkcjonowania Narodowego Centrum zostały stworzone przez przedstawicieli administracji bez przeprowadzenia rzetelnych konsultacji z podmiotami społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Koncepcja agencji wykonawczej oraz sam projekt ustawy były wypracowywane w toku zróżnicowanych w swojej formie prac eksperckich, prowadzonych przez zespół pod przewodnictwem naukowym Pana Profesora Piotra Glińskiego. Zespół składał się z osób od lat zaangażowanych w działania organizacji pozarządowych i/lub prowadzących liczne badania nad sektorem pozarządowym oraz jego problemami w Polsce i za granicą. Wieloletnie doświadczenie działalności w III sektorze, realizowanie własnych badań, lektura raportów z innych badań, materiałów, analiz, czy danych statystycznych dotyczących III sektora (np. opracowania Stowarzyszenia Klon/Jawor, GUS itd.), a także wieloletnie uczestnictwo w licznych debatach toczących się wśród ekspertów i działaczy trzeciego sektora doprowadziło członków zespołu do idei powołania Narodowego Centrum. Pomysł ten był przedstawiany jako element programu wyborczego PiS, a następnie przedstawiany przez Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego od stycznia 2016 roku na różnych gremiach. Osoby pracujące nad projektem ustawy o Narodowym Centrum, już jako pracownicy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, spotykali się z wieloma reprezentantami sektora pozarządowego, w tym z osobami tworzącymi tzw. Mapę Drogową, uczestniczyli także w debatach i dyskusjach organizowanych przez działaczy III sektora, starając się korzystać z rozwiązań wypracowanych w gronie organizacji pozarządowych. Idea powstania Narodowego Centrum nie leży w sprzeczności z dotychczasowym dorobkiem organizacji pozarządowych, a celem stworzenia Narodowego Centrum jest rozwój programów wspierania społeczeństwa obywatelskiego w Polsce i wyjście naprzeciw wielu istniejącym w sektorze obywatelskim problemom, dyskutowanym od lat w sektorze i sygnalizowanym przez przed-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>stawicieli różnych organizacji i inicjatyw. Aktualny projekt ustawy powstał po uwzględnieniu licznych głosów przedstawicieli organizacji pozarządowych przedstawionych zarówno podczas formalnych konsultacji trwających 6 tygodni, jak i podczas dyskusji w trakcie 23 konferencji we wszystkich województwach, w których uczestniczyło ok. 1000 zainteresowanych osób z 854 organizacji.</p> <p>Zgodnie z obecnym stanem prawnym, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego odpowiedzialny jest za sprawy pożytku publicznego, które zostały objęte działem zabezpieczenia społecznego. Narodowe Centrum będzie odpowiadać za realizację programów rządowych w zakresie horyzontalnej polityki państwa w obszarze rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, co znacznie poszerza przestrzeń zadań. Niezwykle ważny jest tutaj aspekt horyzontalny, bo oznacza, że tematyka rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, nawet poprzez pryzmat definicji pożytku publicznego, zawartej w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (art. 3 ust. 1 i art. 4 ust. 1), jest szeroka i wykracza poza sferę odpowiedzialności poszczególnych działów. Narodowe Centrum nie będzie – jak stwierdzono w uwadze – przejmować zadań grup mniejszych, o celach bardziej szczegółowych. Przeciwnie, Narodowe Centrum w ramach organizowanych konkursów będzie wspierać organizacje pozarządowe, które są blisko obywateli. Projekt ustawy zatem nie jest sprzeczny z zasadą pomocniczości.</p> <p>Projekt ustawy w żaden sposób nie ingeruje w wolność tworzenia oraz funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz nie zmienia obowiązujących przepisów w tym zakresie, jak również zasad dotyczących finansowania tych organizacji, nadzoru nad nimi oraz sposobu likwidacji. Projektodawca pragnie zauważyć, że wejście w życie projektu ustawy nie spowoduje centralizacji systemu wsparcia dla organizacji pozarządowych w Polsce. Zmiany zaproponowane w projekcie ustawy mają przenieść część kompetencji ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego (obecnie Ministra Ro-</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				<p>dziny, Pracy i Polityki Społecznej) do Prezesa Rady Ministrów oraz Prezesa Narodowego Centrum. W świetle proponowanych zmian ani Prezes Narodowego Centrum ani Prezes Rady Ministrów nie przejmują żadnych kompetencji innych ministrów w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie odpowiadającym obszarom ich działalności, ani organów niższego rzędu w hierarchii administracji publicznej (w szczególności nie przejmują żadnych kompetencji samorządów). Z projektu ustawy został wykreślony przepis, który stanowił, że Narodowe Centrum jest instytucją właściwą w sprawach koordynowania i organizowania współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego.</p> <p>Nie zmieniają się też żadne przepisy regulujące relacje pomiędzy organizacjami i inicjatywami obywatelskimi a jednostkami samorządów terytorialnych. Przepisy zawarte w projekcie ustawy umożliwią, wyłącznie na zasadzie dobrowolności, ubieganie się przez organizacje pozarządowe o środki na sfinansowanie lub dofinansowanie zadań realizowanych w ramach otwartych konkursów ofert organizowanych przez Narodowe Centrum.</p>
42)	Uwaga ogólna	Wojewoda Łódzki	W rozdziale I projektu ustawy brak jest słownika pojęć, definiującego pojawiające się w tekście terminy, m.in. zorganizowane formy społeczeństwa obywatelskiego, organizacje pozarządowe, organizacje obywatelskie, sektor obywatelski. Do proponowanego słownika powinny również trafić przepisy z art. 27 projektu ustawy.	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Odnosząc się do uwagi dotyczącej braku w projekcie ustawy definicji pojęć takich terminów jak: zorganizowane formy społeczeństwa obywatelskiego, organizacje pozarządowe, organizacje obywatelskie, sektor obywatelski, projektodawca informuje, że zasady techniki prawodawczej, określają w jakich sytuacjach w ustawie formułuje się definicję danego określenia. W ocenie projektodawcy użyte w kontekście projektu ustawy pojęcia, które zostały przytoczone przez Pana Wojewodę, nie wyczerpują przesłanek, nakazujących ich zdefiniowanie. Nieumieszczenie w projekcie ustawy definicji pojęć przytoczonych przez Pana Wojewodę jest zabiegiem celowym. Projektodawca nie chciał doprowadzić do sytuacji, w której mogłoby się okazać, że ustawowa definicja nie obejmuje pewnych form aktywności istotnych dla rozwoju społeczeństwa</p>

Lp.	Do czego się odnosi uwaga	Kto wnosi uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Pełnomocnika
				obywatelskiego. Ponadto, uwaga dotycząca art. 27 projektu ustawy stała się nieaktualna w związku z usunięciem tego przepisu z projektu ustawy.